

විශ්‍යම සංවර්ධන සැලැස්ම 2019 - 2030

පළමු වෙළුම

නාභරික සංවර්ධන අධිකාරිය
2019 අගෝස්තු

විශ්‍යම සංවර්ධන සැලැස්ම 2019–2030

වෙළුම I

මහානගර හා ඛේනාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම 2019 - 2030 - පළමු වෙළුම © නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ශ්‍රී ලංකාව - 2019

සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ප්‍රකාශනය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. මෙම ප්‍රකාශනය, සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ කොටසක් මෙම අධිකාරියේ පූර්ව අනුමැතියකින් තොරව ප්‍රතිප්‍රකාශනය කිරීම, විකිණීම, බෙදා හැරීම, ලිඛිත අවසරයකින් තොරව පිටපත් කිරීම හෝ නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම භරත හැටිගත කිරීම, බෙදාහැරීම හෝ වෙළඳ අරමුණක් සඳහා යොදා ගැනීම සිදු නොකළ යුතුය.

ප්‍රකාශනය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ශ්‍රී ලංකාව
6 වන, 7 වන හා 9 වන මහල, "සෙත්සිරිපාය",
බත්තරමුල්ල, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ්අඩවිය- www.uda.gov.lk
විද්‍යුත් තැපෑල- info@uda.gov.lk
දුරකථන අංක- + 94112 873 637

ප්‍රකාශනය 2019 - අගෝස්තු

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම 2019-2030 ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකින් සමන්විත වන අතර එය පළමු වෙළුම හා දෙවැනි වෙළුම වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. මෙහි පළමු වෙළුම අනු කොටස් දෙකකින් සමන්විත වන අතර එය පළමුවන කොටස සහ දෙවන කොටස වශයෙන් සඳහන් කර ඇත. මෙහි එන පළමු වෙළුමේ පළමුවන කොටස මගින් සංවර්ධන සැලසුම හැඳින්වීම, මූලික අධ්‍යයනය සහ සංවර්ධන සැලසුමේ අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ සඳහන් කරන අතර එහි දෙවන කොටස මගින් සංවර්ධන සැලැස්මේ දැක්ම, අරමුණු සහ පරමාර්ථ, සංකල්පිත සැලැස්ම, සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලසුම් යනාදිය අන්තර්ගත කර ඇත. සංවර්ධන සැලැස්මේ දෙවැනි වෙළුම වෙනම ප්‍රකාශනයක් ලෙස සකස් කර ඇති අතර එහි 2019 -2030 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා බලපවත්වන සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි සංවර්ධනය කිරීමේ රෙගුලාසි සහ කලාපීකරණ රෙගුලාසි අන්තර්ගත කර ඇත.

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම 2019-2030 නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ බස්නාහිර පළාත් අංශයේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය විසින් සකස් කර ඇති අතර, ඒ සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ විවිධ අංශයන්ගේ හා සම්පත් දායකයන්ගේ උපදෙස් හා මග පෙන්වීම පෙරදැරි කරගෙන සිදු කර ඇත.

අධීක්ෂණ කටයුතු

ආවර්ණ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර සහ සහාය - නා.සං.අධි., ඉංජිනේරු එස්. එස්. පී. රත්නායක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී කේ. ඒ. ඩී. වන්දනා සිටිපු අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී ඩී.එම්. ඩී. රණතුංග අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - නා.සං.අධි., එම්. පී. රණතුංග නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්) - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී ජනක් රණවීර අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන සැලසුම් හා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය) - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී ලලිත් විජේරත්න හිටපු අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන සැලසුම් අංශය) - නා.සං.අධි., වයි. ඒ. පී. කේ. ගුණතිලක අධ්‍යක්ෂ (බස්නාහිර පළාත් අංශය) - නා.සං.අධි.

සැලසුම් කණ්ඩායම

නගර නිර්මාණ ශිල්පී ජේ.සෝමසිරි නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සැලසුම් (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී එම්.එල්.එන්.සෙහියා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සැලසුම් (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී එම්.ඒ.ඩී.ඒ. මුතුගල නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සැලසුම් (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී ජේ.පී.ඥ. විමලරත්න සහකාර අධ්‍යක්ෂ සැලසුම් (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී නදීපා පල්ලියගුරු සැලසුම් නිලධාරී (බස්නාහිර පළාත් අංශය) - නා.සං.අධි., ඩී.බී.එන්.ඩබ්. කුරුණේරු සැලසුම් නිලධාරී (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., උදාරි හෙට්ටිආරච්චි සහකාර සැලසුම් නිලධාරී (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., හර්ෂනී ජයවර්ධන සහකාර සැලසුම් නිලධාරී (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., පී.එම්. සුමේධා ජයමාලි සහකාර සැලසුම් නිලධාරී (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි., කේ.එස්.පී. මීගහවත්ත පරිගණක ක්‍රියාකරු - භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති (ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය) - නා.සං.අධි.

සහය කණ්ඩායම්

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ඒකකය - නා.සං.අධි.
සංවර්ධන සැලසුම් අංශය - නා.සං.අධි.
භූ ගෝලීය සහ තොරතුරු පද්ධති අංශය - නා.සං.අධි.
පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය - නා.සං.අධි

ප්‍රණාමය

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ අනාගත සංවර්ධන දිශානතිය හඳුනාගනිමින් 2019 - 2030 කාල පරාසය උදෙසා බියගම ප්‍රදේශය සඳහා භෞතික, ආර්ථික, සමාජීය සහ පාරිසරික අංශයන් ඒකාබද්ධ වූ නගර සංවර්ධන සැලසුමක් සකස් කරලීම උදෙසා සෘජුව මෙන්ම වක්‍රාකාරව සහය දැක්වූ පාර්ශවයන් රාශියක් ඇත. එම සියලු පාර්ශවයන් ගෞරවයෙන් සහ ස්තුති පූර්වකව සිහි ගැන්වීම අප සතු යුතුකමක් වේ.

පළමුකොටම ප්‍රාදේශීය පරිපාලන ආයතනය ලෙස බියගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ සභාපතිතුමන් වන ආනන්ද ගනේපොල මහතා ඇතුළු මහජන නියෝජිතයන් මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම සාර්ථක කරගැනීම උදෙසා තම නොමසුරු සහයෝගය දැක්වමින් ප්‍රදේශයේ අනාගත සංවර්ධන උන්නතිය උදෙසා කැපවෙමින් ලබා දුන් දායකත්වයට අපගේ ගෞරව පූර්වක ස්තුතිය පුද කරන්නට කැමැත්තෙමු. එසේම සංවර්ධන සැලැස්මේ මූලික පසුබිම ලෙස වර්තමාන තත්ත්වය විශ්ලේෂණය උදෙසා දත්ත හා තොරතුරු නොමසුරුව ලබා දෙමින් සහයෝගය පල කළ බියගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ ලේකම්තුමිය ඇතුළු සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයන්, බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමිය, සහකාර ලේකම්තුමිය සහ සැලසුම් අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහාද මෙහිදී විශේෂයෙන් ස්තුති කළ යුතුව ඇත. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ, බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ අධ්‍යක්ෂකතුමන් වන ඒ.කේ ජයසිංහ මහතාටද, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ, බියගම ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය ඇතුළු කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිලධාරී කණ්ඩායමද විශේෂයෙන් ස්තුති පූර්වකව සඳහන් කළ යුතුය.

එසේම මෙම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම උදෙසා මහජන අදහස් ලබා ගැනීම අරමුණ කරගනිමින් පැවැත්වූ පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම සඳහා සහභාගී වෙමින් තම වටිනා අදහස් හා යෝජනා ඉදිරිපත් කළ සියලුම වගකිව යුතු රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතනයන්හි නිලධාරීන් උදෙසාද, වෙළඳ සමිති හා සමාගම් නියෝජනය කරමින් පැමිණි ව්‍යාපාරික ප්‍රජාව ඇතුළු මහජනයාටද වඩාත් සාර්ථක සැලැස්මක් උදෙසා මඟ පෙන්වීම වෙනුවෙන් ගෞරවනීය ස්තුතිය හිමි විය යුතුය.

එමෙන්ම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ඉහළ කළමනාකරණ මණ්ඩලය ලෙස සභාපතිතුමා, අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්තුමා, අතිරේක අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්තුමා, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්තුමා (සැලසුම්) සහ සංවර්ධන සැලසුම් අංශය, බස්නාහිර පළාත් අංශය, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ඒකකය, ,භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති අංශය සහ පාරිසරික හා භූ දර්ශන අංශයද ඇතුළු සහයෝගය දැක්වූ සියලුම අංශ වෙනද අපගේ ගෞරව පූර්වක ස්තුතිය හිමි විය යුතුය. එසේම බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යක්ෂකතුමන් ඇතුළු සහයෝගය දැක්වූ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයටත්, ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂකතුමන් ඇතුළු සැලසුම් නිලධාරී කණ්ඩායමටත්, උපායමාර්ගික සැලසුම් කණ්ඩායමටත් සෙසු කාර්ය මණ්ඩලයටත් මෙහිදී ස්තුති පූර්වක ප්‍රණාමය හිමි වේ.

ගරු අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය

වර්ෂ 1978 දී නාගරික ප්‍රදේශවල පොදු සුභ සිද්ධිය උදෙසා වන සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් ප්‍රවර්ධනය සඳහා ඒකාබද්ධ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හඳුන්වාදීම් පෙරදැරිව බිහිවූ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සුසැදි, සුරැකි, සෞඳරු නාගරිකරණයක් ළඟා කර ගැනීමේ අරමුණින් නම වගකීම් සහ යුතුකම් සමුදාය ඉටු කරමින් පවතී.

එනිදී, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් දිශානතිය උපායමාර්ගික සැලසුම් දිශානතියක් ලෙසට වෙනස් කරමින් කඩිනම් අවශ්‍යතාවය සහිත නාගරික බල ප්‍රදේශ උදෙසා සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමේ අභිප්‍රාය සාර්ථක කර ගැනීමට සමත් වී ඇත.

මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශය සහ නදාසන්න ප්‍රදේශවල සිදුවන සිසු නාගරිකරණයන් ඒ හා බැඳුණු නාගරික පද්ධතීන්හි පවතින ගැටළු සඳහා උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති හරහා සංවර්ධන විභවතාවයන් උත්ප්‍රේරණය කිරීම ඇතුළත්ව සම්පාදනය කරන ලද නාගරික සංවර්ධන සැලසුම් තුළින් මෙරටට සමාජීය ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන් හිමි කර දීමත්, තිරසාර පරිසර සංවර්ධන ඉලක්කයන් මුදුන් පමුණුවා ගැනීමත් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

හතරවන කාර්මික විප්ලවය තුළ ජීවත්වන නාගරික ප්‍රජාව ලෙස, නවෝත්පාදනය හරහා නාත්‍යමය මුසු වූ කාර්මික අංශයන්හි අවශ්‍යතාවය මේ වන විට පැන නැගීමක් පවතී. ඒ අනුව 2019-2030 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා සම්පාදනය කළ බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම පාරිසරික පද්ධතීන්හි වටිනාකම් ද එක්කොට ගත් බස්නාහිර කලාපයේ ආදර්ශමත් තිරසාර කාර්මික පුරවරය බවට පත් කිරීම ප්‍රමුඛ අභිප්‍රාය කොට ගෙන ඇත. එමඟින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වන ප්‍රජාව උදෙසා සුසැදි, සුරැකි, සෞඳරු නාගරික පරිසරයක් නිර්මාණය වනු ඇත.

පාඩලි වම්පික රණවක
මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය

ගරු සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

වර්තමානය වන විට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික සැලසුම් සකස් කිරීමට හා එම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඇති ප්‍රධානතම ආයතනය වන අතර නාගරික පරිසරය ගුණාත්මකව කළමනාකරණය කිරීමේ වගකීමද පැවරී ඇත. 1978 වර්ෂයේදී මෙම ආයතනය ස්ථාපිත කිරීමේ පරමාර්ථය වී ඇත්තේ ඒකාබද්ධ සැලසුම් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් නාගරික ප්‍රදේශ හා එහි ජනතාවගේ පොදු යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය හා නියාමනය කිරීමයි.

1982 අංක 4 දරණ සංශෝධිත පනතෙහි (II කොටස 8 වන වගන්තිය 8 අ [I]) අනුව අමාත්‍යවරයා විසින් නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශයන් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ප්‍රදේශයන්හි සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණක්ව ඇත. ඒ අනුව සියලු නාගරික ප්‍රදේශ උදෙසා සැලසුම්ගත භෞතික සංවර්ධනයක් යන්න ඉලක්ක කරගනිමින් 2020 වන විට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශිත සියලුම නාගරික ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි පුළුල් සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමට යොමු වී ඇත.

එම සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම සංකීර්ණ, අභියෝගාත්මක සහ අවිනිශ්චිත වූත් කටුක ගමන් මාර්ගයක් බව අප අමතක කර නොමැත. ඒ අනුව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, නූතන තාක්ෂණය, මෙවලම් සහ ක්‍රමෝපායන් තුළින් උපායමාර්ගික සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා යොමු විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා සංවර්ධන සැලැස්මක කඩිනම් අවශ්‍යතාවය හඳුනාගත් අතර තෙත්බිම් පාරිසරික පද්ධතීන්හි වටිනාකම් ද එක්කොට ගත් බස්නාහිර කලාපයේ ආදර්ශමත් තිරසාර කාර්මික පුරවරය බවට බියගම නාගරිකය පත් කිරීමට එමගින් අනාගත දිශානතිය සකසා ඇත.

මෙම පුළුල් කාර්යය සාර්ථකව ඉටු කර ගැනීම සඳහා ඇප කැප වී කටයුතු කළ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කණ්ඩායම සහ නත් අයුරින් සහයෝගය දැක්වූ සෑම මාගේ හෘදයාංගම කෘතචේදීත්වය පිරිනැමෙන අතර මෙම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මේ හා සමාන සහයෝගයක් ඉදිරියටත් බලාපොරොත්තු වෙමි.

ආචාර්ය ජගත් මුණසිංහ
සභාපති
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

ගරු ප්‍රාදේශීය සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය

දශක හතරක් පුරාවට ශ්‍රී ලංකාවේ නගර සංවර්ධනයේ පුරෝගාමී මෙහෙවර ඉටු කරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ප්‍රාදේශීය පරිපාලන ආයතන සමඟද ඒකාබද්ධ වෙමින් නිසි භූමි පරිහරණ රටාවකින් යුක්තව සියලු නාගරික අවශ්‍යතා සපුරාලන ජීවත් වීමට හිතකාමී නගර නිර්මාණය උදෙසා පෙළ ගැසී සිටී.

බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාව 2001 වසරේදී නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශයක් බවට පත් වීමත් 2017 වසරේ සිට මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශය සඳහා අයත් වීමත් සමඟම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට භෞතික, ආර්ථික, සමාජීය සහ පාරිසරික අංශයන්හි ගුණාත්මක සහ තුලනාත්මක සංවර්ධනය උදෙසා වඩා වැඩි බරක් එක් වූ අතර ප්‍රාදේශීය පරිපාලන ආයතනය ලෙස බියගම ප්‍රාදේශීය සභාවද මෙම සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය තුළ කැපී පෙනෙන කාර්යභාරයක් ඉටු කරමින් පොදු මහජන සුඛ සිද්ධිය උදෙසා නොපිරිහෙලා නම වගකීම් සම්පූර්ණ ඉටු කරමින් පවතී.

ඒ අනුව 2019 - 2030 කාල සීමාව තෙක් බල පැවැත්වෙන බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මගින් සම්පාදනය කොට තවදුරටත් නෛතික රාමුවක් යටතේ ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන නිවුනාවය යහපත් දිශානතිකයකට පත් කරලීමට කටයුතු කර ඇත. එමගින් අනාගත නේවාසික ප්‍රජාවද මෙන්ම එදිනෙදා නම ජීවන අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රදේශයට සංසරණය වන නාගරික ප්‍රජාවද ඉලක්ක කර ඇති අතර පවතින සංවර්ධන විභවතාවයන් හරහා ආර්ථික සමාජීය ප්‍රතිලාභ එක් කරලීමටත් කටයුතු යොදා ඇත. එපමණක්ද නොව මෙම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම හරහා කර්මාන්ත ආර්ථිකයෙන් පොහොසත් වූ බස්නාහිර කලාපයේ ආදර්ශමත් පරසර හිතකාමී කර්මාන්ත නගරය බවට බියගම ප්‍රාදේශීය බල ප්‍රදේශය පත් කරලීමේ අපේක්ෂිත දැක්ම උදෙසා මා ඇතුළු බියගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ මහජන නියෝජිතයන් කැප වී සිටින අතර එම උදාරතර අරමුණ වෙනුවෙන් නම වගකීම් සහ යුතුකම් නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීමටද බලාපොරොත්තු වේ.

ආනන්ද ගනේපොල
සභාපති
බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව

පූර්විකාව

2001 වසරේ අංක 1771/10 දරණ ගැසට් නිවේදනය යටතේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නාගරික ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද බියගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය මේ වන විට මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශයට අයත් වේ. ඒ අනුව 2019 –2030 කාල සීමාව සඳහා සකස් කරන ලද බියගම නාගරික සංවර්ධන සැලැස්ම, පළමු වෙළුම සහ දෙවන වෙළුම ලෙස ප්‍රකාශනය පත් කෙරේ. එහි පළමු වෙළුම, පළමුවන සහ දෙවන ලෙස කොටස් දෙකකින් සමන්විත වන අතර පළමුවන කොටස මගින් පරිච්ඡේද තුනක් යටතේ සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම, මූලික අධ්‍යයනය සහ සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ. දෙවන කොටස තුළ සංවර්ධන සැලසුම් රාමුව, SWOT විශ්ලේෂණය සහ සංවර්ධන සැලැස්ම යන පරිච්ඡේද අඩංගු වේ. සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම වන පළමු පරිච්ඡේදය තුළ හැඳින්වීම, සංවර්ධන සැලසුම් කණ්ඩායම, විෂය පථය සහ අනුගමනය කරන ලද සැලසුම් ක්‍රියාවලිය විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කෙරේ. මූලික අධ්‍යයනය වන දෙවන පරිච්ඡේදය මගින් අධ්‍යයන ප්‍රදේශය, සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය මෙන්ම සැලසුම් බල ප්‍රදේශය නිර්ණය කිරීම පිළිබඳව විස්තර කෙරේ. පරිච්ඡේදය තුළ මගින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා නගර සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණයන් පදනම් කර සිදු කළ අධ්‍යයනයන්ට අනුකූලව තාර්කික පදනමක් යටතේ ප්‍රධාන ගැටළු දෙකකට ගොනු කරමින් සාකච්ඡා කොට ඇත.

එහි දෙවන කොටස සංවර්ධන සැලසුම් රාමුව ලෙස පරිච්ඡේද හතර මගින් ආරම්භ වන අතර බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය කර්මාන්ත සංවර්ධනය සහ සංවේදී තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය ආරක්ෂා කරගනිමින් තිරසාර සංවර්ධන දිශානතිය ඔස්සේ ගොඩනැගෙන නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් බවට දැක්වෙන අනාගත දැක්ම, එහි ප්‍රකාශනය, අරමුණු සහ පරමාර්ථ අඩංගු කොට ඇත. මෙහි සඳහන් ප්‍රධාන අරමුණු දෙක පදනම් කරගනිමින් සිදු කළ සාරාංශගත සහ විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය ඇතුළත්ව පස්වන පරිච්ඡේදය සකස් කොට ඇත.

2030 වසර සඳහා වන අපේක්ෂිත දැක්ම සාක්ෂාත් කරලීම උදෙසා සකස් කරන ලද සංවර්ධන සැලැස්ම හයවන පරිච්ඡේදය මගින් විස්තර කෙරෙන අතර එහි සංකල්පිත සැලැස්ම, යෝජිත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම සහ උපායමාර්ගික සැලසුම් අන්තර්ගත කර ඇත. මෙහිදී අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ සැලැස්ම, කර්මාන්ත ආර්ථික සහ පාරිසරික සංරක්ෂක සැලැස්ම ප්‍රධාන උපායමාර්ගික සැලසුම් තුන ලෙස දක්වා ඇති අතර ඒ යටතේ යෝජිත උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ වගකිව යුතු ආයතනික රාමුවන් විස්තර කෙරේ.

පටුන

ප්‍රභාමය	III
ගරු අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය	IV
ගරු සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය	V
ගරු ප්‍රාදේශීය සභාපතිතුමාගේ පණිවිඩය	VI
පූර්විකාව	VII

පළමු කොටස

පරිච්ඡේදය 01 : සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම	01
--	----

1.1. හැඳින්වීම	02
1.2. සංවර්ධන සැලැස්මේ පාර්ශවකරුවන්	02
1.3. සංවර්ධන සැලැස්මේ විෂය පථය	04
1.4. සැලසුම් ක්‍රියාවලිය	05

පරිච්ඡේදය 02 : මූලික අධ්‍යයනය	07
-------------------------------	----

2.1. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය	08
2.2. සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය	09
2.3. සැලසුම් ප්‍රදේශය නිර්ණය කිරීම	13

පරිච්ඡේදය 03 : සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය	17
--	----

3.1. පාරිසරික සංවේදීතාව හා වර්තමාන කාර්මික සංවර්ධනය අතර ඇති ගැටුම	18
3.2. කැලණි ගඟෙහි ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් ඇති වන සමාජ ආර්ථික බලපෑම	21

දෙවන කොටස

අමාත්‍යතුමාගේ අනුමැතිය සහ ගැසට් නිවේදනය

පරිච්ඡේදය 04 : සංවර්ධන සැලැස්මේ රාමුව	29
---------------------------------------	----

4.1. සංවර්ධන සැලැස්මේ දැක්ම	30
4.2. දැක්මෙහි ප්‍රකාශනය	30
4.3. සංවර්ධන සැලැස්මේ අරමුණු	31
4.4. සංවර්ධන සැලැස්මේ පරමාර්ථ	32

පරිච්ඡේදය 05 : SWOT විශ්ලේශණය	33
-------------------------------	----

5.1. සාරාංශගත SWOT විශ්ලේශණය	34
5.2. විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේශණය	38

පරිච්ඡේදය 06 : සංවර්ධන සැලැස්ම	63
6.1. සංකල්පිත සැලැස්ම	64
6.2. යෝජිත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම	65
6.3. අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම	68
6.3.1. සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම	68
6.3.2. මාර්ග හා ප්‍රවාහන සංවර්ධන සැලැස්ම	85
6.3.3. ජල සැපයුම් සැලැස්ම	91
6.3.4. විදුලි සැපයුම් සැලැස්ම	95
6.3.5. මළ හා අපජල කළමනාකරණ සැලැස්ම	97
6.3.6. සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම	99
6.4. ආර්ථික සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම	101
6.4.1. කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධන සැලැස්ම	101
6.5. නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම	106
6.5.1. පාරිසරික සංරක්ෂණ සැලැස්ම	106
6.5.2. භූ දර්ශන සැලැස්ම	109
6.5.3. ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්ම	112
6.5.4. පොදු ඵලිමහන් හා විනෝද කටයුතු පිළිබඳ අවකාශීය සැලැස්ම	114
6.6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම	117
6.6.1. උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ අනෙකුත් ව්‍යාපෘති	117
6.6.2. වගකිවයුතු ආයතනික රාමුව	143
අර්ථ කථනයන්	146
කෙටි යෙදුම්	147
සිතියම් ලේඛනය	148
රූප සටහන් ලේඛනය	148
වගු ලේඛනය	150
ඇමුණුම් ලේඛනය	151
පරිශීලිත මූලාශ්‍ර	203

පළමු කොටස

01

පරිච්ඡේදය

සංවර්ධන
සැලැස්මේ පසුබිම

01 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම

හැඳින්වීම

සංවර්ධන සැලැස්මේ
පාර්ශවකරුවන්

1.1. හැඳින්වීම

1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ විධිවිධාන අනුව අධිකාරිය භාරව සිටින අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නාගරික ප්‍රදේශයන්හි ඒකාබද්ධ සැලසුම්කරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සංවර්ධන සැලසුම්, රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සකස් කිරීම උදෙසා 1982 අංක 04 දරණ (සංශෝධන) පනතේ 8 ආ (I) කොටස මගින් අධිකාරියට නියාමන බලය ස්ථාපනය කර ඇත.

2018 - 2022 සඳහා සකස් කරන ලද නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ උපායමාර්ගික සැලසුම මගින් පළමු උපායමාර්ගික ඉලක්කය ලෙස "සියලු නාගරික ප්‍රදේශ උදෙසා සැලසුම්ගත භෞතික සංවර්ධනයක්" යන්න අවධාරණය කර ඇත. මෙම උපායමාර්ගික ඉලක්කය යටතේ 2020 වන විට සියලුම නාගරික ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි පුළුල් සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමේ පරමාර්ථය ගොනු කොට ඇත. එසේම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශිත නාගරික ප්‍රදේශ අතුරින් සංවර්ධන සැලසුම් සඳහා කඩිනම් අවශ්‍යතා සහිත ප්‍රදේශ ආසන්න වශයෙන් 200 ක් පමණ සංඛ්‍යාවක් 2018-2022 උපායමාර්ගික සැලැස්ම යෝජනා කරන අතර ඉදිරි වසර 4 ඇතුළත එම සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා අධිකාරිය අපේක්ෂා කරනු ලැබේ.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය අංක 1771/10 දරණ ගැසට් නිවේදනය යටතේ 2001.02.13 වන දින නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත. නමුත් බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව සඳහා ගැසට් කර ඇති නගර සංවර්ධන සැලසුමක් නොමැති බැවින් 2017 මාර්තු සිට වසර දෙකක කාල සීමාවක් ඇතුළත උපායමාර්ගික සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීම සම්බන්ධ කටයුතු සිදු කර ඇත. බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සංවර්ධන සැලසුමක් වන අතර 2019-2030 කාල සීමාව දක්වා මෙම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම වලංගු වේ. එමගින් බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ හඳුනාගත් ගැටළුවලට විසඳුම් ලබාදීම සහ පවතින සංවර්ධන විභවතාවයන් උපරිම ලෙස භාවිතා කිරීම මගින් ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කර ඇත.

1.2. සංවර්ධන සැලැස්මේ පාර්ශවකරුවන්

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා සැලසුම් කණ්ඩායම ලෙස රජයේ හා පෞද්ගලික ආයතනයන් රාශියකගේ දායකත්වය ලබාගත් අතර එම ආයතනයන්හි වගකිවයුතු බලධාරීන්ගේ සංවර්ධන යෝජනා හා අදහස් ඇතුළත් කර ගනිමින් මෙම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කොට ඇත.

මූලික පාර්ශවකරුවන්

1. බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව
2. බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය

මූලික උපදේශක ආයතන

1. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය
2. බියගම ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව
3. අපනයනය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
4. ලංකා බැංකු නෙල් නීතිගත සංස්ථාව
5. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
6. ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව
7. ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය
8. ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය

9. මාර්ගස්ථ හා මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය
10. පළාත්බදු මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
11. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය / LECO - ලංකා විදුලිබල සමාගම (පුද්)
12. ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව
13. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ගම්පහ
14. කවචේරිය, ගම්පහ
15. වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ගම්පහ
16. කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, කැලණිය
17. පොලිස් ස්ථානය - බියගම / මීගහවත්ත

01 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම

සංවර්ධන සැලැස්මේ
පාරිශවකරුවන්

පාරිශවකරුවන්ගේ කණ්ඩායම්

1. වෙළඳ වෘත්තීය සමිති - දෙල්ගොඩ/කඩවන/මාවරමණ්ඩිය/බියගම
2. ත්‍රී රෝද රථ සංගමය - මාකොළ / කඩවන

එසේම කර්මාන්ත සහ වාණිජ කටයුතු, පරිපාලන හා යටිතල පහසුකම් සහ පාරිසරික හා කෘෂිකාර්මික යන ඛණ්ඩයන් යටතේ පාරිශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය ඇමුණුම 01 මගින් දක්වා ඇත.

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කණ්ඩායම

1. ඛණ්ඩාසිරි පළාත් අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) - වයි. ඒ. ජේ. කේ. ගුණතිලක මහතා
2. ඛණ්ඩාසිරි පළාත් නිටපු අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්) - ජනක රණවිර මහතා
3. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - ජේ. සෝමසිරි මහතා
4. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - එම්.එල්.එන්. සෙහියා මහතා
5. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - එම්.ඒ.ඩී.ඒ. මුතුගල මහතා
6. සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්), ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - ජේ.පී.යු. විමලරත්න මහතා
7. සැලසුම් නිලධාරී, ඛණ්ඩාසිරි පළාත් අංශය - නදීපා පල්ලියගුරු මෙනෙවිය
8. සැලසුම් නිලධාරී, ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - බී.බී.එන්.ඩබ්. කුරුනේරු මහතා
9. සහකාර සැලසුම් නිලධාරීන් - උදාර් හෙට්ටිආරච්චි මිය
10. සහකාර සැලසුම් නිලධාරීන් - හර්ෂණ ජයවර්ධන මෙනෙවිය
11. සහකාර සැලසුම් නිලධාරීන් - පී.එම්. සුමේධා ජයමාලි මිය
12. පරිගණක ක්‍රියාකරු / භූ ගෝලීය තොරතුරු පද්ධති - කේ.එස්.පී. මීගහවත්ත මිය

ඉහළ කළමනාකරණ සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සහාය අංශ

1. සභාපති, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ආචාර්ය ජගත් මුණසිංහ
2. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ඉංජිනේරු එස්.එස්.පී. රත්නායක
3. නිටපු අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් . කේ.ඒ.ඩී. චන්ද්‍රදාස
4. අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ඩී. එම්. බී. රණතුංග
5. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්) - එම්.පී. රණතුංග
6. සංවර්ධන සැලසුම් අංශය
7. ඛණ්ඩාසිරි පළාත් අංශය
8. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ඒකකය
9. භූ ගෝලීය තොරතුරු පද්ධති අංශය
10. පාරිසරික සහ භූ දර්ශන අංශය

01 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම

සංවර්ධන සැලැස්මේ විෂය පථය

1.3. සංවර්ධන සැලැස්මේ විෂය පථය

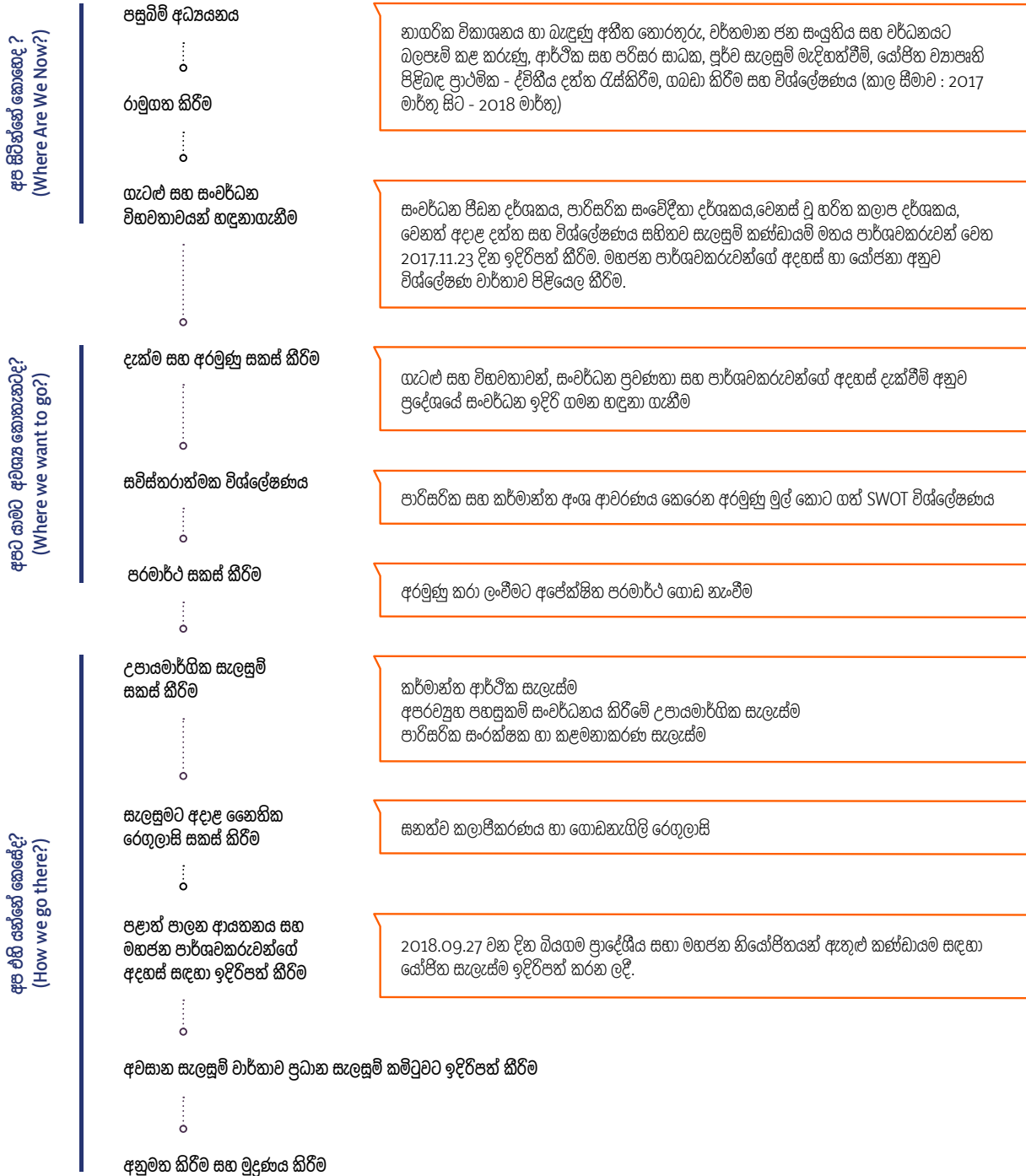
1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ විධිවිධාන අනුව අධිකාරිය භාරව සිටින අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නාගරික ප්‍රදේශයන්හි ඒකාබද්ධ සැලසුම්කරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සංවර්ධන සැලසුම්, රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සකස් කිරීම සඳහා අධිකාරිය සතු නියාමන බලයට යටත්ව 2001.02.13 වන දින අංක 1771/10 ගැසට් නිවේදනය යටතේ බියගම ප්‍රදේශය සභා බල ප්‍රදේශය අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නාගරික ප්‍රදේශයක් ලෙසට පත් විය. එමෙන්ම කොළඹ සමඟ පවතින සංවර්ධන සම්බන්ධතාවය සහ ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන නිවුනාවය තේතුවෙන් බියගම ප්‍රදේශය සභා බල ප්‍රදේශය 2017.12.11 වන දින සිට අංක 2049/11 ගැසට් නිවේදනය යටතේ "මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශයට" අයත් වේ. ඇමුණුම 02 යටතේ එම ගැසට් පත්‍රය දක්වා ඇත. මෙම නෛතික තත්ත්වයන් යටතේ භෞතික, ආර්ථික, පාරිසරික සහ සමාජීය අංශයන් ඒකාබද්ධ කරමින් ප්‍රදේශය සංවර්ධන සැලසුමක් ලෙස බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම දියත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

උපායමාර්ගික සැලසුම් ප්‍රවේශය මගින් බියගම නාගරික සංවර්ධනය බස්නාහිර පළාතටම ආදර්ශමත් තෙත්බිම් හා සබැඳි පරිසර හිතකාමී කාර්මික පුරවර අනුරුවක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අවධානය යොමු කරයි. මෙහිදී කර්මාන්ත සංවර්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම මගින් ප්‍රදේශයේ භෞතීය, ආර්ථික සහ සමාජීය සංවර්ධනයන්, නිසියාකාර තෙත්බිම් කළමනාකරණය හරහා නිරසාර පාරිසරික සංවර්ධනයන් අපේක්ෂා කෙරේ. යෝජිත කර්මාන්ත ආර්ථික සැලසුම සහ අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලසුම හරහා කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය කෙරෙන ඉඩම්, ජලය, විදුලිය, ප්‍රවාහනය සහ අනෙකුත් භෞතික යටිතල පහසුකම් සැපයීම සහ වැඩි දියුණු කිරීමට කටයුතු සිදු කෙරේ. යෝජිත සේවා සැලැස්ම මගින් නාගරික සේවා සහිත කුඩා පරිමාණයන් ඇති කරමින් නාගරික ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා සැපිරීම සිදු කරනු ලබයි. එමෙන්ම පාරිසරික සංරක්ෂක සහ කළමනාකරණ සැලසුම හරහා ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික ජලගැලීම් නිසි ලෙස පාලනය කෙරෙන පරිසර සංවේදී තෙත්බිම් පද්ධතියක් නිර්මාණය කරමින් පාරිසරික සාමාන්‍යමක බලපෑම් අවම වූ කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම සංවර්ධනය කිරීම සිදු වේ.

බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම දොළොස් වසරක් ඉලක්ක කරගත් කර්මාන්ත ආර්ථික, අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ සැලසුම සහ පාරිසරික සංරක්ෂක සහ කළමනාකරණ සැලසුම යන ආංශික සැලසුම්හි එකතුවක් වන අතර එමගින් බියගම ප්‍රදේශය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ නිසි ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් ක්‍රියාවලියක් හඳුන්වා දෙනු ලබයි. බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම ප්‍රදේශය මට්ටමේ නගර සංවර්ධන සැලසුමක් ලෙස උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ භූමි සංවර්ධන සහ ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ක්‍රියාවට නැගේ. ඒ අනුව දිගුකාලීන දැක්ම ලෙස කර්මාන්ත , වාණිජ සහ ජනාවාස පරිමාණ එක් වූ නිරසාර නාගරික ආකෘතියක් සහිත කර්මාන්ත පුරවරයක් සේ බියගම සංවර්ධනය කිරීමට බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුමෙහි මූලික අභිප්‍රාය වේ.

1.4. සැලසුම් ක්‍රියාවලිය

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම උපායමාර්ගික ප්‍රවේශයන් සහිත උපායමාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාවලිය යටතේ සකස් කරන ලදී.

රූප සටහන 1.1 : උපායමාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාවලිය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

01 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම

සැලසුම් ක්‍රියාවලිය

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම උපායමාර්ගික ප්‍රවේශයන් සහිත උපායමාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාවලිය උදෙසා පසුබිම් අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීම විවිධ අංශ ආවරණය වන පරිදි සිදු විය. මෙහිදී ප්‍රාථමික - ද්විතීක දත්ත රැස්කිරීම සඳහා බියගම හා බැඳුණු අතීත තොරතුරු, වර්තමාන ජන සංයුතිය සහ වර්ධනයට බලපෑම් කළ කරුණු, ආර්ථික සහ පරිසර සාධක, පූර්ව සැලසුම් මැදිහත්වීම්, යෝජනා ව්‍යාපෘති පිළිබඳව පුළුල් අධ්‍යයනයන් සිදු කෙරිණි. එසේම ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා, චන්ද්‍රිකා ඡායාරූප, සිතියම් සහ මාධ්‍ය ලිපිලේඛන තොරතුරු, බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය විසින් සකස් කළ සම්පත් පැතිකඩ, ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික් අත්පොත සහ විවිධ පර්යේෂණ වාර්තා ආදියද මෙම අධ්‍යයනයන් සඳහා යොදා ගැනිණි.

පසු විපරම් අධ්‍යයන මගින් ලබා ගත් දත්ත විශ්ලේෂණය හරහා බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය කිරීමාන්ත සමඟ විකාශනය වූ ආකාරයන් පූර්ව සැලසුම් මැදිහත්වීම් මගින් එම සංවර්ධනය නිවු වීමත් යෝජනා ව්‍යාපෘති සමඟ නවදුරටත් සංවර්ධන ප්‍රවණතාවයන්ට රුකුල් දීමත් මෙහිදී විශේෂයෙන්ම හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම සොයා ගැනීම්, සංවර්ධන පීඩන දර්ශකය, වෙනස් වූ හරිත කලාප දර්ශකය (NDVI) , හඳුනාගත් පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය සමඟ අධි සංවේදී තෙත්බිම් විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල මගින් ද සනාථ කරමින් ප්‍රධාන ගැටලු දෙකක් සඳහා සැලසුම් කිරීමේ දිශාව රාමු ගත කළ අතර 2017.11.23 දිනදී පොදු පාර්ශවකරුවන් වෙත ඉදිරිපත් කළ අතර හඳුනාගත් ගැටළු සඳහා ඔවුන්ගේ යෝජනා ඒකාබද්ධ කරන ලදී.

පොදු පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස් NVIVO මෘදුකාංගය යොදා ගනිමින් විශ්ලේෂණය කිරීමත් විශ්ලේෂණාත්මක සොයාගැනීම් මගින් සැලසුම්කරුවන්ගේ අදහස්ද එක්කොට ගනිමින් බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ඉදිරි දැක්ම හා අරමුණු සැකසීමට කාර්මික සංවර්ධනය සහ පාරිසරික කළමනාකරණය යන ප්‍රධාන තේමා දෙක යටතේ සිදු විය. කාර්මික සංවර්ධනය සහ පාරිසරික කළමනාකරණය යන ප්‍රධාන තේමා දෙක කැටි වූ අරමුණු දෙකක් සහිතව බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම ක්‍රියාත්මක වන අතර එම අරමුණු දෙක සඳහා විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණයක් සිදු කර ඇත. එමඟින් බියගම ප්‍රදේශයේ පවතින ශක්තීන්, අවස්ථාවන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමටත් දුර්වලතා සහ තර්ජන මඟහරවාගත් සංවර්ධනයටත් ඉඩකඩ නිර්මාණය කරයි.

ඉහත අරමුණු පාදකව සිදු කළ SWOT විශ්ලේෂණය ඔස්සේ නිර්මාණය වූ පරමාර්ථ මඟින් ගොඩනැගුණු උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති ඇතුළත් කරමාන්ත ආර්ථික , පරිසර සංරක්ෂක, අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලසුම් සම්පාදනය කොට ඇත. එක් එක් සැලැස්මෙහි උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සමඟ බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම ශක්තිමත් කර 2019-2030 කාලය සඳහා ඉඩම් පරිහරණය කිරීමේ සැලැස්මක් සඳහා මෙහෙයවනු ලැබේ. සනත්ව කලාපීයකරණ සැලැස්ම, භූමි හා ගොඩනැගිලි රෙගුලාසි සකස් කිරීමෙන් අනතුරුව පොදු මහජනතාව, පාර්ශවකරුවන්, සහ ප්‍රාදේශීය පාලන අධිකාරිය සඳහා 2018.09.27 දින සිට දින 60 ක කාල සීමාව සඳහා ඉදිරිපත් කළ සැලැස්ම අදහස් දැක්වීම් අනුව යාවත්කාලීන කර අවසන් කෙටුම්පතේ සැලැස්ම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කර ප්‍රකාශයට අනුමැතිය ලබා ඇත.

02

පරිච්ඡේදය

මූලික අධ්‍යයනය

02 පරිච්ඡේදය
 මූලික අධ්‍යයනය

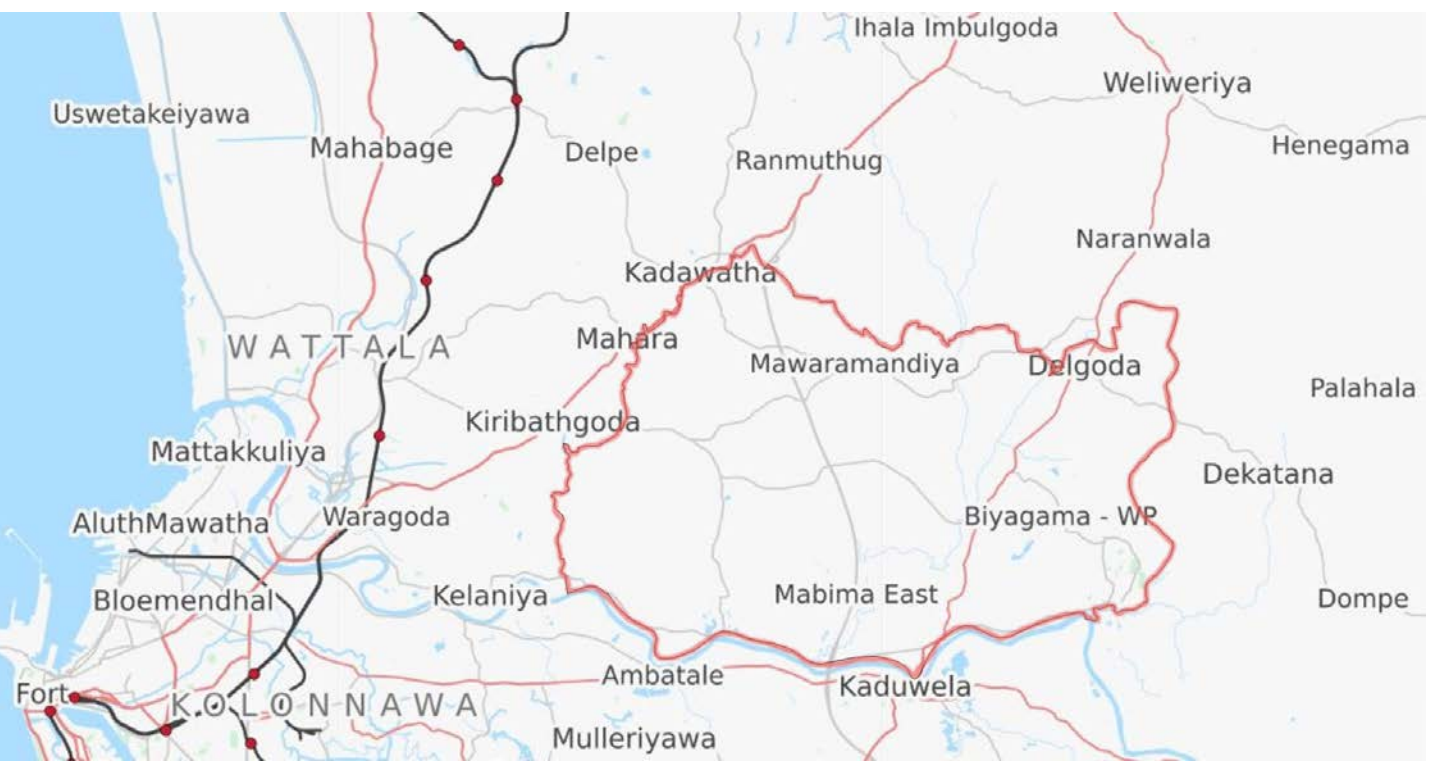
අධ්‍යයන ප්‍රදේශය

2.1. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය බස්නාහිර පළාතේ නැගෙනහිර නාගරික ප්‍රදේශය වන අතර කොළඹට කිලෝ මීටර 21 ක් දුරින් සහ ගම්පහ නගරයට කිලෝ මීටර 18 ක් දුරින් පිහිටා ඇත. ප්‍රවේශය අතින් ගත් කල ජාතික සහ පළාත් මාර්ග ජාලය තුළ උපායමාර්ගික ස්ථානයක පිහිටා ඇති බියගම, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ප්‍රවාහන නිර් හනෙන් ප්‍රවාහන නිර් දෙකක් වන කොළඹ - නුවර සහ කොළඹ - අවිස්සාවේල්ල ප්‍රවාහන නිර් අතර පිහිටා ඇති බව රූප සටහන 2.1 මගින් පැහැදිලි වේ.

කැලණු ගඟේ උප ද්‍රෝණීන් විස්සෙන් එකක් වන බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය, භූ ගෝලීය පිහිටීම අනුව තෙත්බිම් කලාපයට අයත් වේ. කැලණු ගඟ හා සම්බන්ධ අතු ගංගා සහ ඇළ මාර්ග පද්ධතියකින් සමන්විත සංවේදී තෙත්බිම් සහ කුඹුරු සහිත බියගම, සෙල්සියස් අංශක 27 ක උෂ්ණත්වයක්ද වාර්ෂිකව මිලිමීටර 2500 වර්ෂාපතනයක්ද වාර්තා කරයි. ඇමුණුම 03 හි මෙම තෙත්බිම්වල පැතිරීම නිරූපණය කර ඇත. සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළ සුලබව පැතිර ඇති පාංශු වර්ගය ලෙස රතු-කහ පොඩ්සොලික් පස දැක්විය හැකි අතර කැලණු ගඟට ආසන්නයේ දියළු පසක් පැතිර ඇත.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ වර්තමාන භූමි පරිහරණ සංයුතියට අනුව 72% ක් නේවාසික, වාණිජ, කාර්මික, පොදු පහසුකම් සහ ප්‍රවාහන යන භෞතිකව සංවර්ධනය වූ භාවිතයන් ලෙස දැක්විය හැක. එසේම පාරිසරික ලක්ෂණයන් වන වගුරු, තෙත්බිම් සහ කුඹුරු 19% ක් ද සංවර්ධන කළ හැකි ඉඩම් 9% කින්ද යුක්තව බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ ඉඩම් පරිහරණය ඇමුණුම 04 මගින් දක්වා ඇත.

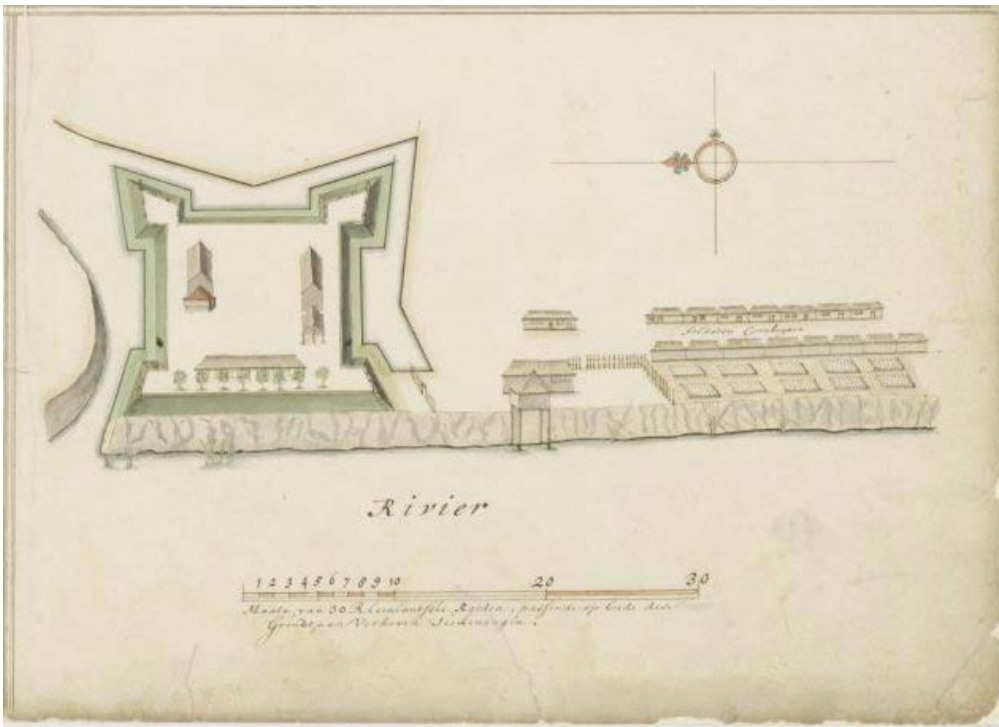
රූප සටහන 2.1 : බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයෙහි පිහිටීම
 මූලාශ්‍රය : OpenStreet Map, 2017/ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම 2017

2.2. සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය

02 පරිච්ඡේදය
මූලික අධ්‍යයනය

සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය

බියගම ප්‍රදේශයේ අතීත පසුබිම සහ නගර නාමය නිර්මාණය වීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ යුධ ඉතිහාසය හා සම්බන්ධ ජනප්‍රවාදයන් ඔස්සේ කරුණු හෙළි වන අතර සිංහල හමුදාව සඳහා සුරක්ෂිත භූමියක් ලෙස පළමුවන රාජසිංහ රජුගේ යුධ කඳවුර බියගම ප්‍රදේශයේ පැවති බව මෙන්ම රක්ෂාපන ගල් තලාව මත රජ මාලිගාවක් කර තිබූ බවත් එහි සඳහන්ය. 1587 දී ගෝවේ සිට පැමිණි පෘතුගීසි හමුදාව දුටු සිංහල හමුදාව බියවී පසු බැසීම නිසා බියවූ ගම "බාගම", පසුව "බියගම" වූ වග ඉතිහාසයේ කියැවේ. රූප සටහන 2.2 හි දැක්වෙන මල්වාන බල කොටුව පෘතුගීසීන් විසින් සිතාවක රාජධානි කලාපයේ සිට ගලා බස්නා කැලණි ගඟේ දකුණු ඉවුරේ ඉදි කළ අතර 1590 දී පෘතුගීසි හමුදාවේ එවකට කපිතාන් ජනරාල්වරයා වූ අසවේදුගේ නිවහන සහිත මුලස්ථානය සඳහා මල්වාන තෝරාගත් බව කියැවේ. ලන්දේසි යුගයේදීද, මල්වාන බල කොටුව සොල්දාදුවන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහාත් එහි ඉදිකර තිබූ විශාල ගොඩනැගිලි හතර ගබඩා කුටි ලෙස භාවිතා කොට ඇති බව කියැවේ.

රූප සටහන 2.2 : මල්වාන බලකොටුව
මූලාශ්‍රය : Amazinglanka වෙබ් අඩවිය, 2017

ඉතිහාසයේ සිටම රාජධානි සඳහා තම ප්‍රාථමික නිෂ්පාදනයන් සපයන පාරම්පරික කර්මාන්ත රැසක් බියගම ප්‍රදේශය පුරා ප්‍රචලිතව පැවති අතර ප්‍රදේශ නාම පවා එම කර්මාන්තයන්ට අනුකූලව විකාශනය වී ඇති බව අතීත තොරතුරු විශ්ලේෂණයේදී නොවැරදි විය. එහිදී දරණගම - දැව, හෙයියන්තුඩුව - රන් හා රිදී, යබරඑව - අවිආයුධ, මාබිම සහ පට්ටිවිල - මැටි භාණ්ඩ ලෙස ප්‍රසිද්ධියක් ඉසිලීම මෙහිදී විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතුය. එමෙන්ම බියගම මාබිම ප්‍රදේශයේ මැටි කර්මාන්තය සඳහා පරම්පරාගත ප්‍රජාවක් වාසය කරන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු මැටි කෞතුකාගාරයද පුහුණු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයද එම ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇත.

02 පරිච්ඡේදය මූලික අධ්‍යයනය

සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය

යටත් විජිත යුගයෙන් පසු රටෙහි සමාජ දේශපාලනික සහ ආර්ථික පසුබිම විසින් බියගම ප්‍රදේශය තුළ රජය විසින් ප්‍රතිපාදන සපයන නිෂ්පාදන සමාගම් පිහිටුවීමට තීරණය කරන ලදී. ඒ සඳහා ගත් පළමු උත්සාහය වූයේ 1955 වසරේදී තල්වත්ත ප්‍රදේශය තුළ වත්මන් කොකාකෝලා බිම සමාගම ආරම්භ කිරීමයි. 1969 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය ලෙස සපුගස්කන්ද තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවන ලද අතර එය දිනකට තෙල් බැරල් 38,000 ක ධාරිතාවයකින් යුක්තව නිර්මාණය වූ අතර පසුව 1979 දී එය දිනකට තෙල් බැරල් 50,000 ක ධාරිතාවයක් දක්වා වර්ධනය විය.

1982 දී කඩුවෙල පාලම ඉදිකිරීමත් සමඟ කොළඹ - බියගම මාර්ගය සහ කොළඹ - අවිස්සාවේල්ල මාර්ගයන් එක්වීම තුළින් "නව නුවර මාර්ගය" නමින් නව ප්‍රවාහන තීරයක් ඇති වූ අතර එය මුදුන්ගොඩ බැලුම්මහර මංසන්ධිය හරහා කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය සමඟ සම්බන්ධ වේ. මෙම මාර්ගය හේතුකොට ගෙන වර්තමානය වන විට කඩුවෙල නගර සංවර්ධන පීඩනය බියගම බණ්ඩාරවත්ත මංසන්ධිය දක්වා පැතිරීමත්, නව වාණිජ තීරයක් ලෙස කොළඹ - බියගම මාර්ගය සංවර්ධනය වීමත් දක්නට ලැබේ. වරාය සමඟ සම්බන්ධ වන ප්‍රධාන මාර්ගය ලෙස මහ කොළඹ ආර්ථික සැලැස්ම (පසු කාලීනව ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය) මගින් ඉදිකළ සමෘද්ධි මාවත බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ මධ්‍ය ප්‍රදේශය හරහා වැටී ඇති අතර කිරිඳිගොඩ හරහා කොළඹ-නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය සමඟ සම්බන්ධ වෙමින් වරාය ප්‍රවේශය ලබා ගැනීම සිදු කරයි. සමෘද්ධි මාවත ඉදිකිරීම මගින් ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත ආයෝජන ආකර්ෂණය ඉහළ යාම සිදු වූ අතර බොහෝ කාර්මික ප්‍රදේශ සඳහා මනා ප්‍රවේශකත්වයක් හිමි වීමත්, සපුගස්කන්ද තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය සහ බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය අතර සෘජු සම්බන්ධතාවයක් ගොඩනැගීමටත් එය හේතු සාධක විය. මෙම ප්‍රධාන සහ අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයෙහි විහිදීම ඇමුණුම 05 මගින් නිරූපණය කර ඇත.

විවෘත ආර්ථිකයන් සමඟ කර්මාන්ත සඳහා පුද්ගලික අංශයේ මැදිහත් වීම ප්‍රබල වීමත්, බස්නාහිර කලාපීය සැලසුම් තීරණ වෙනස් උපායමාර්ගයන් ඔස්සේ යමින් සමතුලිත කලාපීය සමබරතාවයක් සඳහා කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයෙන් පිටතට සංවර්ධනය ගෙන යාමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1985 දී ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන අපනයන සැකසුම් කලාපය බියගම ස්ථාපනය කිරීම සිදු විය. මේ හරහා අපනයන සැකසුම් කලාපය කේන්ද්‍ර කරගනිමින් කුඩා පරිමාණ වාණිජ උප නගර සහ මංසන්ධි පැතිර ගිය අතර ප්‍රදේශයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වීමත් සමඟ ඉඩම්වල වටිනාකම් ඉහළ යාම සිදුවිය. රුකියා උත්පාදන නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ව්‍යාප්තිය සමඟ රුකියා අවස්ථා සඳහා ආකර්ෂණය වූ ප්‍රජාව නිසා තාවකාලික නැවතුම්කරුවන්ද ඇතුළුව වැඩි නේවාසික ජනගහනයක් ප්‍රදේශයට එකතු වීමත් මේ හරහා සිදු විය.

රූප සටහන 2.3 : බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය
 මූලාශ්‍රය : බ්ලූම්බර්ග් - Getty Images, 2015

02 පරිච්ඡේදය
මූලික අධ්‍යයනය

සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය

බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය, ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන වැඩිම රැකියා උත්පාදන සහ රැකියා නියුතු ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය ලෙස සැලකෙන අතර එහි දේශීය කර්මාන්තශාලාවන්හි සේවකයන් 25661 ක්ද, අනියම් කම්කරු සේවකයන් 1356 ක්ද හා විදේශීය සේවකයන් 67 ක්ද සේවයේ නියුතුව සිටී. රූප සටහන 2.3 හි දැක්වෙන බියගම ආ.ප්‍ර.ක. හේතුවෙන් සෘජු සහ වක්‍ර රැකියා රාශියක් උත්පාදන වූ අතර ප්‍රදේශයේ දේශීය ආර්ථිකය සඳහා සෘජුවම 23% ක් නිෂ්පාදන කර්මාන්තවල නිරත රැකියා මගින් දායක වන අතර 12% ක් නවාතැන් සහ ආහාර සැපයීම මගින් වක්‍රාකාරව දායක වේ.

1998 දී සකස් කළ මහ කොළඹ ව්‍යුහ සැලැස්මට (CMRSP) අනුව බියගම අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශය වැඩිම කර්මාන්ත සංවර්ධන බලපෑමක් එල්ල වූ ප්‍රදේශයක් වූ අතර එම හේතුව නිසාවෙන්ම ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ එක් වර්ධක ප්‍රදේශයක් ලෙස බියගම හඳුනාගන්නා ලදී. ඇමුණුම 06 හි දැක්වෙන එම සැලැස්ම මගින් බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාවට අයත් වර්තමාන සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා කර්මාන්ත භූමි පරිහරණය 40%ක් දක්වා වර්ධනය කිරීමටත් නේවාසික භාවිතය 15% දක්වා අඩු කිරීමටත් යෝජනා කොට ඇත. එසේම 285,000ක ජනගහනයක් 2010 වසර වන විට බියගම වර්ධක ප්‍රදේශය සඳහා පුරෝකථනය කර ඇත.

නමුත් ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කළ 2011 ජන සංගණනයට අනුව බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ ජනගහනය 186,862 ක් වන අතර 2017 වන විට එය 192,000ක් දක්වා වැඩි වී ඇති බව 2017 වසර සඳහා සම්පාදිත ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාන අත්පොත මගින් දක්වා ඇත. මෙම ජනගහනයෙන් 92% ක් සිංහල වන අතර 7% ක් මුස්ලිම් ප්‍රජාවද 1% ශ්‍රී ලංකා දමිළ සහ අනෙකුත් ජාතීන්ද නියෝජනය වේ. බියගම ප්‍රදේශය තුළ මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව 48,151 වන අතර එහි නිවාස ඒකක 47,636 ක් පවතී. සපුගස්කන්ද, මාකොළ ඉහළ, ගෝනවල බටහිර, පමුණුවිල සහ මාවරමණ්ඩිය, එනම් කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයට ආසන්න ග්‍රාම නිලධාරී වසම් තුළ අනෙක් ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වලට සාපේක්ෂව වැඩි ජන සනත්වයක් පෙන්නුම් කෙරේ. එය ඇමුණුම 07 මගින් පැහැදිලිව හඳුනාගත හැක.

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ වර්තමාන ස්වභාවික ජනගහන වර්ධන වේගය 1.4% වන අතර මෙම වර්ධන වේගයම නවදුරටත් ක්‍රියාත්මක වුවහොත් 2030 වන විට අපේක්ෂිත මුළු නේවාසික ජනගහනය 247,000කට ආසන්න වේ. 1981 - 2001 කාල පරාසය තුළ බියගම ප්‍රදේශයේ ඇති වූ කර්මාන්ත සංවර්ධන ප්‍රවණතාවයන් පාදක කොටගෙන ජනගහන වර්ධන වේගය 2.08% ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත. වර්තමාන ජනගහනය අනුව ජන සනත්වය හෙක්ටයාරයට පුද්ගලයින් 32 වන අතර කර්මාන්ත හා සේවා කලාප හේතු කොටගෙන ප්‍රදේශය තුළ දෛනික සංසරණ ජනගහනය 150,000කට ආසන්න වේ.

රූප සටහන 2.4 : ෆොන්ටේරා බ්‍රැන්ඩ්ස් ලංකා බියගම නිෂ්පාදනාගාරය
මූලාශ්‍රය : ඇන්කර් වෙබ් අඩවිය - Fontera Story, 2017

රූප සටහන 2.5 : ඩිමෝ උපයෝගීතා වාහන වැඩසටහන
මූලාශ්‍රය : ඩිමෝ ලංකා වෙබ් අඩවිය, 2018

02 පරිච්ඡේදය
මූලික අධ්‍යයනය

සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ අවකාශීය ලෙස කැපී පෙනෙන කර්මාන්ත පර්ෂද තුනක් පවතින අතර ඒවා බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය, සපුගස්කන්ද තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය සමඟ බිහිව ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු පුද්ගලික කර්මාන්ත කලාපය වන ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය සහ රූප සටහන 2.5 මගින් දැක්වෙන ඩීමෝ උපයෝගීතා වාහන වැඩපොළ ඇතුළු ඒ ආසන්න කර්මාන්ත පර්ෂදය ලෙස නම් කළ හැක. මෙම කර්මාන්ත පර්ෂදයන් සහ එහි සන්තති වශ්ලේෂණය ඇමුණුම 08 මගින් හඳුනාගත හැකි වේ. 1995 දී ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය ඉදිවීමත් සමඟ තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය හා සම්බන්ධ කර්මාන්ත වැඩි වශයෙන් සපුගස්කන්ද ප්‍රදේශය තුළ ඒකරාශී වූ අතර බහු ජාතික නිෂ්පාදන කර්මාන්ත වැඩි නැඹුරුතාවයක් සහිතව බියගම ස්ථාපනය වීම මෙහිදී කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් විය. මේ සඳහා රූප සටහන 2.4 මගින් දැක්වෙන 1995 - ෆොන්ටෙරා බ්‍රැන්ඩ්ස් ලංකා පුද් සමාගම ,1996 - ලයන් බිර සමාගම ආදී ප්‍රමුඛ පෙළේ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත උදාහරණ ලෙස සැපයිය හැක.

මෙලෙස කර්මාන්ත සංවර්ධන නිවුනාවය සමඟ 2004 වසරේදී CESMA සැලසුම් කණ්ඩායම මඟින් බස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම දියත් කරන ලදී. එය ඇමුණුම 09 හි දැක්වෙන අතර බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය කර්මාන්ත සංවර්ධනය සඳහා නම් කළ කලාපයක් බවටත්, බස්නාහිර කලාපයේ ඇතුළත නගර සීමාව තුළ පවතින නගරයක් (Inner Ring Township) ලෙසටත් හඳුනාගෙන ඇත.

වර්තමාන කාර්මික ප්‍රවණතා පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේදී නූතන ප්‍රවාහන කේෂ්ත්‍රයේ ඇති වූ වෙනස්කම් අනුව රූප සටහන 2.6 මගින් දැක්වෙන බියගම ප්‍රදේශය හරහා වැටී ඇති පිටත වට රවුම් මාර්ගයන් කඩුවෙල සහ කඩවන අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයන් දෙකක් හේතුවෙන් බියගමට කර්මාන්ත කේෂ්ත්‍රය සඳහා වැඩි වටිනාකමක් ලැබී ඇත. එසේම මෑතකදී ඉදි වූ උතුරු කොළඹ ජල අවශ්‍යතාවය සපුරන රූප සටහන 2.7 මගින් දැක්වෙන බියගම පටිට්ටිල ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කැලණි ගඟ දකුණු ඉවුර ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානයන් කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනයේදී මාර්ග ජාලය ඇතුළුව අවශ්‍ය කෙරෙන යටිතල පහසුකම්හි සංවර්ධනයන් මෙම වටිනාකම තවදුරටත් වැඩි කිරීමට හේතු වී ඇත.

රූප සටහන 2.6 : පිටත වට රවුම් අධිවේගී මාර්ගය
 මූලාශ්‍රය : Trip to Sri Lanka වෙබ් අඩවිය, 2017

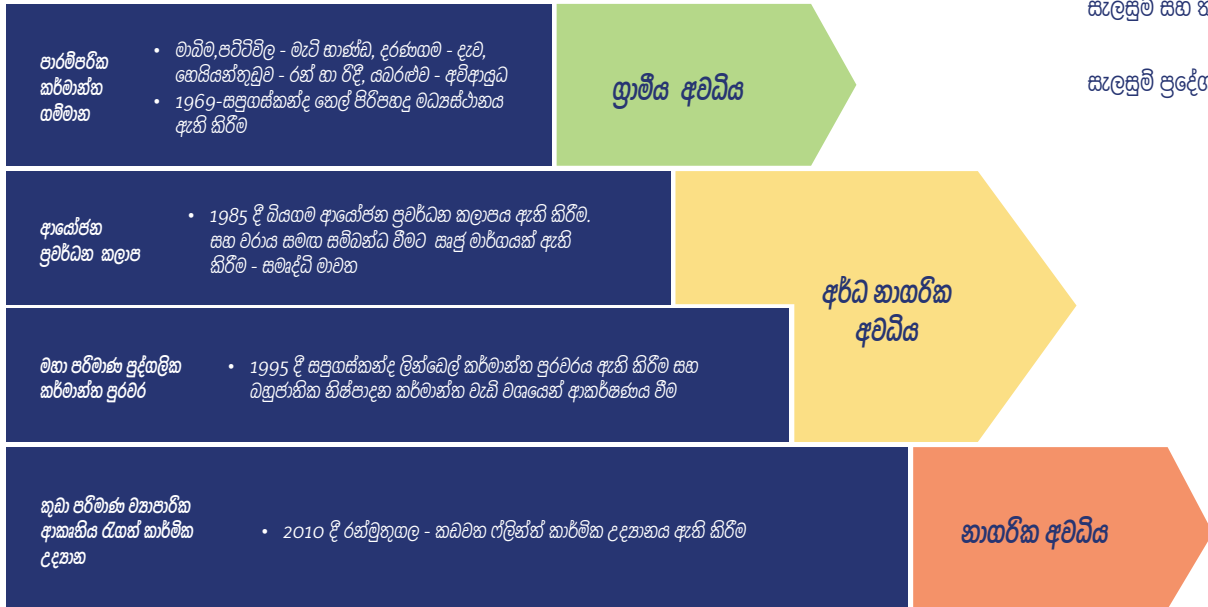
රූප සටහන 2.7 : කැලණි ගඟ දකුණු ඉවුර ජල පවිත්‍රාගාරය
 මූලාශ්‍රය : ජාතික ජලසම්පාදන සහ ජලපවිහන මණ්ඩලය, 2018

එපමණක්ද නොව නව තාක්ෂණික දියුණුවත් සමඟින් මේ වන විට ප්‍රදේශය අවට කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරික ආකෘතිය රැගත් නව තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් සහිත කර්මාන්ත උද්‍යාන ඇති වීමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ලැබේ. මෙම තත්ත්වයන් යටතේදී බියගම සමාජ ආර්ථික සහ භෞතීය සංවර්ධනය උදෙසා අතීතයේ සිටම කර්මාන්ත කේෂ්ත්‍රය විශාල බලපෑමක් කර ඇති අතර එය පහත රූප සටහන 2.8 හි දැක්වෙන ලෙස කර්මාන්ත ප්‍රවණතා සහ නගර සංවර්ධනයේ පරිවර්තන ක්‍රියාදාමය හරහා අනුක්‍රමණයක් ගෙනහැර දක්වයි.

02 පරිච්ඡේදය
මූලික අධ්‍යයනය

සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය

සැලසුම් ප්‍රදේශය නිර්ණය කිරීම

රූප සටහන 2.8 : කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධන සහ ප්‍රදේශයේ නගර සංවර්ධනයේ අනුක්‍රමණය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

2.3. සැලසුම් ප්‍රදේශය නිර්ණය කිරීම

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයෙහි මූලික සැලසුම් සීමාව නිර්ණය කිරීමේදී බියගම හා ඒ අවට නාගරික ප්‍රදේශ සැලකිල්ලට ගත් අතර, ආරම්භක හා සවිස්තරාත්මක සැලසුම් ප්‍රදේශය සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා යොදාගත් මූලික සැලසුම් සීමාවට වඩා වෙනස් විය. බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ ජාතික මට්ටමින් වැදගත් තැනක් උසුලන ග්‍රාමිකයන් පදනම් කරගත් දෙවන විශාලතම වෙළඳ කලාපය පිහිටා තිබීමත්, බහු ජාතික නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ශාලා සඳහා වඩාත් ආකර්ෂණීය ස්ථානයක් බවට පත් වී තිබීම නිසාත්, ජාතික සහ කලාපීය ප්‍රවාහන තීර අතර උපායමාර්ගික පිහිටීමත් හේතුවෙන් ජාතික හා ප්‍රාදේශීය සන්දර්භය තුළ වැදගත් ස්ථානයක් බියගම නාගරිකය හිමිකරගෙන තිබේ. එබැවින්, දත්ත එක්රැස් කිරීමේදී හා සංසන්දනය කිරීමේදී මූලික අධ්‍යයන ප්‍රදේශය වඩාත් පුළුල් මට්ටමක පැවතුණි.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ කර්මාන්ත වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්ත වූ ප්‍රදේශ අවට වාණිජ භාවිතයන් හා සේවා සපයන උප නගර සහ මංසන්ධි පැවතියත් නිශ්චිත ප්‍රධාන නගර මධ්‍යයක් නොමැති වීම හේතුවෙන් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ සැලසුම් සීමා අධ්‍යයනය ස්වභාවික හා පරිපාලන නිර්ණයන්ට එහා ගිය අධ්‍යයනයක් බවට පත් වී ඇත. ක්‍රියාකාරී සීමාව හඳුනාගැනීමේ ප්‍රධාන සාධකය ලෙස බියගම ප්‍රාදේශීය සභා සීමා මායිමේ පිහිටා ඇති කඩුවෙල, කඩවත සහ කිරිඳිගොඩ යන ප්‍රධාන නගරවල පිහිටීම සඳහන් කළ යුතුය. අද වන විට පරිපාලන සීමාවන් ඉක්මවමින් අවට නගරයන්හි සංවර්ධන පිඩනය බියගම ඇතැම් ප්‍රදේශ සහ මංසන්ධි විසින් ග්‍රහණය කොටගෙන ඇත. ක්‍රියාකාරී සීමාවන් හඳුනාගැනීමේ අනෙකුත් සාධක ලෙස මාර්ග ජාලය ඇතුළු ප්‍රධාන නගර සහ මංසන්ධි සම්බන්ධතා විශ්ලේශණයන් කාර්මික පරිභ්‍රමණයන්හි පිහිටීමත් පාදක කොටගෙන ඇත.

02 පරිච්ඡේදය මූලික අධ්‍යයනය

සැලසුම් සහ තත්ත්ව සන්දර්භය

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය නිර්නදිගින් කැලණි ගඟෙන්ද, නැගෙනහිරින් මල්වන පහුරු ඇළෙන්ද ස්වභාවිකව මායිම් වී ඇති අතර උතුරින් මහර ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාවෙන්ද බටහිරින් කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාවෙන්ද සීමා වී ඇත. පරිපාලන සීමාවන්ගේ පරිණාමය පිළිබඳ සැලකීමේදී, වර්තමානයේ බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය 1977 දක්වා කැලණිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය යටතේ පැවති අතර පසුව මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිසම (පසුකාලීනව ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය) විසින් 1985 ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන අපනයන සැකසුම් කලාපය බියගම ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කිරීමත් සමඟ පරිපාලන කටයුතු සිදු කරන ලදී.

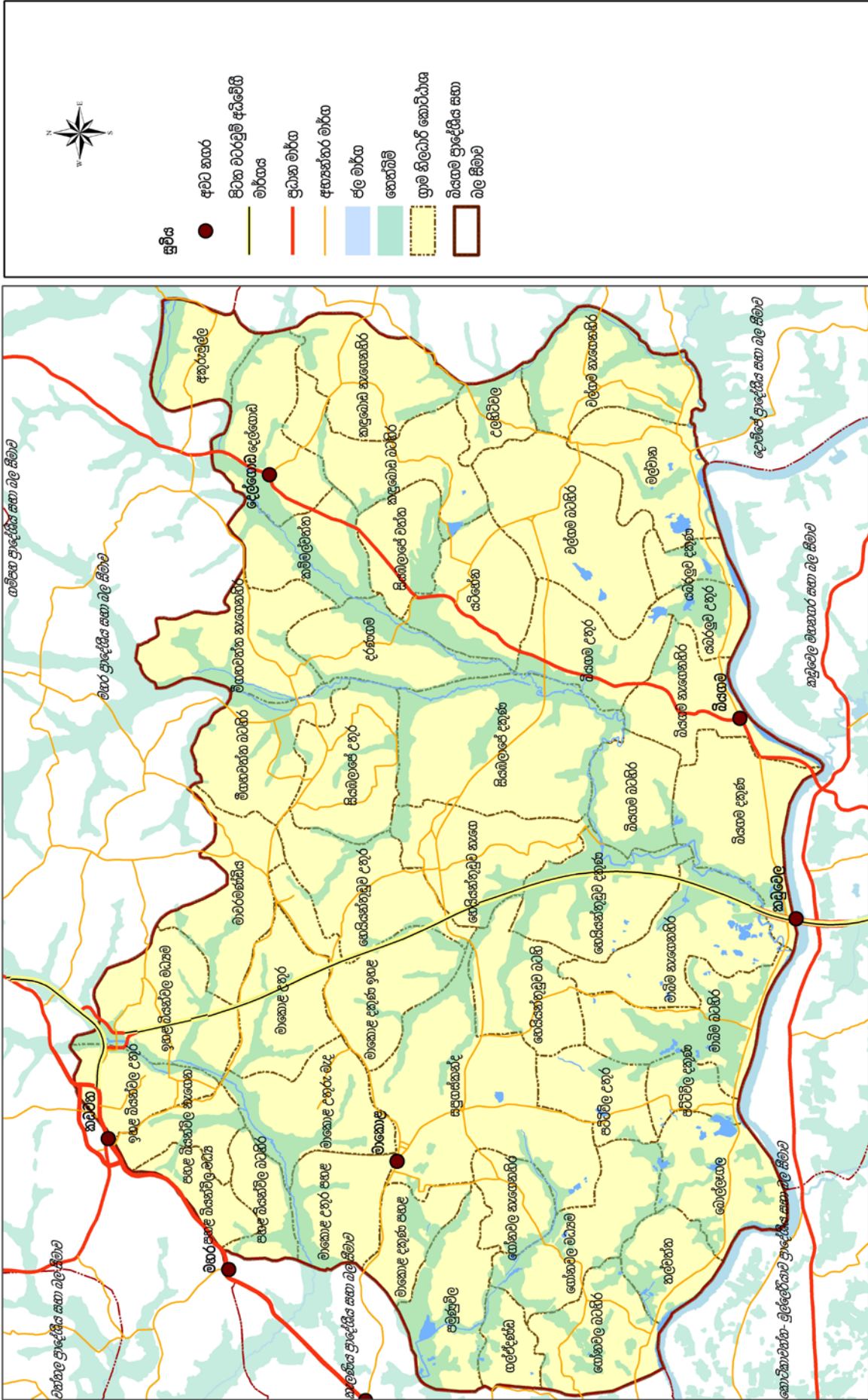
1978 අංක 04 දරණ මහා කොළඹ ආර්ථික කොමිෂන් සභා පනතෙහි 20, 21, 22 වැනි වගන්තිවලට අනුව එම පනතේ "සී" අක්ෂරය දරණ උපලේඛනයේ සඳහන් ආඥා පනත් උපයෝගී කරගනිමින් පනතේ දක්වා ඇති කාර්යයන් ඉෂ්ඨ කරගැනීමට බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ බලතල ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට පවරන ලදී. ඉන්පසු එම කාර්යයන් මහ නගර සභා ආඥාපනතේ I, II, III, IX, X, XI, සහ XIV යන පරිච්ඡේද හැර සියලුම බලතල මෙම ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ඉන් අනතුරුව 877/27 ගැසට් නිවේදනය යටතේ 1995.04.02 බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව ස්ථාපිත කළ අතර 1995.06.01 සිට ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් බියගම ප්‍රාදේශීය සභාවට සියලු බලතල හා කාර්යයන් පවරන ලදී.

සිසු භෞතිය හා නගර සංවර්ධනය හේතු කොටගෙන බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය අංක 1771/10 දරණ ගැසට් නිවේදනය යටතේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2001.02.13 දින නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. එපමණක් නොව, ඇමුණුම 02 හි දක්වා ඇති 2017.12.11 වන දින අංක 2049/11 යන ගැසට් පත්‍රය යටතේ බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාව මහා කොළඹ සංවර්ධන ප්‍රදේශයේ හර ප්‍රදේශයට අයත් වේ. වර්තමානයේ ලක්ෂ දෙකකට ආසන්න ජනගහනයක් බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ වර්ග කිලෝ මීටර 60.2 ක් ඇතුළත ජීවත් වන අතර එය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 49 කින් යුක්ත වේ.

පරිපාලන සීමාවන්ගේ පරිණාමය කාර්මික ප්‍රවර්ධනය නිසා ඇති වූවත් වත්මන් තත්ත්වය තුළ ක්‍රියාකාරී සීමාව පරිපාලන සීමාවන් ඔබ්බට ගොස් ඇති බව විද්‍යාත්මක නාගරික විශ්ලේෂණයන් මගින් තහවුරු වේ. එනමුත් පරිපාලනමය වශයෙන් පහසුවද ජාතික සහ බස්නාහිර පළාත් සංවර්ධන සැලසුම්හි සාධනීය බලපෑම්ද පාදක කොටගනිමින් සිතියම 2.1 හි දැක්වෙන ලෙස, ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 49 ක්, එනම් මුළු භූමි ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝ මීටර 60.2 ක් වන බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව සඳහා 2019 -2030 බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම සම්පාදනය කොට ඇත.

සිතියම 2.1 : සැලසුම් සීමාව

සැලසුම් සීමාව - බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
 මුල්ග්‍රහය : මිහිතලේදරු දොරොණුවේන්ද්‍රව

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
 දෙසැම්බර් 2018

බස්නාහිර පළාත් අංශය
 බියගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)
 සකසාලය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් නාගරාලය

03

පරිච්ඡේදය

සංවර්ධන සැලැස්මක
අවශ්‍යතාවය

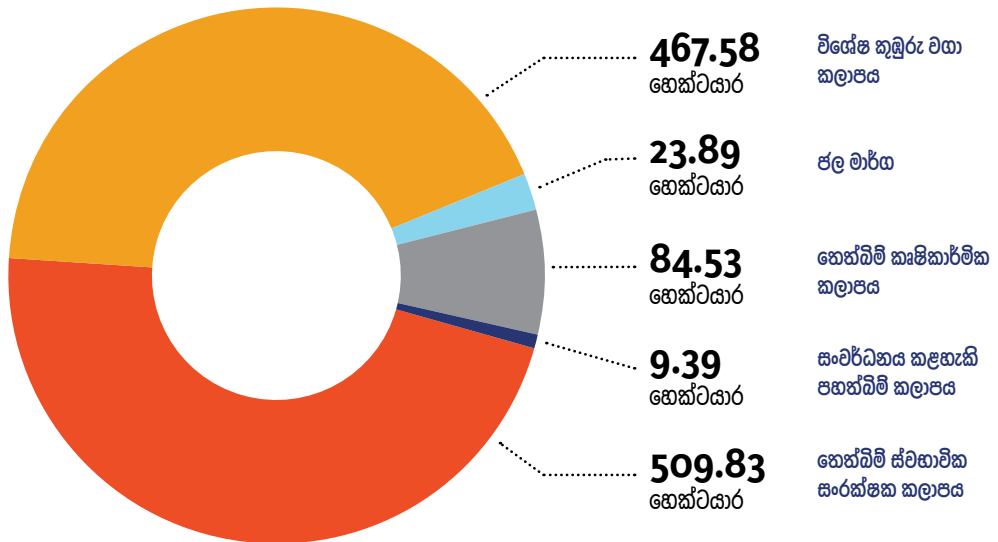
03 පරිච්ඡේදය
 සංවර්ධන සැලැස්මක
 අවශ්‍යතාවය

පාරිසරික සංවේදීතාව හා
 වර්තමාන කාර්මික සංවර්ධනය
 අතර ඇති ගැටුම

3.1. පාරිසරික සංවේදීතාව හා වර්තමාන කාර්මික සංවර්ධනය අතර ඇති ගැටුම

බියගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශයෙහි සමස්ත භූමි භාවිතයෙන්, 13% ක් කෘෂිකාර්මික නෙන්බිම්ද, 6% ක් වගුරු බිම් සහ ජලාශ්‍රිත භූමිවලින්ද යුක්ත ඉඩම් පරිහරණයකට උරුමකම් කියන බව ඇමුණුම 04 හි දැක්වූ ඉඩම් පරිහරණය මගින් පැහැදිලි වේ.

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනිර්මේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ නෙන්බිම් වර්ගීකරණයට අනුව බියගම නාගරික සංවර්ධනය බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින නෙන්බිම්වලින් 47% ක් නෙන්බිම් ස්වභාවික සංරක්ෂක කලාපයට අයත් වන අතර 42% ක් විශේෂ කුඹුරු වගා කලාපයටත්, 8% ක් නෙන්බිම් කෘෂිකාර්මික කලාපයටත්, 2%ක් ජල මාර්ග සඳහාත් අයත් වෙයි. මෙම ප්‍රදේශය තුළ 1% ක් (දෙල්ගොඩ කුඹුරු යාය) පමණක් සංවර්ධනය කළ හැකි පහත් බිමක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර රූප සටහන 3.1 මගින් දක්වා ඇති නෙන්බිම් වර්ගීකරණය සලකා බැලීමේදී බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සංවේදී නෙන්බිම් පරිසරයකට උරුමකම් කියන බව නවදුරටත් පැහැදිලි වේ.

රූප සටහන 3.1 : නෙන්බිම් සංයුතිය
 මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනිර්මේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, 2017

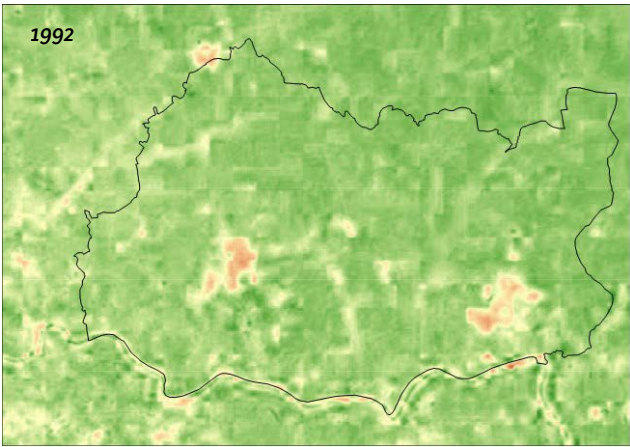
කාර්මික සංවර්ධනයේ සිසු වර්ධනයට සමගාමීව භූමි වටිනාකම අඩු පහත් බිම් සංවර්ධනය සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වූ අතර එය ප්‍රදේශයේ බොහෝ පහත් බිම් අනවසරයෙන් ගොඩ නිර්මිත හේතු වී ඇත. මේ වන විට එම පහත් බිම් ගොඩ නිර්මේ අතුරු ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වතුර ගලා යන දිශානතියට බාධා වීම, පුරන් කුඹුරු වැඩි වීම මෙන්ම ක්ෂණික ගංවතුර තත්ත්වයන් ඇති වීම ආදී ගැටළු රැසකට මුහුණ දීමට බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයට සිදුව ඇත.

ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ බියගම ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ සංඛ්‍යාලේඛන සහ දත්තවලට අනුව සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින මුළු කුඹුරු ඉඩම් හෙක්ටයාර 965.81 න් හෙක්ටයාර 455.91 ක් පමණ අතහැර දමන ලද පුරන් කුඹුරු ඉඩම් වේ. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් විට මුළු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් 47% කි. මෙම අතහැර දැමූ පුරන් කුඹුරු ඉඩම්වලින් හෙක්ටයාර 306.08 ක් පමණ වූ භූමි ප්‍රමාණය වෙනත් කිසිදු ඵලදායී කෘෂිකාර්මික වගාවන් සඳහා යෝග්‍ය නොවන අතර එම භූමි සංවර්ධන කටයුතු ප්‍රවර්ධනය සඳහා උචිත ඉඩම් ලෙස ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ, බියගම ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය විසින් හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව ඇමුණුම 10 හි දැක්වෙන අත්හැර දැමූ කුඹුරු ඉඩම් විශ්ලේෂණයේ දත්ත හා කරුණු පදනම් කරගනිමින් ඵලදායී කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ක්‍රමයෙන් අඩු වෙමින් පවතින බව ගම්‍ය වේ.

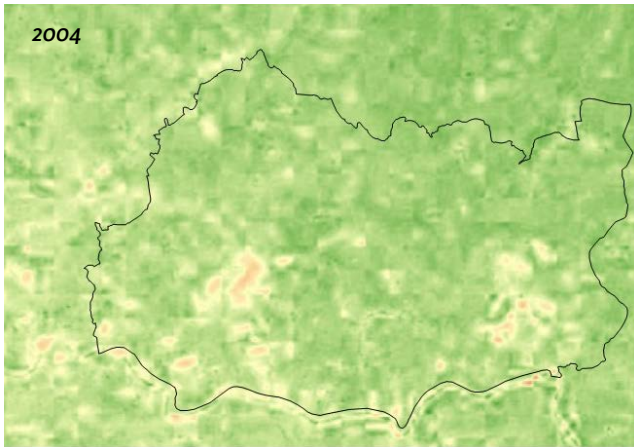
03 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මක
අවශ්‍යතාවය

පාරිසරික සංවේදීතාව හා වර්තමාන කාර්මික සංවර්ධනය අතර ඇති ගැටුම

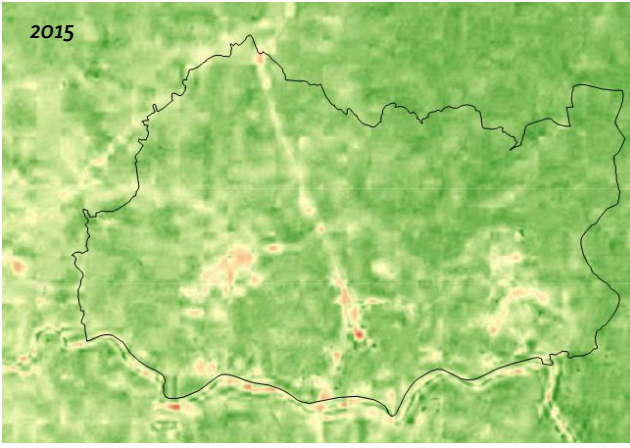
මෙම තත්ත්වය පදනම් කර ගනිමින් ප්‍රදේශයේ හරිත ඝනත්වය අඩු වීම (වෙනස් වූ හරිත කලාප දර්ශකය - NDVI) විශ්ලේෂණය කර ඇති අතර පහත රූප සටහන 3.2 හි දැක්වෙන පරිදි ප්‍රදේශයේ විවිධ කාල වකවානු තුළ වෙනස් වූ හරිත කලාප මෙන්ම ප්‍රදේශයේ සංවර්ධනය සමඟ හරිත කලාපයන්හි ඇති වූ පරිවර්තනය පිළිබඳව මෙම විශ්ලේෂණය හරහා පැහැදිලි රූපයක් පෙන්නුම් කරයි.

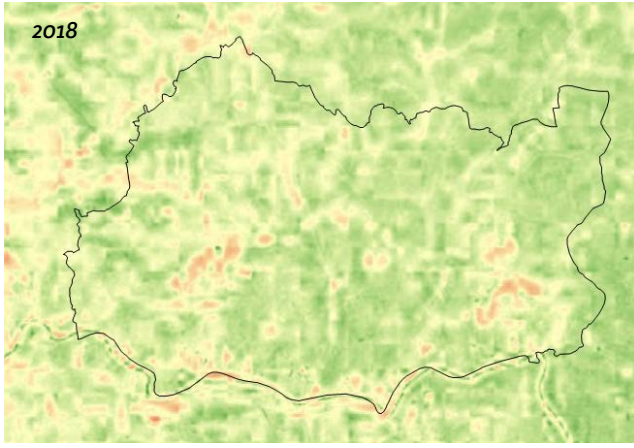
සපුයස්කන්ද තෙල් පිරිපහදුව සහ බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය

කර්මාන්ත ශාලාවල ව්‍යාප්තිය

පිටත වටරවුම් අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධනය

මාර්ග හීර සහ නේවාසික - කාර්මික සංවර්ධනය

රූප සටහන 3.2 : වෙනස් වූ හරිත කලාප දර්ශකය
 මූලාශ්‍රය : Landsat Images, 1992/2004/2015/2018

03 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය

පාරිසරික සංවේදීතාව හා
වර්තමාන කාර්මික සංවර්ධනය
අතර ඇති ගැටුම

වෙනස් වූ හරිත කලාප දර්ශකය (NDVI) මගින් බියගම අපනයන සැලසුම් කලාපය සහ සපුගස්කන්ද නෙල් පිරිපහදුව ඇතුළත්ව ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය, බියගම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන කර්මාන්ත පර්ෂදයන් දෙක ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. පසුව නව කර්මාන්ත ආකර්ෂණය සමඟ මෙම පර්ෂදයන් දෙකෙහි වර්ධනය සිදුව ඇති ආකාරයත්, 2014 වර්ෂයේදී ඉදිකරන ලද පිටත වටරවුම් අධිවේගී මාර්ගය හේතුවෙන් හරිත කලාපයන්හි සිදු වූ වෙනස්වීම්ද 2004 - 2015 කාල සීමාවේ වන්දිකා ඡායාරූප මගින් පැහැදිලි වේ. වර්තමාන වන විට කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය, නව නුවර මාර්ගය සහ සමෘද්ධි මාවත දෙපස සිදුව ඇති භෞතීය සංවර්ධනයද, මාකොළ, මල්වන සහ ගෝනවල ප්‍රදේශවල සිදුව ඇති නේවාසික සංවර්ධනයද 2018 වන්දිකා ඡායාරූපය හරහා මනාව පැහැදිලි වේ.

නවද දත්ත විශ්ලේෂණය සහ මූනකාලින ප්‍රවණතා සැලකිල්ලට ගැනීමේදී කර්මාන්ත පදනම් කරගත් ක්‍රියාකාරකම් මාහේන,පට්ටිවිල, මාබිම වැනි ප්‍රදේශයන්හි ඒකරාශී වී ඇති බවත් එම ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව ඇති තෙත්බිම් වැඩි ප්‍රමාණයක් තෙත්බිම් ස්වභාවික සංරක්ෂණ කලාපයට අයත් වන බවත් ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව විසින් හඳුනාගෙන ඇත. අනෙකුත් වැදගත් කරුණ වන්නේ කැලණි ගඟේ අතු ගංගාවක් වන රග්ගහවත්ත ඇළ මෙම ප්‍රදේශය හරහා වැටී තිබීමයි. අඹනලේ සහ පට්ටිවිල ජල පිරිපහදුවල ජල පෝෂකවලට ඉහළින් කැලණි ගංගාවට රග්ගහවත්ත ඇළ හරහා කාර්මික අපජලය පිට කිරීම සිදු වෙයි.

"රග්ගහවත්ත ඇළ හරහා කැලණි ගඟට එකතු වන කාර්මික අපජල නියැදි පරීක්ෂාව මගින් ඉතා දුර්වල පාරිසරික තත්ත්වයක් වාර්තා වේ. අධ්‍යයනයේදී සලකා බැලූ සමස්ත නිරීක්ෂණ කාලය තුළ ගංගා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ පවතින බොහෝ ප්‍රමිති දර්ශකයන් අදාළ සම්මත අගයන් ඉක්මවන අතර එයින් කාර්මික දූෂණය ගම්‍ය කෙරේ." (මූලාශ්‍රය : මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, 2014)

මෙම ජල දූෂණය ආශ්‍රිත ගැටළු සංවර්ධන සැලසුම සකස් කිරීම සඳහා යෝජනා සහ අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා පවත්වනු ලැබූ පාර්ශවකරුවන්ගේ වැඩමුළුවේදීද ඉදිරිපත් විය. පාරිසරික අංශයෙන් රග්ගහවත්ත ඇළේ මත්ස්‍යයන් මිය යාමේ සිදුවීම් වාර්තා වී ඇති බව සඳහන් කළ අතර එය කැලණි ගංගා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳව ගැටළු මතු කිරීමට සමත් විය. කැලණි ගඟ ආශ්‍රිතව කර්මාන්තවල සිසු වර්ධනය ගඟට මුදා හරින අපජලය වැඩි වීමට හේතු වී තිබේ. මෙම තත්ත්වය අනාගත උතුරු කොළඹ ජනතාවගේ ජල පරිභෝජනය පිළිබඳව මෙන්ම පාරිසරික වටිනාකම් පිළිබඳව දෙවරක් සිතිය යුතු තත්ත්වයක් බව අවධාරණය කෙරේ.

කැලණි ගංගා දුර්ණය සඳහා සිදු කෙරුණු ලැබූ විවිධ පාරිසරික පර්යේෂණයන්හි ප්‍රතිඵල අනුව වර්තමාන කාර්මික සංවර්ධන ප්‍රවණතා සහ පාරිසරික සංවේදීතාවය යන ප්‍රධාන කරුණු උදෙසා මනා කළමනාකරණයක අවශ්‍යතාවය පිළිබිඹු වන බැවින් සැලසුම් දිශානතිය ඒ සඳහා යොමු විය යුතු බව පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය හරහාද නඟවුරු වේ. බියගම ප්‍රදේශය තුළ තීරණාත්මක පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ හඳුනාගැනීම සඳහා විවිධ පරිසර සාධක සහ මූන කාලින ගංවතුර දත්තයන් යොදාගෙන ඇත. ඇමුණුම 11 හි නිරූපණය වන පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය (ESI) අනුව සැලසුම් බල ප්‍රදේශයේ උතුරු කොටසට සාපේක්ෂව ප්‍රදේශයේ දකුණු කොටසේ අධි සංවේදී තෙත්බිම් බහුල වශයෙන් ව්‍යාප්තව පවතී. එමෙන්ම වර්තමාන කාර්මික ප්‍රවණතාවයන් සහ ව්‍යාප්තියද එම ප්‍රදේශ තුළට දැඩිව සංකේන්ද්‍රණය වී ඇත. එබැවින් නිරසාර උපායමාර්ග රැගත් කළමනාකරණයක් යටතේ සිදුකොටන අවිධිමත් කර්මාන්ත භාවිතයන්ගේ ව්‍යාප්තිය හේතු කොටගෙන ඇතිවන වායු සහ ජල දූෂණයන්, තෙත්බිම් ගොඩ කිරීමත් පාරිසරික ගැටළු රාශියක් උද්ගත කර ඇත. ක්ෂණික ජල ගැලීම්, ඇළ මාර්ග අවහිරවීම් සහ කාර්මික අපජලය ඇළ මාර්ග ඔස්සේ කුඹුරු ප්‍රදේශයන්ට බැහැර කිරීම් මගින් පුරන් කුඹුරු ව්‍යාප්තිය ඉහළ යාමත්, භූගත ජල පෝෂකයන්ට හානි වීමත් සිදු වේ. මෙම තත්ත්වය බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයට මෙන්ම බස්නාහිර පළාත තුළ අනාගත ජල පරිභෝජනයටද තීරණාත්මකව බලපා ඇත.

මෙම සංවේදී තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය හා සම්බන්ධ එකින් එක බැඳුණු ගැටළු බියගම ප්‍රාදේශීය සභා ප්‍රදේශය තුළ දැනට පවතින ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස අධ්‍යයනයන් තුළින් හඳුනාගෙන ඇති අතර ඉදිරි සැලසුම් කටයුතු සිදු කිරීමේදී ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත සංවර්ධනයන් පාරිසරික කළමනාකරණයන් සමබර වන පරිදි සැලසුමක අවශ්‍යතාවය මෙමගින් තවදුරටත් අවධාරණය කෙරේ.

03 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මක
අවශ්‍යතාවය

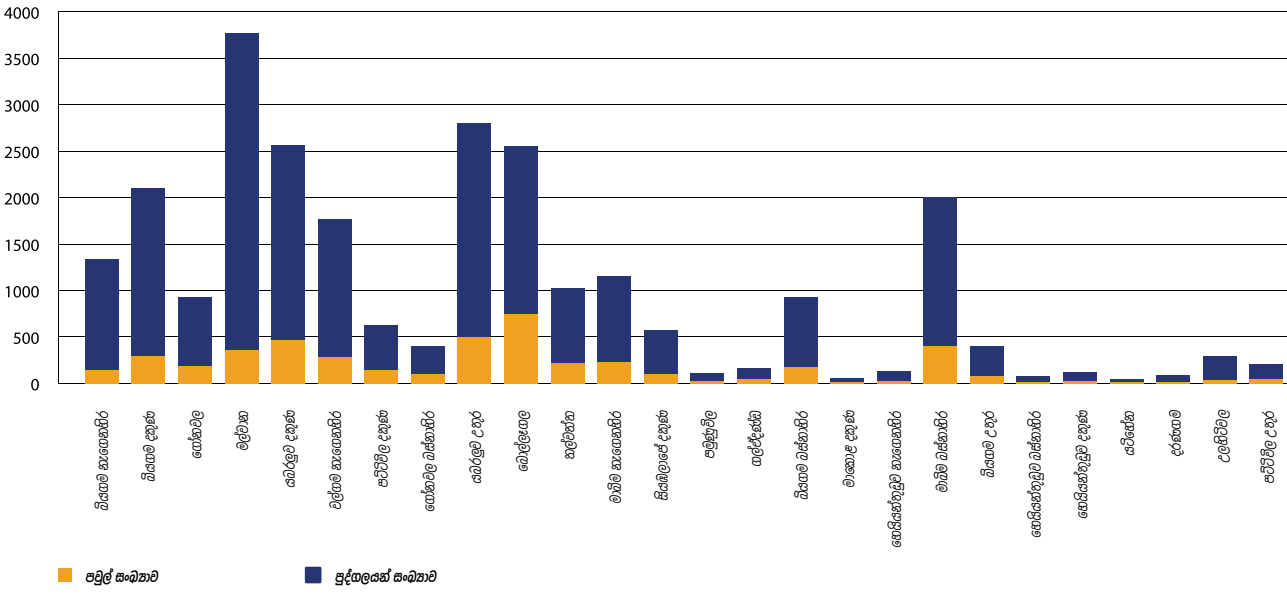
පාරිසරික සංවේදීතාව හා වර්තමාන කාර්මික සංවර්ධනය අතර ඇති ගැටුම

3.2. කැලණි ගඟෙහි ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් ඇති වන සමාජ ආර්ථික බලපෑම

කැලණි ගඟෙහි ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් ඇති වන සමාජ ආර්ථික බලපෑම

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි පවතින තවත් එක් ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස කැලණි ගඟේ වාර්ෂික ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් ඇති වන සමාජ ආර්ථික බලපෑම හඳුනාගත හැක. කැලණි ගඟේ ඉහළ ජල පෝෂක ප්‍රදේශයට වැටෙන අධික වර්ෂාපතනයන් සමඟ ගංගාවේ ජල මට්ටම නිශ්චිත ධාරිතාවයට වඩා පිරි යාම හේතුවෙන් ඇතිරින්න ජල කඳ රග්ගහවන්න සහ මල්වන වැනි අනු ගංගා සහ ඇළ මාර්ගයන් ඔස්සේ බියගම ප්‍රදේශයේ පහත් බිම් කලා ඇදී එයි. එය ඇමුණුම 12 හි පහත් බිම්වල පිහිටීම සහ 2016 ගංවතුරින් යටවූ ප්‍රදේශය ලෙස දක්වා ඇති අතර මෙම පහත් බිම් භූමි පරිහරණයෙන් 13% ක් වූ කුඹුරු ඉඩම් ලෙස හැඳින්විය හැක.

අනිතයේදී සහ මෑතකදී ඇති වූ ජල ගැලීම් පිළිබඳව සංසන්දනය කිරීමේදී, දිනෙන් දින ගංවතුරෙන් බලපෑමට ලක්වන පිරිස වැඩි වීමක් දක්නට ලැබෙන අතර එයට සෘජුවම ගංගා රක්ෂිතය තුළ අනවසර ඉදි කිරීම් සහ තෙත්බිම් ගොඩ කිරීම් බලපායි. මෙම තත්ත්වය විශ්ලේෂණය සඳහා මෑතකදී, එනම් රූප සටහන 3.3 හි දැක්වෙන 2016 වර්ෂයේ මැයි මස ඇති වූ ගංවතුර ආපදා දත්ත හා සංඛ්‍යාලේඛන අනුව මල්වන, යබරලුව, බොල්ලැගල සහ මාබිම යන ප්‍රදේශ සැලසුම් බල ප්‍රදේශයේ අනෙකුත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් හා සැසඳීමේදී ගංවතුරින් දැඩි බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශ ලෙස තහවුරු වේ.

රූප සටහන 3.3 : ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ අනුව 2016 ගංවතුර ආපදාවට ලක් වූ පවුල් ප්‍රමාණය මූලාශ්‍රය : බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය ,2016

03 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මක
අවශ්‍යතාවය

කැලණි ගඟෙහි ජල ගැලීම්
 තත්ත්වයෙන් ඇති වන
 සමාජ ආර්ථික බලපෑම

2016 වර්ෂයේ මැයි මස ඇති වූ ජල ගැලීම් තත්ත්වය දින 4-7 පමණ වූ කාලයක් පැවති අතර දිනෙන් දින පිඩාවට පත්වන ප්‍රදේශයන් වර්ධනය වී තිබේ. මැයි 16 වන දින වර්ග කිලෝමීටර 9ක ජල ගැලීම් ප්‍රදේශයක් වාර්තා වී ඇති අතර මැයි 19 දින වනවිට එය වර්ග කිලෝමීටර 12 ක් දක්වා වැඩි වී ඇති බව ශ්‍රී ලංකා ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මගින් ලබා ගත් වන්දිකා ඡායාරූප මගින් තහවුරු වේ. එය විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණයේ දුර්වලතාවයක් ලෙසද දක්වා ඇත.

රූප සටහන 3.4 : මාබිම සහ බියගම දකුණ - කාර්මික ආයතන සහ ජන ජීවිතයට වූ බලපෑම
 මූලාශ්‍රය : DailyMirror පුවත් පත, 2016

රූප සටහන 3.5 : බණ්ඩාරවත්ත මංසන්ධිය, මාර්ග ජාලය ජල ගැලීම් හේතුවෙන් අවහිර වීම
 මූලාශ්‍රය : Dailynews වෙබ් අඩවිය, 2018/05/23

බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ දැනට අනුව ගංගා රක්ෂිතය තුළ පවුල් 1100 ක් පමණ අනවසර ඉදිකිරීම් සිදු කර ඇත. අනවසර ගොඩ කිරීම්, කාණු පද්ධති නොමැති වීම හා තාප්ප මගින් සිදු කර ඇති ආවරණ මෙම ගංවතුර තත්ත්වයන්ට හේතු වී ඇත. සුළු වැසි සහිත තත්ත්වයකදී පවා මල්වාන ඇතුළු ඇතැම් ප්‍රදේශ ක්ෂණික ගංවතුර තත්ත්වයන්ට මුහුණ දෙයි. 2016 වසරේ සිදු වූ ගංවතුර තත්ත්වය හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ ගමනාගමනයට බාධා සිදු වූ අතර ඒ හේතුවෙන් නව නුවර මාර්ගය හා මල්වාන දෙකටම මාර්ගය සමඟ සම්බන්ධ ප්‍රධාන මංසන්ධි අවහිර වූ ආකාරය ඇමුණුම 13 මගින් නිරූපණය කොට ඇත.

03 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මක
අවශ්‍යතාවය

කැලණි ගඟෙහි ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් ඇති වන සමාජ ආර්ථික බලපෑම

රූප සටහන 3.4 සහ 3.5 හි දැක්වෙන පරිදි ප්‍රදේශයේ මාර්ග පද්ධතිය ජල ගැලීම් තත්ත්වය හේතුවෙන් අවහිර වීම සාප්පු කාර්මාන්ත ආයතනයන්හි ක්‍රියාකාරීත්වයට මෙන්ම ජන ජීවිතයටද බලපෑම් කරන අතර මෙම තත්ත්වය නිසා කාර්මාන්ත ශාලාවල රැකියා නියුතු මෙන්ම පිට පළාත්වලින් පැමිණෙන බොහෝ ශ්‍රමික පිරිසක් පිඩාවට ලක් වේ. එසේම කාර්මාන්ත ශාලාවල අමුද්‍රව්‍ය සහ නිෂ්පාදන භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියද බිඳ වැටෙමින් සාප්පු නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට දැඩි බලපෑමක් එල්ල කරමින් කාර්මාන්ත ආර්ථිකය අඩාල වීම සිදු වේ.

එසේ ආර්ථිකයට ඇති වූ බලපෑම පිළිබඳව 2016 මැයි මස ඇති වූ ජල ගැලීම් තත්ත්වය පාදක කරගනිමින් සිදු කළ "ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුර සහ නාය යෑම් 2016 මැයි - පශ්චාත් ආපදා අවශ්‍යතා ඇගයීම" මහින්ද තනතුරු කෙරේ. එම වාර්තාවට අනුව ආපදා ප්‍රමුඛ වූ ප්‍රධාන දිස්ත්‍රික්ක 6 තුළට ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයත් අයත් වන අතර කාර්මාන්ත හා වාණිජ, වෙළඳ සහ සේවා යන ප්‍රධාන අංශ තුනක් යටතේ හානි සහ අලාභ පිළිබඳව විශ්ලේෂණයක් සිදු කර ඇත. ඒ අනුව 2016 ජල ගැලීම් තත්ත්වය හමුවේ බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ ඉහත අංශ තුන යටතේ අවිධිමත් ව්‍යාපාර හා සේවා අංශ මුල් කරගෙන සිදු වූ හානි සහ අලාභ පිළිබඳව තොරතුරු හා දත්ත පහත වගුව 3.1 යටතේ දක්වා ඇත.

බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	හානි (ශ්‍රී ලංකා රු.මිලියන)			අලාභ (ශ්‍රී ලංකා රු.මිලියන)		
	කාර්මාන්ත හා වාණිජ	වෙළඳ	සේවා	කාර්මාන්ත හා වාණිජ	වෙළඳ	සේවා
	19.65	33.23	30.62	14.73	24.92	5.51

වගුව 3.1 : අවිධිමත් ව්‍යාපාර හා සේවා අංශයන්ට සිදු වූ හානි සහ අලාභ විශ්ලේෂණය
මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුර සහ නාය යෑම් 2016 මැයි - පශ්චාත් ආපදා අවශ්‍යතා ඇගයීම් වාර්තාව

"2016 ජූලි මස අවසානයේ බියගම ප්‍රදේශයට සහභාගී වූ පශ්චාත් ආපදා අවශ්‍යතා ඇගයීම් කණ්ඩායමේ (PDNA) ක්ෂේත්‍ර වාර්තාව මගින් අනාවරණය කළේ යටිතල පහසුකම්, ගබඩා කිරීම සහ නිෂ්පාදන යෙදවුම් සඳහා ඇති වූ හානි හේතුවෙන් සමාගම් ගණනාවක් වසා දමා ඇති බවයි. රැකියා අහිමිවීම් පිළිබඳ සම්පූර්ණ වාර්තාවක් තවමත් ලැබී නොමැති වුවද, මූලික කරුණු සොයා බැලීමේදී විධිමත් අංශයේ ද සැලකිය යුතු අලාභයක් අපේක්ෂා කරයි."

"කැලණි ගඟ රක්ෂිතය සහ ඒ ආසන්න පදිංචිකරුවන් බොහොමයක් දෙනා තම ඉඩම් අත්හැර නැවත පදිංචි කිරීම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා යොමු වීමට විරෝධය දක්වන අතර ඔවුන්ගේ ජන ජීවිතය කාර්මාන්ත ආර්ථිකයේ වක්‍ර රැකියා අවස්ථාවක් සහ එහි වාසි සමඟ එකට බැඳී තිබීම ඊට හේතු වී ඇත."

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුර සහ නාය යෑම් 2016 මැයි - පශ්චාත් ආපදා අවශ්‍යතා ඇගයීම් වාර්තාව

එසේම මෙම වාර්ෂික ජල ගැලීම් තත්ත්වය හේතුකොටගෙන කාර්මාන්ත ආයෝජන අවස්ථා අනිමි වීම පිළිබඳව ඉහත ඇගයීම් වාර්තාව කරුණු ගෙනහැර පායි. එනම් 2016 මැයි මස ඇති වූ ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් පසුව සිදු කළ රක්ෂණ ආවරණයන්ගේ හිමිකම් ගෙවීම් සම්බන්ධව තොරතුරු අනුව ඉන් 61% කම හිමිකම් ගෙවීම් අයත් වන්නේ නිෂ්පාදන කාර්මාන්ත අංශය සඳහායි. මින් බොහොමයක් නිෂ්පාදන කාර්මාන්ත කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවලට අයත් වේ.

03 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මක
අවශ්‍යතාවය

කැලණි ගඟෙහි ජල ගැලීම්
තත්ත්වයන් ඇති වන
සමාජ ආර්ථික බලපෑම

“කොළඹ (කොළොන්නාව සහ කඩුවෙල) සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල (බියගම) ගංවතුරින් බලපෑමට ලක් වූ ව්‍යාපාරයන් පහත්බිම් ප්‍රදේශවල පිහිටා ඇති අතර එම ප්‍රදේශයන්හි පිහිටි කර්මාන්ත ශාලාවල රක්ෂණ ආවරණ වැඩි විය හැකිය.”

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකාවේ ගංවතුර සහ නාය යෑම් 2016 මැයි - පශ්චාත් ආපදා අවශ්‍යතා ඇගයීම් වාර්තාව

ඉහත දත්තයන් සහ විශ්ලේෂණයන් පදනම්ව කැලණි ගඟ පිටාර ගැලීම හේතුකොටගෙන වාර්ෂිකව ඇතිවන ජල ගැලීම් තත්ත්වය හේතුවෙන් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයට ආර්ථික - සමාජීය වශයෙන් සිදු වන අහිතරකර බලපෑම් නිසි පරිසර කළමනාකරණයක් සමඟ සැලසුම් මැදිහත්වීමක් අවශ්‍ය කරන බව අවධාරණය කරයි.

මෙලෙස විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කෙරෙන ප්‍රධාන ගැටළු දෙක හඳුනා ගැනීමේදී 2017.11.23 වන දින බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම උදෙසා වගකිව යුතු රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික ආයතන මෙන්ම පොදු පාර්ශවකරුවන් සමඟ සිදු කළ පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමේදී සාකච්ඡාවට ගැනුණු ගැටළු සහ අදහස් සැලකිල්ලට ගැනීම සිදු විය. එහිදී NVIVO මෘදුකාංගය භාවිතයෙන් සිදු කළ පරිගණකය ආශ්‍රිත වචන විශ්ලේෂණය (Word Cloud Analysis) සහ එහි වාර්තාව ඇමුණුම 14 මගින් දක්වා ඇති අතර එහි ඇතුළත් ප්‍රතිඵල ඉහත දැක්වූ ප්‍රධාන ගැටළු තවදුරටත් සාධනීයව සනාථ කරනු ලැබේ. එසේම එම ගැටළු මඟ හරවා ගනිමින් අනාගත බියගම සංවර්ධන දිශානතිය උදෙසා මඟ පෙන්වීමක් සිදු කර ඇත.

දෙවන කොටස

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කිරීම

මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය පාඨලී චම්පික රණවක වන මම, 1982 අංක 4 දරණ පනතෙන් සංශෝධිත 1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ 8ටී වගන්තියෙන් මා වෙත පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාරව, 2019 ජූලි මස 09 වන දින නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ කළමනාකරන මණ්ඩලය විසින් කරන ලද නිර්දේශයන් සැලකිල්ලට ගෙන බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම මෙයින් අනුමත කරමි.

.....
පාඨලී චම්පික රණවක,
මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය.

මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය,
17 හා 18 වන මහල,
“සුභුරුපාය”,
සුභුනිපුර පාර,
බත්තරමුල්ල.

2019 අගෝස්තු මස 01 වන දින.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 2135/26 - 2019 අගෝස්තු මස 06 වැනි අගහරුවාදා - 2019.08.06

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කිරීම පිළිබඳ දැන්වීමයි

1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (සංශෝධිත) පනතේ 8අ වගන්තිය යටතේ පැවරී ඇති බලතල අනුව බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා පිළියෙල කරන ලද සංවර්ධන සැලැස්ම මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය පාඨලී වම්පික රණවක වන මා විසින්, එකී පනතේ 8ඊ වගන්තිය යටතේ මා වෙත පැවරී ඇති බලතලවලට අනුකූලව 2019 අගෝස්තු මස 01 වැනි දින අනුමත කරන ලද බව, එකී පනතේ 8උ වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනතාව වෙත දැනුම් දෙමි.

පාඨලී වම්පික රණවක,
මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය.

2019 අගෝස්තු මස 01 වැනි දින,
මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය,
17 හා 18 වන මහල,
"සුභුරුපාය",
සුභුතිපුර පාර,
බත්තරමුල්ල.

2 A I කොටස: (I) ඡේදය - ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය - 2019.08.06

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කිරීම

1982 අංක 4 දරන පනතෙන් සංශෝධිත 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ 8අ වගන්තියේ බලතල ප්‍රකාරව බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා සකස් කරන ලද සංවර්ධන සැලැස්ම මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය ගරු පාඨලී වම්පික රණවක මැතිතුමා විසින්, එම සංශෝධිත පනතේ 8ඊ වගන්තියෙන් එතුමන් වෙත පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාරව 2019 අගෝස්තු මස 01 වැනි දින අනුමත කරන ලද බව මහජනතාවට මෙයින් දැනුම් දෙමි.

ආචාර්ය ජගත් මුණසිංහ,
සභාපති,
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.

2019 අගෝස්තු මස 01 වැනි දින.

08 - 753

04

පරිවිජේදය

සංවර්ධන
සැලසුම් රාමුව

04 පරිච්ඡේදය
 සංවර්ධන සැලැස්මේ රාමුව

සංවර්ධන සැලැස්මේ දැක්ම

දැක්මෙහි ප්‍රකාශනය

4.1. සංවර්ධන සැලැස්මේ දැක්ම

“The Tranquilized Industrial City”

A Greenscape Industrial City Idol of Western arena by hosting an interaction space to cater a variety of industrial needs

“නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරය”

විවිධ කාර්මික අවශ්‍යතා හා සබැඳි, බස්නාහිර කලාපයටම ආදර්ශයක් වූ කර්මාන්ත පුරවරයක්

4.2 දැක්මෙහි ප්‍රකාශනය

අනාගත බියගම සංවර්ධන දිශානතිය උදෙසා ගොඩනැගුණු ඉදිරි දැක්ම, පාරිසරික සහ කාර්මික ආර්ථික සංවර්ධනය යන ප්‍රධාන තේමාවන් කැටි කොටගත්, එසේම ප්‍රදේශය තුළ අධ්‍යයනය කරන ලද මූලික ගැටළු පදනම් කරගත්තකි. එනම් මෙහි “නිස්කලන” යන වදන් මගින් ප්‍රදේශයට ආවේණික වූ සංවේදී තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය අරමුණු කොට ඇති අතර එම පාරිසරික වටිනාකම් සුරකීමත් ඒකාබද්ධ වූ පරිසර හිතකාමී කාර්මික ප්‍රදේශයන් සමඟ නව මුහුණුවරකින් පිබිදෙන “කර්මාන්ත පුරවරයක්” ලෙස බියගම ගොඩනැගීමට මෙම අනාගත දැක්ම මඟ පෙන්වයි.

මෙම තෙත්බිම් හා සබැඳි කර්මාන්ත නාගරික ආකෘතිය හරහා බස්නාහිර කලාපයටම ආදර්ශයක් සපයන කර්මාන්ත පුරවරයක් සඳහා මං පෙන් විවර වන අතර බියගම ප්‍රදේශය එම පරිවර්තන ක්‍රියාදාමය තුළ ප්‍රමුඛ නායකත්වයක් දෙන නාගරික ප්‍රදේශය ලෙස ඉදිරි දැක්ම හරහා නවදුරටත් අවධාරණය කෙරේ. ඒ අනුව කර්මාන්ත සංවර්ධනය හේතුවෙන් සිදුවෙන පාරිසරික විනාශයන් සහ සෘණාත්මක බලපෑම් අවම වන අතර නූතන තිරසාර සංවර්ධනයන් සමඟ අන්වලදී බැඳගත් උප-යෝගීතා භූමි භාවිතයන් සඳහා ඉඩකඩ වෙන් වේ.

එමෙන්ම කර්මාන්ත ආයෝජනයන් සඳහා දැනටමත් බස්නාහිර කලාපය තුළ වඩාත් ආකර්ෂණීය නමක් දිනා සිටින බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය, මූලික නිෂ්පාදන සාධකයන් සියල්ලන්ගෙන්ම සපිරි කර්මාන්ත පුරවරයක් බවට පත් කරමින් තිරසාර සංවර්ධන සහ හරිත සංකල්පමය ප්‍රතිපත්තින් අනුව යමින් කර්මාන්ත නාගරික අනුරුවක් ලෙස රටේ ආර්ථිකය මෙන්ම ප්‍රාදේශීය ජනතාවගේ සමාජ - ආර්ථික තත්ත්වයද නගා සිටුවීමට දායක කර ගැනීම මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ.

ඒ අනුව අනාගත බියගම, සංවේදී තෙත්බිම් පද්ධතියන් කාර්මික සංවර්ධනයන් කැටිව පාරිසරික සෘණාත්මක බලපෑම් අවම වූ “නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක්” ලෙස නව සංවර්ධන දිශානතියකට යොමුව ගොඩනැගෙනු ඇත.

4.3. සංවර්ධන සැලැස්මේ අරමුණු

අරමුණ 01

කර්මාන්ත ආර්ථික අවශ්‍යතා කැටි වූ බහුආංශික පරිපදයන් ඇති කිරීම.

අනාගත දැක්මට අනුකූලව ඉහත අරමුණ තුළින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම උදෙසා කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය කෙරෙන ආර්ථික අවශ්‍යතා ලෙස ප්‍රදේශය තුළ මූලික නිෂ්පාදන සාධක සහිත විවිධ කර්මාන්ත සේවා අවශ්‍යතා කැටි වූ පරිපදයන් නිර්මාණය කිරීම අදහස් කරයි. බහු ආංශික පරිපද ලෙස අරුත් ගැන්වෙන්නේ එම කර්මාන්ත පරිපද තුළ පවතින විවිධ කර්මාන්ත සේවා අවශ්‍යතා පදනම් කර ගැනීමෙනි. මෙහිදී කර්මාන්ත සංවර්ධනයට අවශ්‍ය කෙරෙන භෞතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම මූලිකවම ඉලක්ක කර ඇත. එසේම කර්මාන්ත හේතුවෙන් ප්‍රදේශයට සංක්‍රමණය වන ජනතාවද ප්‍රදේශයේ නේවාසික ජනතාවද සහ කර්මාන්තයන්හි සේවා නියුක්ත දෛනික සංසර්ණ ජනතාවද ඉලක්ක කොට ඇති නාගරික සේවාවන් සහිත පරිපද ගොඩනැංවීමට කටයුතු කෙරේ.

අරමුණ 02

පාරිසරික හා සාමාජීය සෘණාත්මක බලපෑම් හමුවේ අකම්පිත නගරයක් ඇති කිරීම.

නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමේදී ප්‍රදේශය තුළ පවතින නිල හරිත සංවේදී තෙත්බිම් පද්ධතියද නිරසාර ලෙස භෞතික සංවර්ධනයට සම්බන්ධ කර ගනිමින් තෙත්බිම් හා සබැඳි කර්මාන්ත නගරයක් ඇති කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. සංවේදී පරිසර පද්ධතියක් සහිත එමෙන්ම ඒ හා බැඳුණු ප්‍රධාන ගැටළු හඳුනාගැනීම තුළින් නිරසර කාර්මික සංවර්ධනයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙම අරමුණ තුළ ගැබ් වී ඇත. මෙහිදී අකම්පිත නගරයක් ලෙස අදහස් කෙරෙනුයේ පාරිසරික හා සමාජීය සෘණාත්මක බලපෑම් ඉදිරියේ අවිධිමත් හා අක්‍රමවත් නගර සංවර්ධනයක් ඇතිවීම පාලනය කරන ලද්දා වූ නිරසර පාරිසරික හා සාමාජීය ක්‍රමෝපායන් සහිතව කෙරෙන නාගරික සංවර්ධනයයි.

04 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මේ රාමුව

සංවර්ධන සැලැස්මේ පරමාර්ථ

4.4 සංවර්ධන සැලැස්මේ පරමාර්ථ

අරමුණ 01
.....
පරමාර්ථ

කර්මාන්ත ආර්ථික අවශ්‍යතා කැටිවූ බහුආංශික පරිභවයන් ඇති කිරීම.

1. 2030 වන විට කර්මාන්ත ආයෝජනය සඳහා අත්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය හරහා මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 13% ක් විවෘත කිරීම.
2. 2025 වන විට මධ්‍යම ආයෝජන කිරීම් හරහා කාර්මික ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර කලාපයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
3. 2030 අවසානය වන විට නිෂ්පාදන අංශයේ සේවක දායකත්වය 30% ක් දක්වා වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම.
4. 2030 වන විට නාගරික සේවා සහිත උප පරිභව 3 ක් නිර්මාණය කිරීම.

අරමුණ 02
.....
පරමාර්ථ

පාරිසරික හා සමාජීය සෘණාත්මක බලපෑම් හමුවේ අකම්පිත නගරයක් ඇති කිරීම.

1. 2030 වන විට ප්‍රදේශයේ ජල ගැලීම්වලට ඔරොත්තු දෙන අධි සංවේදී තෙත්බිම් 100% ක් සංරක්ෂණය කිරීම.
2. 2030 වන විට හෙක්ටයාර 130 ක තෙත්බිම්, තෙත්බිම් ආරක්ෂණය මගින් සහයෝගීතාව සඳහා වූ පාරිසරික වගකීම (CER) ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
3. 2030 අවසානය වන විට ජල ගැලීම්හි සෘණාත්මක බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ආරක්ෂිත පද්ධතින් ඇති කිරීම.

05

පරිච්ඡේදය

SWOT
විශ්ලේෂණය

5.1. සාරාංශගත SWOT විශ්ලේෂණය

අරමුණ **O1** කර්මාන්ත ආර්ථික අවශ්‍යතා කැටි වූ බහුආයුධ පරිභ්‍රමණයක් ඇති කිරීම

S

- භූමිය, ප්‍රාග්ධනය, ශ්‍රමය සහ ව්‍යවසායකත්වය යන මූලික නිෂ්පාදන සාධකයන් සහිත වීම. (යොමුව: වගුව 5. 1)
- තෙත්බිම් ඇතුළු පාරිසරික ලක්ෂණයන් හැරුණුකොට භෞතික සංවර්ධනයට යෝග්‍ය ඉඩම් වලින් 84% ක් කාර්මික ප්‍රවර්ධනය සඳහා යෝග්‍ය භූමි දර්ශකය මගින් මධ්‍යස්ථ හා අධි යෝග්‍ය ලෙස හඳුනා ගැනීම.
- උප නගර සහ මංසන්ධි මූලිකව ගොඩ නැගුණු ප්‍රදේශයට අවේණික නගර ආකෘති
- 69% ක සිඤ්ඤ වේගයකින් වාණිජ භාවිතයන් වර්ධනය වීම.

W

- බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය පවතින බිම් ප්‍රමාණය 98% ක උපරිම ධාරිතාවයට පැමිණීම. (Carrying capacity)
- ප්‍රදේශයේ අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය 70% ක් පමණම පටු මාර්ග වීම.
- කැලණි ගඟ පිටාර ගැලීමත් සමඟ ඇතිවෙන ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන මංසන්ධි 7ක් අවහිර වීම.
- කර්මාන්ත ව්‍යාප්ත ප්‍රදේශ සඳහා මූල්‍ය සහ බැංකු ශාඛා පහසුකම් අවම වීම.
- ප්‍රධාන මාර්ග සඳහා සේවා මංකිරුවක් වෙන් නොවීම.
- ප්‍රදේශයේ ජනගහනයට සාපේක්ෂව සෞඛ්‍ය පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- නිවාස වර්ගීකරණය අනුව 7% ක අක්‍රමවත් පේළි නිවාස ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්තව පැවතීම.
- නාගරික පොදු අවශ්‍යතා සහිත වාණිජ භාවිතයන් සඳහා භාවිතා කළ හැකි දෙල්ගොඩ නගර මධ්‍යයේ ඉඩමක් තුළ ඝන අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීමේ මධ්‍ය-ස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාම.

O

- නුතන ජාතික සහ කලාපීය සැලසුම් තීරණ
- CMRSP සහ CESMA යන පූර්ව සැලසුම් මගින් කර්මාන්ත සංවර්ධනය ඉලක්ක ගත කර තිබීම
- ජල ගැලීම් තත්ත්ව පාලනය කිරීම සඳහා වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව යෝජිත CRIP-DBIP ව්‍යාපෘතිය
- 3K Area ව්‍යාපෘතිය මගින් දෙල්ගොඩ සහ මල්වන නගර සඳහා යෝජිත නගර සංවර්ධනය
- කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර ආකෘතියේ කර්මාන්ත උද්‍යාන ඇතිවීමේ ප්‍රවණතාවය
- ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් යෝජිත ආයෝජන ව්‍යාපෘති මගින් නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ ආයෝජන අවස්ථා සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් ලබා දීම
- යෝජිත ප්‍රවාහන පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති - (බියගම - කොස්ගම දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය / කඩවත සැහැල්ලු දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය)
- මෙහාපොලිස් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති මගින් යෝජිත ගබඩා සහ ප්‍රවාහන සේවා තීරය / විද්‍යා සහ තාක්ෂණ නගර ව්‍යාපෘතිය

T

- ප්‍රධාන වරාය ප්‍රවේශ මාර්ග කර්මාන්ත අංශයන්හි භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය අධෛර්යමත් කිරීම.
  - කිරිඳිගොඩ නගරය සමඟ ඇති අධික රථ වාහන තදබදය.
  - පැලියගොඩ 4 කණුව අසල ඇති දුම්රිය පාලම හරහා උස මීටර 3.5ට වැඩි වාහන ඇතුළු කිරීමේ තහනම.
- කළුතර දිස්ත්‍රික්කය සඳහා යෝජිත අක්කර 780ක් වූ මිල්ලෑව කාර්මිකපුරය.

අරමුණ **02** පාරිසරික හා සාමාජීය සෘණාත්මක බලපෑම් හමුවේ අකම්පිත නගරයක් ඇති කිරීම

S

- භූමි පරිහරණ සංයුතියෙන් 6% ක් වගුරු බිම්, ලඳු කැලෑ සහ ජල ප්‍රදේශ වැනි ස්වභාවික පාරිසරික පද්ධතීන්වලට අයත් වීම.(හෙක්ටයාර 365.75)
- එල්දායී කෘෂි තෙත්බිම්වලින් 13%ක් ස්වභාවික ආරක්ෂක කලාප සහ ජල රැඳවුම් ප්‍රදේශ ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
- හෙක්ටයාර 11.7 ක පොදු විවෘත අවකාශයන් මෙන්ම පුද්ගලික විනෝද කටයුතු උද්‍යාන පැවතීම.
- සුළු ගංවතුර ආරක්ෂණ ආකෘතින් 8ක් ප්‍රදේශය තුළ පැවතීම.

W

- වර්තමාන කර්මාන්ත ශාලා සංවේදී තෙත්බිම්වලට ආසන්නව විසිරී පැවතීම.
- කැලණි ගඟෙහි උප ද්‍රෝණියක් වන බියගම ද්‍රෝණිය තුළ A,B,C යන දුපණ විභවනා මට්ටම්වලට අයත් කර්මාන්ත ශාලා 73 ක් වාර්තා වන අතර A මට්ටමේ කර්මාන්ත ශාලා 14ක්, B මට්ටමේ 58 ක් හා C මට්ටමේ එක් කර්මාන්ත ශාලාවක් පැවතීම.
- මුළු කුඹුරු ඉඩම්වලින් 47%ක් වූ අතහැර දැමූ කුඹුරු ඉඩම් බොහෝමයක් ප්‍රදේශයේ දකුණු දෙසට වන්නට පිහිටා තිබීම.
- පවුල් 1100 ක් පමණ කැලණි ගං ඉවුරු රක්ෂිතය හා ඇළ රක්ෂිතය අනවසරයෙන් අත්පත් කොට ගෙන තිබීම.
- වාර්ෂිකව පුද්ගලයන් 20,000කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ගංවතුරෙන් පීඩාවට පත් වන අතර ගංවතුර රඳා පවතින කාල සීමාව දින 4-7 අතර පැවතීම.

O

- ඛස්නාහිර කලාපීය චක්‍ර සැලැස්ම-2030 මගින් කැලණි ගංගා තීරය තුළ මීටර් 100ක පරිසර සංරක්ෂණ කලාපයක් හඳුනාගෙන ඇත.
- ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත CRIP –DBIP යන ගංවතුර අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති.
- පරිසරය සුරැකීම හා සම්බන්ධ නීති රෙගුලාසි.
- වත්මන් කාර්මික ප්‍රතිපත්තිය සහ තිරසාර සංවර්ධන ප්‍රවේශය.

T

- කැලණි ගංගා ද්‍රෝණියේ පිහිටි කර්මාන්ත ශාලා 2842 ක් මගින් විවිධ පරිසර දූෂණයන් සිදුවන බව වාර්තා කර තිබීම.

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

5.2. විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

අරමුණ 01

කර්මාන්ත ආර්ථික අවශ්‍යතා කැටි වූ බහුආංශික පරිපදයක් ඇති කිරීම

ශක්තීන් | අරමුණ 01

1. භූමිය, ප්‍රාග්ධනය, ශ්‍රමය සහ ව්‍යවසායකත්වය යන මූලික නිෂ්පාදන සාධකයන් සහිත වීම.

භූමිය	ප්‍රාග්ධනය	ව්‍යවසායකත්වය	ශ්‍රමය
<ul style="list-style-type: none"> කාර්මික සංවර්ධනයට යෝග්‍ය සහ සංවර්ධනය කළ හැකි භූමි භාවිතයන් 9% ක් පැවතීම පර්චසය රු.100,000 - 400,000 අතර වෙනස් වන කොළඹ නදාසන්න ප්‍රදේශවලට සාපේක්ෂව අඩු ඉඩම් වටිනාකමක් පැවතීම. 	<ul style="list-style-type: none"> කොළඹ වාරයට සහ අන්තර්ජාතික ගුවන් තොටුපළට පැයක වැනි කාලයකින් ළඟා විය හැකි උපායමාර්ගික පිහිටීම. අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථාන 2ක් සහිත පිටත වට රවුම් අධිවේගී මාර්ගය.(කඩුවෙල/කඩවන) ජාතික සහ කලාපීය මාර්ග ජාලයේ ප්‍රධාන ප්‍රවාහන තීර දෙකක් අතර පිහිටීම සපුගස්කන්ද නෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය සහ ගැස් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ප්‍රදේශය තුළ පිහිටීම. ආනයන භාණ්ඩ සඳහා 3.3% මෙන්ම අපනයන භාණ්ඩ සඳහා 2.8% ක් ගබඩා සහ ප්‍රවාහන පහසුකම් ප්‍රදේශය තුළම පැවතීම. දිනකට ජලය සහ මීටර 360,000ක් දක්වා පිරිපහදු කර බෙදාහැරීම සඳහා නිර්මිත කැලණි ගඟ දකුණ ඉවුර ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය. බියගම(220kv) සහ සපුගස්කන්ද විදුලි ලැබුම්පොල (132kv) ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයට අයත් බහු කාර්ය විකිරණ මධ්‍යස්ථානය (MGIF) 	<ul style="list-style-type: none"> පවතින කර්මාන්ත සහ ඒවායේ වර්ධනය කර්මාන්ත ආයෝජනය සඳහා ගොඩනැගුණු පවතින අන්තර්-ජාතික සම්බන්ධතා ජාලය පාරම්පරික කර්මාන්ත ගම්මාන පදනමක් පැවතීම සහ නව නාක්ෂණය සමග මුසු වූ කුඩා පරිමාණ කර්මාන්ත ඇති වීමේ ප්‍රවණතාව 	<ul style="list-style-type: none"> 1985 න් පසුව කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වූ ශ්‍රම බලකාය ප්‍රදේශයේ රැකියා නියුක්තියෙන් 23% ක්ම නිෂ්පාදන කර්මාන්තයට සෘජුවම දායක වීම. ප්‍රදේශයේ රැකියා නියුක්තියෙන් 12%ක්ම ආහාර පාන සහ නවාතැන් පහසුකම් සැලසීම මගින් සෘජුවම දායක වීම. ප්‍රදේශයේ සමස්ත ජන-ගහනයෙන් 66%ක් වැඩකරන වයස් බාණ්ඩයට අයත් වීම. ප්‍රදේශය රැකියා උත්පාදිත සහ ආකර්ෂණීය ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සහ සංසරණ ජනගහනය 100,000කට ආසන්න වීම

වගුව 5.1 : නිෂ්පාදන සාධකයන්
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

කර්මාන්ත ආර්ථික අවශ්‍යතා කැට්ටු කාර්මික පර්ෂදයන් නිර්මාණය කිරීම පළමු අරමුණ මගින් අදහස් කෙරෙන අතර නිෂ්පාදන සාධකවලට අනුරූපව වගුව 5.1 මගින් සැකෙවින් දැක්වෙන කරුණු විස්තරාත්මකව පහත දක්වා ඇත.

නිෂ්පාදන සාධකයන්හි පළමු මූලික සාධකය භූමියයි. ඒ අනුව ඉඩම් පරිහරණ සංයුතියෙන් 72% ක ඉඩම් දැනට සංවර්ධනය වූ ඉඩම් වන අතර පාරිසරික සම්පත් සහිත භූමි නොසලකමින් අනාගත සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගත හැකි භූමි ප්‍රමාණය 9% ක ප්‍රතිශතයක් බියගම නාගරිකය සතුය. ඇමුණුම 15 හි දැක්වෙන බියගම හා ඒ අවට ඉඩම් වටිනාකම් තුළින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ ඒ අවට ප්‍රදේශයන්ට සාපේක්ෂව අඩු ඉඩම් වටිනාකමක් පැවතීමද කර්මාන්ත ආකර්ෂණයෙහි සාධනීය ලක්ෂණයක් ලෙස දැක්විය හැක.

මූලික ප්‍රාග්ධනය යටතේ දැනට පවතින සියලුම යටිතල පහසුකම් සැලකිල්ලට ගැනෙන අතර එහිදී මූලිකවම ගමනාගමනය සඳහා ඉදි වී තිබෙන ජාතික සහ කලාපීය සම්බන්ධතාවය පිළිබිඹු කෙරෙන මාර්ග ජාලයන් වාරය සහ ගුවන් තොටුපල සමඟ පවතින සම්බන්ධතාවයන් ප්‍රධාන කොට ගැනේ. මෙහිදී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ප්‍රවාහන තීර 7 අතුරින් ප්‍රධාන ප්‍රවාහන තීර දෙකක් වන කොළඹ - නුවර මාර්ගයන් කොළඹ - නංවැල්ල මාර්ගයන් අතර බියගම පිහිටීම ප්‍රමුඛ වාසියක් වේ. එසේම මෑතකදී ඉදිවූ පිටත වට රවුම් මාර්ගය සමඟ ප්‍රදේශයට කඩුවෙල සහ කඩවන යන අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථාන දෙකක් හිමිව ඇත. මේ හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු ප්‍රදේශය සමඟ පැයකට අඩු කාලයක් තුළදී සම්බන්ධ වීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථාව හිමිවේ. එමෙන්ම යෝජිත කෙරවලපිටිය අන්තර් හුවමාරුව හරහා ආනයනික භාණ්ඩ ගබඩා කිරීම ප්‍රවර්ධනය සඳහා යෝජිත තීරය සමඟ සම්බන්ධ වීමටත් කටුනායක ගුවන් තොටුපලට පැයකට අඩු කාලයකින් සම්බන්ධ වීමටත් ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලසේ.

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අවශ්‍ය යන්ත්‍ර ක්‍රියාකාරීත්වය සහ ප්‍රවාහනය සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන බනිප් තෙල් ,ගැස් සහ ලිහිසි තෙල් අවශ්‍යතා ප්‍රදේශය තුළම පිහිටි සපුගස්කන්ද තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය සහ ඒ අනුබද්ධිත ගැස් සහ නිෂ්පාදන ආයතන මගින් සපුරා ගත හැක. කොළඹට ආසන්නව පිහිටා ඇති එකම තෙල් පිරිපහදුව ලෙස වසරකට මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 2.12 කට (එනම් දිනකට බැරල් 52,500කට ආසන්නව) පිරිපහදු කිරීමේ හැකියාව සපුගස්කන්ද තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානයට ඇත. එපමණක්ද නොව, ප්‍රදේශය තුළම ආනයන භාණ්ඩ සඳහා 3.3% මෙන්ම අපනයන භාණ්ඩ සඳහා 2.8% ක් ගබඩා සහ ප්‍රවාහන පහසුකම් පැවතීමද මෙහිදී තවත් වැදගත් කරුණක් ලෙස සඳහන් කළ හැක.

බස්නාහිර පළාතේ උතුරු කොටසෙහි ජල ඉල්ලුම සපුරා ඇති කැලණි ගඟේ දකුණු ඉවුර පට්ටිවිල ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය දිනකට ජලය සහ මීටර 360,000 ක් පිරිපහදු කර බෙදාහැරීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇත. බියගම, කැලණිය, කිරිඳිගොඩ, කඩවන, රාගම, වත්තල, කඳාන, ජාඇල, සිදුව සහ ගණේමුල්ල යන ප්‍රදේශයන්හි මිලියනයක පාරිභෝගිකයන් ආවරණය වන පරිදි මෙම ජල සැපයුම් ජාලය ව්‍යාප්තව ඇති අතර දැනට දිනකට ජලය සහ මීටර 175,000 ක සැපයුමක් මේ හරහා සිදුවේ.

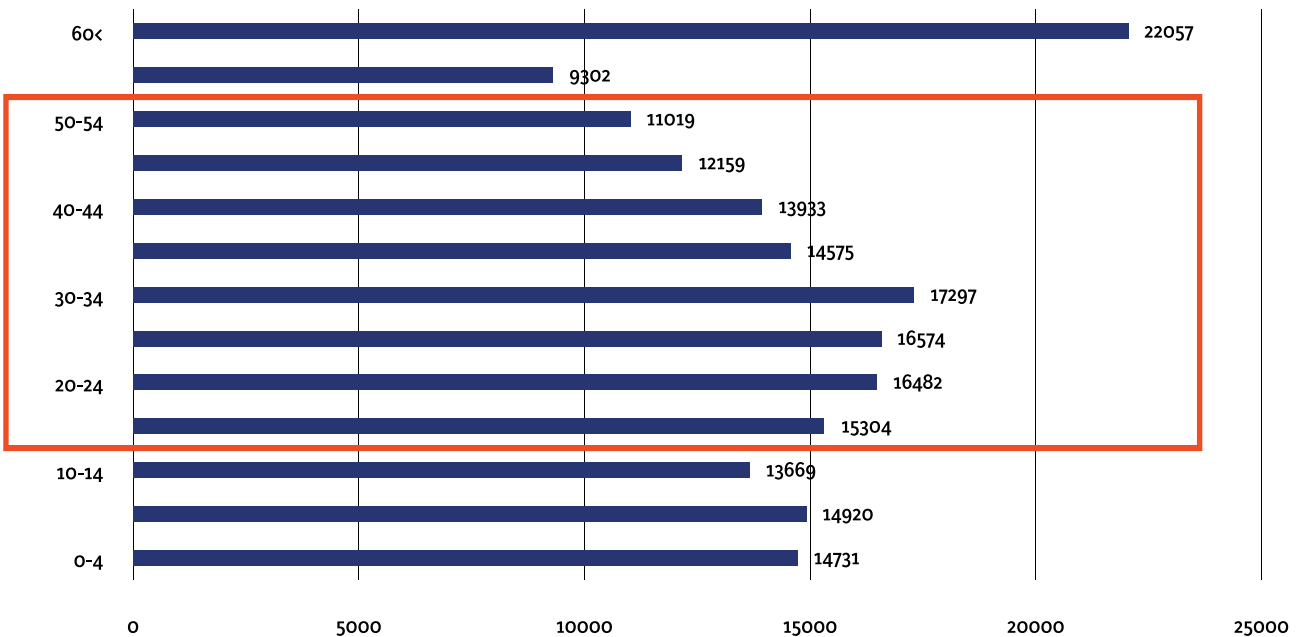
විදුලි බල සැපයුම අනුව, බියගම කලාපයේ කිලෝවොට් 220ක විදුලි ලැබුම්පොලක් පිහිටා ඇති අතර කිලෝවොට් 132ක විදුලි ලැබුම්පොලක් සපුගස්කන්දේ පිහිටා ඇත. ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරයේ ලක්දනවි (21MW) සහ ආසියා පවර් ප්‍රසිවෙට් ලිමිටඩ් (51MW) ලෙස විදුලි උත්පාදන බලාගාර දෙකක් පවතින අතර ප්‍රදේශය හරහා කිලෝවොට් 220 විදුලි සම්ප්‍රේෂණ ජාලයක් ගමන් කරයි.

ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයට අයත් බහුකාර්ය විකිරණ මධ්‍යස්ථානය (MGIF) බියගම ආයෝජන කලාපය තුළ පිහිටීම මගින් සෞඛ්‍ය සේවා සහ ආහාර සැකසුම් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ශාලා සඳහා ප්‍රමුඛ වාසියක් සැලසේ. මේ අනුව මෙම සියලු කර්මාන්ත ආශ්‍රිත සහ ඒ අරමුණු කරගත් යටිතල පහසුකම් මගින් බියගම කාර්මික ආර්ථික අවශ්‍යතා සහිත නගරයක් බවට නඟවුරු කෙරේ.

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

ශ්‍රම බලය යටතේ බියගම ප්‍රදේශය 1985 සිට සැලකිය යුතු ලෙස කාර්මික ශ්‍රම බලය ඒකරාශී වූ ප්‍රදේශයක් වශයෙන් ජනගහනය වර්ධනය වී ඇති බව 1981 සිට 2001 කාලය තුළ 2.08% ක ජනගහන වර්ධන අනුපාතය වාර්තා කිරීම මගින් සනාථ වේ. එය ඇමුණුම 16 හි දැක්වෙන ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ අනුව කාර්මික ආයතන සහ ශ්‍රමික පිරිසේ වැඩි වීමේ සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණය හරහාද මනාව පැහැදිලි වේ. එසේම ඇමුණුම 17 හි දැක්වෙන බියගම ප්‍රදේශයේ ආර්ථිකය සඳහා පවතින රැකියා දායකත්වය තුළ 23%ක රැකියා ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත කේෂ්ත්‍රය සමඟ බැඳී පවතින බවත් 12%ක රැකියා දායකත්වයක් ආහාරපාන සහ නවාතැන් පහසුකම් සැපයීම මගින් රැඳී පවතින බවත් තහවුරු වේ. රූප සටහන 5.1 හි දැක්වෙන ලෙස ප්‍රදේශයෙන් 66% ක ජනතාවක් වැඩ කරන වයසේ ජනගහනයට අයත් වන අතර දිනකට කාර්මික සංවර්ධනය වූ ප්‍රදේශ තුළ සංසරණ ජනගහනය 150,000කට ආසන්න වේ.

රූප සටහන 5.1 : බියගම ප්‍රදේශීය බල සීමාව තුළ වයස් සංයුතිය - 2017
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාන අත්පොත, 2017

අවසාන නිෂ්පාදන සාධකය ලෙස ව්‍යවසායකත්වය තහවුරු කිරීම සඳහා වර්තමාන කර්මාන්ත ශාලා සහ ඒවායේ වර්ධනයන්, පාරම්පරික කර්මාන්ත පසුබිමක් සහිත ගෘහ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සහිත ප්‍රදේශයක් වීමත් පළමුකොටම දැක්විය හැක. එමෙන්ම අද වන විට ලෝකයේ බොහෝ රාජ්‍ය සමඟ ආයෝජන අවස්ථා වර්ධනය කරගනිමින් ප්‍රමුඛ පෙළේ නමක් දිනා ඇති නිෂ්පාදන ආයතන ගණනාවක්ම බියගම නාගරිකය තුළ පිහිටා ඇත. ඒ අතරට ඇන්කර්-ලොන්ටෝරා සමාගම, ලයන් බිර සමාගම සහ කොකාකෝලා සමාගම යන ආදිය දැක්විය හැක.

කර්මාන්ත ශාලාවල අවකාශීය ව්‍යාප්තිය සහ ඒවායේ සනත්වය අනුව ප්‍රදේශය තුළ කර්මාන්ත පර්ෂදයන් තුනක් හඳුනාගැනීමට හැකි බව ඇමුණුම 08 යටතේ නිරූපණය කර ඇත. බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය, සපුගස්කන්ද ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය, සහ ඩිමෝ උපයෝගීතා වාහන වැඩ පොළ සහ ඒ අවට කර්මාන්ත පර්ෂදය මෙම හඳුනා ගැනීම්වලදී ප්‍රමුඛ වේ.

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

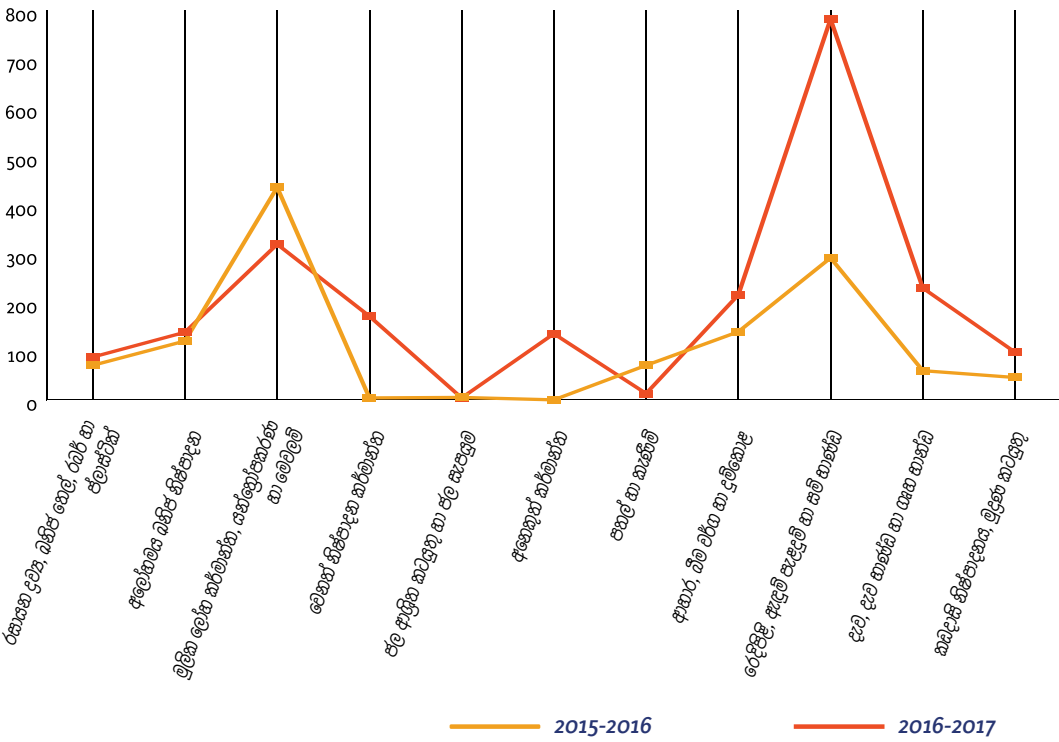
විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය

1995 දී සපුගස්කන්ද ප්‍රදේශයේ අක්කර 125ක භූමියක් යොදා ගනිමින් ඉදිකළ ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු පෞද්ගලික අංශය සතු කර්මාන්තපුරය වන ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය මෙරට කර්මාන්ත සංවර්ධනයේ පෙරළිකාර හැරවුම් ලක්ෂයකි. එහිදී නිෂ්පාදන කර්මාන්ත සඳහා බදු පදනම මත බිම් හා ගොඩනැගිලි ලබා දෙන අතර වර්තමානයේ අක්කර 90ක්ම සුප්‍රකට නිෂ්පාදන කර්මාන්ත සඳහා වෙන්වී ඇත. ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට අයත් පෞද්ගලික සමාගමක් වන අතර එහි කොටස් වලින් 49%ක් ඩී.එල්.සී.සී. බැංකුවට අයත් වන අතර, 2% ක් ලංකා වික්වර්ස් ලිමිටඩ් සමාගමට හිමිය. ඉතිරිය ශ්‍රී ලංකා භාණ්ඩාගාරය සතුවේ.

1990 න් පසුව ඇති වූ දෙවන ලිබරල් රැල්ල සමඟ බහු ජාතික නිෂ්පාදන සමාගම්හි ආකර්ෂණය බියගම ප්‍රදේශය පුරාවට පැතිර ගිය අතර 1995 දී ෆොන්ටේරා බ්රැන්ඩ්ස් ලංකා ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් ඉදිවීම ,1996 දී ඩිමෝ උපයෝගීතා වාහන වැඩපොළ, ලයන් බියර් සමාගම ඉදිවීම ආදිය මෙම රැල්ලේ ප්‍රතිඵලයන් බවට පත් විය. මෙම සංවර්ධන ප්‍රවණතායන් නවදුරටත් බල පැවැත්වෙන බව වසරකට කර්මාන්ත සඳහා මූලික සැලසුම් නිරාකරණයන් 50කට නොවැඩි ප්‍රමාණයක් වාර්තා වීම මඟින් සනාථ කළ හැක. මාබිම, මාහේන ආදී ප්‍රදේශවල පුද්ගලිකව ගබඩා පහසුකම් ඉදි කරමින් බදුදීමේ ප්‍රවණතාවයක් අද වන විට දක්නට ලැබේ.

රූප සටහන 5.2 හි දැක්වෙන ලෙස කර්මාන්ත අංශ වර්ගීකරණයේ සංඛ්‍යාලේඛන සැසඳීමේදී එය බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ මූලික වානේ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත ශාලා, ඇඟලුම් සහ සම් භාණ්ඩ සහ වෙනත් කර්මාන්ත යන අංශවල වේගවත් වර්ධනය පෙන්නුම් කරයි. රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් අංශය රටේ විදේශ සෘජු ආයෝජන සඳහා ඉහළම දායකත්වය සපයන අතර බියගම ප්‍රදේශයේදී වේගවත් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරෙන්නේ රෙදිපිළි හා ඇඟළුම් ක්ෂේත්‍රය තුළයි. ඒ අනුව මෙසේ කාර්මික අංශවල වැඩිවීම රටේ ජාතික නිෂ්පාදන දායකත්වය සඳහාද ධනාත්මකව බලපෑම් කෙරේ.

වර්ගීකරණය අනුව කර්මාන්ත අංශවල වර්ධනය සංසන්දනය 2016 - 2017

රූප සටහන 5.2 : වර්ගීකරණය අනුව කර්මාන්ත අංශවල වර්ධනය සංසන්දනය 2016 -2017
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාත අත්පොත, 2016/2017

05 පරිච්ඡේදය SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය

බියගම සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළ චේතනාසික තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීමේදී, මෙම ප්‍රදේශය අතීතයේ පටන්ම පාරම්පරික කර්මාන්ත ගම්මාන සහිත ප්‍රදේශයක් බවට තොරතුරු අනාවරණය වේ. කැලණි ගඟ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ වන මාබිම, පට්ටිවිල, බොල්ලෑගල සහ යබරලුව මැටි කර්මාන්තය සඳහාත් රන් රිදී කර්මාන්තය සඳහා බියන්විල, මාවරමණ්ඩිය, මීගහවත්ත, සියඹලාපේ සහ හෙයියන්තුඩුව ප්‍රදේශයන් ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි. එසේම පමුණුවිල සහ ගල්ච්ඳණ්ඩ වානේ සහ යකඩ කර්මාන්තය සඳහාත්, මාකොළ පිත්තල භාණ්ඩ සඳහාත් කඳුබොඩ , යබරලුව සහ හෙයියන්තුඩුව කළු ගල් කර්මාන්තය සඳහාත් ප්‍රසිද්ධිය. මෙලෙස පැවතුනු පාරම්පරික කර්මාන්ත වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් දැනටත් ගෘහස්ථ මට්ටමින් කරගෙන යනු ලැබේ.

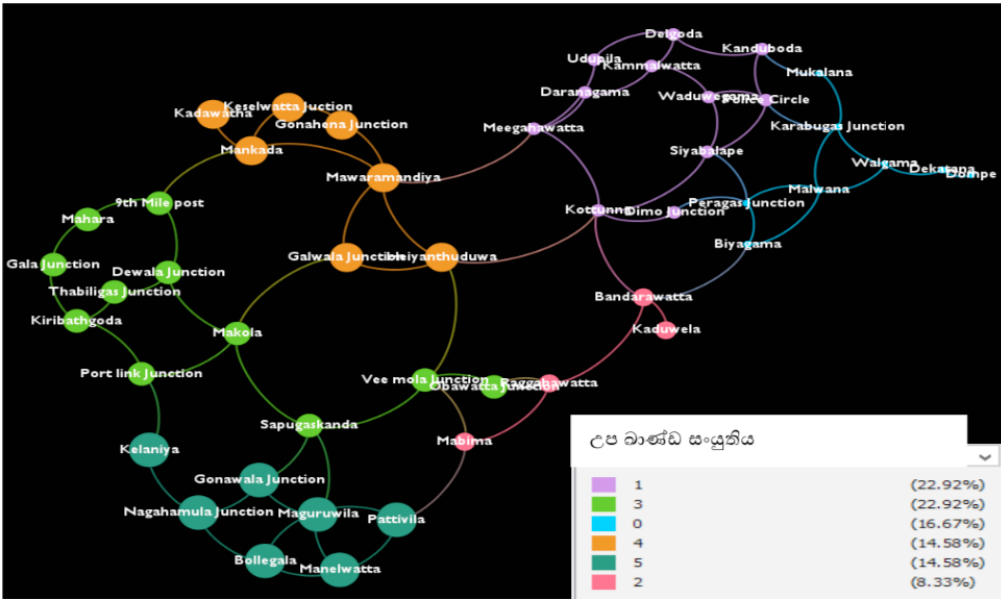
මේ වන විට මෙම ප්‍රදේශ නව තාක්ෂණය මුසු වූ ගෘහ කර්මාන්ත සමඟ සංවර්ධනය වී ඇති අතර පමුණුවිල ප්‍රදේශය ගිනිකෙළි නිෂ්පාදන කර්මාන්තයටද, බියන්විල රබර් මිශ්‍ර කොහු කර්මාන්තයටද, මාකොළ, කම්මල්වත්ත සහ හෙයියන්තුඩුව ඇලුමිනියම් නිමවුම් සඳහාද, සියඹලාපේ උතුරු මුදුණ කර්මාන්තය සඳහාද මීගහවත්ත සහ දෙල්ගොඩ රට්ටාහන ඇතුළත නිමාව ආශ්‍රිත කුෂන් කවර සවි කිරීමේ කර්මාන්ත ආදියට ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි.

2. තෙත්බිම් ඇතුළු පාරිසරික ලක්ෂණයන් හැරුණුකොට භෞතික සංවර්ධනයට යෝග්‍ය ඉඩම්වලින් 84% ක් කාර්මික ප්‍රවර්ධනය සඳහා යෝග්‍ය භූමි දර්ශකය මගින් මධ්‍යස්ථ හා අධි යෝග්‍ය ලෙස හඳුනා ගැනීම.

අනාගත කර්මාන්ත ඇතිවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු පරිසරයන් හඳුනාගැනීම සඳහා භෞතීය, පාරිසරික සහ සමාජීය යන දත්ත භාවිතා කරමින් කර්මාන්ත සඳහා යෝග්‍ය කලාප පිළිබඳව විශ්ලේෂණයක් සිදු කර ඇති අතර එය ඇමුණුම 18 මගින් දක්වා ඇත. එහිදී සමෘද්ධි මාවත, ඩිමෝ මංසන්ධිය, හෙයියන්තුඩුව, වල්ගම සහ මල්වන යන ප්‍රදේශ වඩාත් සුදුසු ප්‍රදේශ ලෙස විශ්ලේෂණ මගින් පෙන්වා දෙයි.

3. උප නගර සහ මංසන්ධි මූලිකව ගොඩ නැගුණු ප්‍රදේශයට අවේණික නගර ආකෘතිය.

බියගම ප්‍රදේශය විවිධ කාර්මික පරිච්ඡේදයන් සමඟ ඒකාබද්ධව ගොඩනැගුණු උප නගර සහ මංසන්ධි සහිත නගර අවකාශීය සැකැස්මකට උරුමකම් කියයි. මෙම අවකාශීය පසුබිම රූප සටහන 5.3 හි දැක්වෙන පරිදි Gephi - ජාල විශ්ලේෂක මෘදුකාංග භාවිතා කරමින් උප බාණ්ඩයේ සංයුතිය මගින් පරිච්ඡේද හයක් හඳුනාගෙන ඇත. එය ප්‍රදේශයේ භූමි භාවිතයට අනුරූපීව බෙදීගොස් ඇති බවත් කර්මාන්ත පරිච්ඡේද තුනක් සහ නාගරික සේවා පරිච්ඡේද තුනක් ඇතුළත්ව ඇති බවත් නඟවුරු කෙරේ. ඒ අනුව සැලසුම් බල ප්‍රදේශයේ උපනගර සහ මංසන්ධි දුරාවලිය අනුව ගොඩනැගී ඇති අතර ඇමුණුම 19 මගින් කලාපයේ වඩාත්ම සම්බන්ධක මංසන්ධි පිළිබඳ සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණයක්ද සිදු කර එම තත්ත්වය නවදුරටත් නඟවුරු කර ඇත.

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය

රූප සටහන 5.3 : Gephi - ජාල විශ්ලේෂකය අනුව උප බාණ්ඩයේ සංයුතිය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

4. 69% ක සීඝ්‍ර වේගයකින් වාණිජ භාවිතයන් වර්ධනය වීම.

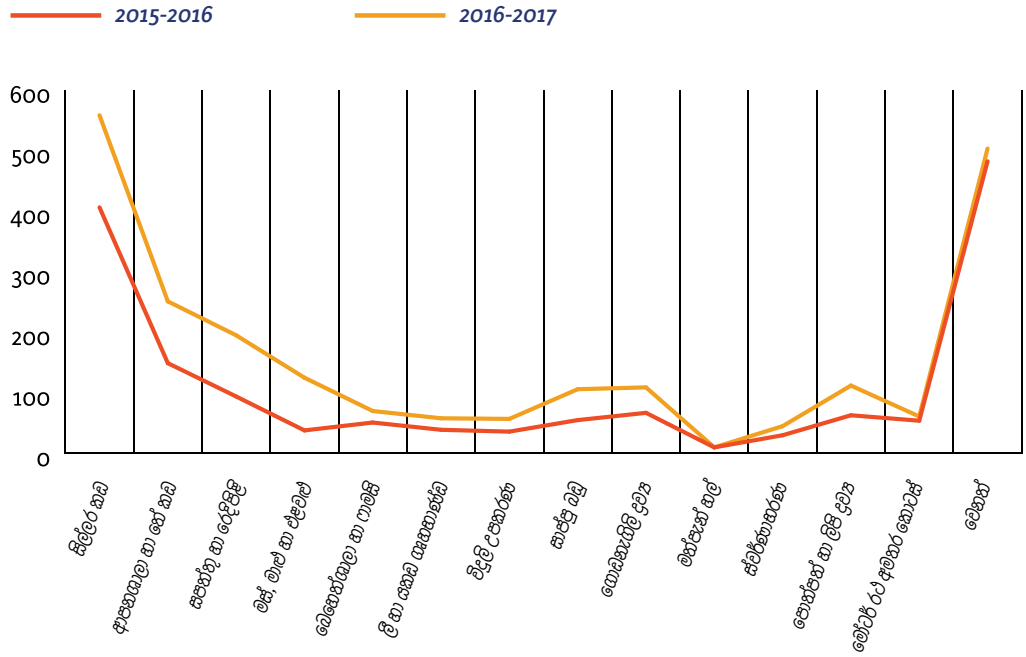
කාර්මික සහ ආයතනික සංවර්ධනයට සමගාමීව ප්‍රදේශයේ වාණිජ භාවිතයන්ද සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යාම සිදුවන අතර කාර්මාන්ත කලාප ප්‍රවේශ මාර්ග සහ මංසන්ධින් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ වාණිජ භාවිතයන් එක්ව සංවර්ධනය වී ඇත. ඇමුණුම 20 හි දැක්වෙන පරිදි සියඹලාපේ මංසන්ධිය යොදා ගනිමින් විවිධ කාල පරාස ඇසුරින් සිදු කළ වන්දිකා ඡායාරූප විශ්ලේෂණය හරහාද මෙම තත්ත්වය ගම්‍ය කළ හැක.

ඇමුණුම 21 හි නිරූපණය කර ඇති සංවර්ධන පිඬන දර්ශකය මගින්ද මෙම තත්ත්වය පිළිබිඹු වන අතර කඩවන, මාකොළ, මල්වන, ගෝනාහේන සහ මාවරමණ්ඩිය යන ප්‍රදේශ මෙම අධ්‍යයනය මගින් වැඩි සංවර්ධන පිඬනයක් සහිත ප්‍රදේශ ලෙස ඉස්මතු වී ඇත. ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාත අත්පොතෙහි සඳහන් වාණිජ භාවිතයන් සඳහා බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ ලියාපදිංචි වීමේ සංඛ්‍යාත්මක දත්ත වාර්තා අනුවද 2016 වසරට සාපේක්ෂව 2017 වසර තුළ වාණිජ භාවිතයන් සඳහා සීඝ්‍ර ලියාපදිංචි වීම් ප්‍රමාණයක් සිදු වී ඇත. එය පහත රූප සටහන 5.4 මගින් දැක්වේ.

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

වාර්ෂික භාවිතයන් සඳහා වියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාව තුළ ලියාපදිංචි වීම් සංඝන්දනය

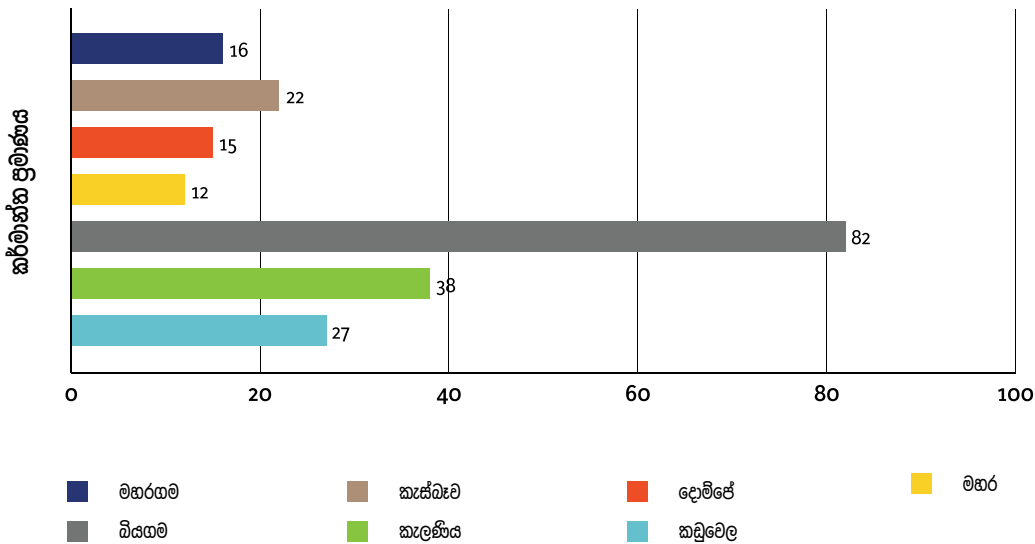

රූප සටහන 5.4 : වාර්ෂික භාවිතයන් සඳහා වියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල සීමාව තුළ ලියාපදිංචි වීම් මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාන අත්පොත, 2016/2017

1. බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය පවතින ඉඩම් ප්‍රමාණය 98% ක උපරිම ධාරිතාවයට (Carrying capacity) පැමිණීම.

අක්කර 180 භූමි භාගයක ව්‍යාප්ත වී ඇති බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ කර්මාන්ත ශාලා 57ක් මේ වන විට ක්‍රියාත්මකව පවතී. නවදුරටත් නව කර්මාන්ත ශාලා සඳහා බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ ඉඩ පහසුකම් නොමැති බවත් එය එහි උපරිම ධාරිතාවයට ළඟා වී ඇති බවත් පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමේදී ඉස්මතු වූ ප්‍රධාන කරුණකි. රූප සටහන 5.5 හි දැක්වෙන පරිදි බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය මගින් පාලනය වන නිෂ්පාදන කර්මාන්ත 25ක් කලාපයෙන් පිටත බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාව තුළම ස්ථාපිත කර ඇත.

රූප සටහන 5.5 : බියගම ආ.ප්‍ර.ක මගින් පාලනය වන ප්‍රා.ලේ.කො යටතේ පවතින කර්මාන්ත මූලාශ්‍රය : මානව සම්පත් අංශය - බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය, ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය, 2018

2. ප්‍රදේශයේ අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය 70% ක් පමණම පටු මාර්ග වීම.

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය, නව නුවර මාර්ගය සහ සමෘද්ධි මාවත යන ප්‍රධාන මාර්ග එකිනෙක සම්බන්ධ කෙරෙන අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයේ පළල මීටර් 9ට අඩු වීම, ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත ආයතනයන්හි නිෂ්පාදන භාණ්ඩ සහ අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය අධෛර්යමත් කිරීමට හේතු වේ. එමෙන්ම ඇමුණුම 22 හි දැක්වෙන පරිදි බියගම ප්‍රදේශයේ අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයේ පවතින පළල අඩු වීම හේතුවෙන් ප්‍රදේශයට ආකර්ෂණය වන නව කර්මාන්ත භාවිතයන් සඳහා අනුමැතියන් ප්‍රතික්ෂේප වීම සිදු වේ. එම තත්ත්වය නවදුරටත් අධ්‍යයනය සඳහා බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාවේ මාර්ග ජාලයේ සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය (Spatial Intergration) සිදු කර ඇති අතර එය ඇමුණුම 23 මගින් නිරූපණය කර ඇත.

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

3. කැලණි ගඟ පිටාර ගැලීමත් සමඟ ඇතිවෙන ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන මංසන්ධි 7 ක් අවහිර වීම.

වාර්ෂිකව ඇතිවන කැලණි ගඟේ ජල ගැලීම් තත්ත්වය හේතුවෙන් එම කාල සීමාව තුළ ප්‍රදේශයේ ප්‍රවාහන ජාලයට බාධා පැමිණෙන අතර රූප සටහන 5.6 සහ 5.7 හි දැක්වෙන පරිදි නව නුවර පාර, කොළඹ - බියගම පාර සහ මල්වන දෙකටන මාර්ගයේ ප්‍රධාන මංසන්ධි මේ හේතුවෙන් අවහිර වේ.

බණ්ඩාරවත්ත හන්දිය, නාගහමුල්ල හන්දිය, සියඹලාපේ හන්දිය, මල්වන, පට්ටිවිල හා මාබිම යන මංසන්ධි නිරන්තරයෙන්ම මෙහිදී බලපෑමට ලක් වේ. පානදුර - මහනුවර (17), කරාඹු ගස් හන්දිය-කොටුව (356), දෙකටන-කොටුව (226), පුගොඩ-කොළඹ (224), මල්වන -කොළඹ (225), ගම්පහ-කඩුවෙල (228) සහ කිරිඳිගොඩ - කොටුව (230) යන බස් රථ මාර්ග භාවිතයට ගැනෙන මගීන් මෙම ගංවතුර තත්ත්වය සමඟ ගැටලුකාරී තත්ත්වයකට පත් වේ. ඇමුණුම 13 මගින් 2016 වසරේ බලපෑමට පත්වූ ගමනාගමන මංසන්ධි සහ මාර්ග ජාලය දක්වා ඇත.

රූප සටහන 5.6 : 2018 මැයි ජල ගැලීම් තත්ත්වය ගේනවල මූලාශ්‍රය : ඡායාරූපය - උදුර් හෙට්ටිආරච්චි, 2018.05.26

රූප සටහන 5.7 : 2018 මැයි ජල ගැලීම් තත්ත්වය පට්ටිවිල මූලාශ්‍රය : ඡායාරූපය - උදුර් හෙට්ටිආරච්චි, 2018.05.26

4. කර්මාන්ත ව්‍යාප්ත ප්‍රදේශ සඳහා මූල්‍ය සහ බැංකු ශාඛා පහසුකම් අවම වීම.

කර්මාන්ත සහ ඒ හා සම්බන්ධ රැකියා ඒකරාශී වූ සැලසුම් බල ප්‍රදේශයේ දකුණු පෙදෙස ආශ්‍රිතව මූල්‍යමය සහ බැංකු කටයුතු සඳහාම වෙන් වූ ප්‍රදේශයක් නොමැති අතර මෙම අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට උප නගර සඳහාම යායුතුව පවතී. එසේම සියලුම බැංකු ශාඛා පහසුකම් මෙම උප නගර තුළ සංවර්ධනය වී නොමැත.

5. සේවා මංහීරුවක් සඳහා මාර්ග ජාලයෙන් ඉඩ වෙන් නොවීම.

පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමේදී යටිතල පහසුකම් සම්බන්ධව ඉදිරිපත් කෙරුණු ප්‍රධාන ගැටළුවක් වූයේ මාර්ග ජාලය දෙපස සේවා මංහීරුවක් සඳහා ඉඩ වෙන් නොවීමයි. මේ හේතුවෙන් විවිධ ආයතන හරහා ජල සැපයුම් හා දත්ත රැහැන් සම්බන්ධ කටයුතුවලදී මාර්ග කැඩීමට සිදු වීමෙන් මාර්ග ජාලයද අබලන් වීම සිදු වී ඇති බව අවධාරණය කෙරිණි.

6. ප්‍රදේශයේ ජනගහනයට සාපේක්ෂව සෞඛ්‍ය පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාවට අයත් වන රජයේ රෝහල සි බාණ්ඩයේ ප්‍රාදේශීය රෝහලකි. නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ රැකියා අතින් දෙවන විශාලතම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය පිහිටීමත්, වැඩි වශයෙන් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ශාලා පිහිටි ප්‍රදේශයක් ලෙසත් බියගමට වැඩි සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහිත රෝහලක අවශ්‍යතාවය පැන නගී. එය ඇඳුන් සංඛ්‍යාව සහ ජනගහනයට සාපේක්ෂව බැලූ විට පුද්ගලයන් 1000කට ඇඳුන් සතරක් ලෙස ජාත්‍යන්තර සම්මතයක් පැවතියත්, බියගම හා ඒ අවට රෝහල්වල පහසුකම්ද අවම මට්ටමේ පවතින බව පහත වගුව 5.2 හි සඳහන් දත්ත අනුව පැහැදිලි වේ.

රෝහල් වර්ගීකරණය සහ අයත්වන ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය	ඇඳුන් සංඛ්‍යාව	වර්තමාන ජනගහනය (ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ අනුව - 2017)
බියගම ප්‍රාදේශීය රෝහල - සී වර්ගය (බියගම ප්‍රා.ස.බ.සී)	33	192,000
කිරිඳිගොඩ මූලික රෝහල - බී වර්ගය (කැලණිය ප්‍රා.ස.බ.සී)	100	112,797
දොම්පේ, ප්‍රාදේශීය රෝහල - ඒ වර්ගය (දොම්පේ ප්‍රා.ස.බ.සී)	104	158,493
උඩුපිල - ප්‍රාදේශීය රෝහල - සී වර්ගය (මහර ප්‍රා.ස.බ.සී)	24	213,837

වගුව 5.2 : බියගම හා ඒ අවට රෝහල්වල පහසුකම්
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාත අත්පොත, 2017

7. නිවාස වර්ගීකරණය අනුව 7% ක අක්‍රමවත් ජේළි නිවාස ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්තව පැවතීම

බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ සේවකයින් සඳහා නවාතැන් පහසුකම් ලබා දීම ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස පවතී. රූප සටහන 5.8 හි දැක්වෙන පරිදි මල්වාන, වල්ගම, යබරළුව, සියඹලාපේ සහ යටිහේන ප්‍රදේශ ආසන්නයේ පිහිටා ඇති නවාතැන් පහසුකම් බොහොමයක් අවිධිමත් සහ අක්‍රමවත් ජේළි නිවාස ලෙස වර්ගීකරණය වී ඇති බව බියගම ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිවාස දත්ත අනුව පෙනී යයි. බියගම උතුර හා වල්ගම නැගෙනහිර ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වල වැඩිම ජේළි නිවාස සංඛ්‍යාවක් එනම් පිළිවෙළින් 718 ක් සහ 731 ක් වාර්තා වන අතර ඇමුණුම 24 මගින් ප්‍රදේශයේ ජේළි නිවාස ව්‍යාප්ත සනත්වය නිරූපණය කර ඇත.

රූප සටහන 5.8 : බියගම ආයෝජන කලාපය සම්පව ඇති ජේළි නිවාසවල තත්ත්වය
මූලාශ්‍රය : SundayTimes පුවත්පත, 2009

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

8. දෙල්ගොඩ නගර මධ්‍යයේ බස් නැවතුම්පල ආසන්නයේ ඉඩමක් තුළ ඝන අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාම.

ඝන අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය දෙල්ගොඩ නගරයේ බස් නැවතුම්පලට ආසන්නයේ පිහිටි ඉඩමක සිදුකරනු ලබයි. මෙම බස් නැවතුම්පල දෙල්ගොඩ ප්‍රධාන මංසන්ධිය සමඟ සෘජු සම්බන්ධතාවයකින් පිහිටා නොතිබීමත්, ඒ ආසන්නයේම රූප සටහන 5.9 මගින් දැක්වෙන ඝන අපද්‍රව්‍ය එක් කොට වෙන් කිරීම් කටයුතු සිදු කරන මධ්‍යස්ථානය පැවතීමත් හේතුවෙන් එම භූමිත්ති නාගරික වශයෙන් පවතින ප්‍රශස්ත වටිනාකම (Highest & Best Use) අඩු වී ඇත. රූප සටහන 5.10 මගින් දැක්වෙන දෙල්ගොඩ බස් නැවතුම්පල මේ වනවිට බස් රථ ගාල් කිරීමට පමණක් යොදාගන්නා ස්ථානයක් බවට පත්ව ඇති අතර වාණිජ භාවිතයන් සඳහා ලබා දී ඇති කඩ කාමර සඳහා ඉල්ලුම හීන වීමද සිදුව ඇත.

රූප සටහන 5.9 : ඝන අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණය සඳහා යොදා ගැනෙන භූමිය
 මූලාශ්‍රය : ඡායාරූපය - උදාරී හෙට්ටිආරච්චි, 2018/01/08

රූප සටහන 5.10 : දෙල්ගොඩ බස් නැවතුම්පල ඝන ක්‍රියාත්මක නොවන වාණිජ භාවිතයන්
 මූලාශ්‍රය : ඡායාරූපය - උදාරී හෙට්ටිආරච්චි, 2018/01/08

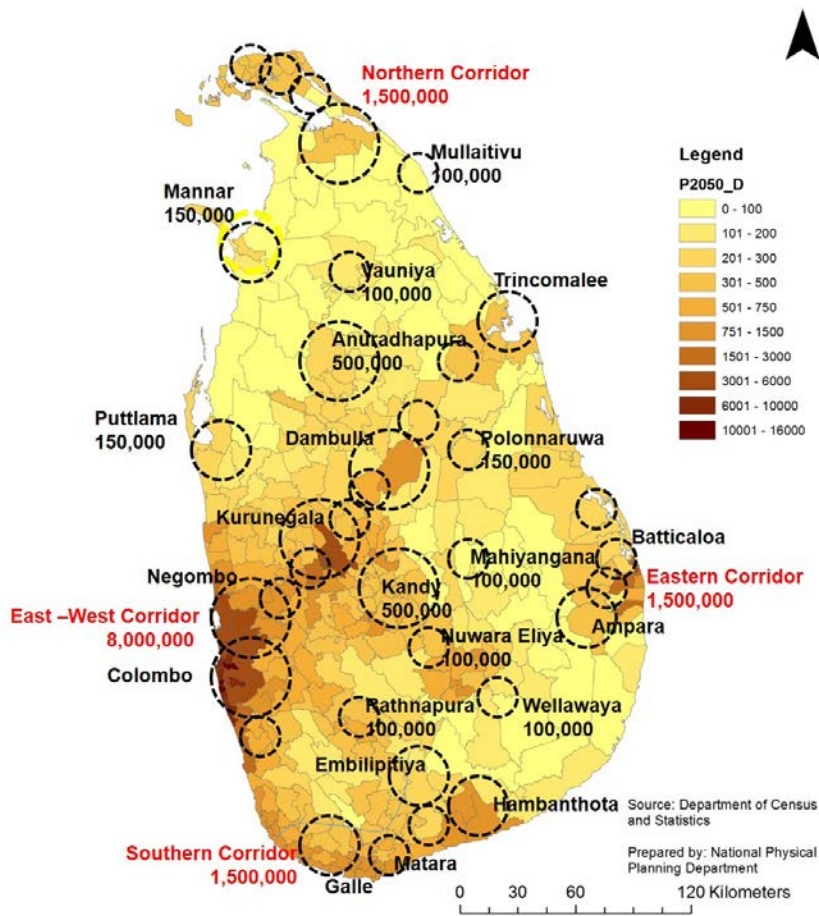

1. නූතන ජාතික සහ කලාපීය සැලසුම් තීරණ.

විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය

2050 ජාතික භෞතික සැලැස්මට අනුව බියගම ප්‍රදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය නැගෙනහිර - බටහිර ආර්ථික සංවර්ධන තීරය මත පිහිටා ඇති අතර රූප සටහන 5.11 හි දැක්වෙන පරිදි ජනගහන වර්ධනය 20-25% දක්වා අපේක්ෂා කෙරේ. ජාතික මට්ටමින් දැනටමත් ලැබී ඇති සැලසුම් දිශානතිය හා මාර්ගෝපදේශයන් ආර්ථික සංවර්ධනය කරා යොමු කර ඇත. එබැවින් නැගෙනහිර - බටහිර ආර්ථික සංවර්ධන තීරය මත පිහිටා ඇති සැලසුම් බල ප්‍රදේශය, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය තුළින් ජාතික ආර්ථිකයට නොමඳව දායකත්වය සපයනු ලබයි. එයට ප්‍රධාන කරුණක් ලෙස 2017 වසරේ බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ වාර්ෂික අපනයන වටිනාකම ශ්‍රී ලංකා රුපියල් බිලියන 134ක්ද ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය වටිනාකම ශ්‍රී ලංකා රුපියල් බිලියන 58ක්ද වාර්තා වීම දැක්විය හැක.

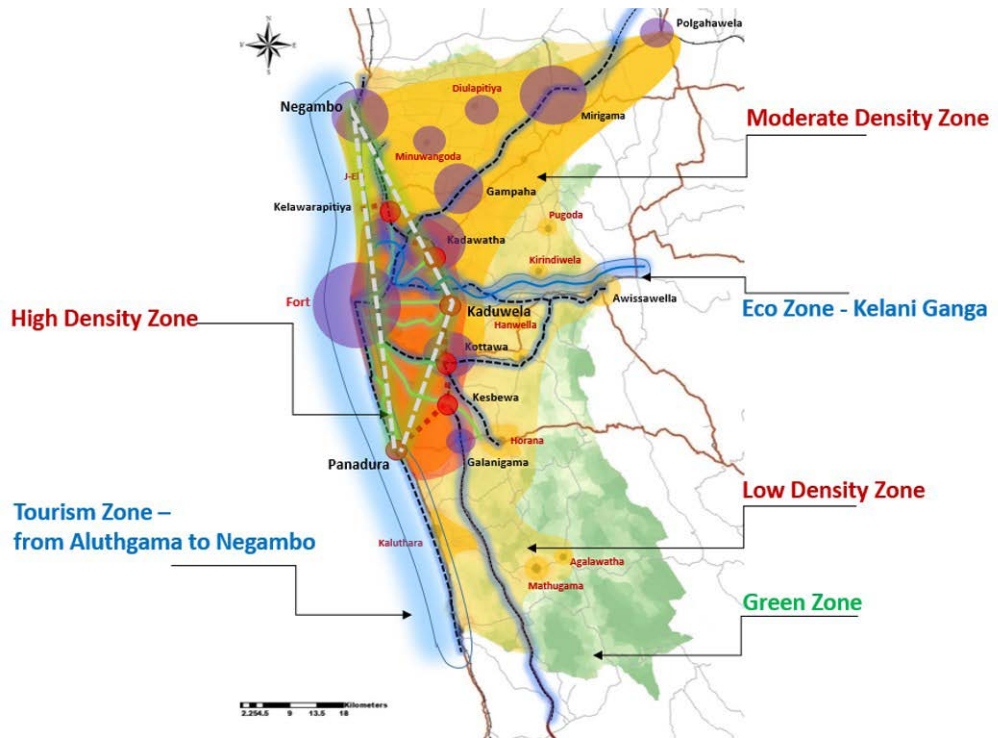
රූප සටහන 5.12 මගින් දැක්වෙන බස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම - 2030 මගින් බියගම ප්‍රදේශය කාර්මික විභවතාවයන් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර කලාපීය මට්ටමේ සැලසුම් දිශානතීන් සැලසුම් බල ප්‍රදේශය කාර්මික සංවර්ධනයට උචිත බව හුවා දක්වයි. ඒ අනුව බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා නූතන ජාතික සහ කලාපීය සැලසුම් තීරණ ඔස්සේ කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධනයට අවශ්‍ය මූලික සැලසුම් දිශානතිය ගොඩනගා තිබීම ප්‍රධාන අවස්ථාවක් ලෙස හඳුනාගත හැක.

රූප සටහන 5.11 : ජාතික භෞතික සැලසුම විසින් හඳුනාගත් ආර්ථික සංවර්ධන තීර මූලාශ්‍රය : ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව, 2017

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

රූප සටහන 5.12 : ඛස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම කෙටුම්පත - 2030
 මූලාශ්‍රය : ඛස්නාහිර පළාත් අංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, 2017

2. CMRSP සහ CESMA යන පුර්ව සැලසුම් මගින් කර්මාන්ත සංවර්ධනය ඉලක්ක ගත කර තිබීම.

1998 දී මහ කොළඹ ව්‍යුහ සැලැස්ම මගින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ එක් "වර්ධක මධ්‍යස්ථානයක්" ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. එම සැලසුම මගින් කාර්මික භූමි පරිහරණය 40% කින් ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් නේවාසික භූමි පරිහරණය 15% කින් අඩු කිරීමටත් සැලසුම් කොට තිබුණි. එයට අනුව 2010 වසර වන විට පුරෝකචනය කළ හා අපේක්ෂිත ජනගහනය වූයේ 285,000 ක් වන අතර ඇමුණුම 06 මගින් එම සැලසුම දක්වා ඇත. නවදී CESMA සැලසුම් කණ්ඩායම විසින් දියත් කළ ඛස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම, 2004 මගින් බියගම ප්‍රදේශය කාර්මික සංවර්ධන ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර එය ඛස්නාහිර කලාපයේ ඇතුළත නගරයක් ලෙසද (Inner Ring Township) දක්වා ඇත.

3. ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත CRIP – DBIP යන ගංවතුර අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති.

වාර් මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දේශගුණික අවබලපැම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ ගංවතුර පාලනය කිරීම උදෙසා ගංවතුර පාලන බැම්මක් කැලණි ගඟ මෝයේ සිට හංවැල්ල දක්වා ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙම බැම්මක් සමඟ කැලණි ගඟේ ගංවතුර බලපැම් අවම වනු ඇති අතර ප්‍රදේශය භෞතික වශයෙන්ද සංවර්ධනය වීමට වැඩි ඉඩ ප්‍රස්ථාවක් සලසනු ඇත.

4. දෙල්ගොඩ හා මල්වාන ප්‍රදේශ 3K Area ව්‍යාපෘතිය මඟින් ප්‍රතිසංවර්ධනය කිරීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය කොට්ටාව, කඩුවෙල සහ කඩවන යන 3K කලාපයේ කඩුවෙල සහ කඩවන යන කලාපවලට අයත් වන අතර දෙල්ගොඩ හා මල්වාන ප්‍රදේශ කුඩා නාගරික මධ්‍යස්ථාන ලෙස ප්‍රතිසංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් ආවරණය වන කලාපය ඇමුණුම 25 හි දක්වා ඇත.

5. කුඩා පරිමාණ බහුකාර්ය ව්‍යාපාර ආකෘති කාර්මාන්ත උද්‍යානවල ප්‍රවණතාව.

කාර්මික සංවර්ධනයේ නව ප්‍රවණතාවය වී ඇත්තේ විවිධ සමාගම්වල අවශ්‍යතාවන් සඳහා සේවා සපයන කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර ආකෘතික කාර්මික උද්‍යාන බිහිවීමයි. මෙහිදී එක් ප්‍රධාන සේවා සැපයුම්කරුවෙකු විසින් සියලු අවශ්‍යතා සපුරන පරිදි කාර්මාන්ත ශාලා පර්ෂදයන්ට සියලුම යටිතල පහසුකම් හා අනෙකුත් අවශ්‍යතාවන් ඉටු කර දෙනු ලබයි. ආරක්ෂාව හා ඉහළ ගුණාත්මකඛවකින් යුතු සේවාවක් ලැබීමද, අක්‍රමිකතා අවම වීමද මෙහිදී දැක ගත හැකිය. එපමණක් නොව උසස් තාක්ෂණ භාවිතයන් නිසා පරිසරයට මුදා හැරෙන අපවැයුන් අඩු වීමද මෙම ව්‍යාපාර ආකෘතියේ දැකිය හැකි විශේෂතාවකි. ඊට අමතරව, කාර්යක්ෂම සේවාවක් කාර්මික උද්‍යානයේ ඇති සමාගම් සඳහා ලබාදීමේ ඉතා සරල ක්‍රමයක් බවට මෙය හඳුනාගත හැකිය. මෙමඟින් කුසලතා පූර්ණ ශ්‍රම බලකායක් සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වනු ඇති අතර එය රටේ කුසලතා සංචිතය වැඩි වීම කෙරෙහි උත්තේජනයක් වනු ඇත.

වර්තමානය තුළ මෙම ව්‍යාපාර ආකෘතිය සඳහා ඇති නිදසුනක් වන්නේ රූප සටහන 5.13 මගින් දැක්වෙන කඩවන රන්මුතුගල - ෆ්ලින්ත් කාර්මික උද්‍යානයයි. මෙම උද්‍යානයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණය අක්කර 10ක් වන අතර මූලික වශයෙන් නිෂ්පාදනයන් සිදුකරන හා ලෝකයේ විවිධ පැතිවලට අපනයනය සිදු කරන කාර්මාන්ත ශාලා 8 කින් සමන්විත වෙයි. එම කාර්මාන්ත ශාලා වන්නේ ඇරෝ සෙන්ස්, කේබල් සොලියුෂන්ස්, හාර්නස් සොලියුෂන්ස් ප්‍රයිම් පැකේජින්, කොලිටි ෆ්ලෝ, කැවිල් ටුල්, ස්වෙඩ් ලංකා ඇන්ඩ් මෙටල් කොම්පොනෙන්ට් සර්විස් යන ආදියයි.

රූප සටහන 5.13 : කඩවන රන්මුතුගල - ෆ්ලින්ත් කාර්මික උද්‍යානය
මූලාශ්‍රය : කේබල්සෝල් වෙබ් අඩවිය, 2010

6. ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් යෝජිත ව්‍යුහගත ව්‍යාපෘති හරහා ලැබෙන නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ ආයෝජන අවස්ථා

2017 ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘති යෝජනාවලට අනුව නිෂ්පාදන අංශයේ හඳුනාගත් ව්‍යාපෘතීන් වන්නේ : සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ අතිරේක, රූපලාවන්‍ය නිෂ්පාදන, වටිනාකම් එකතු කළ රබර් නිෂ්පාදන, රෙදිපිළි සහ වියන ලද රෙදි නිපදවන පර්ෂද වේ. මෙම හඳුනාගැනීම් බියගම ප්‍රදේශයට ආයෝජන අවස්ථාවන් ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා පිටිවහලක් සපයයි.

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

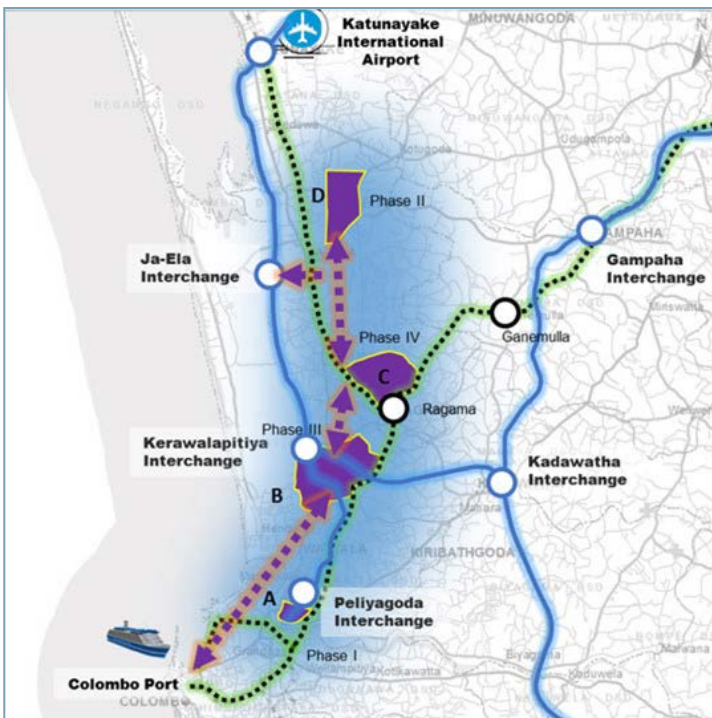
විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

7. යෝජිත ප්‍රවාහන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

යෝජිත බියගම - කොස්ගම දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය, සැහැල්ලු දුම්රිය ගමනාගමන සංවර්ධනය හා කඩවන සැහැල්ලු දුම්රිය ගමනාගමන නැවතුම්පොළ, පිටත වටරවුම් මාර්ගය - III වන අදියර කෙරවලපිටිය හුවමාරුවත් සමඟ සංවර්ධනය වීම, මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධනය සහ කඩවන හුවමාරුව මහනුවරට විවර වන දොරටුවක් බවට පත් වීම මගින් ඉතා පැහැදිලි ප්‍රවේශයක් මෙම ප්‍රදේශයට හිමි වෙයි. ඇමුණුම 26 මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ යෝජිත අධිවේගී මාර්ග ජාලය දක්වා ඇති අතර පිටත වට රවුම් මාර්ගය මෙම මාර්ග සංවර්ධනයේ සියලු අධිවේගී මාර්ග යා කෙරෙන ප්‍රධාන පුරුකක් ලෙස පැහැදිලි වේ. එහි වාසිය කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා විශේෂ අවස්ථාවක් බවට පත් වේ.

8. ප්‍රවාහන තීරය සඳහා මෙහෙයවීමේ සැලැස්මේ මඟ පෙන්වීම / විද්‍යා හා තාක්ෂණික නගර සංවර්ධනය

රූප සටහන 5.15 මගින් දැක්වෙන බස්නාහිර කලාපීය මෙහෙයවීමේ ව්‍යුහගත සැලැස්මට අනුව කටුනායක සිට පැලියගොඩ දක්වා ගබඩා පහසුකම් සහිත ප්‍රවාහන තීරයක් සැලසුම් (Logistic corridor) කොට ඇත. එය රූප සටහන 5.14 මගින් නිරූපණය කර ඇති අතර මෙය කර්මාන්ත ශාලාවල දියුණුව සඳහා අමතර වාසියක් මෙන්ම විද්‍යා හා තාක්ෂණික නගර සංවර්ධනයද නිපුණ ශ්‍රම බලකායක් නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රය සඳහා බිහි කිරීමට වක්‍ර අවස්ථාවක් වනු ඇත.

රූප සටහන 5.14 යෝජිත ප්‍රවාහන තීරය - මහ කොළඹ ව්‍යුහගත සැලැස්ම

රූප සටහන 5.15 බස්නාහිර කලාපීය මෙහෙයවීමේ ව්‍යුහගත සැලැස්මේ දිශානතීන්

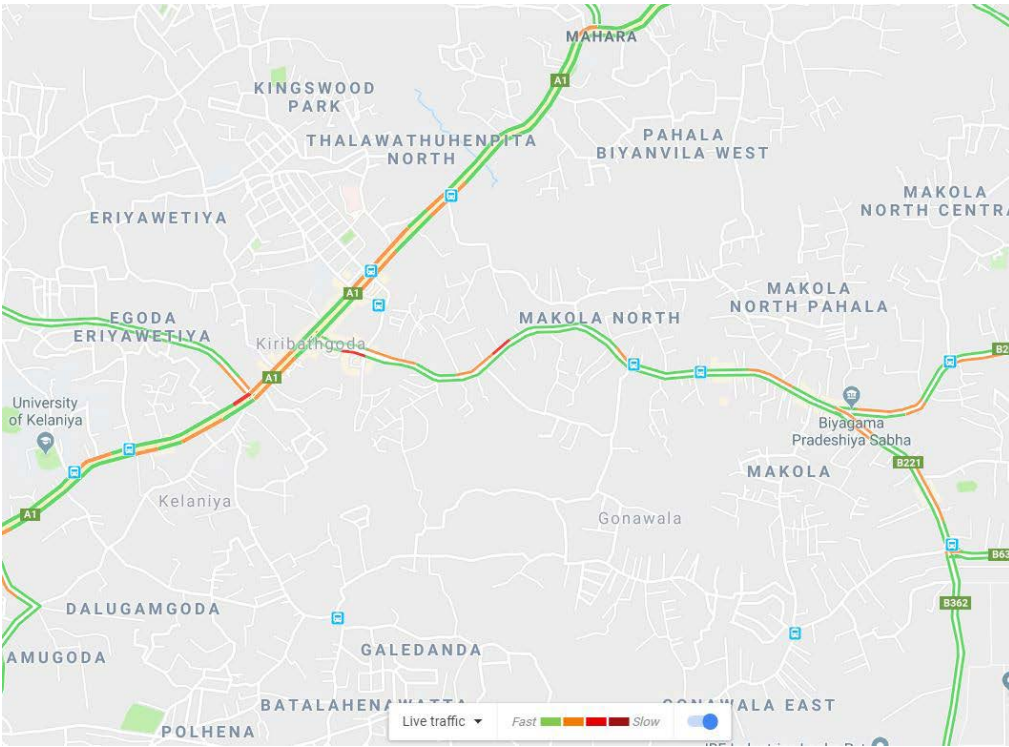
මූලාශ්‍රය: පැලියගොඩ නගර සංවර්ධන සැලැස්මේ කෙටුම්පත, 2017 / බස්නාහිර කලාපීය මෙහෙයවීමේ ව්‍යුහගත සැලැස්ම, 2016

1. ප්‍රධාන වරාය ප්‍රවේශ මාර්ග ආනයනික සහ අපනයනික භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය අධෛර්යමත් කිරීම. (කිරිඳිගොඩ නගරය සමඟ ඇති අධික රථ වාහන තදබදය / පැලියගොඩ 4 කණුව අසල ඇති දුම්රිය පාලම අසල ඇති මීටර 3.5ට වැඩි වාහන ඇතුළු කිරීමේ තහනම)

විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය

සමෘද්ධි මාවත සහ කොළඹ - බියගම යන මාර්ගයන් ප්‍රධාන වරාය හා සම්බන්ධ වන මාර්ගයන් වන අතර වරාය සමඟ සම්බන්ධිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ස්ථාපිත වීමේදී වරායට ළඟා වීමේ දුර සහ කාලය පිළිබඳව විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වයි. නමුත් මෙම ප්‍රවේශ මාර්ග දෙකම මේ වන විට ආනයනික සහ අපනයනික භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය අධෛර්යමත් කිරීමට තුඩු දී ඇත. එනම් කිරිඳිගොඩ නගරය හරහා වැටී ඇති සමෘද්ධි මාවත වරාය ප්‍රවේශ මාර්ගය, රූප සටහන 5.16 හි දැක්වෙන ලෙස දැඩි රථ වාහන තදබදයකට මුහුණ දෙන අතර එය සාමාන්‍ය වේගය පැයට කිලෝ මීටර 10-15ක් අතර වේ.

රූප සටහන 5.16 : කිරිඳිගොඩ නගරය සමඟ ඇති අධික රථ වාහන තදබදය
මූලාශ්‍රය : ගූගල් සිතියම්, 2017

එමෙන්ම රූප සටහන 5.17 හි දැක්වෙන පැලියගොඩ 4 කණුව දුම්රිය පාලම අසල ඇති උසින් මීටර 3.5ට වැඩි වාහන ඇතුළු කිරීමේ තහනම කොළඹ - බියගම වරාය ප්‍රවේශ මාර්ගය අවහිර කරන අතර වරායට පාර හරහා නැවත කොළඹ - නුවර මාර්ගය දෙසට සම්බන්ධ වෙමින් වරායට ප්‍රවේශ වීමට සිදු වේ.

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

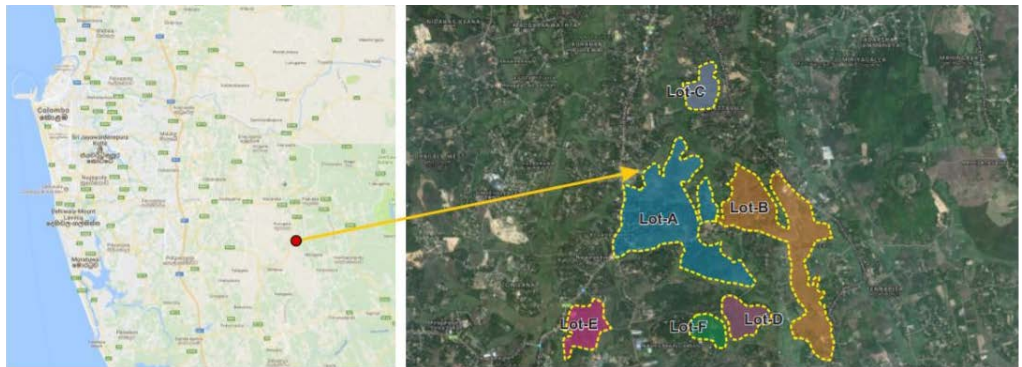
විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

රූප සටහන 5.17 : මීටර 3.5ට වැඩි වාහන ඇතුළු කිරීමේ තහනම - පැලියගොඩ 4 කණුව අසල
 මූලාශ්‍රය : ගූගල් ඡායාරූප, 2017

2. කළුතර දිස්ත්‍රික්කය සඳහා යෝජිත අක්කර 780 ක් වූ මිලිලෑව කාර්මික පුරය

බස්නාහිර කලාපයේ කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ හොරණ ප්‍රදේශයේ අක්කර 780කින් යුක්ත වූ යෝජිත මිලිලෑව කාර්මාන්ත පර්ෂදය සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අධීක්ෂණය යටතේ මේ වනවිට යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. රූප සටහන 5.18 හි දැක්වෙන මෙම නව කාර්මාන්ත පුරවරය සමඟ බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා මහා පරිමාණ නිෂ්පාදන කාර්මාන්ත ආකර්ෂණයට තර්ජනයක් වන අතර එහි යෝජිත ඉඩම් ප්‍රමාණයද බියගම සැලසුම් බල ප්‍රදේශයට සාපේක්ෂව වැඩිය. ඒ අනුව නිෂ්පාදන ආර්ථික සාධකයන් සැලකිල්ලට ගත්විට අරමුණු අංක එක සඳහා තර්ජනයක් ලෙසට ඉහත යෝජිත මිලිලෑව කාර්මික පුරවරය සඳහන් කළ හැක.

රූප සටහන 5.18 : මිලිලෑව කාර්මිකපුරයේ ආයෝජනයට විවෘත ඉඩම් කට්ටි
 මූලාශ්‍රය : නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - සංවර්ධන ආයෝජන සමුළුව, 2017

අරමුණ 02

පාරිසරික හා සාමාජික සංරක්ෂණය වලට හමුවේ අකමැති නගරයක් ඇති කිරීම

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
විශ්ලේෂණය

ගැටළු | අරමුණ 02

1. භූමි පරිහරණ සංයුතියෙන් 6% ක් වගුරු බිම්, ලඳු කැලෑ, ජල ප්‍රදේශ වැනි ස්වභාවික පාරිසරික පද්ධතීන් සහිත වීම. (හෙක්ටයාර 365)
2. 13% ක් ඵලදායී කෘෂි-තෙත්බිම් ස්වභාවික ආරක්ෂක කලාප සහ ජල රැඳවුම් ප්‍රදේශ ලෙස ක්‍රියා කිරීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ දකුණු සීමා මායිම පාරිසරික සංවේදී තෙත්බිම්වලින් සහ අනු ගංගා, ඇළ මාර්ගවලින් සමන්විත වන අතර කැලණි ගඟට බෙහෙවින් සම්පව පවතී. මෙම පරිසර තත්ත්වයන්ගේ පවතින ජලය රඳවා ගැනීමේ හැකියාව අතිරික්ත වැසි ජල කළමනාකරණය සඳහා උපකාරී වේ. මේ අතරින් රග්ගහවත්ත, මල්වන සම්බවෙල, පට්ටිවිල සහ පහුරු මිය ඇතුළු ඇළ මාර්ගද කඳුබොඩ, යටිතේන, කොට්ටුන්ත සහ හෙලදෙනිය වැව්ද සැලසුම් බල ප්‍රදේශයේ ජල මූලාශ්‍රයන් ලෙස දැක්විය හැක. වගුව 5.3 හි දැක්වෙන භූමි පරිහරණ සංයුතියට අනුව දැනට පවතින පාරිසරික හා කෘෂි කාර්මික තත්ත්වයන් පහත පරිදි සංකීර්ණ කොට දැක්විය හැකිය. මෙම නිල හරිත පාරිසරික ලක්ෂණයන් ඇමුණුම 04 හි දැක්වෙන භූමි පරිහරණ රටාව අනුව වඩාත් පැහැදිලි වේ.

ප්‍රධාන වර්ගීකරණය	අනු වර්ගීකරණය	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර)	%
පාරිසරික ලක්ෂණ	වගුරු / ජල ප්‍රදේශ / ලඳු කැලෑ	365.75	6
කෘෂි බිම්	කුඹුරු	811.63	13
	ආර්ථික හෝග (පොල් / රබර්)	265.38	4
	වෙනත් වැවිලි හෝග සහ හිස් ඉඩම්	295.35	5
සංවර්ධන භූමි	නේවාසික	3470.29	58
	කර්මාන්ත	385.84	7
	වාණිජ	87.41	2
	පොදු පහසුකම්	113.71	2
	මහා මාර්ග සහ ප්‍රවාහන	224.88	3
	එකතුව	6020.24	100%

වගුව 5.3 : භූමි පරිහරණ සංයුතිය තුළ දක්නට ලැබෙන නිල හරිත අවකාශයන්
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

භූමි පරිහරණයෙන් 13% ක්, එනම් හෙක්ටයාර 811.63 ක් කුඹුරු ඉඩම් වන අතර ඉන් හෙක්ටයාර 523.4 ක් වගා කටයුතු සිදු කරන ඉඩම් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. රූප සටහන 5.19 මගින් දැක්වෙන චිලදාසී කුඹුරු ඉඩම් සහ වැව් පරිසර සමතුලිතතාව රැක ගැනීම සඳහා ඉවහල් වේ. එපමණක් නොව, මෙම කෘෂි තෙත්බිම් නේවාසික ප්‍රදේශ සඳහා ස්වභාවික ආවරණයක් සපයන අතර කාර්මික භූමි පරිහරණය උදෙසා ස්වභාවික සීමා බවට පත් වෙමින් ඇති වෙන ගැටුම් අවම කරයි.

රූප සටහන 5.19 : යටිතේන වැව සහ ඒ අවට කුඹුරු ඉඩම්
 මූලාශ්‍රය : ඡායාරූපය - උදාරී හෙට්ටිආරච්චි, 2017/12/30

3. හෙක්ටයාර 11.7 ක පොදු විවෘත අවකාශයන් මෙන්ම පුද්ගලික විනෝද කටයුතු උද්‍යාන පැවතීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ස්වභාවික හා ඉදිකළ පරිසරය හා මිශ්‍ර වූ පොදු හා පුද්ගලික විවෘත අවකාශයන් දැකිය හැකිය. සංඛ්‍යාලේඛන දත්ත අනුව පොදු විවෘත අවකාශ ලෙස ක්‍රීඩාපිටි 18 කින්ද, දැල් පන්දු පිටි 6 කින්ද, සියම්ලාපේ ඇවිදින මංතිරුව සහ අල් - මුබාරක් ළමා උද්‍යානය මෙන්ම පුද්ගලික විනෝද උද්‍යාන ලෙස වෝටර් වර්ල්ඩ් සහ රේන්බෝ පැරඩයිස් සමන්විත වේ. මෙම පොදු හා විවෘත විනෝද කටයුතු ස්ථාන ඇමුණුම 27 මගින් දක්වා ඇත.

4. සුළු ගංවතුර ආරක්ෂණ ආකෘතින් 8ක් ප්‍රදේශය තුළ පැවතීම.

කැලණි ගඟ හා බැඳුණු අනු ගංගා සහ ඇළ මාර්ගයන්හි වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සුළු ගංවතුර ආරක්ෂණ ව්‍යුහයන් සකස් කොට ඇති අතර ඒවායේ පිහිටීම ඇමුණුම 28 මගින් දක්වා ඇත. වගුව 5.4 මගින් දැක්වෙන මෙම සුළු ගංවතුර ආරක්ෂණ ව්‍යුහයන් විසින් ප්‍රදේශයේ පවතින ගංවතුර ඇතිවීමේ අවධානම පාලනය කරනු ලැබේ.

ස්ථානය	දොරටු වර්ගය	ආරක්ෂිත ප්‍රදේශය (හෙක්ටයාර)
යබරලුව	පියන් දොරටුව	80.2
කකුලුවල	එසවුම් දොරටුව	75.3
රග්ගඟවත්ත	පියන් දොරටුව	22.1
පට්ටිවිල	පියන් දොරටුව / එසවුම් දොරටුව	111.4
බොල්ලෑගල -පැලවත්ත	පියන් දොරටුව	8.5
සීතාවල	පියන් දොරටුව	-

වගුව 5.4 : බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ සුළු ගංවතුර ආරක්ෂණ ව්‍යුහ
 මූලාශ්‍රය : JICA සැලසුම් කණ්ඩායම, 2009

1. වර්තමානයේ කර්මාන්ත ශාලා සංවේදී තෙත්බිම්වලට ආසන්නව විසිරී පැවතීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ දකුණු පෙදෙස පාරිසරික සංවේදී තෙත්බිම් සහ කාර්මික පර්ෂදවලින් සමන්විත වන අතර කර්මාන්ත ව්‍යාප්තිය සමඟ පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ වෙත කාර්මික අපද්‍රව්‍ය හා අපජල බැහැර කිරීම වැනි කරුණු හේතුවෙන් පාරිසරික ගැටළු රාශියක් පැන නැඟී ඇත. මෙලෙස තෙත්බිම් සහ කර්මාන්ත ශාලා ව්‍යාප්තිය ඇමුණුම 29 මගින් දක්වා ඇති අතර ප්‍රදේශය තුළ පවතින අධි සංවේදී තෙත්බිම් හඳුනාගැනීම සඳහා සිදු කළ විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵලය ඇමුණුම 30 මගින් නිරූපණය කෙරේ.

2. කැලණි ගඟෙහි උප ද්‍රෝණියක් වන බියගම ද්‍රෝණිය තුළ A, B, C යන පරිසර දුෂණ මට්ටම්වලට අයත් කර්මාන්ත ශාලා 73 ක් වාර්තා වන අතර A මට්ටමේ කර්මාන්ත ශාලා 14 ක්, B මට්ටමේ 58 ක් හා C මට්ටමේ එක් කර්මාන්ත ශාලාවක් පැවතීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර දුෂණ පාලන අංශය සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය මගින් සිදු කළ කර්මාන්ත සංගණනය අනුව ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලියට යටත් වූ කර්මාන්ත ප්‍රමාණයෙන් 10% ක් එනම් මුළු කර්මාන්ත 4520 න් 418 ක් බියගම ප්‍රාදේශීය සභා සීමාව තුළ පිහිටා ඇත. එම කර්මාන්ත A, B, C බාණ්ඩ (දුෂණ විභවතා මට්ටම) අනුව පිළිවෙලින් 113, 129 සහ 176 ක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

එමෙන්ම, කැලණි ගඟ සඳහා සිදු කළ ස්වාභාවික සම්පත් පැතිකඩ දත්ත අනුව, බියගම උපද්‍රෝණිය තුළ A, B, C යන දුෂණ විභවතා මට්ටම්වලට අයත් කර්මාන්ත ශාලා 73 ක් වාර්තා වන අතර A මට්ටමේ කර්මාන්ත ශාලා 14 ක්, B මට්ටමේ 58 ක් හා C මට්ටමේ එක් කර්මාන්ත ශාලාවක් වාර්තා වේ. ඒ පිළිබඳ වැඩිදුර අධ්‍යයනයේදී, නියැදියක් ලෙස යොදාගත් රග්ගභවත්ත ඇලෙහි ජලය පරීක්ෂාවකට ලක් කර ඇත. එහිදී පසුගිය තුන් වසර තුළ පහත දක්වා ඇති පරාමිතීන් නිරන්තරයෙන් ඉක්මවා ගොස් ඇති බවත් එය පිළිවෙලින් COD (36% ගුණයක්), BOD (7% ගුණයක්), විසවු ඔක්සිජන් (27%) සහ බැර ලෝහ (7% ගුණයක්) ලෙස දැක්විය හැක.

විවිධ ආයතන මගින් සිදු කළ අධ්‍යයනයන්ගේ ප්‍රතිඵල මගින්ද කැලණි ගඟා ජලයේ පවතින දුෂිත තත්ත්වය නවදුරටත් සනාථ වී ඇත. "ශ්‍රී ලංකාවේ කැලණි ගඟේ ජල තත්ත්වයේ වෙනස්කම් විශ්ලේෂණය" යන අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ සඟරාවේ දක්වා ඇති පරිදි බියගම ප්‍රා.සභා බල ප්‍රදේශයට අයත් කැලණි ගඟේ කිලෝ මීටර 8 ක් දක්වා පැතිර ගිය ප්‍රදේශයන් සැලකිල්ලට ගෙන නියදීන් 07 ක් පිළිබඳව අවධානය යොමු කර ඇති අතර ජල ගුණාත්මක දර්ශක දත්ත භාවිතා කරමින් ගණිතමය ආකෘති හරහා පරාමිති හයක් සහිතව මෙම නියැදි 07 පරීක්ෂා කර ඇත. එම ප්‍රතිඵල පහත වගුව 5.5 හි සාරාංශගත කොට ඇති අතර ඉහළම WQI (72.90) අගය බියගම ජල පවිත්‍රාගාරය අසලින් වාර්තා වන අතර අඹනලේ ජල පොම්පය අසලදී අඩුම WQI (62.98) අගය ලැබී ඇත. නියැදි පහක ජල ධාරිතාව හොඳ තත්ත්වයේ පැවතෙන අතර අනෙක් නියැදි මධ්‍යම පරාසයක පවතී.

පරාමිතිය	නියදින් ලබාගත් ස්ථාන						
	1 හෙළ ටෙක්ටයිල්ස් කර්මාන්ත ශාලාව ආසන්නව	2 අඹතලේ ජල පවිත්‍රාගාරය ආසන්නව	3 පට්ටිවිල ප්‍රදේශය	4 කැලණි ගඟ දකුණු ඉවුර ජල පවිත්‍රාගාරය (බියගම)	5 කඩුවෙල අධිවේගී මාර්ග පිවිසුම අසල	6 ලයන් බීර සමාගම අසල	7 මල්වාන ප්‍රදේශය
විස්ඝන ඔක්සිජන් Dissolved Oxygen (% sat)	19.63	19.91	34.47	41.45	36.61	27.47	29.77
pH අගය	5.95	6.07	6.34	6.52	6.68	6.62	6.52
ජලයේ බොර බව (Turability -NTU)	8.13	4.54	9.27	9.41	6.16	11.84	9.31
උෂ්ණත්වය (සෙල්සියස් අංශක)	28.32	28.28	28.44	28.36	26.14	27.96	26.66
පොස්පේට් ප්‍රමාණය (Total Phosphate-mg/L)	0.09	0.36	0.08	0.17	0.46	0.14	0.09
නයිට්‍රේට් ප්‍රමාණය (Nitrate(mg/L)	0.7	1.28	0.58	0.6	0.46	0.34	0.56
ජල ගුණාත්මක දර්ශකය (WQI)	65.24	62.98	70.4	72.9	70.22	70.03	70.37

වගුව 5.5 : ජල ගුණාත්මක දර්ශක දත්ත
 මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකාවේ කැලණි ගඟේ ජල තත්ත්වයේ වෙනස්කම් විශ්ලේෂණය - එන්. එම්.ඩී.ඒ. අබේසිංහ, එම්.ඩී.සමරකෝන්, 2017

3. මුළු කුඹුරු ඉඩම්වලින් 47% ක් වූ අනහැර දැමූ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රදේශයේ දකුණු දෙසට මායිම්ව පිහිටා තිබීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පවතින කුඹුරු ඉඩම් අතරින් වගා කටයුතු සිදු නොකර අනහැර දැමුණු කුඹුරු ඉඩම් සැලසුම් බල සීමාවේ දකුණු දෙසට මායිම්ව පිහිටා ඇත. ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ බියගම ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ සංඛ්‍යාලේඛන සහ දත්ත අනුව හෙක්ටයාර 965.81 ක් වූ මුළු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් හෙක්ටයාර 455.91 ක් අනහැර දැමූ කුඹුරු ඉඩම් වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් කල මුළු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් 47% කි. මෙම අනහැර දැමූ කුඹුරු ඉඩම්වලින් හෙක්ටයාර 306.08 ක් (මුළු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් 32% ක් පමණ) සංවර්ධන ප්‍රවර්ධනයන් සඳහා උචිත භූමීන් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර එම ඉඩම් වෙනත් ඵලදායී කෘෂි වගාවන් සඳහා යෝග්‍ය නොවන බවද හඳුනාගෙන ඇත. එබැවින් කාලයත් සමඟ ඵලදායී කෘෂි තෙත්බිම් ඤාය වෙමින් යන බව පෙනී යයි. එම තත්ත්වය ඇමුණුම 31 මගින් නිරූපණය කර ඇත.

4. පවුල් 1100 පමණ කැලණි ගඟ ඉවුරු රක්ෂිතය හා ඇළ රක්ෂිත අනවසරයෙන් අත්පත් කොට ගෙන තිබීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය විසින් සම්පාදිත සම්පත් පැතිකඩ සංඛ්‍යාලේඛන දත්ත වාර්තා අනුව පවුල් 1100 ක් පමණ මීටර 15 ක ගඟ රක්ෂිතයේ ජීවත් වේ. එපමණක් නොව, මීටර 6.5 ක් වූ අතු ගංගා රක්ෂිතද අනවසරයෙන් අත්පත් කොට ඉදිකිරීම් සිදුකර ඇත. මෙම තත්ත්වය ගංවතුර අවදානම නවදුරටත් වැඩි කිරීමට හේතු වී ඇත. මාබිම, බොල්ලැගල සහ මල්වාන යන ආදී ප්‍රදේශයන් තුළ ගංගා රක්ෂිත සහ ඇළ ඉවුරු අනවසරයෙන් අත්පත් කරගැනීම් වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබේ. රූප සටහන 5.20 සහ 5.21 මගින් දැක්වෙන්නේ එලෙස මල්වාන ප්‍රදේශයේ අනවසරයෙන් අත්පත් කර ඇති කැලණි ගංගා හා සම්බවෙල ඇළ මාර්ග රක්ෂිතයන්ය.

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
විශ්ලේෂණය

රූප සටහන 5.20 : සම්බවෙල ඇළ රක්ෂිතයේ අනවසර ඉදිකිරීම්
මූලාශ්‍රය : ඡායාරූපය - උදුරි හෙට්ටිආරච්චි, 2018/06/21

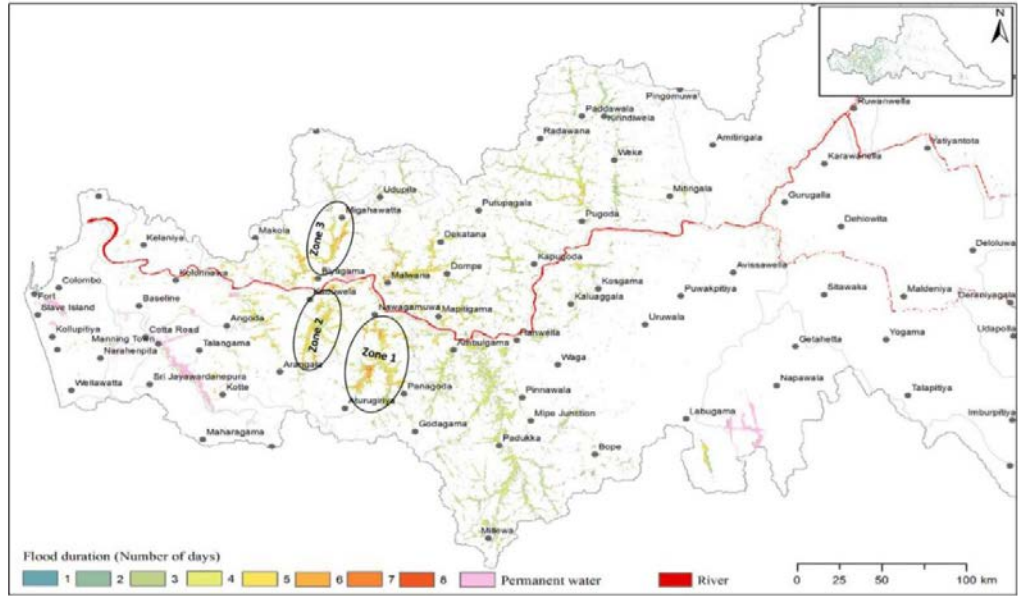
රූප සටහන 5.21 : කැලණි ගංගා රක්ෂිතයේ අනවසර ඉදිකිරීම් - මල්වාන
මූලාශ්‍රය : ඡායාරූපය - උදුරි හෙට්ටිආරච්චි, 2018/06/21

5. වාර්ෂිකව පුද්ගලයන් 20,000කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ගංවතුරෙන් පීඩාවට පත් වන අතර ගංවතුර රඳා පවතින කාල සීමාව දින 4-7 දක්වා පැවතීම.

බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ආපදා නිලධාරී සතු සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තා අනුව 2016 වර්ෂයේ ජල ගැලීම් තත්ත්වය හේතුවෙන් මල්වාන, යබරලුව, බොල්ලෑගල සහ මාබිම ප්‍රදේශයන්ට වැඩි බලපෑමකට ලක් වී ඇත. මෙම ගංවතුර තත්ත්වය දින 4-7 පමණ කාලයක් රඳා පැවතුණු අතර දිනෙන් දින ගංවතුරෙන් බලපෑමට ලක්වෙන ප්‍රදේශ වර්ධනය වී ඇති අතර එය රූප සටහන 5.22 හි දැක්වෙන පරිදි ජල ගැලීම්හි අවකාශීය විචලනයට ලක්ව ඇත. මෙලෙස වාර්ෂිකව සිදුවන ජල ගැලීම් තත්ත්වය හේතුවෙන් 20000කට ආසන්න ප්‍රමාණයකගේ ජන ජීවිතයට බලපෑම් එල්ල වීමත් කර්මාන්ත ආශ්‍රිත කටයුතු අඩපණ වීමත් ප්‍රධාන දුර්වලතාවයක් බවට පත් වේ.

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

රූප සටහන 5.22 : කැලණි ගඟා දෝණියේ 2016 මැයි මස ජල ගැලීම්හි අවකාශීය විචලනය
 මූලාශ්‍රය : ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය ප්‍රමුඛ පර්යේෂණ කණ්ඩායම, 2016

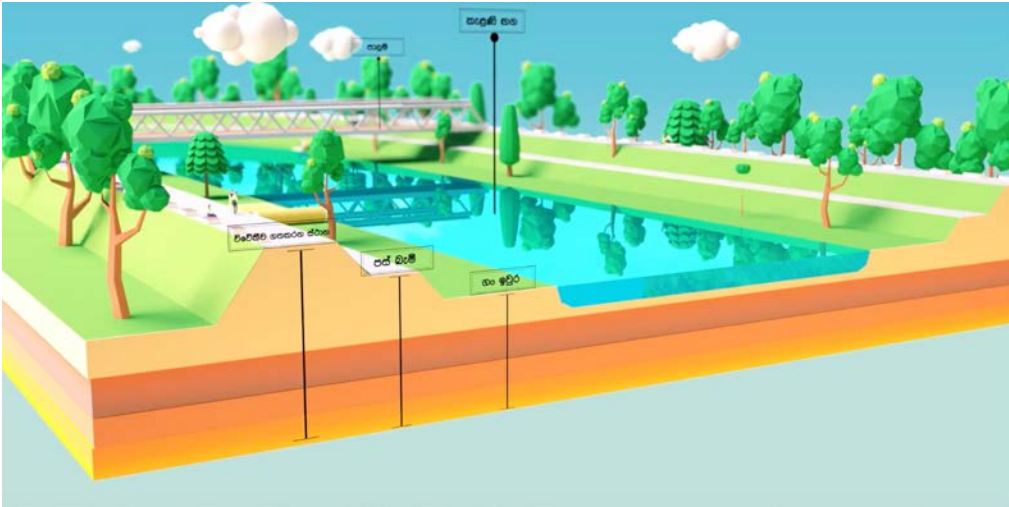
අවස්ථා | අරමුණ 02

- 2030 - ඛස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම මගින් කැලණි ගඟා තීරය තුළ මීටර 100 ක පරිසර සංරක්ෂණ කලාපයක් හඳුනාගැනීම.

2030 - ඛස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම මගින් කැලණි ගඟා තීරය දිගට හඳුනාගෙන ඇති මීටර 100ක පරිසර සංරක්ෂණ කලාපය පරිසර හිතකාමීත්වය සඳහා වූ අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය හැකිය. මෙම ගුණාත්මක සංවර්ධනය හරහා කැලණි ගඟාවට සිදුවන අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමටත්, ජලගැලීම් මගින් සිදුවන හානි සහ අලාභ අවම කිරීමටත් වටිනා අවස්ථාවක් ලබා දෙනු ඇත. එමෙන්ම කොළඹ හා ගම්පහ පරිපාලන මායිම ලෙස සැලකෙන කැලණි ගඟ ආශ්‍රිත මෙම ප්‍රදේශයන්ට පොදු අවකාශ සහ විනෝද කටයුතු සහිත විශේෂ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන්ට සම්බන්ධ ආයෝජන අවස්ථාවන් පුළුල් වීමක්ද සිදුවනු ඇත.

- ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත CRIP –DBIP ගංවතුර අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති.

වාර් මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත දේශගුණික අවබලපෑම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය මගින් ගංවතුර පාලනය කිරීම උදෙසා ගංවතුර පාලන බැම්මක් කැලණි ගඟා මෝයේ සිට හංවැල්ල දක්වා ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇත. රූප සටහන 5.23 හි දැක්වෙන්නේ එහි උපකල්පිත හරස්කඩකි. මෙම බැම්මක් සමඟ කැලණි ගඟේ ගංවතුර බලපෑම අවම වනු ඇති අතර ප්‍රදේශය භෞතික වශයෙන් සිසු ලෙස සංවර්ධනය වීමටද අවකාශය පවතී. එමෙන්ම එම ව්‍යාපෘතිය හරහා කැලණි ගඟට සම්බන්ධ අනු ගංගාවන්ද සැලකිල්ලට ගෙන ඇති අතර මල්වන ඇළ සහ රත්ගඟවත්ත ඇළද ඒ යටතට ගැනේ.

රූප සටහන 5.23 : යෝජිත ගංවතුර පාලන බැම්මෙහි උපකල්පිත භරස්කඩ මූලාශ්‍රය : රතිමු කැලණි මිටිසාවන ගංවතුරෙන් - විසියේ පටය - CRIP, 2018

05 පරිච්ඡේදය
SWOT විශ්ලේෂණය

විස්තරාත්මක SWOT විශ්ලේෂණය

3. පරිසරය සුරැකීම හා සම්බන්ධ හිතී රෙගුලාසි

ඉඩම් ගොඩනැගීම හා සංවර්ධනය (අංක 1662/17 -2010 ජූලි 14 -කොටස I: අංශය I) ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනැගීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ මණ්ඩල පනත, 1968 අංක 15 , 1976 අංක.27 පනත මගින් සංශෝධිත, 1982 අංක 52 සහ ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩනැගීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ මණ්ඩල (සංශෝධිත) පනත, 2006 අංක 35 දරණ

“ඇළ මාර්ගවල පෘෂ්ඨික පළල සහ ඇළ මාර්ගවල ඇති වෙන්වීම් මෙම පනත යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති අතර කිසිදු ගොඩනැගිල්ලක් හෝ පිරවීමක් නීතියට අනුකූල නොවේ.”

කැලණි ගඟ - මීටර 15ක රක්ෂිතය / රග්ගහවත්ත සහ මල්වන අතු ගංගා/ඇළ මාර්ග - මීටර 6.5 රක්ෂිත

- 1979 අංක 58 දරණ ගොවිජන සේවා පනත
- අංක 62 වගන්තිය ප්‍රකාරව - ගොවිජන සේවා කොමසාරිස්ගේ අවසරයකින් තොරව කුඹුරු ගොඩ කිරීමට අවසර ලබා නොදිය යුතුය.
- අංක 12.4 වගන්තිය ප්‍රකාරව - කලාපීය සැලැස්ම අනුව රෙගුලාසි උල්ලංඝනය කළහොත් කුඹුරු ඉඩම්වල සිදු කරන සංවර්ධනය කටයුතු නතර කළ හැකිය.

4. වත්මන් කාර්මික ප්‍රතිපත්තිය සහ තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවේශය

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය මූලික කරගනිමින් කර්මාන්ත සමාගම් නිරසාර ප්‍රවේශයක් සහිතව හරිත කර්මාන්ත ශාලා පිහිටුවීමට මූලිකත්වය ගෙන තිබේ. මෙම ක්‍රියාදාමය මගින් ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය මණ්ඩලය විසින් කාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා නව මුහුණුවරක් ලබා දී පාරිසරික තුලනය ඇති කිරීම අපේක්ෂා කරයි. එක් එක් ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාප තුළ වනාන්තරයක් නිර්මාණය කිරීමේ අභිලාශය ඇතිව රුක් රෝපණය සඳහා භූමියක් වෙන් කොට ඇත. කර්මාන්ත සංවර්ධනය තුළින් පරිසරය වෙත සිදුවන අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා මෙය අවස්ථාවක් වනු ඇත.

05 පරිච්ඡේදය
 SWOT විශ්ලේෂණය

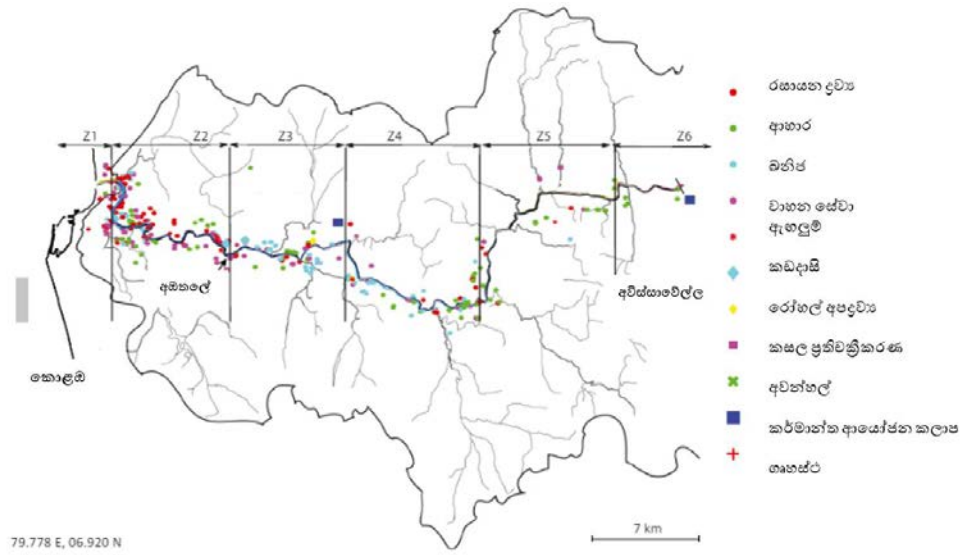
තර්ජන | අරමුණ 02

විස්තරාත්මක SWOT
 විශ්ලේෂණය

1. කැලණි ගඟා ද්‍රෝණියේ පිහිටි කර්මාන්ත ශාලා 2842 ක් මගින් විවිධ පරිසර දූෂණයන් සිදුවන බව වාර්තා කර තිබීම.

කැලණි ගඟ සඳහා සම්පාදිත ස්වාභාවික සම්පත් පැනිකඩ දත්ත අනුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් කර්මාන්ත ශාලා 2842 ක පමණ විවිධ දූෂණ විභවතා මට්ටම් ලෙස වර්ග A,B,C යනුවෙන් හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව පිළිවෙලින් මෙම කර්මාන්ත ශාලා 2842 බෙදා දක්වා ඇත්තේ මෙසේය; 862 (30%); 1,220 (43%); සහ 760 (27%).

එපමණක් නොව කාර්මික දූෂණය සහ ගංගා ජල තත්ත්ව කළමනාකරණය කිරීම පිළිබඳ කැලණි ගඟ උපයෝගී කරගත් අධ්‍යයනයකින් කර්මාන්ත අපජලය හා දුෂිත ජලය පිට කරන දූෂණකාරක ප්‍රභවයන් හඳුනාගෙන ඇති අතර රූප සටහන 5.24 මගින් එම දූෂණකාරක ප්‍රභවයන් දක්වා ඇත. මෙවැනි කර්මාන්ත ශාලා පැවතීම කම්පන නගරයක් (Shocking City) ඇති වීම පාලනය කිරීම සඳහා තර්ජනයක් බවට පත්ව ඇත.

රූප සටහන 5.24 : කැලණි ගඟා ද්‍රෝණිය තුළ පිහිටි ජල දූෂණකාරක ප්‍රභවයන් සහ ඒවායේ පිහිටීම
 මූලාශ්‍රය : ආගා ගුණවර්ධන ප්‍රමුඛ පර්යේෂණ කණ්ඩායම, 2017

06

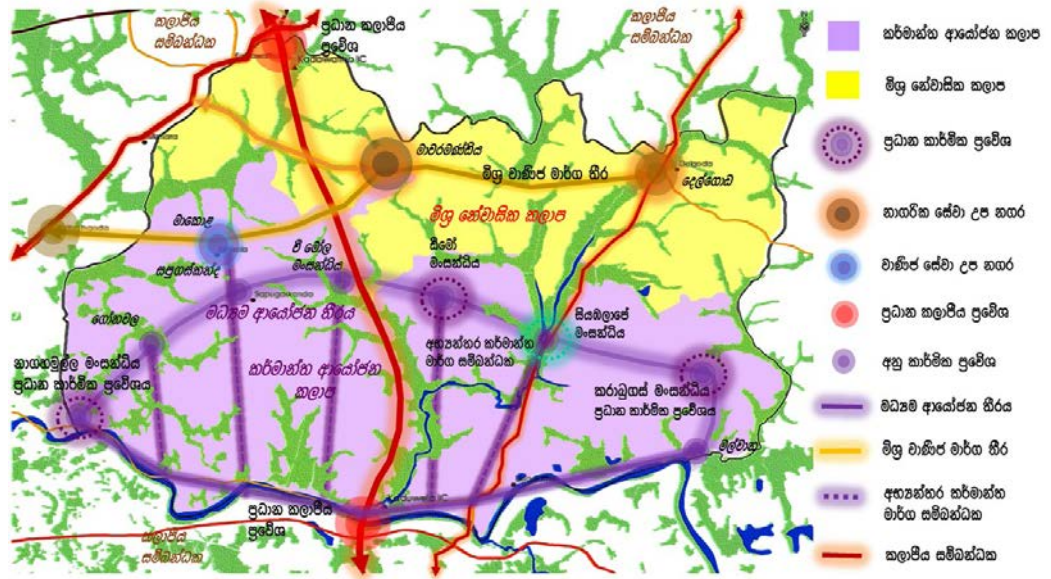
පරිච්ඡේදය

සංවර්ධන
සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය
 සංවර්ධන සැලැස්ම

සංකල්පිත සැලැස්ම

6.1. සංකල්පිත සැලැස්ම

රූප සටහන 6.1 : සංකල්පිත සැලැස්ම
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

යෝජිත අනාගත දැක්මට අනුව නෙන්බිම් හා සබැඳි නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සංකල්පිත සැලැස්මක් ඔස්සේ ප්‍රදේශයේ අවකාශීය වෙනස්වීම් දැක්වෙන ආකාරය ඉහතින් රූපණය කර ඇත. මූලිකවම සියලු කර්මාන්ත උපයෝගීතා සහ සේවා ඒකාබද්ධ කරන ලද "මධ්‍යම ආයෝජන නිරය" සමඟ බැඳී ඇති අතර කර්මාන්ත පදනම් කරගත් කලාපය ප්‍රදේශයේ දකුණු මායිම ඔස්සේද, එහි උතුරු ප්‍රදේශය මිශ්‍ර නේවාසික කලාපයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමටත් අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රධාන කාර්මික කලාපය පැලියගොඩ හරහා බියගම - කොළඹ මාර්ගයට සම්බන්ධ වන අතර මේ හරහා ප්‍රවර්ධනය කිරීමට යෝජිත කර්මාන්ත ආර්ථික කලාපයේ ඉඩම්, අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය සංවර්ධනය කිරීම මගින් කර්මාන්ත ආයෝජනයට විවෘත වීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලසේ.

මධ්‍යම ආයෝජන නිරයේ පිහිටි ප්‍රධාන කාර්මික ප්‍රවේශ මංසන්ධිත් වන නාගහමුල සහ කරාබුගස් මංසන්ධිත්ද අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය හරහා සම්බන්ධ වන උප මංසන්ධිත්ද තුළින් යෝජිත නෙන්බිම් හා සබැඳි කර්මාන්ත ආර්ථික කලාපයට ඇතුළුවීමට ඉඩකඩ සැලසේ. මේ හරහා කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය කෙරෙන මූලික ප්‍රවේශ මාර්ග යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වේ. කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී පිටත වටරවුම් මාර්ගය සමඟ ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයන්ද, ජාතික මාර්ග ජාලය හරහා රටේ සියලු ප්‍රදේශ ආවරණය වන මාර්ග තීර අතර පිහිටීමේ වාසියද උකහා ගනිමින් කර්මාන්ත පුරවරයේ කලාපීය සම්බන්ධතාවය ගොඩනැගීමට කටයුතු කෙරේ. එමෙන්ම ගංවතුර, නාගරික උෂ්ණත්වය පාලනය, ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික සෞන්දර්ය සහ පාරිසරික සමතුලිතතාවයට ද ඉතා ඉහළ දායකත්වයක් දක්වන අධි සංවේදී නෙන්බිම් සහ කුඹුරු පද්ධතිය ආරක්ෂා වන පරිදි තිරසාර කර්මාන්ත මුහුණවරකින් කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය අනාගත දැක්මේ මූලික අරමුණක් ලෙස ගැනේ. එහිදී සංකල්පිත සැලැස්ම තුළ මධ්‍යම ආයෝජන නිරයේ පිහිටි සියඹලාපේ මංසන්ධිය පොදු අවකාශීය භාවිතයට පහසුකම් සපයන නෙන්බිම් පරිසර කලාපයක් ලෙස සංවර්ධනයට ඉඩකඩ වෙන් කෙරේ.

ප්‍රදේශයේ උතුරු කොටස මිශ්‍ර නේවාසික භූමි පරිහරණයන් ලෙස ප්‍රධාන කලාප 4 ක් යටතේ නාගරික සේවා සපයන නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන්ද , අධි සනත්ව නේවාසික කලාප සඳහා යෝජනා කෙරෙන සහ සංවර්ධන පීඩනය හමුවේ ආරක්ෂා කරගත යුතු අධි සංවේදී නෙන්බ්ම් සහිත ප්‍රදේශයන්හි විවෘත හා නෙන්බ්ම් උද්‍යාන ව්‍යාපෘතීන් හරහා නේවාසික සහ සංසරණ ජනගහනය සඳහා නිරසාර පරිසර සංවර්ධන අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට යෝජනාව ඇත.

ඒ අනුව සංකල්පිත සැලැස්මක් ඔස්සේ නාගරික සහ කර්මාන්ත සේවා සපයන උප නගර කිහිපයක් ප්‍රදේශය තුළ ඉස්මතු වන අතර පොදුවේ ප්‍රදේශයේ ඉහළ කොටස වාණිජ මිශ්‍ර නේවාසික සංවර්ධනයන් පහළ කොටස අධි සංවේදී නෙන්බ්ම් පද්ධතිය ආරක්ෂා කරමින් ඉදිවෙන නෙන්බ්ම් හා සබැඳි මිශ්‍ර කර්මාන්ත සංවර්ධනයන් හරහා නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් යන අනාගත දැක්ම සාක්ෂාත් කරගැනීමට බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයට හැකිවෙනු ඇත.

6.2. ශේෂිත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම

බියගම සැලසුම් බල ප්‍රදේශය අනාගතයේදී නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේදී යෝජිත කර්මාන්ත ආර්ථික, පාරිසරික සහ අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලසුම් හරහා ක්‍රියාවට නැංවීමට නියමිත උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති තුළින් බිහිවන නාගරික ආකෘතියේ පිළිබිඹුව යෝජිත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම හරහා නිරූපණය කෙරේ.

සමස්ත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම මූලික වශයෙන් කර්මාන්ත සහ මිශ්‍ර නේවාසික ලෙස ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ වර්ග වන අතර ප්‍රදේශයේ දකුණු කොටස හරිත නෙන්බ්ම් පද්ධතිය සමගම ඒකාබද්ධ වෙමින් ප්‍රවර්ධනය වන කර්මාන්ත කලාප දෙකක් සහිතව තිරස් සංවර්ධනයක් යෝජනා කෙරේ. මේ යටතේ මධ්‍යම ආයෝජන තීරය ලෙස සමෘද්ධි මාවත හා ගෝනවල පාර ඒකාබද්ධ කරමින් කර්මාන්ත උපයෝගීතා සහ සේවා සපයන ව්‍යාපෘති සහිත තීරයක් නිර්මාණය වන අතර එමගින් ප්‍රදේශයේ දකුණු කොටසේ කර්මාන්ත ඉඩම් පරිහරණය තීව්‍ර කෙරෙනු ලැබේ. යෝජිත නාගහමුල සහ කරාබුගස් මංසන්ධිත් ප්‍රධාන කාර්මික ප්‍රවේශයන් වශයෙන්ද අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය පුළුල් වෙමින් කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධනයට ඉඩම් විවෘත විමද සිදු වේ.

රූප සටහන 6.2 : ශේෂිත නාගරික ආකෘතිය - හරස් පැහැකඩ |
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

මෙසේ විවෘත වන බහුතරයක් ඉඩම් සහ මාර්ග ජාල අධි සංවේදී නෙන්බ්ම් පරිසර පද්ධතිය සමග මුසු වී ඇති බැවින් අනාගත දැක්ම ප්‍රකාරව නෙන්බ්ම් හා සබැඳි කර්මාන්තපුරයක් ලෙස පාරිසරික සම්පත්ද ආකර්ෂණීය ලෙස යොදා ගනිමින් කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා යෝජිත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ. මධ්‍යම ආයෝජන තීරයෙහි කර්මාන්ත සඳහා සේවා සපයන වාණිජ පහසුකම් සහිතව සිරස් සංවර්ධනයක් අපේක්ෂා කරන අතර කර්මාන්ත කලාපයට සහ හරිත නෙන්බ්ම් ආරක්ෂක තීරවලට එපිටින් විවෘත අවකාශීය භාවිතයන්ද සහිත සංවර්ධනය වූ මධ්‍යම සනත්වයේ නේවාසික භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කර ඇත. රූප සටහන 6.2 මගින් එම යෝජිත නාගරික ආකෘතිය දක්වා ඇත.

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

සංකල්පිත සැලැස්ම

ශේෂිත භූමි පරිහරණ
 සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

යෝජිත භූමි පරිහරණ
සැලැස්ම

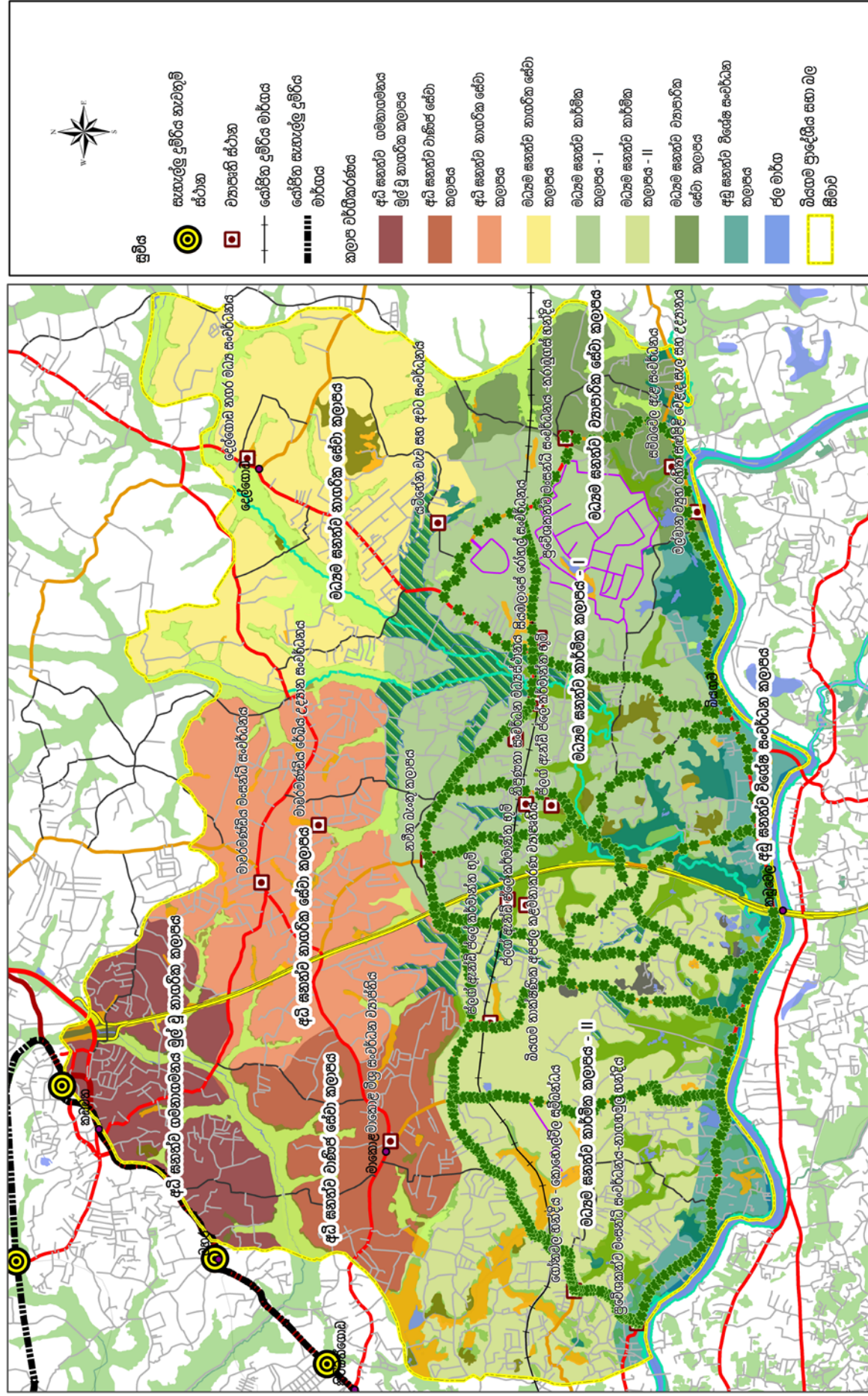
මිශ්‍ර නේවාසික ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ අධි ඝනත්වයේ සිට මධ්‍යම ඝනත්වය දක්වා ප්‍රධාන නාගරික සේවා සපයන මධ්‍යස්ථාන තුනක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එනිදී කඩවත, මාවරමණ්ඩිය සහ දෙල්ගොඩ යන නගර පිළිවෙලින් ප්‍රධාන නාගරික සේවා සපයන මධ්‍යස්ථාන ලෙස මිශ්‍ර නේවාසික ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ ඉස්මතු වන අතර රූප සටහන 6.3 මගින් යෝජිත නාගරික ආකෘතිය දක්වා ඇත.

රූප සටහන 6.3 : යෝජිත නාගරික ආකෘතිය - හරස් පැහැකඩ II
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

කඩවත නගරයේ සිට දිවෙන මංකඩ මාර්ගයන්, කිරිඳිගොඩ නගරයේ සිට දිවෙන මාකොළ මාර්ගයන් ප්‍රධාන වාණිජ මංකීරු ලෙස සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළට සංවර්ධනයේ ප්‍රතිලාභ රැගෙන එන අතර මාකොළ මංසන්ධිය වාණිජ කටයුතු ප්‍රවර්ධනයේ මූලික නාගරික මධ්‍යස්ථානය වන අතර මාවරමණ්ඩිය සහ දෙල්ගොඩ නාගරික මධ්‍යස්ථාන ප්‍රදේශයේ නේවාසික සහ සංසරණ ජනගහනයට නාගරික පහසුකම් සැපයීමේදී මූලිකත්වය ගනු ලබයි.

කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගය සමඟ ඉදිකිරීමට යෝජිත සැහැල්ලු දුම්රිය සේවාවන්, කෙරවලපිටිය දක්වා දිවෙන පිටත වට රවුම් අධිවේගී මාර්ග ජාලයන් සමඟ අනාගත ප්‍රවාහන පහසුකම් ප්‍රතිලාභ ලඟා කර ගැනීමේ අරමුණින් ප්‍රදේශයට සංක්‍රමණය වීමට අපේක්ෂිත ජනගහනය අධි ඝනත්ව ගමනාගමනය මුල් වූ කලාපයටත්, අධි ඝනත්ව නාගරික සේවා කාලපයන්ටත් ආකර්ෂණය කර ගනිමින් ප්‍රදේශයේ භූමි පරිහරණය හරහා ඉහත දැක්වෙන නාගරික ආකෘතිය ලඟා කරගැනීමට අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව පහත සිතියම 6.1 පරිදි බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් 2019-2030 කාල සීමාව සඳහා යෝජිත ඝනත්ව කලාපයන් හා එම කලාපයන් තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති ඇතුළත්ව යෝජිත භූමි පරිහරණ සැලැස්ම දක්වා ඇත.

සැවනුම්

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

බියගම නගර සංවර්ධන සලැස්ම (2019-2030)

බස්නාහිර, පළාත් අංශය

සැවනුම් : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් නාගරික

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

6.3. අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

6.3.1. සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

සේවා සැලැස්ම යටතේ සමාජීය සහ භෞතික යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරෙන අතර මෙහිදී සමාජීය යටිතල පහසුකම් යටතට නිවාස, සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රමුඛතාකරණ, අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය, පොදු වෙළඳ සේවා සහ පොදු විවේක විනෝද කටයුතු පහසුකම් සම්බන්ධව විශ්ලේෂණයන් සිදු කර ඇත. භෞතික යටිතල පහසුකම් යටතට ප්‍රවාහන, ජල සැපයුම, විදුලිය සැපයුම, ප්‍රවාහන සහ මාර්ග සංවර්ධන, අපජල, මලාපවහනය සහ කාණු පද්ධති, කසළ කළමනාකරණය සහ වෙනත් පහසුකම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ.

6.3.1.1. යෝජිත නිවාස ඝනත්වය සහ ව්‍යාප්ති සැලැස්ම

2030 වර්ෂය සඳහා ජනගහන පුරෝකථනය කිරීම ප්‍රධාන ආකාර තුනක් යටතේ සිදු විය. එනිදී අපේක්ෂා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අනාගත දැක්ම අනුව මෙන්ම ජාතික, කලාපීය මෙන්ම ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ජනගහනය වැඩි වීමේ ප්‍රවණතාවයක් බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ පවතී. ජාතික වශයෙන් සලකා බලන විට ජාතික භෞතික සැලැස්මට අනුව බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය නැගෙනහිර - බටහිර ආර්ථික නිරයට (East-West Economic Corridor) අයත් වේ. මෙම නිරයේ වසර 2050 සම්පූර්ණ වන විට ජනගහනය 20% - 25% දක්වා වර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ අපේක්ෂිත ජනගහන ඝනත්වය වර්ග කිලෝමීටරයට පුද්ගලයින් 3001-6000 පරාසයකි. ඒ අනුව වැඩිම ජන ඝනත්වයකින් එනම් 6000ක ජන ඝනත්වයක් ලෙස ජනගහනය වර්ධනය වුවහොත් 2050 වන විට 360,000 ක ජනගහනයක් සඳහා ජාතික භෞතික සැලැස්මට අනුව පුරෝකථනය කළ හැක.

එමෙන්ම 2030 වර්ෂය තෙක් යෝජිත බස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්මට අනුව බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශයට අයත් වන අතර එම හර ප්‍රදේශය ඉහළ ඝනත්වයක් යටතේ සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය. බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය, නගර සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ කාර්මික නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිත බැවින් රැකියා අවස්ථා හේතුකොටගෙන ප්‍රදේශයට සංක්‍රමණික ජනගහනයක් වර්ධනය වීමට ප්‍රවණතාවයක් ඇත.

ඒ අනුව වර්ධනය වේ යැයි අපේක්ෂිත අනාගත ජනගහනය හරහා ප්‍රදේශයේ නිවාස ඝනත්වය සහ ව්‍යාප්තිය යෝජිත එක් එක් කාලාපයට අනුව මෙන්ම ඒවාට ප්‍රවර්ධනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ඉඩම් පරිහරණ භාවිතයන්ට අනුවද වෙනස්කම්වලට ලක් වේ.

6.3.1.1. අ.කොටස - ජනගහනය සහ ජන ඝනත්ව ප්‍රරෝකතීන්

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

ජනගහන වර්ධන උපකල්පනයන්	වර්ධන අනුපාතය	2011	2017	2030	ජාතික භෞතික සැලැස්ම තුළින් 2050 වන විට අපේක්ෂිත ජන ඝනත්ව පරාසය (වර්ග කිලෝමීටරයට පුද්ගලයින්)	උපකල්පිත වර්ධන අනුපාතයන්ට අනුව 2030 වන විට අපේක්ෂිත ජන ඝනත්වය (වර්ග කිලෝමීටරයට පුද්ගලයින්)
ස්වභාවික වර්ධන වේගය	1.4%	186,585	203,669	246,243	3000-6000	4090
සාමාන්‍ය වර්ධන වේගය	1.6%			254,589		4129
පරිපූර්ණ අනුව වර්ධන වේගය				251,504		4178
නේවාසික පරිපූර්ණ කාර්මික පරිපූර්ණ	1.8% 1.3%					
යෝජිත කලාපීකරණය පදනම් කරමින් ජනගහනය බෙදා දැක්වීම අනුව			246,137	4088		

වගුව 6.1 : ජනගහනය සහ ජන ඝනත්ව ප්‍රරෝකතීන්
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

වගුව 6.1 පරිදි ප්‍රරෝකතීන් කළ ජනගහනය සහ ඊට අනුබද්ධව යෝජිත නිවාස ඝනත්වය, සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් ළඟා කරගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අනාගත දැක්ම, පාරිසරික විශ්ලේෂණයන්ගේ ප්‍රතිඵල සහ සංවර්ධන විභවතාවයන්ට අනුකූල වන පරිදි ඝනත්ව කලාප වශයෙන් බෙදා වෙන් කිරීම පහත පරිදි වේ. එහිදී උපකල්පනයන් මත ඝනත්ව කලාපවල අනාගතයේදී දීර්ගත්වන ප්‍රමුඛ භාවිතය පදනම් කර ගනිමින් ජනගහන වර්ධන වේගයන් සලකා බලා ඇත. එම ප්‍රරෝකතීන් කරන ලද ජනගහනය සහ යොදාගත් උපකල්පනයන් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ සහ කලාප අනුව බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය ඇමුණුම 32 හි දැක්වා ඇත.

එම ගණනය කිරීම් මත බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ 2030 වසර වන විට අපේක්ෂිත නේවාසික ජනගහනය 246,137ක් වන අතර මෙම ජනගහනය පවුල් ඒකකයක අවම පුද්ගලයන් ගණන සැලකිල්ලට ගනිමින් කලාප අනුව නිවාස ව්‍යාප්තිය සහ නිවාස ඝනත්වය ගණනය කොට සිතියම 6.2 මගින් නිරූපණය කර ඇත. එමෙන්ම එය වගුව 6.2 මගින් දැක්වා ඇති අතර යෝජිත ජන ඝනත්වය ඇමුණුම 33 මගින් දැක්වා ඇත.

06 පරිච්ඡේදය
 සංවර්ධන සැලැස්ම

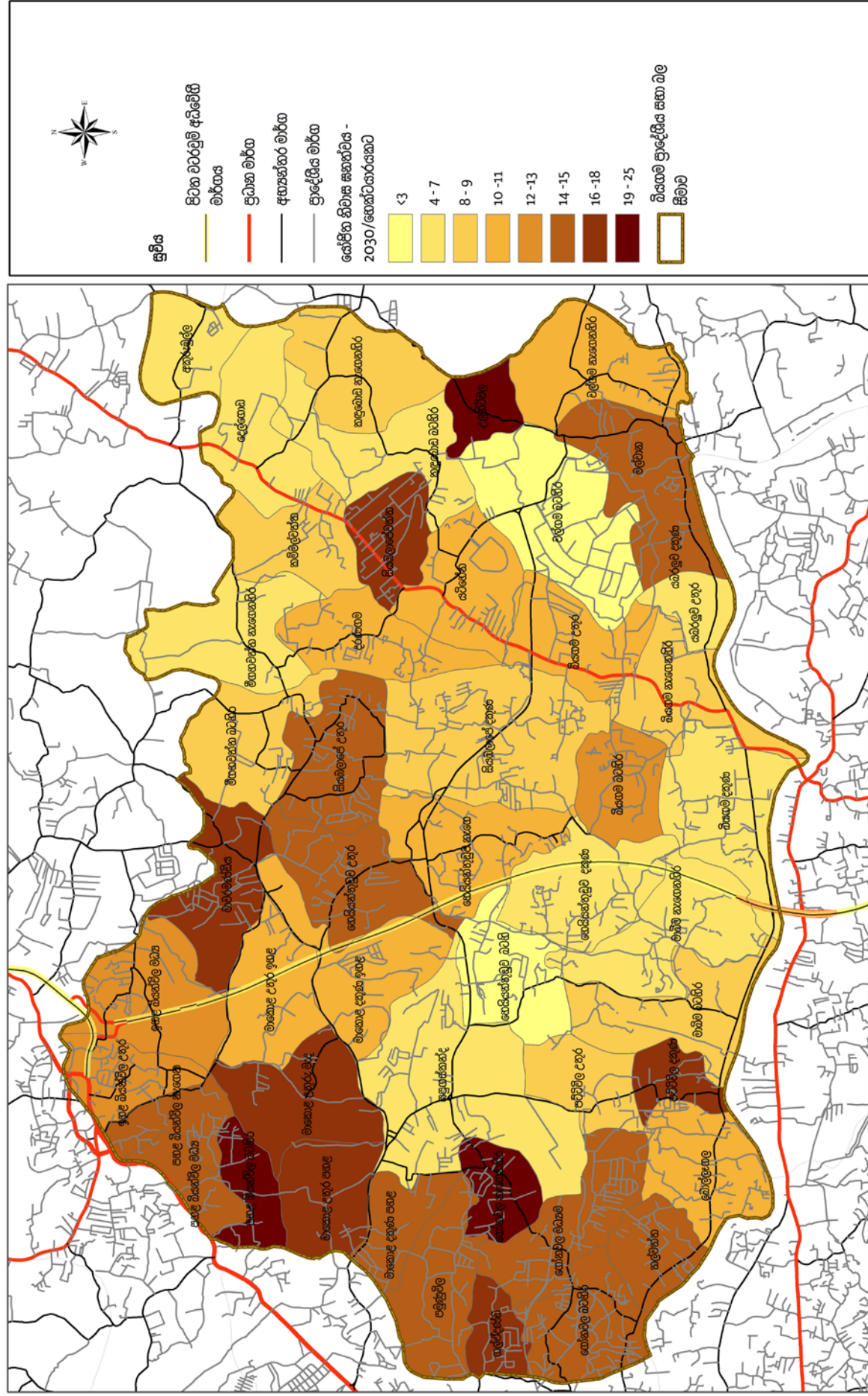
අපරවනුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

6.3.1.1. ආ කොටස - කලාප අනුව ජනගහනය, ජන ඝනත්වය සහ නිවාස ඒකක

කලාපය	යෝජිත නාමය	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර)	2030 සඳහා යෝජිත ජනගහනය	යෝජිත ජන ඝනත්වය (හෙක්ටයාරට පුද්ගලයින්)	යෝජිත නිවාස ඒකක ප්‍රමාණය
කලාපය I	අධි ඝනත්ව ගමනාගමනය මුල් වූ නාගරික කලාපය (High Dense Urban Transit Zone)	419.12	23940	57	5985
කලාපය II	අධි ඝනත්ව වාණිජ සේවා කලාපය (High Dense Commercial Zone)	455.69	25145	55	6286
කලාපය III	අධි ඝනත්ව නාගරික සේවා කලාපය (High Dense Urban Service Zone)	805.05	38766	48	9692
කලාපය IV	මධ්‍යම ඝනත්ව කාර්මික කලාපය-I (Moderate Dense Industrial Zone -I)	1378.69	52908	29	13227
කලාපය V	මධ්‍යම ඝනත්ව කාර්මික කලාපය-II (Moderate Dense Industrial Zone -II)	1309.52	38495	38	9624
කලාපය VI	මධ්‍යම ඝනත්ව නාගරික සේවා කලාපය (Moderate Dense Urban Service Zone)	946.82	29489	31	7372
කලාපය VII	මධ්‍යම ඝනත්ව ව්‍යාපාරික සේවා කලාපය (Moderate Dense Local Business Zone)	318.55	17567	55	4392
කලාපය VIII	අඩු ඝනත්ව විශේෂ සංවර්ධන කලාපය (Low Dense Special Development Zone)	398.31	19827	28	4957
			246,137		61,535

වගුව 6.2 : කලාප අනුව ජනගහනය, ජන ඝනත්වය සහ නිවාස ඒකක
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

නාගරික ඝනත්වය අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

යෝජිත නිවාස ඝනත්වය ග්‍රාම නිළධාරී කොට්ඨාස අනුව - වියගම් ප්‍රාදේශීය ඝන ධල ප්‍රදේශය

මුලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා ලිපි ලිවීමේ සංවිධානය

වෘත්තීය : උපාය අංශය

විගණන : නගර ඝනත්වය සැලැස්ම (2019-2030)

සකස් කළ : ශ්‍රී ලංකා ලිපි ලිවීමේ සංවිධානය

සිතියම 6.2 : යෝජිත නිවාස ඝනත්වය

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම
සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

6.3.1.1. ඇ කොටස - තාවකාලික නැවතුම්කරුවන් සඳහා නේවාසිකාගාර පහසුකම් සැපයීම

නේවාසික ජනගහනයට අමතරව කර්මාන්ත පදනම් කරගනිමින් ප්‍රදේශයට අනාගතයේදී ආකර්ෂණය වීමට අපේක්ෂිත නාවකාලික නැවතුම්කරුවන් සඳහා නේවාසික පහසුකම් සැපයීමද නිවාස සැලැස්ම යටතේ සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. මේ සඳහා බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ සේවා නියුක්තිකයන් පාදක කර ගනිමින් සිදු කළ පර්යේෂණ වාර්තාවක ඇතුළත් උපකල්පිතයක් යොදා ගෙන ඇත.

එම පර්යේෂණ වාර්තාවට අනුව ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ සේවා නියුක්තව සිටින පුද්ගලයන්ගෙන් 25% ක ප්‍රතිශතයක් ප්‍රදේශයට පිටතින් පැමිණෙන නාවකාලික නැවතුම්කරුවන් වන බවත් 75% ක ප්‍රතිශතයක් කිලෝ මීටර 5-10 න් අතර පදිංචිව සිටින දිනපතා සංසරණය වන ජන කොට්ඨාශයක් බවත් තහවුරු කර ඇත. ඒ අනුව මෙම ගමන කරන ලද උපකල්පනය පාදක කොට ගනිමින් අනාගත බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ නාවකාලික නැවතුම්කරුවන් ගණනය කොට ඇත. මෙහිදී අපේක්ෂිත මුළු කර්මාන්ත සේවා නියුක්තිකයින් 308,356ක ප්‍රමාණයක් වන අතර එයින් 25% එනම්, 77,089 ක ප්‍රමාණයක් නාවකාලික නැවතුම්කරුවන් ලෙස ප්‍රදේශයේ නේවාසික ප්‍රජාවට එක් වීම සිදු වේ. වර්තමානය වන විට බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය මගින් පාලනය වන නේවාසිකාගාර දෙකක් ප්‍රදේශයේ පවතින අතර අනාගතයේ වැඩි වන ප්‍රජාව සඳහා නව නේවාසිකාගාර පහසුකම් ලබා දීමේ අවශ්‍යතාවය මතුව ඇත.

මේ වන විටත් ප්‍රදේශයේ ජනතාව නවාතැන් පහසුකම් සලසා දීම මගින් ආදායම් උපයන අතර ප්‍රදේශයේ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ස්ථාන හා ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය අවට පේළි නිවාස ඇති වීමේ ප්‍රවණතාවය නවදුරටත් අනාගතයේදී ඉහළ යාමේ ඉඩකඩ ඇති බව මෙම වැඩි වන නාවකාලික නැවතුම්කරුවන්ගේ ප්‍රමාණය අනුව අනුමාන කළ හැකිය. එය පාරිසරික සහ සමාජීය සාමාන්‍යමත බලපෑම් හමුවේ අකම්පිත නගරයක් ඇති කිරීමේ අරමුණ කරා ළඟා වීමට බාධා පමුණුවන බැවින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත හා සුව පහසු මෙන්ම විධිමත් ලෙස සංවර්ධනය වූ නේවාසිකාගාරවල අවශ්‍යතාවයක් පවතී. ඒ සඳහා කර්මාන්ත කලාප අවට මිශ්‍ර නේවාසික භාවිතය සඳහා දීර්ග ගත්වන ලද කලාප තුළ ඉඩකඩ වෙන් වීම සිදු කිරීමට යෝජනාය.

6.3.1.2. යෝජිත නාගරික සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රමුඛතාකරණ සැලැස්ම

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින නාගරික සේවා මධ්‍යස්ථාන, ප්‍රධාන නගර, උප නගර, ප්‍රමුඛතා මංසන්ධි සහ අතුරු මංසන්ධි ලෙස මාර්ග සම්බන්ධක (Connectivity Analysis) විශ්ලේෂණය හරහා හඳුනාගන්නා ලදී. එමෙන්ම ප්‍රදේශය තුළ වර්ධනය වූ ප්‍රධාන නගර මධ්‍යයක් (CBD) නොමැති වීම හා හඳුන්වාදුන් කර්මාන්ත කලාප සමඟ වර්ධනය වූ උප නගර හා මංසන්ධි ඇතුළත් ප්‍රදේශයට ආවේණික නගර ආකෘතියක් Gephi - සම්බන්ධතා සහ උප බාණ්ඩ විශ්ලේෂණය හරහා ගමන විය. ඒ අනුව පවතින උප නගර සහ මංසන්ධි යෝජිත අනාගත සංවර්ධන දිශානතිය මගින් ප්‍රමුඛතාවය මත වර්ගීකරණයට ලක් කළ අතර එම නාගරික සේවා මධ්‍යස්ථාන උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති හරහා නේවාසික හා සංසරණ ජනගහනයේ සේවා අවශ්‍යතාවය උදෙසා සංවර්ධනය කිරීම මෙහිදී සිදු වේ. මෙහිදී කර්මාන්ත, ආර්ථික අවශ්‍යතා සහිත බහු ආංශික පර්ෂදයන් ගොඩනැගීම යන ප්‍රධාන අරමුණ යටතේ එන නාගරික සේවා සහිත උප පර්ෂද 3 ක් නිර්මාණය කිරීම යන පරමාර්ථය සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රමුඛතාකරණ සැලැස්ම මගින් සාකච්ඡා කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

එහිදී සංවර්ධන පීඩන දර්ශකය, පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය පදනම් කරගෙන සිදු කළ සනත්ව කලාපීකරණය (Density Zoning) භාවිතයට ගනු ලැබුණු අතර එම සනත්ව කලාපීකරණයට අනුව අනාගතයේදී දිරිගැන්වීමට අපේක්ෂා කරන භාවිතය මගින් මිශ්‍ර නේවාසික කලාප තුනක් ද, වාණිජ භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන කලාප දෙකක්ද මූලිකවම හඳුනාගනු ලැබිණ. ඉහත විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල

සමග සංවර්ධන විභවතා දර්ශකය, අනාගත කර්මාන්ත සනාතවය, පර්ෂද විශ්ලේෂණය මෙන්ම අධි සංවේදී පාරිසරික විශ්ලේෂණයන් ජීවත් වීමට යෝග්‍ය පරිසර දර්ශකයන් සංයුක්ත කරමින් වඩා වැඩි අනිවාර්යතා සහිත (Overlaying) මංසන්ධි හා උප නගර හඳුනාගන්නා ලදී. ඒ අනුව පවතින නාගරික සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රමුඛකාරණය සිදුකර ඇත. එය ඇමුණුම 34 මගින් නිරූපණය කර ඇත. මෙම ප්‍රමුඛකාරණය පාදක කරගනිමින් සංකල්පිත සැලැස්ම සහ කලාපීකරණ සැලැස්ම ඔස්සේ කඩවන නගරයේ සිට මාවරමණ්ඩිය දක්වා අධි සනාතව මිශ්‍ර නේවාසික භාවිතයන් දිරිගැන්වෙන අතර මාවරමණ්ඩිය නගරය එම කලාපවල වැඩිවන ජනගහනය උදෙසා නාගරික සේවා සහිත නගර මධ්‍යයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එසේම දෙල්ගොඩ උප නගරයද දෙවන ප්‍රමුඛකාරණය නගරයක් ලෙස මධ්‍යම සනාතව නේවාසික කලාපයේ ජනගහනය උදෙසා සේවා සපයන නගර මධ්‍යයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කෙරේ.

එහිදී SWOT විශ්ලේෂණය හරහා හඳුනාගත් දෙල්ගොඩ නගරයේ නාගරික වටිනාකම වැඩි ඉඩමක් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා යොදා ගැනීමත්, පවතින බස් නැවතුම්පොළ නිසි පරිදි නාගරික සේවා සමග ඒකාබද්ධ නොවීමත් ඇතුළු ගැටළු සඳහා උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති හරහා නගර මධ්‍ය සංවර්ධනයක් අපේක්ෂා කරනු ලබයි. එමෙන්ම මාකොළ "වයි" හන්දිය කිරිබත්ගොඩ සිට සංවර්ධනය වූ වාණිජ නිරයේ වාසිය උකහා ගනිමින් උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘතියක් හරහා නගර මධ්‍ය සංවර්ධනයක් සිදු කරමින් දෙවන ප්‍රමුඛකාරණා මට්ටමේ උප නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

නගරය/ මංසන්ධිය	ප්‍රමුඛකාරණා මට්ටම
කඩවන	පළමු ප්‍රමුඛකාරණාව
මාවරමණ්ඩිය	දෙවන ප්‍රමුඛකාරණාව
මාකොළ	
දෙල්ගොඩ	
සියඹලාපේ	
නාගහමුල	
කරාබුගස් හන්දිය	තෙවන ප්‍රමුඛකාරණාව
ඩීමෝ හන්දිය	
සපුගස්කන්ද	
මල්වන	
පේරාගස් මංසන්ධිය	
මාබම	සිව්වන ප්‍රමුඛකාරණාව
පට්ටිවිල	
බණ්ඩාරවත්ත	
කඳුබොඩ	
මීගහවත්ත	
වඩුවේගම	

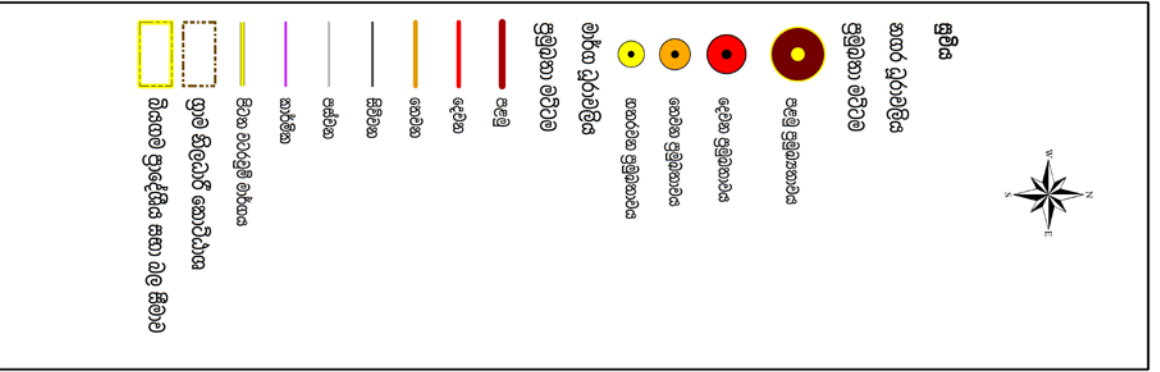
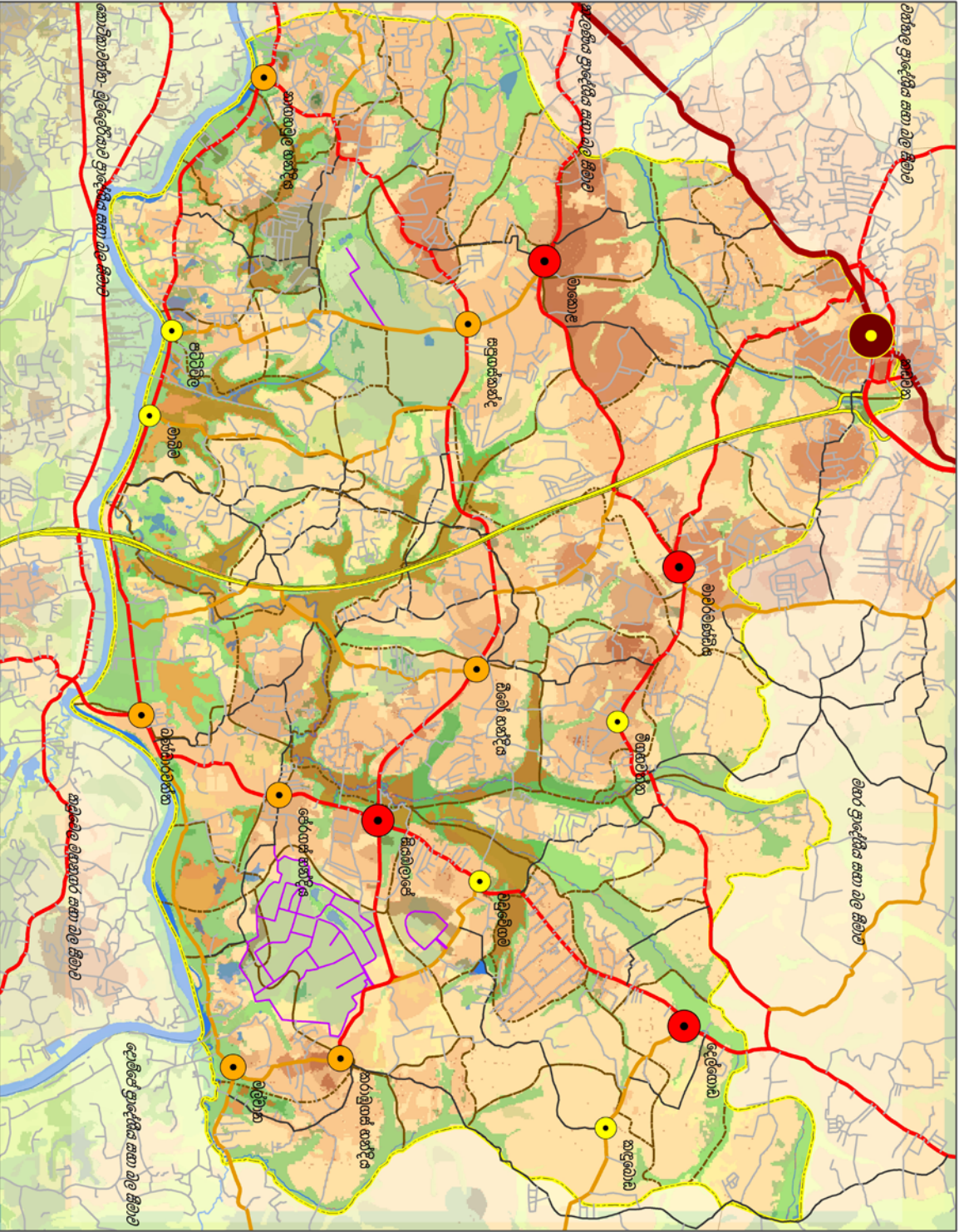
වගුව 6.3 : ප්‍රමුඛකාරණා මට්ටම අනුව නාගරික මධ්‍යස්ථාන ධුරාවලිය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

ඉහත වගුව 6.3 මගින් දක්වා ඇති ප්‍රමුඛකාරණා මට්ටම අනුව නාගරික මධ්‍යස්ථාන ධුරාවලිය සිතියම 6.3 මගින් නිරූපණය කර ඇත.

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

පුළුබහා මට්ටම අනුව නගරික මධ්‍යස්ථාන මාර්ග මට්ටම - වියගම ප්‍රවේශන සහ මල ප්‍රවේශන

මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සලසුම් කණ්ඩායම

0 0.5 1 2 3 කි.මීටර

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

විකසන මාර්ග අංකය

වියගම නගර සංවර්ධන සලසුම් (2019-2030)

සහකාර ම : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

සිතියම 6.3 : පුළුබහා මට්ටම අනුව නගරික මධ්‍යස්ථාන මාර්ග මට්ටම

6.3.1.3. අධ්‍යාපනික පහසුකම්

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ සමාජීය අපරව්‍යුහ පහසුකම් යටතේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පහසුකම් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී, පාසල් වර්ගීකරණය තුළ ජාතික හා පළාත් සභා පාසල් ඇතුළු මුළු පාසල් 27 ක් පවතී. එම සියලුම පාසල්වල පරිපාලනමය කටයුතු කැලණිය අධ්‍යාපන කොට්ඨාශය යටතේ සිදු වේ. මෙහි බාලක පාසල් කිසිවක් නොමැති අතර බාලිකා පාසල් 2 ක් ද, මිශ්‍ර පාසල් 25 ක් පවතී. ඉගෙනුම ලබන මාධ්‍ය වශයෙන් සිංහල මාධ්‍ය පාසල් 20 ක් ද , දමිළ මාධ්‍ය පාසල් 3 ක් ද, 1 ක් ඉංග්‍රීසි හා දමිළ මාධ්‍ය පාසලක් ද සිංහල හා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය පාසල් 3 ක් ද ලෙස වර්ගීකරණය කළ හැක. එපමණක් නොව මේ වන විට ප්‍රදේශයේ ජාත්‍යන්තර පාසල් කිහිපයකම වර්ධනයක් ද දක්නට ලැබේ.

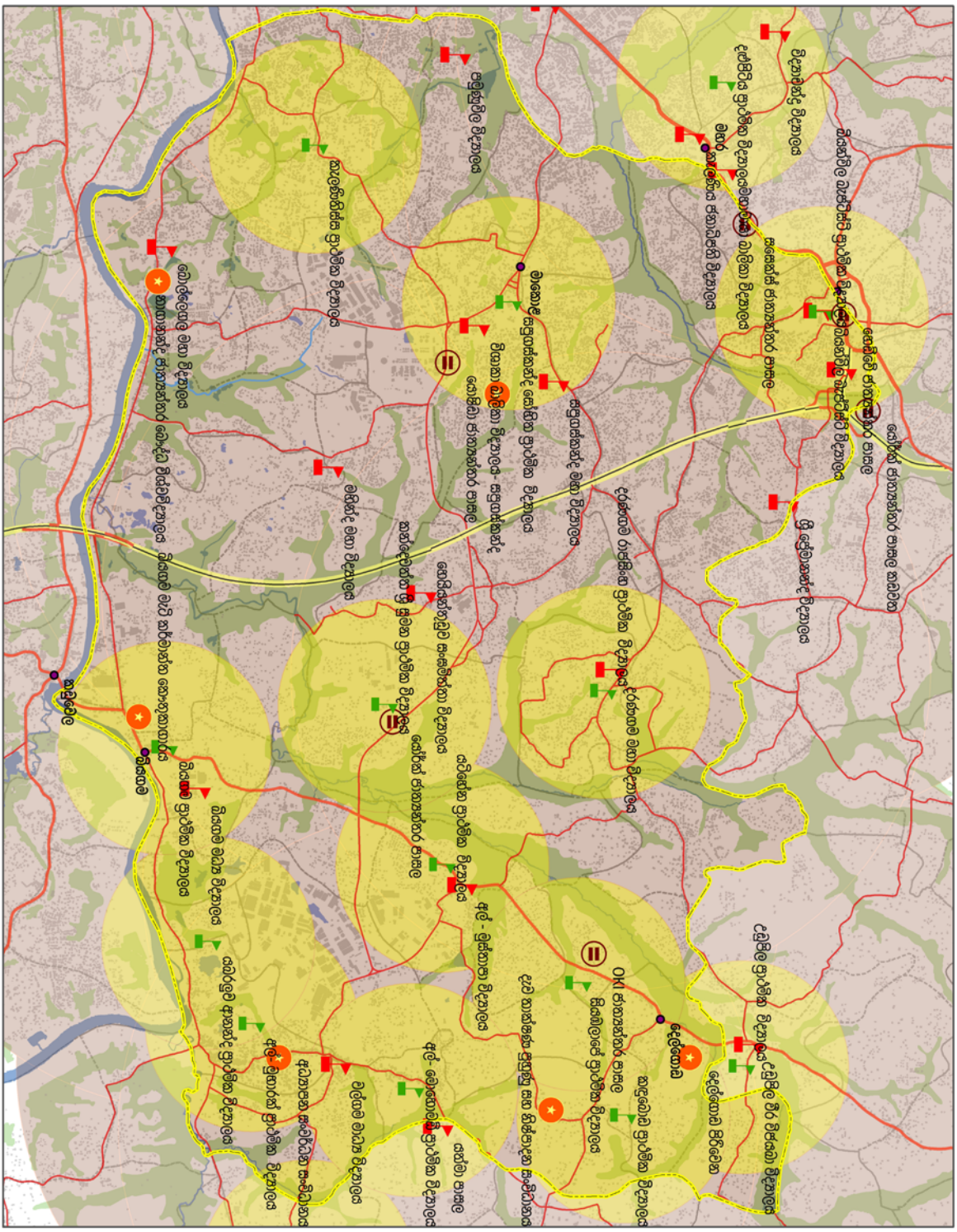
පූර්ව ළමාවිද්‍යා සංවර්ධනය කිරීමේ ආයතන 130 ක් බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ මේ වන විටත් ලියාපදිංචි වී ඇති අතර එය නේවාසික ජනගහනයෙන් පුද්ගලයන් 2500කට එක් මධ්‍යස්ථානයක් යන සම්මතයට අනුකූල වුවහොත් වත්මන් හා අනාගත අවශ්‍යතා මේ වන විටත් ප්‍රදේශය තුළ සපුරා ඇති බව පැහැදිලි වේ. බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ වසරකට ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය සඳහා යොමු වන ප්‍රමාණය 1762 ක් පමණ වන අතර ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන පාසල්වල පිහිටීම මූලිකවම ප්‍රදේශයේ වර්තමාන හා අනාගත ජනගහනයට සාපේක්ෂව ප්‍රශස්ත මට්ටමක පවතින බව ප්‍රාථමික පාසල් සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය අනුව සනාථ වේ. එම විශ්ලේෂණය සඳහා කිලෝ මීටර එකක පරිධියක් සහිත සේවා ප්‍රදේශයක් ආවරණය කර ඇත.

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ පිහිටි ද්විතීක අධ්‍යාපන ආයතනවල පිහිටීමේ සිට කිලෝමීටර තුනක පරිධියක් යටතේ සිදු කළ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය අනුව ප්‍රදේශයම ආවරණය වන පරිදි ද්විතීක අධ්‍යාපන පහසුකම්හි ව්‍යාප්ත වීම හඳුනාගෙන ඇත. බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ වත්මන් ජනගහනය 192,022 ක් ලෙස වාර්තා වී ඇති අතර අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ දත්ත අනුව වාර්තා වී ඇති පාසල් අධ්‍යාපන ජනගහනය 23,788 කි. එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රදේශයේ නේවාසික ජනගහනයෙන් 12% ක් වන අතර 2030 වන විට අපේක්ෂිත ජනගහනයෙන් 29,700 ක පාසල් අධ්‍යාපන ජනගහනයක් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. ඒ අනුව සිතියම 6.4 හි දැක්වෙන ලෙස පවතින ප්‍රාථමික හා ද්විතීක අධ්‍යාපන පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ යටතේ බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ වත්මන් හා අනාගත අවශ්‍යතා උදෙසා අධ්‍යාපන පහසුකම් ප්‍රශස්ත මට්ටමක පවතින බව තහවුරු කළ හැකිය.

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

අධ්‍යාපන පහසුකම් සේවා ප්‍රදේශය - බියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය

මූලාශ්‍රය : අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - බණ්ඩාර පාලන/වගකීය විසඳුම් කලාපීය ව්‍යාපෘති

බණ්ඩාර පාලන අංශය

බියගම පහර සංවර්ධන කලාප (2019-2030)

නාභනික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

සහකරු : ගම්පහ විසඳුම් කලාපය

ප්‍රවේශ
ප්‍රාථමික විද්‍යාල
ද්විතීයික විද්‍යාල
පොදුගලික විද්‍යාල
අනෙකුත් අධ්‍යාපනික ව්‍යාපෘතිය
මාර්ග වර්ගීකරණය
ප්‍රධාන මාර්ග
අනෙකුත් මාර්ග
පිටත වරට්ටුම් අධිකාරිය මාර්ගය
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන සේවා කලාප
අරය 1 කි.මී (15)
ද්විතීයික අධ්‍යාපන සේවා කලාප
අරය 3 කි.මී (21)
බියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල සීමාව

කිහිට 6.4 : අධ්‍යාපන පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය

6.3.1.4. සෞඛ්‍ය පහසුකම්

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ පවතින සෞඛ්‍ය පහසුකම් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී, බියගම දිසා රෝහල ප්‍රදේශය තුළ "සී" වර්ගයේ දිසා රෝහලක් ලෙස පිහිටා ඇත. එහි වාට්ටු 3 ක් සහ ඇඳන් 30 ක සෞඛ්‍ය පහසුකම් පවතින අතර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ දක්න අනුව පසුගිය වසර තුළ බාහිර රෝගීන් 99,263කටත්, අභ්‍යන්තර රෝගීන් 7,672 කටත් සේවා සපයා ඇත.

මෙයට අමතරව මල්වාන මධ්‍යම බෙහෙත් ශාලාව, බියගම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය ද පවතින අතර මෙම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය මගින් බියගම, හෙයියන්තුඩුව, මාවරමණ්ඩිය, ගෝනවල, මාකොළ , වෙළඳ කලාපය, පහළ බියන්විල, කඳුබොඩ සහ වල්ගම යන ස්ථානයන්හි මාතෘ සහ ළදරු සායන පවත්වයි. ඊට අමතරව, මේ වන විට ප්‍රදේශයේ කුඩා පරිමාණ පෞද්ගලික රෝහල්වල වර්ධනයක්ද දක්නට ලැබෙන අතර ප්‍රදේශය ආවරණය කරමින් පෞද්ගලික වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන පිහිටා ඇත. එසේම ප්‍රාදේශීය බල සීමාවට එපිටින් පිහිටි උඩුපිල දිසා රෝහලද ප්‍රදේශයේ ජනගහනය සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් සපයනු ලැබේ.

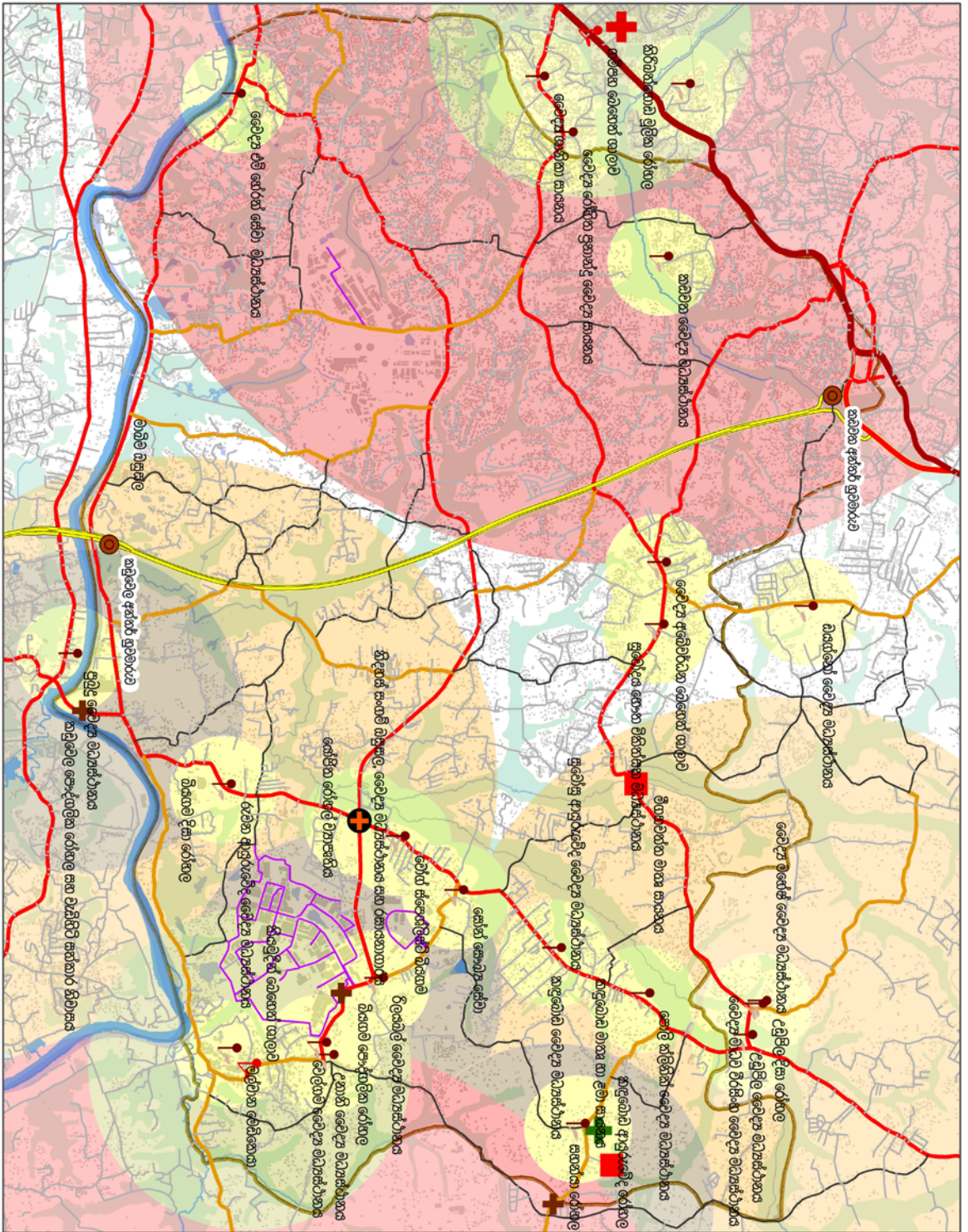
ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවන වැඩිම ශ්‍රම බලකායක් රැකියාවේ නියුක්තව සිටින බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයන්, ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පවතින නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ආයතන සඳහා ඇදී එන සංසරණ හා රැකියා නියුක්ත ජනගහනයන් පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී කුඩා පරිමාණ දිසා රෝහල පමණක් ප්‍රදේශයට ප්‍රමාණවත් නොවන බව පැහැදිලිය. අනාගතයේදී කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන බැවින් ඇති විය හැකි කාර්මික අනතුරු සඳහා අංග සම්පූර්ණ සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහිත රෝහලක අවශ්‍යතාවය පවතී. ඒ සඳහා කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම මගින් ඉදිකිරීමට නියමිත මධ්‍යම ආයෝජන තීරයේ සියඹලාපේ මංසන්ධිය කේන්ද්‍ර කරගනිමින් නවීන සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහිත රෝහලක් ඉදි කිරීමටද පවතින බියගම දිසා රෝහල පහසුකම් සහිතව නවීකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ද හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින හා යෝජිත සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම් විශ්ලේෂණය සිතියම 6.5 මගින් දක්වා ඇත.

ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගැනීමේදී බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාව තුළ පිහිටි කඳුබොඩ ග්‍රාමීය ආයුර්වේද රෝහල වාට්ටු 2කින් සහ ඇඳන් 22කින් සමන්විත රෝහලක් ලෙසට පළාත් ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුවේ අදාළ දක්න මගින් තහවුරු කෙරේ. බියගම පාරම්පරික වෛද්‍ය සඳහාද ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන අතර අදටත් සර්වාංග වෛද්‍යකම්, ගෙඩි වණ පිළිකා වෛද්‍යකම් හා සර්ප විෂ වෛද්‍යකම් සඳහා මාකොළ සපුගස්කන්ද වෙද පරපුර, දෙල්ගොඩ වෙද පරපුර, බියගම මල්වානේ වෙද පරපුර සහ මාබිම යු .සී .සී . වෙද පරපුර යන ආදිය සඳහන් කළ හැකිය.

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

කේළිගල හා පළමුවන සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය - බියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය

මූලාශ්‍රය : සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ - ගම්පොල/ගම්පොල දිස්ත්‍රික් සෞඛ්‍ය අත්පොත 2017

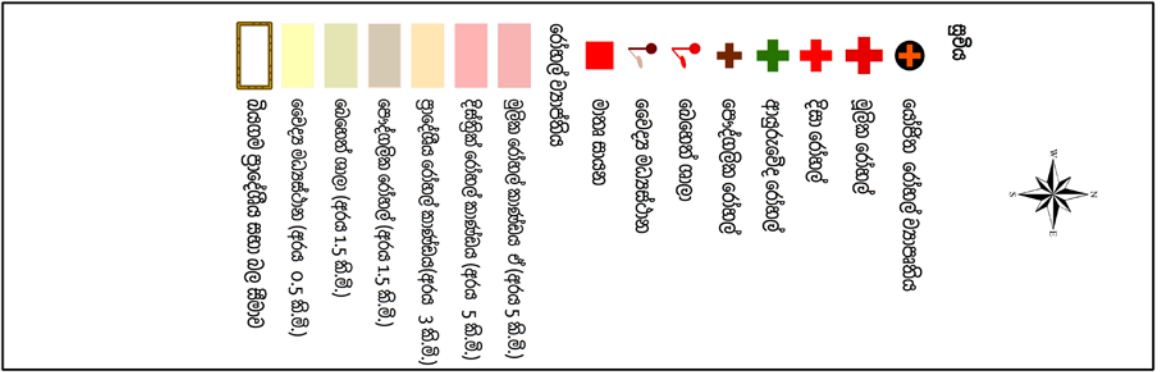

නාභිගත සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

බන්ධනාගාර පළාත් අංකය

බියගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)

සෞඛ්‍ය සේවා : ගම්පොල දිස්ත්‍රික් නාභිගත

සිතියම 6.5 : සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය

6.3.1.5. පොදු වෙළඳ සේවා පහසුකම්

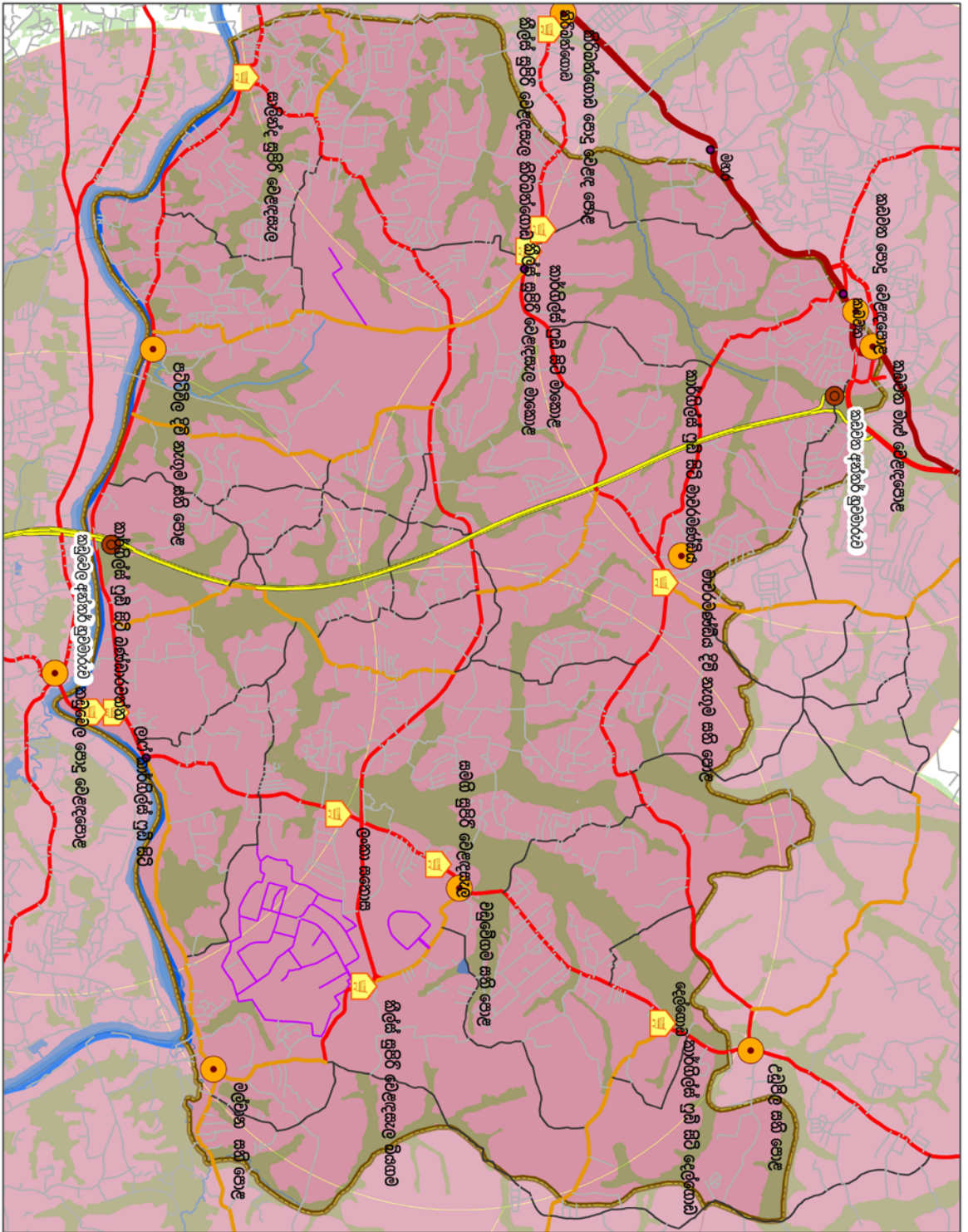
ඵදිනෙදා වෙළඳපොළ අවශ්‍යතා සඳහා බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ පවතින පොදු වෙළඳපොළ පිහිටීම සහ ඒවායින් ආවරණය වන සේවා ප්‍රදේශ පිළිබඳව විශ්ලේෂණයේදී, ප්‍රදේශය දැනටමත් එම අවශ්‍යතාවයන්ට සරිලන ලෙස ප්‍රශස්ත මට්ටමක පවතින බව පැහැදිලි වේ. මෙහිදී ප්‍රදේශය තුළ පවතින පොදු වෙළඳපොළවල් ලෙස, කඩවත, පට්ටිවිල, මාවරමණ්ඩිය, මල්වාන සහ වඩුවේගම යන සති පොළවල් හඳුනාගත හැකිය. එසේම බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ නේවාසික ජනගහනය, ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාවෙන් පිටත පවතින පොදු වෙළඳපොළ සේවා ප්‍රදේශයන්ගේද ආවරණයට ලක් වේ. උඩුපිල, කඩුවෙල, සහ කිරිබත්ගොඩ පිහිටි වෙළඳපොළවල් මේ සඳහා උදාහරණ වශයෙන් දැක්විය හැකිය.

මීට අමතරව ප්‍රදේශය තුළ සුපිරි වෙළඳසල්ද පිහිටා ඇති බැවින් ඵදිනෙදා වෙළඳ අවශ්‍යතා සඳහා බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ සේවා ප්‍රදේශ ආවරණය වන පරිදි ද අනාගත අපේක්ෂිත ජනගහනයට සාපේක්ෂව ද ප්‍රශස්ත මට්ටමක පවතින බව සිතියම 6.6 මගින් දැක්විය හැකිය.

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

පොදු වෙළඳ පහසුකම් හා ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය - බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය

මූලාශ්‍රය : ගුවන් සිතියම් / ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම

නාභණික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

බන්ධනාගාර උළුන් අංකය

බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම (2019-2030)

සකසූම් : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

ප්‍රවේශ

- වෙළඳසැල් වර්ගය
  - පොදු වෙළඳසැල
  - පුද්ගලික වෙළඳසැල
  - ස්ථාන නාම
  - අධිවේගී මාර්ග අන්තර් භ්‍රමමාරු
- මාර්ග වර්ගවලින් ප්‍රමුඛතා මට්ටම
  - පළමු
  - දෙවන
  - තෙවන
  - සිව්වන
  - පස්වන
  - කාර්මික
  - පිටත වරප්‍රවේශ මාර්ගය
  - පොදු වෙළඳ සැල් ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශය (අරය 3 කි.මී)
  - බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව

සිතියම 6.6 : පොදු වෙළඳ පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය

6.3.1.6. යෝජිත පොදු විනෝද කටයුතු සහ පහසුකම්

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අ කොටස - පොදු ක්‍රීඩා පිටි සහ විවේක උද්‍යාන

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

පොදු විනෝද කටයුතු පිළිබඳ සලකා බැලීමේදී සිතියම 6.7 හි දැක්වෙන ලෙස සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින පොදු ක්‍රීඩා පිටි සහ පොදු විනෝද කටයුතු සඳහා පවතින පහසුකම් පිළිබඳව සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය යටතේ අධ්‍යයනය කරන ලදී. එහිදී කිලෝමීටර 1.6 ක පරිධියක් සහිත සේවා ප්‍රදේශයක් ආවරණය වන ලෙස ප්‍රදේශයේ ක්‍රීඩා පිටි සහ ළමා විවේක උද්‍යාන පහසුකම් සැලකිල්ලට ගත් විට වර්තමාන ජනගහනයට සාපේක්ෂව අවම පහසුකම් පවතින බව නඟවුරු වේ.

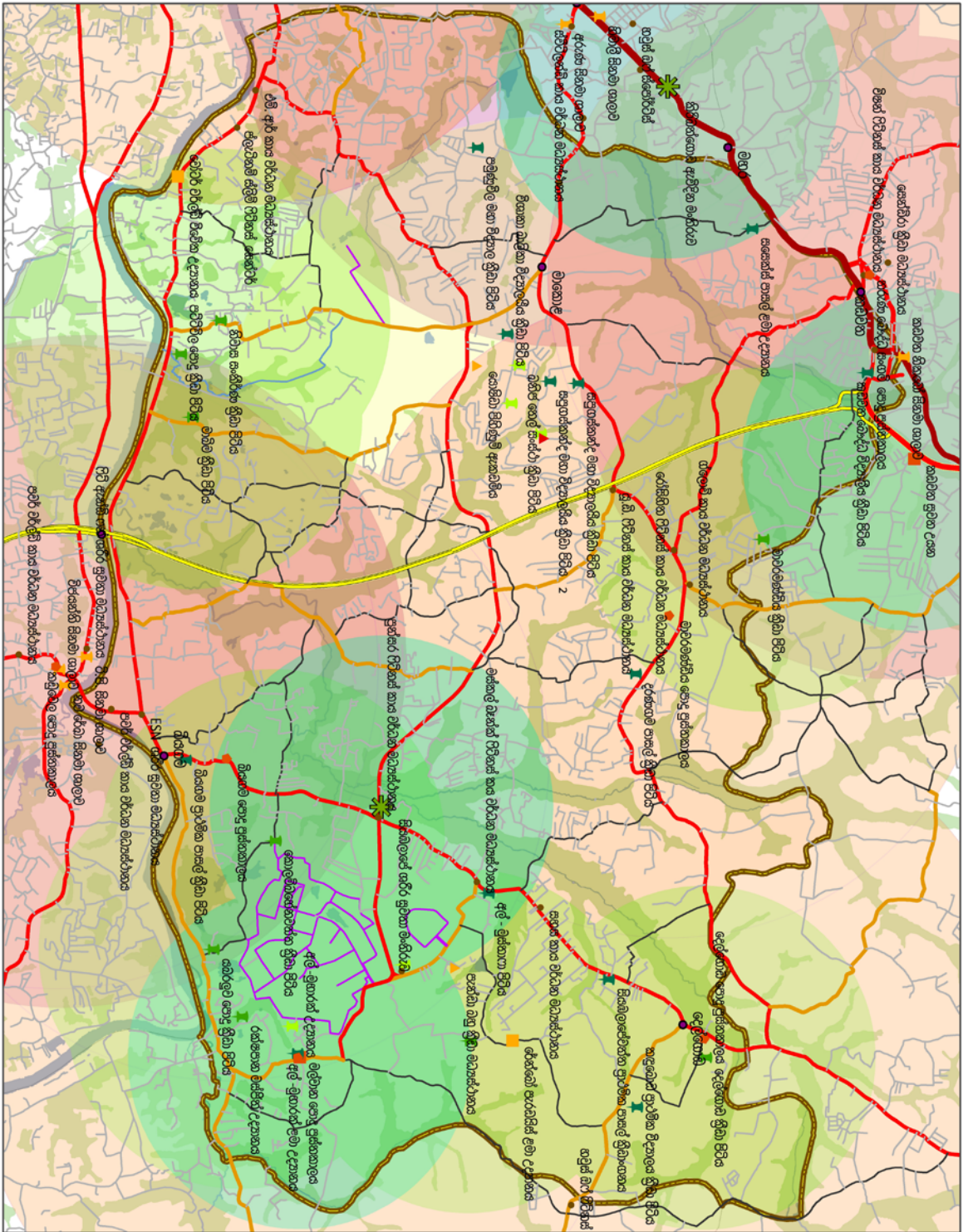
එසේම මල්වන අල් - මුබාරක් ළමා ක්‍රීඩා පිටිය සහ සියඹලාපේ ඇවිදින මංකීරුව පමණක් ප්‍රදේශය තුළ පවතින පොදු විවේක සහ ළමා උද්‍යාන පහසුකම් යටතට වැටෙන අතර ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාවට පිටතින් පවතින කිරිබත්ගොඩ-මහර ඇවිදින මංකීරුවේ සහ මෑනකදී ඉදි කළ මහර සුවන උයන පොදු විවේක සහ ළමා උද්‍යානයේ සේවා ප්‍රදේශය තුළින්ද බියගම නාගරිකයෙන් කොටසක් ආවරණය වේ. කඳුබොඩ රේන්බෝ පැරඩයිස් සහ බොල්ලැගල වෝටර් වර්ල්ඩ් ලෙස විනෝද කටයුතු සඳහා ප්‍රදේශය තුළ පෞද්ගලික විවේක උද්‍යාන දෙකක් පවතින අතර ක්‍රීඩා අවශ්‍යතා සඳහා සියඹලාපේ පිහිටි පැන්ඩා මල්වි ස්පෝර්ට් ඇරිනා ආයතනය පුද්ගලික ආයතනයක් ලෙස ක්‍රීඩා පහසුකම් අවශ්‍යතා සපයනු ලැබේ. එසේම ප්‍රදේශය පුරා පුද්ගලික කාය වර්ධන මධ්‍යස්ථානද මේ වන විට ව්‍යාප්තව පවතී.

ආ කොටස - පොදු පුස්තකාල

පොදු පුස්තකාල පහසුකම් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ මාවරමණ්ඩිය ,දෙල්ගොඩ, මල්වන, සහ බියගම ලෙස පොදු පුස්තකාල 4ක් ඇති අතර ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය සඳහා කිලෝ මීටර 3ක් පරිධියක් යටතේ මුළු ප්‍රදේශයෙන් 90% ක්ම ආවරණය වන ලෙස පහසුකම් බෙදී ගොස් ඇති බව පෙනී යයි. මෙම පුස්තකාල බොහොමයක් වැඩි නේවාසික ජනගහනයක් එක්රැස් වී ඇති ප්‍රදේශවල පිහිටීමද අනුව වර්තමාන හා අනාගත අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගැනීමේදී පොදු පුස්තකාල පහසුකම් ප්‍රශස්ත මට්ටමක පවතින බව සනාථ කළ හැකිය.

ඇ කොටස - සිනමා ශාලා

ප්‍රධාන නාගරික මධ්‍ය වර්ධනයක් ලෙස පවතින කඩවන නගරයේ කොටසක් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළට අයත්වන බැවින් සිනමා ශාලා පහසුකම් ලෙස සිනමා ශාලා 2 ක් බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාවට අයත් වේ. එසේම ප්‍රාදේශීය බල සීමාවට පිටතින් වර්ධනය වී ඇති ප්‍රධාන නගර දෙකක් වන කිරිබත්ගොඩ සහ කඩුවෙල නගරවල පිහිටි සිනමා ශාලා පහසුකම් සේවා ප්‍රදේශය මගින්ද බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ කොටසක් ආවරණය වේ. නමුත් අනාගතයේදී අධි සනත්ව නාගරික සේවා කලාප ලෙස යෝජිත ප්‍රදේශයන්හි ජනගහනය වැඩි වන බැවින් අපේක්ෂිත ජනගහනයන් අනුව සිනමා ශාලා පහසුකම් වැනි විනෝද කටයුතු සඳහා ප්‍රදේශය තුළ සංවර්ධනයක් අවශ්‍යව ඇති බව මෙහිදී අවධාරණය කළ යුතුය..

පොදු විනෝද කටයුතු සහ ක්‍රීඩා පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය - බියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය

මූලාශ්‍රය : ගුවන් සිතියම /ගමීය පිළිබිඹු කළලේඛ කැඩහැර

බියගම පහර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)

ජාතික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

සුවිස

- පුද්ගලික ගරිර සුමනා සහ කාය වර්ධන වටයස්ථාන
- ✦ සිනමා ශාලා
- පුද්ගලික විවේක දෙපොහ
- ▲ පුද්ගලික ක්‍රීඩා සංකීර්ණ
- ◆ පුද්ගලික ක්‍රීඩා භූමි
- පොදු ප්‍රස්ථාන
- ▲ පොදු ක්‍රීඩා සංකීර්ණ
- පොදු විවේක දෙපොහ
- ◆ පොදු ක්‍රීඩා භූමි
- ✦ පාසල් ක්‍රීඩා භූමි
- ✦ ගරිර සුමනා/ඇවිදීමේ මංගිර

- පොදු විවේක දෙපොහ (අරය 1.6 කි.මී)
- පොදු ක්‍රීඩා භූමි (අරය 1.6 කි.මී)
- පොදු ප්‍රස්ථාන (අරය 3 කි.මී)
- පොදු ක්‍රීඩා සංකීර්ණ (අරය 3 කි.මී)
- සිනමා ශාලා (අරය 3 කි.මී)
- බියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල සීමාව

සිතියම 6.7 : පොදු විනෝද කටයුතු සහ ක්‍රීඩා පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය

6.3.1.7. යෝජිත හදිසි අනතුරු හා ගිනි නිවීමේ ඒකක පහසුකම්

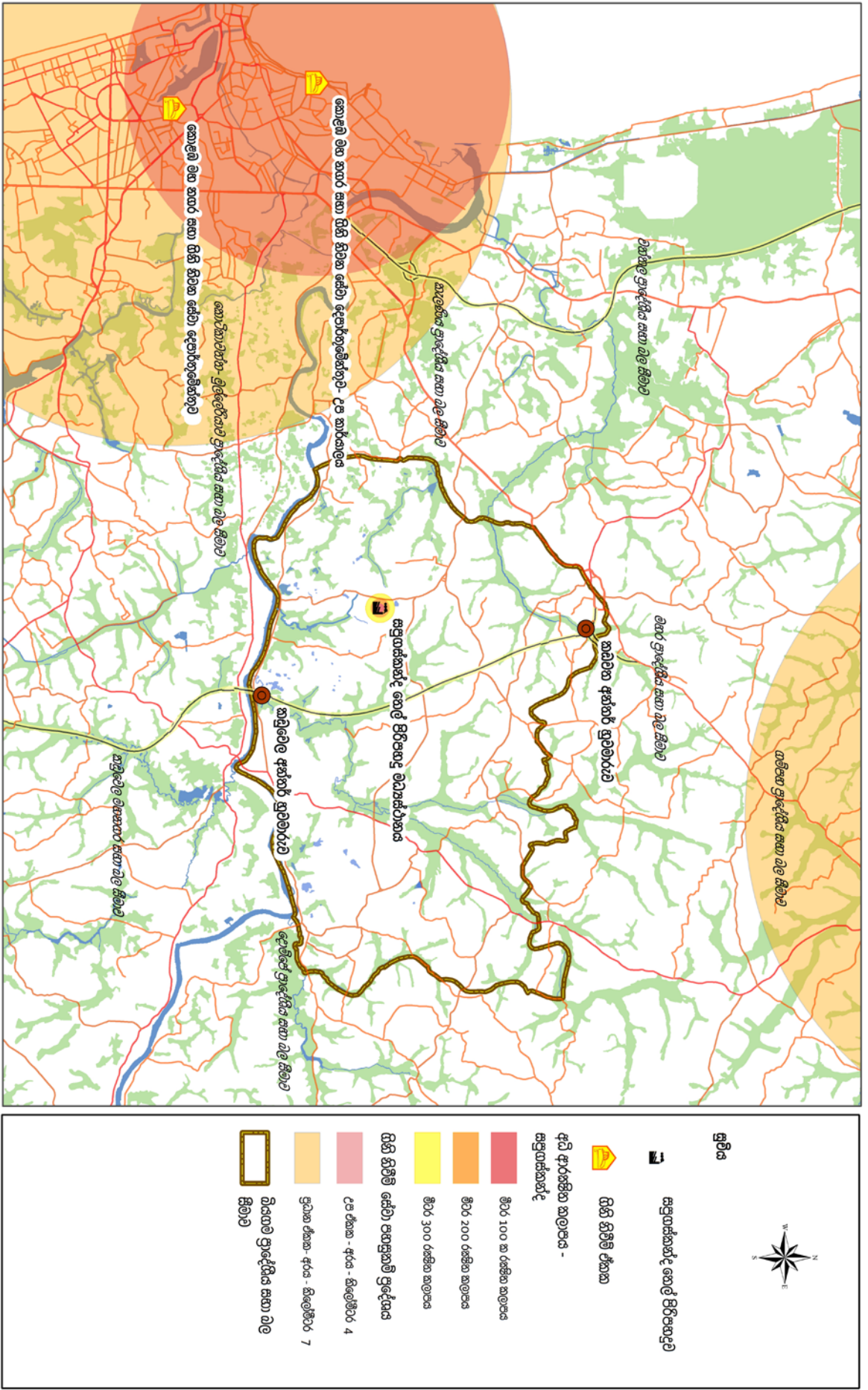
බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය අනාගත දැක්මට අනුව කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේදී සේවා සැලැස්ම මගින් කර්මාන්ත නගර සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කෙරෙන හදිසි අනතුරු හා ගිනි නිවීමේ ඒකක පහසුකම් හා ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන ලදී. එහිදී සපුරාස්කන්ද නෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය බියගම ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති අතර 2007.05.30 වන දින අංක 1499/24 යන ගැසට් පත්‍රය යටතේ නිකුත් වූ මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත අනුව හදිසි අවස්ථා (ඉන්ධන ගබඩා කිරීමේ අධි ආරක්ෂිත කලාප) නියෝග හඳුන්වා දී ඇත. එය ඇමුණුම 35 මගින් දක්වා ඇත. ඒ අනුව සපුරාස්කන්ද නෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය පිහිටි භූමිය අධි ආරක්ෂිත කලාපයක් ලෙස මීටර් 100 සිට මීටර් 300 දක්වා ප්‍රධාන කලාප 3 ක් යටතේ මහජන ආරක්ෂාව උදෙසා නියෝග පනවා ඇත.

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ මේ වන විටත් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත 57 ක් සහිත බියගම ආයෝජන පුර්වධන කලාපයද, ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය සහ බහු ජාතික සමාගම්හි නිෂ්පාදන කර්මාන්තද පිහිටා ඇත. නමුත් බියගම ප්‍රදේශය තුළ හෝ ඒ අවට ගිනි නිවීමේ ඒකක පිහිටා නැත. එබැවින් කොළඹ සහ ගම්පහ නගරවල පිහිටා ඇති ගිනි නිවීමේ ඒකකවල සේවාව හදිසි අවස්ථාවලදී ලබා ගැනීමට සිදුව ඇත. නවද එම ඒකකවල සේවා ප්‍රදේශවලින් හෝ බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය අදාළ සම්මතයට අනුව ආවරණය නොවන බවත් ගිනි නිවීමේ ඒකකයක අවශ්‍යතාවය ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත පුර්වධනය අපේක්ෂා කරන මධ්‍යම සන්නිවේදන කාර්මික කලාපයන් උදෙසා පවතින බවත් සිතියම 6.8 හි දැක්වෙන සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය අනුව නභවුරු වේ.

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම

ගිනි නිවහ සේවා පහසුකම් ව්‍යාප්තිය - බියගම ප්‍රදේශය සහ බල ප්‍රදේශය
 මූලාශ්‍රය : ගුරුල් කිසිසම් / ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කොටස

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
 දෙසැම්බර් 2018

බන්ධනාගාර උළුන් අංකය

බියගම නගර සංවර්ධන සැලසුම (2019-2030)

සාකච්ඡා : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

කිහිසම 6.8 : හදිසි අනතුරු හා ගිනි නිවහ ඒකක පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය

6.3.2. මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

6.3.2.1. මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්මක වැදගත්කම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්ම

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ප්‍රවාහන තීර හතෙන් දෙකක් වන නුවර සහ හංවැල්ල ප්‍රවාහන තීර දෙක අතර පිහිටා ඇති ඉතා විශිෂ්ට ජාතික සහ කලාපීය මාර්ග සම්බන්ධතාවයන් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස සඳහන් කළ හැක. එසේම අතීත සහ වත්මන් කාල පරාසය තුළ මාර්ග ජාලය සම්බන්ධව සිදු වූ සංවර්ධන වෙනස්කම් නාගරික බල ප්‍රදේශයක් ලෙස වාණිජ, කර්මාන්ත සහ අනෙකුත් නාගරික සේවාවන් කැපී පෙනෙන වෙනසක් ඇති කරවන්නට සමත් වී ඇත. ඒ සඳහා ප්‍රමුඛතම උදාහරණයන් ලෙස නව නුවර මාර්ගය, සමෘද්ධි මාවත මෙන්ම මෑතකදී ඉදි වූ පිටත වට රවුම් අධිවේගී මාර්ග ජාලයද සඳහන් කළ හැක. ඒ අනුව කඩුවෙල සහ කඩවන ප්‍රධාන අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථාන දෙකක් සමඟ එහි වාසිය උකහා ගනිමින් අනාගතයේදී සිදුවිය හැකි සංවර්ධන ප්‍රවණතාවයන් මත උපායමාර්ගික මනා මාර්ග සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය මතුව පවතී.

බියගම සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළ මේ වනවිටත් ප්‍රධාන මාර්ග තීර කිහිපයක්ම ඉස්මතු වී පවතින නමුත් පටු අභ්‍යන්තර මාර්ග ප්‍රදේශයේ නාගරික සංවර්ධනයේ දුර්වල පැතිකඩක් නිරූපණය කරයි. එය සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය හරහාද නඟවුරු වී ඇති අතර අනාගත කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමේ ඉදිරි දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා මාර්ග සංවර්ධනය අනිවාර්ය අංගයක් ලෙස දැක්විය හැකි වේ. මෙහිදී කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය අරමුණු කරගනිමින් අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය සංවර්ධනය හරහා ප්‍රදේශයේ ඉඩම් 13% ක් කර්මාන්ත ආයෝජන අවස්ථා සඳහා විවෘත කිරීම අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව ප්‍රදේශය තුළ පවතින අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය සහ සංවර්ධනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන මාර්ගයන්ද එක් කරමින් ප්‍රමුඛතාවය මත ධුරාවලියක් යටතේ මාර්ග ජාලය සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගැනීමේදී බියගම ප්‍රදේශය හරහා අනාගතයේදී ඉදිකිරීමට යෝජිත බියගම - කොස්ගම දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය මගින් සපුරාස්කන්ද සහ සියඹලාපේ ප්‍රදේශ සඳහා නව දුම්රිය මධ්‍යස්ථාන දෙකක් හිමි වේ. ඒ අනුව අනාගතයේදී කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයට භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සහ ශ්‍රම බලකායට අවශ්‍ය කෙරෙන ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීමේදී මෙම දුම්රිය ස්ථාන සහ දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය වැඩි වටිනාකමක් එක් කරයි. එම යෝජිත දුම්රිය ස්ථාන අවට ප්‍රදේශය විධිමත් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමටත් දැනට එම දුම්රිය මාර්ගය යෝජිත ප්‍රදේශයේ පදිංචිව සිටින ජනයා උදෙසා නැවත පදිංචි කිරීම මගින් සංවර්ධනයට අවශ්‍ය කෙරෙන භූමි නිදහස් කරගැනීම සඳහාත් ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍ය කර ඇත.

යෝජිත සැහැල්ලු දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය හරහා කඩවන, මහර සහ කිරිබත්ගොඩ ප්‍රදේශ සඳහා සැහැල්ලු දුම්රිය ස්ථාන හිමිවන අතර ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ සඳහා බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ නැගෙනහිර කොටස අයත් වේ. ඒ අනුව අනාගතයේදී ඇතිවන නේවාසික ආකර්ෂණයන් එම දුම්රිය ස්ථාන ඉලක්ක කරමින් ඉදිවන බහු මහල් රට්ටාල් ආදී පහසුකම්ද අන්තර්ග්‍රහණය කරගත් උපායමාර්ගික මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය මතුව ඇත.

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්ම

6.3.2.2. මහා මාර්ග සංවර්ධන තීර සහ මාර්ග ධුරාවලිය

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින සහ සංවර්ධනයට යෝජිත මාර්ග ඇතුළත් සමස්ත මාර්ග පද්ධතිය ප්‍රමුඛතාවය මත ධුරාවලියක් යටතේ මහා මාර්ග සැලැස්මට ඇතුළත් කර ඇත. එහිදී ප්‍රධාන වශයෙන්ම කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධන සැලැස්ම තුළ අන්තර්ගත වූ ප්‍රධාන උපායමාර්ග දෙකක් වූ මධ්‍යම ආයෝජන තීරයක් ගොඩනැගීම සහ අභ්‍යන්තර මාර්ග හරහා කර්මාන්ත ප්‍රවේශය ලබා දීමත් මූලිකව සලකා බලනු ලැබිණි.

ඒ අනුව යෝජිත මාර්ගයන් සංවර්ධනය සහ පවතින මාර්ගයන් එක්කොට ගනිමින් පහත සිතියම 6.9 හි දැක්වෙන ලෙස මාර්ග ධුරාවලියක් හරහා අනාගත කර්මාන්ත, නේවාසික සහ වාණිජ භාවිතයන් ආකර්ෂණය කරගනිමින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා සංවර්ධන දිශානිතිය සකස් කොට ඇත. එම මාර්ග ධුරාවලියේ ප්‍රමුඛතා මට්ටම අනුව මාර්ගයන්හි හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහයන් පහත පරිදි වේ.

පළමු ප්‍රමුඛතාවය	
මාර්ගයේ නම	යෝජිත මාර්ගයේ පළල
කොළඹ - නුවර මාර්ගය	මධ්‍යම තීරය සහ දෙපස සේවා තීරය, ඇතුළුව මංහීරු 4 කින් යුක්තය. (එක් මංහීරයක් මීටර 3.5 ක් වන අතර රථවාහන ගමනාගමනය සඳහා මීටර 14 ක ප්‍රමාණයක් වෙන් වේ. සැහැල්ලු දුම්රිය මාර්ගය ඇතුළුව මධ්‍යම තීරය සඳහා මීටර 6 ක් වෙන් වේ. සේවා තීරය සහ භූ දර්ශනය සඳහා එක් පසකට මීටර 4.75 ක්ද ඇතුළුව මුළු පළල මීටර 30 ක් වේ.) රූප සටහන 6.4 මගින් පළමු ප්‍රමුඛතා මංහීරයේ හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය දක්වා ඇත.
දෙවන ප්‍රමුඛතාවය	
මාර්ගයේ නම	යෝජිත මාර්ගයේ පළල
නව නුවර මාර්ගය	මධ්‍යම තීරය සහ දෙපස සේවා තීරය, ඇතුළුව මංහීරු 4 කින් යුක්තය. (එක් මංහීරයක් මීටර 3.5 ක් වන අතර රථවාහන ගමනාගමනය සඳහා මීටර 14 ක ප්‍රමාණයක් වෙන් වේ. මධ්‍යම තීරය සඳහා මීටර 3 ක් ද සේවා තීරය සහ භූ දර්ශනය සඳහා එක් පසකට මීටර 4.75 ක් ද ඇතුළුව මුළු පළල මීටර 26.5 ක් වේ.) රූප සටහන 6.5 මගින් දෙවන ප්‍රමුඛතා මංහීරයේ හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය දක්වා ඇත.
සමෘද්ධි මාවත	
යටිහේන - කරාඹුගස් මංසන්ධිය මාර්ගය	
සපුගස්කන්ද - ගෝනවල මාර්ගය	
බියගම - කොළඹ මාර්ගය	
මාකොළ - උඩුපිල මාර්ගය	
කඩවත - මාවරමන්ඳිය මාර්ගය	
තෙවන ප්‍රමුඛතාවය	
මාර්ගයේ නම	යෝජිත මාර්ගයේ පළල
දෙල්ගොඩ - පුගොඩ මාර්ගය	සේවා තීරය ඇතුළුව මංහීරු 4 කින් යුක්තය. (එක් මංහීරයක් මීටර 3.5 ක් වන අතර රථවාහන ගමනාගමනය සඳහා මීටර 14 ක ප්‍රමාණයක් වෙන් වේ. මධ්‍යම තීරය සඳහා මීටර 3 ක් ද සේවා තීරය සහ භූ දර්ශනය සඳහා එක් පසකට මීටර 2.5 ක් ද ලෙස මුළු පළල මීටර 22 ක් වේ.) රූප සටහන 6.6 මගින් තෙවන ප්‍රමුඛතා මංහීරයේ හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය දක්වා ඇත.
බියගම - දොම්පේ මාර්ගය	
පට්ටිවිල - මාකොළ මාර්ගය	
මාබිම මාර්ගය	
ගෝනවල - කොහොල්විල මාර්ගය	
වඩුවේගම - යටිහේන මාර්ගය	

සිව්වන ප්‍රමුඛතාවය	
මාර්ගයේ නම	යෝජිත මාර්ගයේ පළල
මාබිම- ගනේවල මාර්ගය	සේවා තීරය ඇතුළුව මංකීරු 2 කින් යුක්තය.
පවර් හවුස් මාර්ගය (බියගම උප විදුලිපොළ අසල)	
වඩුවේගම - කඳුබොඩ මාර්ගය	එක් මංකීරයක් මීටර 3.5 ක් වන අතර රථවාහන ගමනාගමනය සඳහා මීටර 7 ක ප්‍රමාණයක් වෙන් වේ. මධ්‍යම තීරය සඳහා මීටර 1.5 ක් ද සේවා තීරය සහ භූ දර්ශනය සඳහා එක් පසකට මීටර 2.25 ක් ද ලෙස මුළු පළල මීටර 13 ක් වේ.)
බොල්ලෑගල - විජේරාම මාවත	
දරණගම - මීගහවත්ත මාර්ගය	
මල්වාන - දෙකටන මාර්ගය	රූප සටහන 6.7 මගින් සිව්වන ප්‍රමුඛතා මංකීරයේ හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය දක්වා ඇත.
ගෝනසේන - මීගහවත්ත මාර්ගය	
ගෝනසේන - රත්මුහුදු මාර්ගය	
මීගහවත්ත - ගොලුමිමහර මාර්ගය	
ශ්‍රී ජයතිලක මාවත - කොළඹසේන වත්ත මාර්ගය	
ඉහළ බියන්විල මාර්ගය	
මල්වත්ත මාර්ගය	
දික්වෙල මාර්ගය	
අලුබෝවිල මාර්ගය	
උලහිට්ටල මාර්ගය	
මගුරුවිල මාර්ගය	
පුස්පාරාම මාවත - දේවාල මාර්ගය	
ගුණරත්න මාවත	
සිරි මංගල මාර්ගය	
සිරිකෙත මාර්ගය	
ගෝනසේන මාර්ගය	
හෙයියන්තුඩුව - ඔබවත්ත මාර්ගය	
පස්වන ප්‍රමුඛතාවය	
ඉහත යෝජිත පළමු - සිව්වන ප්‍රමුඛතා මංකීරු හැරුණුකොට අනෙකුත් සියලුම මාර්ගයන්හි අවම පළල මීටර 7ක් විය යුතුය. රූප සටහන 6.8 මගින් පස්වන ප්‍රමුඛතා මංකීරයේ හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය දක්වා ඇත.	

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්ම

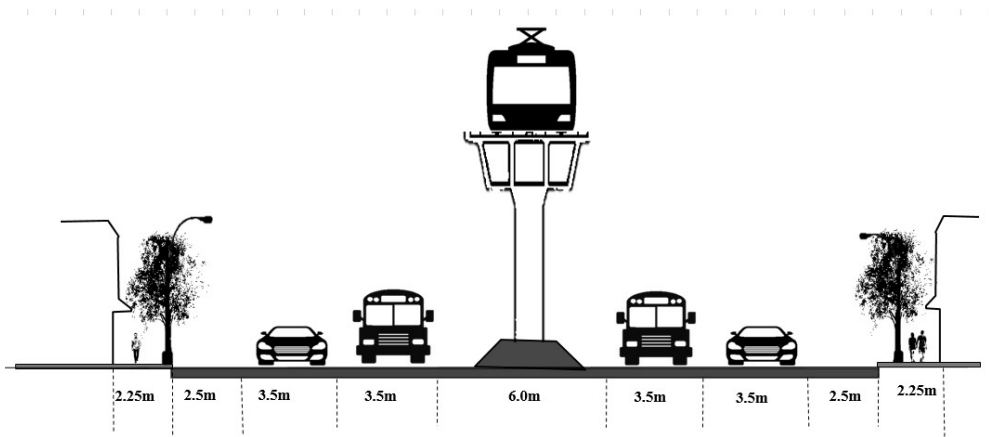
වගුව 6.4 : ප්‍රමුඛතා මට්ටම අනුව මාර්ග ධුරාවලිය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

ඒ අනුව ප්‍රදේශය හරහා වැටී ඇති මාර්ග ජාලය මාර්ග ධුරාවලියක් යටතට ගොනු කරමින් කාර්මාන්ත සහ මිශ්‍ර නේවාසික භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා යෝජිත මාර්ග සංවර්ධන නිර්මාණය වන ධුරාවලිය ඉහත වගුව 6.4 පරිදි වේ.

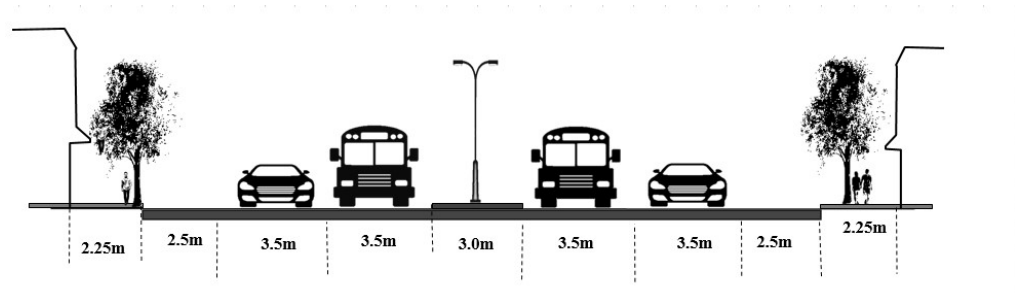
06 පරිච්ඡේදය
 සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරවනුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

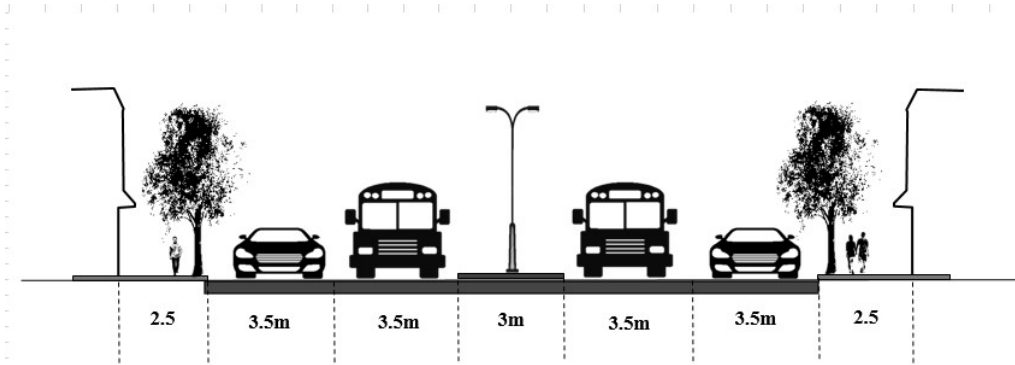
මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්ම

රූප සටහන 6.4 : පළමු ප්‍රමුඛතා මංචීරය හරස් පැහිකඩ ව්‍යුහය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

රූප සටහන 6.5 : දෙවන ප්‍රමුඛතා මංචීරය හරස් පැහිකඩ ව්‍යුහය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

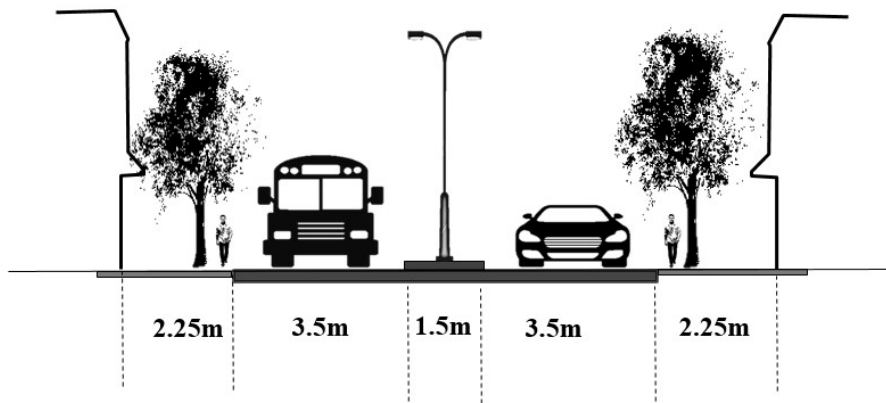

රූප සටහන 6.6 : තෙවන ප්‍රමුඛතා මංචීරය හරස් පැහිකඩ ව්‍යුහය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

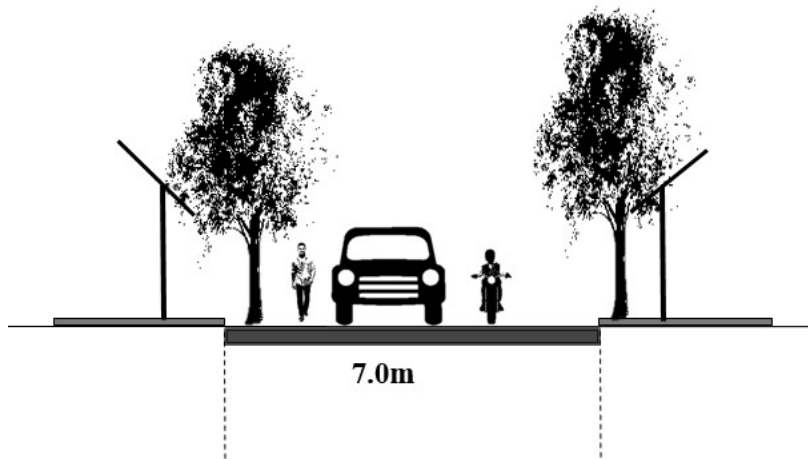
06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරවනුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

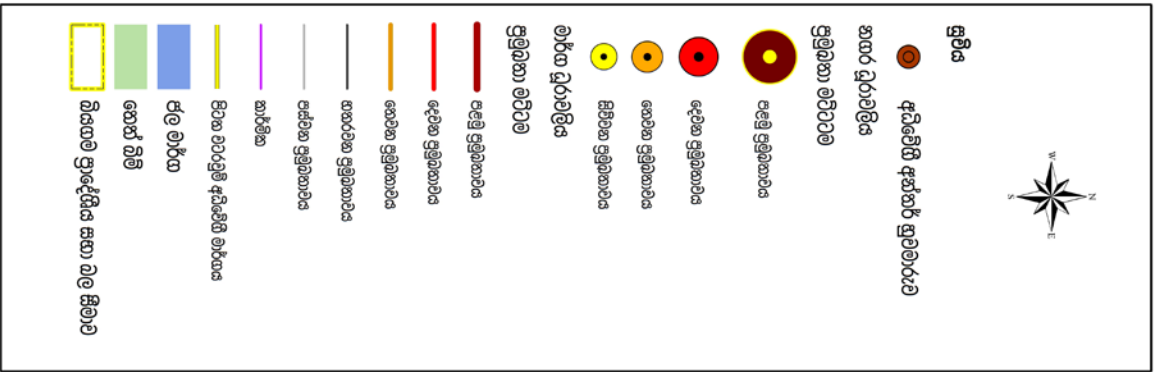
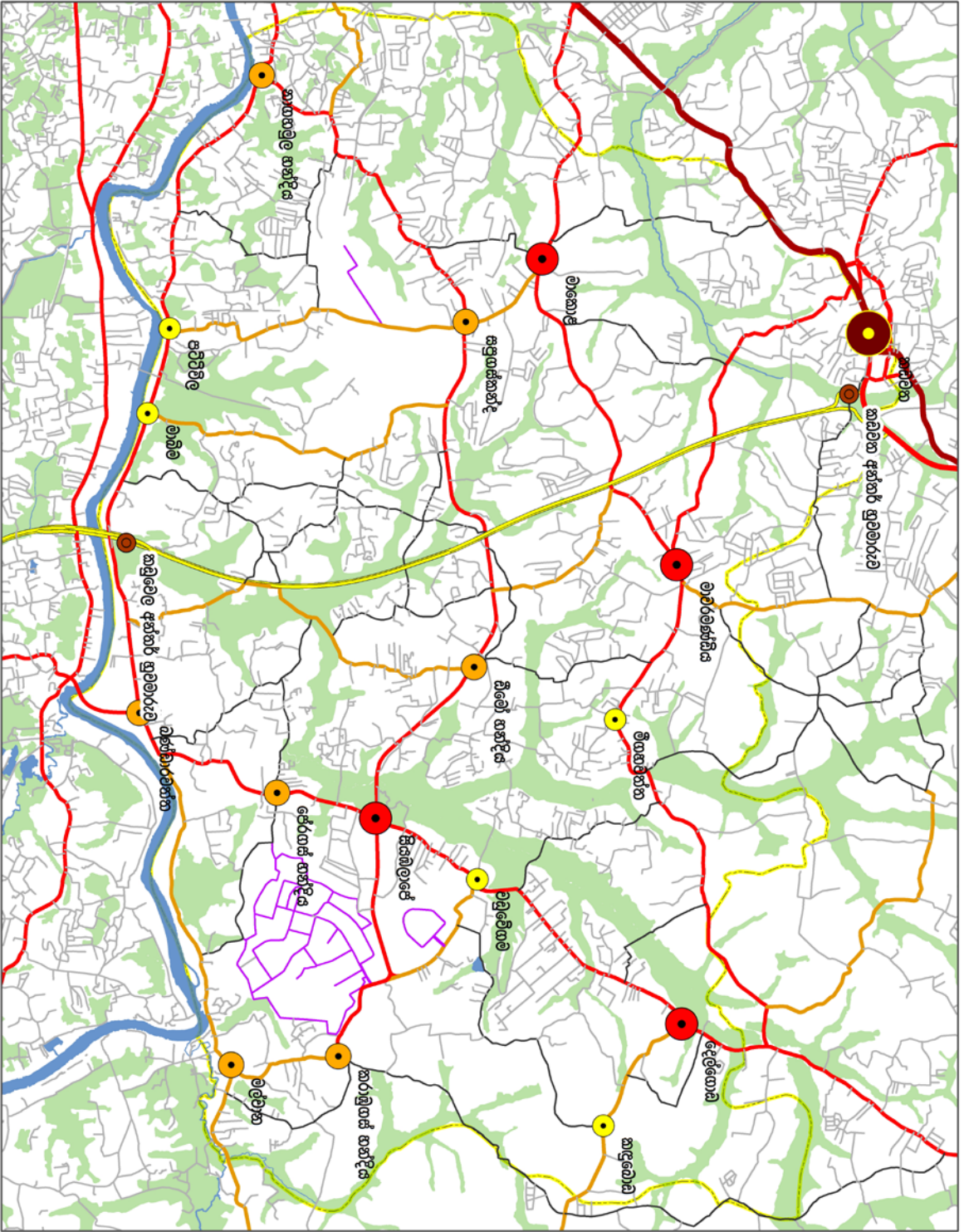
මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්ම

රූප සටහන 6.7 : හතරවන ප්‍රමුඛතා මංචිරය හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

රූප සටහන 6.8 : පස්වන ප්‍රමුඛතා මංචිරය හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

නගරීය සංවර්ධන අධිකාරිය
 දෙසැම්බර් 2018

සාකච්ඡා : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

සිතියම 6.9 : ප්‍රමුඛතා මට්ටම අනුව මාර්ග දූරාවලිය

6.3.3. ජල සැපයුම් සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

ජල සැපයුම් සැලැස්ම

භෞතික අපරව්‍යුහ පහසුකම් යටතේ බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ අනාගත ජල පරිභෝජනය සඳහා යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග හා ව්‍යාපෘති ඇතුළත්ව ජල සැපයුම් සැලැස්ම සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. ඒ අනුව 2011 වසරේදී සිදුකළ ජන හා නිවාස සංගණනයේදී ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් බිමට ජලය ලබාගන්නා ප්‍රධාන මාර්ගය අනුව ප්‍රදේශයේ නිවාස ඒකකවලින් 51% ක්ම ආරක්ෂිත ළිං මගින් නම පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සපුරා ගනු ලබන බව පැහැදිලි වේ. 47 % ක් නළ ජල පහසුකම් මත යැපෙන අතර ඒ සඳහා ජලය ලබා ගන්නේ කැලණි ගංගාවෙනි. එම ජලය කැලණි ගඟ දකුණු ඉවුර (බියගම -පට්ටිවිල) ජල පවිත්‍රාගාරය මගින් පිරිපහදු කිරීමෙන් පසු උතුරු කොළඹ නාගරික ප්‍රදේශ (TNC Area) ආවරණය වන පරිදි දිනකට ජලය ඝන මීටර් 180,000 ක ධාරිතාවයකින් බෙදා හැරීම සිදුවේ. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය මගින් පරිපාලනය කෙරෙන ලින්ඩෙල් ජල පවිත්‍රාගාරය මගින්ද ලින්ඩෙල් කර්මාන්ත පුරවරයට අවශ්‍ය ජලය ඝන මීටර 9000ක ප්‍රමාණයක් පිරිපහදු කර භාවිතය සඳහා ගනු ලැබේ.

කෙසේ වුවද 2013 වසරේදී සකස් කළ බස්නාහිර පළාත් කලාපීය ජල සැපයුම් සැලැස්මට අනුව අනාගත ජල ඉල්ලුම පිළිබඳ අධ්‍යයනයන් මගින් ඉදිරි වසර දහය තුළ පවතින ජල ඉල්ලුම දෙගුණයක් වන බවට ගණනය කර ඇත. එනම් 2015 වසරේදී ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ 1,356,089ක් ලෙස වාර්තා වූ ජනගහනය 2030 වන විට 1,689,370ක් දක්වා වර්ධනය වීමත් සමඟ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ දිනකට උපරිමය වූ ඝන මීටර් 224,742 (2015) ක ජල ඉල්ලුම, 2030 වන විට ඝන මීටර් 489,056 දක්වා වැඩි වීමට අපේක්ෂිතය. මෙම වැඩිවන ජල ඉල්ලුම සඳහා යෝජිත නව ජල සැපයුම් ව්‍යාපෘති වාර්ෂික කාල සීමාව පදනම් කරගනිමින් ප්‍රධාන පියවර 3 ක් යටතට ගෙන ඇත. එහිදී වගුව 6.5 හි දැක්වෙන ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය එම ප්‍රධාන පියවර 3 යටතේම සාකච්ඡා කොට ඇති අතර නව ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානයක් බියගම - මාබිම ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කිරීමටද යෝජනාව ඇත.

කාල සීමා නිර්ණය	ජල පවිත්‍රාගාරය	වර්තමාන ධාරිතාව (දිනකට/ ඝන මීටර්)	යෝජිත ධාරිතාව (දිනකට/ ඝන මීටර්)
ආසන්නම පියවර (2013-2020)	කැලණිය දකුණු ඉවුර (බියගම -පට්ටිවිල)	180,000	360,000
අතරමැදි පියවර (2020-2030)	යෝජිත මාබිම නව ජල සැපයුම් පවිත්‍රාගාරය	-	180,000
අවසාන පියවර (2030- 2040)	යෝජිත මාබිම ජල පවිත්‍රාගාරය	180,000	260,000

වගුව 6.5 : පවතින සහ යෝජිත ජල සැපයුම් මධ්‍යස්ථාන සහ ධාරිතාව
මූලාශ්‍රය : බස්නාහිර පළාත් කලාපීය ජල සැපයුම් සැලැස්ම, 2013

යෝජිත මාබිම නව ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය හරහා බියගම - පට්ටිවිල පවිත්‍රාගාරය මගින් ආවරණය වන උතුරු කොළඹ ජල සැපයුම් සේවා ප්‍රදේශයේ අඩු වීමක් සිදුවන අතර එය උතුරු කොළඹ අනෙක් නාගරික බල ප්‍රදේශවල ජල ඉල්ලුම සඳහා යෝජිතව ඇත. දැනට බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා ජලය ගබඩා කර ගැනීමට ජලය ඝන මීටර 4950 ක ධාරිතාවයක් සහිත බියගම භූගත ජල ටැංකියක් පවතින අතර මාබිම නව ජල පවිත්‍රාගාරය මගින් ජලය බෙදාහැරීම සඳහා ප්‍රධාන පද්ධති තුනකට සම්බන්ධ කරමින් ප්‍රදේශයම ආවරණය වන පරිදි අනාගත ජල පරිභෝජන අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමට අපේක්ෂිතය. පහත වගුව 6.6 මගින් දැක්වෙන්නේ එලෙස ජලය බෙදාහැරීම සඳහා යෝජිත නව ජල නළ එලිම් සහ සම්බන්ධ කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් පිළිබඳ තොරතුරුය.

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරවනුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම
 ජල සැපයුම් සැලැස්ම

කැලණිය දකුණු ඉවුර (බියගම - පට්ටිවිල) ජල පවිත්‍රාගාරය	කාල සීමාව 2015 - 2025
	මිලිමීටර 800 DI - බියගම මංසන්ධියේ සිට බියගම භූගත ජලාශයක් බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ භූගත ජලාශ සඳහාත් ජලය බෙදාහැරීම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
	බියගම භූගත ජලාශයේ සිට පවතින දෙල්ගොඩ ජල රැඳවුම් කුලුන දක්වා මිලිමීටර 600 DI ක ධාරිතාවයකින් බෙදාහැරීම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
	බියගම භූගත ජලාශයේ සිට මල්වන ජල රැඳවුම් කුලුන දක්වා මිලිමීටර 315 ක නව ජල බෙදාහැරීම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම (පවතින මිලිමීටර 225 PVC පද්ධතියට)
යෝජිත මාබිම නව ජල පවිත්‍රාගාරය	කාල සීමාව 2020 - 2025
	බියගම මංසන්ධියේ සිට මාබිම නව ජල පවිත්‍රාගාරය දක්වා මිලිමීටර 900 DI ක ධාරිතාවකින් නව ජල බෙදාහැරීම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
	මාබිම නව ජල පවිත්‍රාගාරයේ සිට වැලවේරිය භූගත ජලාශය දක්වා මිලිමීටර 900 DI ක ධාරිතාවකින් නව ජල බෙදාහැරීම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම

වගුව 6.6 : යෝජිත ව්‍යාපෘති සහ ජල බෙදාහැරීම් ධාරිතාවය ඉහළ දැමීම් මූලාශ්‍රය : ඛස්නාහිර පළාත් කලාපීය ජල සැපයුම් සැලැස්ම, 2013

මෙම යෝජිත ව්‍යාපෘති සහ ධාරිතාවය ඉහළ දැමීම් සලකා බලමින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ 2030 වසර වන විට අනාගත ජල ඉල්ලුම සම්බන්ධව අධ්‍යයනයන් සිදු කළ අතර එහිදී කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම සංවර්ධනය කිරීම හරහා ප්‍රදේශයට ඇදී එන සංසරණ ජනගහනය මූලිකවම සේවා සපයන සහ සේවා ලබාගැනීමට පැමිණෙන ලෙස කොටස් දෙකක් යටතේ බාණ්ඩ විස. එමෙන්ම අනාගත නේවාසික ජනගහනයද මෙහිදී සලකා බැලුණු අතර අන්තර්ජාතික සම්මතයන්හි පිහිටා අනාගත ජල ඉල්ලුම පහත වගුව 6.7 හි දැක්වෙන ලෙස ගණනය කොට ඇත.

වර්ගීකරණය	අපේක්ෂිත ජනගහනය - 2030	අන්තර්ජාතික සම්මතය (lpcd)	අනාගත ජල ඉල්ලුම (දිනකට/ සහ මීටර්)
ගෘහස්ථ	246137	120	29536.4
කර්මාන්ත - සේවා නියුක්ත	308356	45	13876.0
කර්මාන්ත භාවකාලික නැවතුම්	77089	120	9250.6
වෙළඳ - සේවා නියුක්ත	16299	20	325.9
ආයතනික - සේවා නියුක්ත	9127	10	91.2
වෙළඳ - සේවා ලබන	216544	5	1082.72
ආයතනික - සේවා ලබන	121260	5	606.3
ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය			9000
බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය			20000
මුළු අනාගත ජල ඉල්ලුම (දිනකට/ සහ මීටර්)			83769.38

වගුව 6.7 : බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ දෛනික ජල ඉල්ලුම - 2030
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

ඒ අනුව බියගම පට්ටිවිල ජල පවිත්‍රාගාරය මගින් ප්‍රදේශයට දැනට ලැබෙන සහ මීටර 43,000 ක ජල සැපයුම, 2030 වසර වන විට 83769.38 ක වැඩිවන දෛනික ජල ඉල්ලුමක් සමඟ ප්‍රමාණවත් නොවන බව ගණනය කිරීම් මගින් පැහැදිලි වේ. එය ජලය සහ මීටර 40769 ක තිඟයක් වන අතර යෝජිත මාබිම නව ජල පවිත්‍රාගාරය මගින් 2030 වන විට බියගම, දෙල්ගොඩ, සහ මල්වාන ප්‍රදේශ ආවරණය කරමින් ජලය සහ මීටර 56,000ක ප්‍රමාණයක්ද බියගම දොම්පේ ප්‍රදේශය ආවරණය කරමින් සහ මීටර 45,000 ජලය ප්‍රමාණයක්ද සැපයීමට නියමිතව ඇත. ඒ අනුව එම නව ජල පවිත්‍රාගාරයන් සමඟ අනාගත ජල ඉල්ලුම සපිරෙනු ලැබේ. එය පහත වගුව 6.8 හි දැක්වෙන ලෙස ගණනය කර ඇති අතර සිතියම 6.10 මගින් යෝජිත ජල සැපයුම හා බෙදා හැරීම දක්වා ඇත.

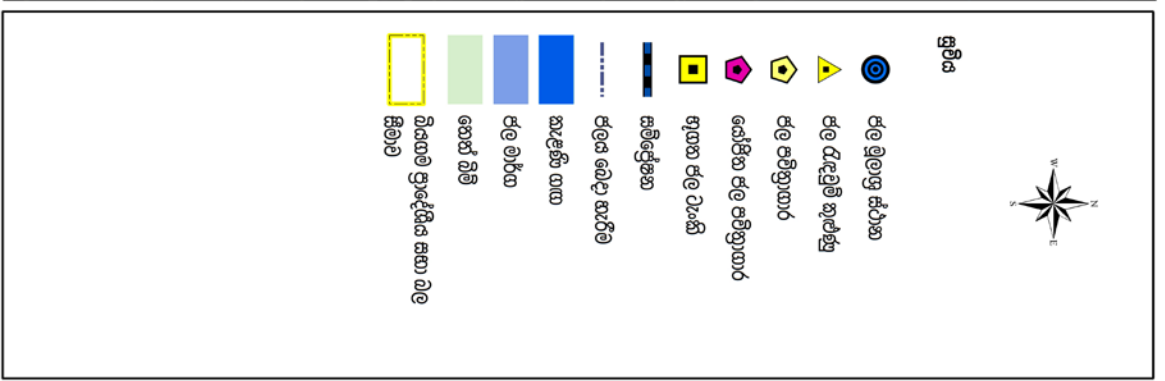
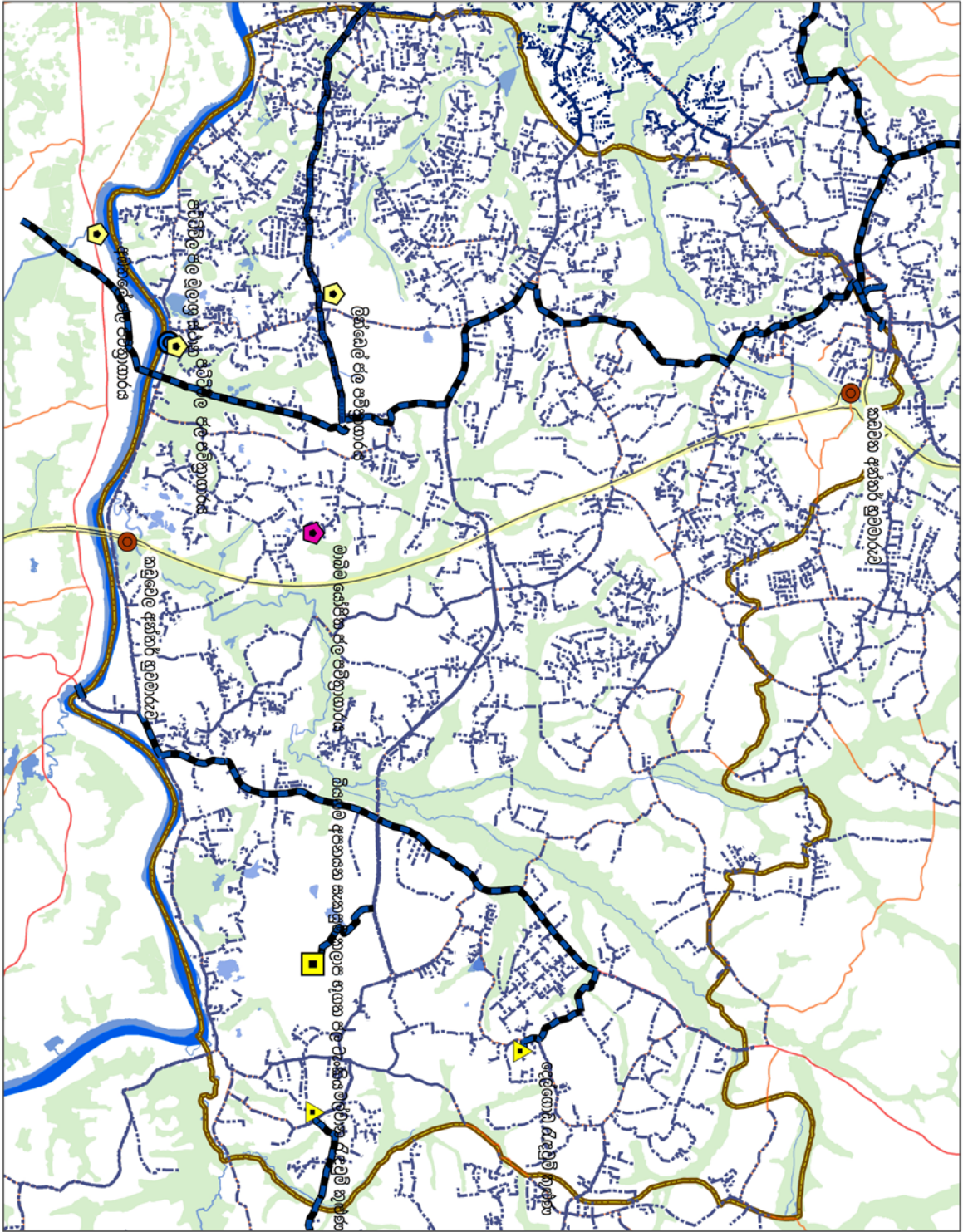
06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

ජල සැපයුම් සැලැස්ම

ජල පවිත්‍රාගාරය	උපරිම නිමවුම් ධාරිතාව- (දිනකට/ සහ මීටර්)	වත්මන් බෙදාහැරීම් ධාරිතාව -(දිනකට/ සහ මීටර්)	අනාගත බෙදාහැරීම් ධාරිතාව- (දිනකට/ සහ මීටර්)	අනාගත දෛනික ජල ඉල්ලුම (දිනකට/ සහ මීටර්)	වත්මන් සැපයුම සහ අනාගත ජල ඉල්ලුම අතර වෙනස	අනාගත සැපයුම සහ අනාගත ජල ඉල්ලුම
කැලණිය දකුණු ඉවුර බියගම -පට්ටිවිල (පළමු අදියර - 2015)	180,000	43,000	-	83769.38	- 40769	26230.60
කැලණිය දකුණු ඉවුර බියගම -පට්ටිවිල (යෝජිත දෙවන අදියර - 2025)	360,000	39,000	-			
යෝජිත මාබිම නව ජල පවිත්‍රාගාරය (යෝජිත පළමු සහ දෙවන අදියර - 2025/2040)	260,000		101,000			

වගුව 6.8 : දෛනික ජල ඉල්ලුම සහ යෝජිත ජල සැපයුම් ධාරිතාවය - 2030
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

ජල සැපයුම හා බෙදා හැරීම - බියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය

මිලිමීටර : 0 0.5 1 2 3

නගරීය සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

බන්ධනාගාර ආයතන

බියගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)

සාකච්ඡා : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් නාමලේඛ

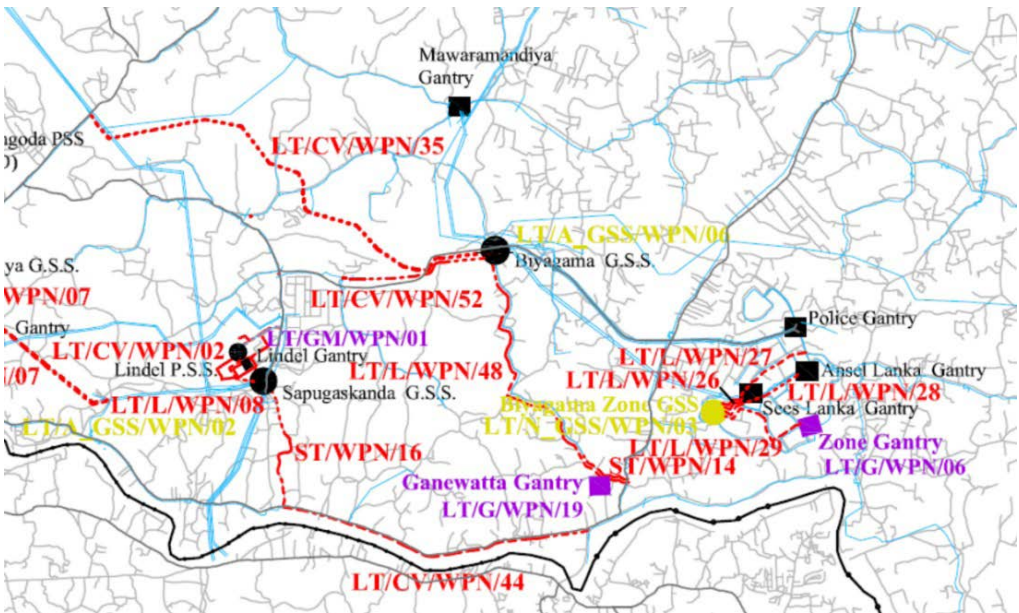
කිහිට 6.10 : ජල සැපයුම හා බෙදා හැරීම - බියගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය

6.3.4. විදුලි සැපයුම් සැලැස්ම

භෞතීය අපරව්‍යුහ පහසුකම් යටතේ සාකච්ඡා කෙරෙන විදුලි සැපයුම් සැලැස්ම මගින් බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා අනාගත විදුලි ඉල්ලුම සම්බන්ධ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ. මෙහිදී බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මෙම විදුලි සැපයුම් සැලැස්ම ප්‍රමුඛ වන අතර මේ වන විටත් පවතින පහසුකම් සහ අනාගත අවශ්‍යතාවයන් අතර පවතින පරතරය නව ව්‍යාපෘති සමඟද එක්කොට සාකච්ඡා කර ඇත. බස්නාහිර පළාත තුළ විදුලිය බෙදාහැරීමේ කලාපීකරණය හරහා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය බස්නාහිර පළාත - උතුරු කලාපය යටතට අයත්වන අතර එයින් බියගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය කැලණිය උප කලාපය යටතට ගැනේ.

ඒ අනුව, ආලෝකය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මාර්ග අනුව නිවාස ඒකක වර්ගීකරණය කළ විට ප්‍රදේශයේ නිවාස 98%ක් ම විදුලිය මගින් ආලෝකය ලබා ගන්නා බව 2012 වසරේදී සිදු කළ ජන හා නිවාස සංගණනය මගින් පැහැදිලි වේ. මෙසේ බියගම ප්‍රදේශයට විදුලිය ලබා දීමට පවතින ස්ථානීය සම්පත් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමේදී ප්‍රධාන වශයෙන්ම බියගම උප ලැබුම්පොළ සඳහන් කළ යුතුය. එය 1984 දී මහවැලි සම්ප්‍රේෂණ ව්‍යාපෘතිය හරහා ගොඩනැගූ ශ්‍රී ලංකා විදුලි සම්ප්‍රේෂණ පද්ධතියේ ප්‍රමුඛ ලැබුම්පොළක් වේ. මෙම ලැබුම්පොළ මගින් මහවැලි සංකීර්ණය හරහා ජනනය කෙරෙන ජල විදුලිය කොළඹට සම්ප්‍රේෂණය කරන බියගම - කොත්මලේ සම්ප්‍රේෂණ රැහැන සම්බන්ධ කෙරේ.

2016 - 2025 කාල සීමාව සඳහා ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය සකස් කරන ලද කෙටි කාලීන ව්‍යාපෘති සැලැස්මට අනුව බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සඳහා විදුලිය ලබා දීම සඳහා පහත රූප සටහන 6.9 හි දැක්වෙන ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දී ඇති අතර පවතින සහ යෝජිත නව විදුලි සම්ප්‍රේෂණ ස්ථාන වගුව 6.9 මගින් දක්වා ඇත.

රූප සටහන 6.9 : යෝජිත විදුලි සැපයුම් ව්‍යාපෘති
 මූලාශ්‍රය : කෙටි කාලීන ව්‍යාපෘති සැලැස්ම - ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය, 2016

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

ජල සැපයුම් සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරවනුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
 කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

ජල සැපයුම් සැලැස්ම

විදුලි සම්ප්‍රේෂණය වර්ගීකරණය	යෝජිත ව්‍යාපෘති අංක බාණ්ඩය	පවතින සහ යෝජිත ස්ථාන
විදුලි උපපොළ (Grid Sub Station)	-	බියගම සමෘද්ධි මාවත විදුලි උපපොළ සප්‍රගස්කන්ද
	LT/N_GSS/WPN/03	යෝජිත බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය - විදුලි උපපොළ
ප්‍රාථමික විදුලි උපපොළ (Primary Sub Station)	-	සප්‍රගස්කන්ද ලිනිබෙල් කර්මාන්තපුරය
ග්‍රාන්ථි - (Gantry)	-	මාවරමණ්ඩිය
		දෙකටන
		බියගම පොලිස් වටරවුම
		ඇන්සෙල් ලංකා
		සීස් ලංකා
	LT/N_GSS/WPN/03	යෝජිත බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය - ග්‍රාන්ථිය
LT/G/WPN/19	යෝජිත ගනේවත්ත ග්‍රාන්ථිය	

වගුව 6.9 : බියගම නාගරික ප්‍රදේශය තුළ පවතින සහ යෝජිත නව විදුලි සම්ප්‍රේෂණ ස්ථාන
මූලාශ්‍රය : කෙටි කාලීන ව්‍යාපෘති සැලැස්ම - ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය, 2016

විදුලි සම්ප්‍රේෂණය වර්ගීකරණය	යෝජිත ව්‍යාපෘති අංක බාණ්ඩය	පවතින සහ යෝජිත ස්ථාන
විදුලි රැහැන් පද්ධති	LT/L/WPN/08	සප්‍රගස්කන්ද විදුලි උපපොළ සිට සප්‍රගස්කන්ද ලිනිබෙල් කර්මාන්තපුරය ග්‍රාන්ථිය දක්වා (33kV SC Lynx Pole - Length 0.45 Km)
	LT/CV/WPN/52	බියගම විදුලි උපපොළ සිට වී මෝල මංසන්ධිය දක්වා (33kV SC Raccoon Pole into 33kV SC Lynx Pole)
	LT/CV/WPN/35	බියගම විදුලි උපපොළ සිට කිරිඳිගොඩ, ගල මංසන්ධිය දක්වා (33kV DC Cockroach Pole line into 33kV DC Lynx Pole (1.6 Km)/ Tower- - Length 6 Km)
	LT/CV/WPN/02	ලිනිබෙල් කර්මාන්තපුරයේ ප්‍රාථමික විදුලි ලැබුම්පොලේ සිට සියලුම පිටතට යන විදුලි රැහැන් පද්ධති (11kV SC Raccoon Pole into 33kV SC Raccoon Pole - Length - 2.5 Km)
	LT/L/WPN/26	යෝජිත බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය - විදුලි උපපොළ සිට සීස් ලංකා ග්‍රාන්ථිය දක්වා (33kV DC Lynx Pole - 0.6 Km)
	LT/L/WPN/27	යෝජිත බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය - විදුලි උපපොළ සිට බියගම පොලිස් වටරවුම ග්‍රාන්ථිය දක්වා (33kV DC Lynx Pole - 1.7 Km)
	LT/L/WPN/28	යෝජිත බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය - විදුලි උපපොළ සිට ඇන්සෙල් ලංකා ග්‍රාන්ථිය දක්වා (33kV DC Lynx Pole - 2 Km)
	LT/L/WPN/29	යෝජිත බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය - විදුලි උපපොළ සිට යෝජිත බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය ග්‍රාන්ථිය දක්වා (33kV DC Lynx Pole - 1.5 Km)

වගුව 6.10 : නව විදුලි සැපයුම් රැහැන් පද්ධති සහ ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා
මූලාශ්‍රය : කෙටි කාලීන ව්‍යාපෘති සැලැස්ම - ශ්‍රී ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය, 2016

ඒ අනුව ඉහත වගුව 6.10 සඳහන් ව්‍යාපෘති මගින් නවදුරටත් කර්මාන්ත හා මිශ්‍ර නේවාසික සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන විදුලි අවශ්‍යතාවය සපිරෙන අතර මෙම නව විදුලි සැපයුම් රැහැන් පද්ධති සහ ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා හරහා මුළු ප්‍රදේශයම ආවරණය වෙමින් විදුලි අවශ්‍යතාවය සැපිරෙනු ඇත.

6.3.5. මළ හා අපජල කළමනාකරණ සැලැස්ම

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ අපජලය කළමනාකරණය සම්බන්ධව අපජල කළමනාකරණ සැලැස්ම යටතේ සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. ඒ අනුව බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයම ආවරණය වන පරිදි අපජලය බැහැර කිරීමේ නළ පද්ධතියක් නොමැත. අවම සංවර්ධනය කළ හැකි නේවාසික බිම් ප්‍රමාණය පර්චස් 10 ක් වන බැවින් ගෘහස්ථ අපජලය ගෙබිම් මට්ටමින් බැහැර කිරීම මේ වන විට සිදු වේ.

එහෙත් ප්‍රදේශය තුළ පවතින බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය සහ සපුගස්කන්ද ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය යන ප්‍රධාන කාර්මික කලාප දෙක සඳහා අපජලය පිරිපහදු කර බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් පවතී. මෙහිදී බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ ජල පරිභෝජනය සහ මීටර 20,000 ක් වන අතර සහ මීටර 16,000 අපජලය දෛනික පිරිපහදුවෙන් පසුව රග්ගහවත්ත ඇළ හරහා කැලණි ගඟට බැහැර වීම සිදුවේ.

සපුගස්කන්ද තෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය හා ලින්ඩෙල් කර්මාන්ත පුරයන්, ඒ අවට පිහිටි ගෑස් නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානයන් සැලකිල්ලට ගත් විට ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය තුළ පිහිටා ඇති ජල පවිත්‍රාගාරය මගින් ජලය සහ මීටර 9000 ක ප්‍රමාණයක් කර්මාන්ත ශාලා සඳහා නිකුත් කෙරෙන අතර එයින් 80% ක් ප්‍රතිශතයක් අපජලය ලෙස බැහැර වීම සිදුවන බවට ගණනය කර ඇත. එය ජලය සහ මීටර 7200 ක ප්‍රමාණයකි.

ඒ අනුව එම ගණනය කිරීම සඳහා ප්‍රදේශයේ 2030 වසර වනවිට අනාගත ජල ඉල්ලුම පාදක කර ගනිමින් එයින් 80% අපජලය ලෙස බැහැරවීම සිදුවන බවට උපකල්පනයන් ලබා ගෙන ඇත. එසේම බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ සහ මීටර 16,000 ක අපජලයන් ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරයේ සහ මීටර 7200 ක අපජලයන් එකතු කරමින් බැහැර කිරීමට අවශ්‍ය මුළු අපජල ප්‍රමාණය හඳුනා ගැනීම කලාපිකරණය අනුව සිදු කොට ඇත. එහිදී, ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන කලාප දෙක තුළ වැඩි අපජල ප්‍රමාණයක් බැහැර කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පවතින බව පෙනී යයි. එම ගණනය කිරීම් වගුව 6.11 හි දක්වා ඇත.

එමෙන්ම සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය යටතේ කැලණි ගඟේ ජල ගැලීම් තත්ත්වයන් සමගම මෙම ඇළ මාර්ග හරහා අපජලය කැලණි ගඟට මුසුවීම හේතු කොට ගෙන පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සපුරාලන බියගම හා අඹනලේ ජල පවිත්‍රාගාර වලින් උතුරු කොළඹ සහ දකුණු කොළඹ ජනතාව වෙත බෙදා හරින නළ ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳව ගැටළු රාශියක් මතු වී ඇත. එහිදී උතුරු කොළඹ පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සඳහා ජලය පිරිපහදු කොට බෙදා හරින බියගම පට්ටිවිල ජල පවිත්‍රාගාරය දැඩි ලෙස අපහසුතාවයට පත්ව ඇති අතර ඇලවිත්ත සහ රග්ගහවත්ත ඇළ මාර්ග හරහා පිරිපහදුවෙන් පසුව මුදාහරින බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ අපජලය සම්බන්ධව පැමිණිලි රාශියක් බියගම ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල සහ වගකිවයුතු ආයතන මගින් විභාගයට පත් වී ඇත.

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය
කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

ජල සැපයුම් සැලැස්ම

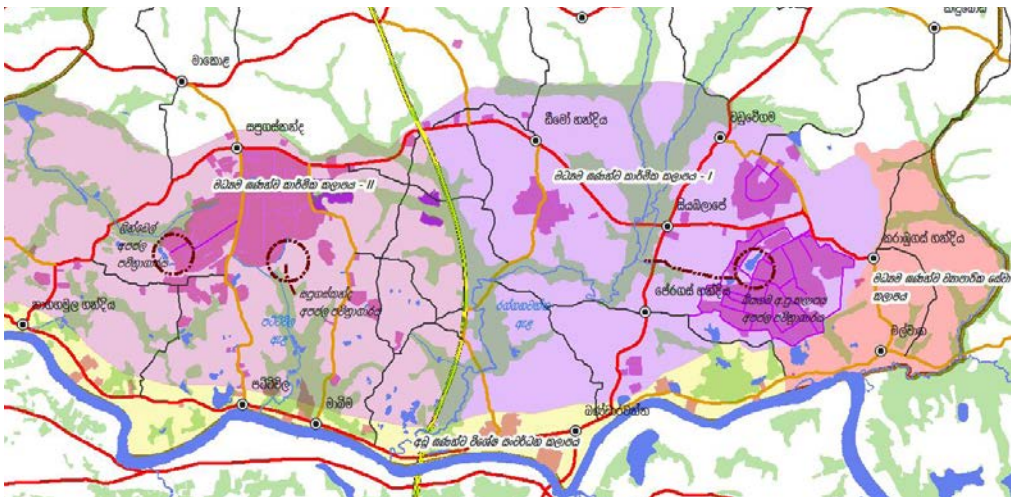
මළ හා අපජල
කළමනාකරණ සැලැස්ම

වර්ගීකරණය	උපකල්පිත ජනගහනයට අනුව අපජල ප්‍රමාණය සහ මීටර					කලාප වශයෙන් අපජලය බැහැර කිරීමේ ප්‍රමාණය
	නේවාසික	කර්මාන්ත සේවා නියුක්ත	වාණිජ සේවා නියුක්ත	ආයතනික සහ පරිපාලන සේවා නියුක්ත	වාණිජ සහ ආයතනික පරිපාලන - සංසරණ	
අධි සහත්ව ගමනාගමනය මුල් වූ නාගරික කලාපය	2362.92	44.93	54.81	6.47	225.04	2694.16
අධි සහත්ව නාගරික සේවා කලාපය	2362.92	0.43	56.39	10.18	254.92	2684.84
අධි සහත්ව වාණිජ සේවා කලාපය	3780.67	56.36	61.13	5.96	242.67	4146.79
මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපය-I	3780.67	4834.79	33.27	19.61	240.78	8909.12
මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපය-II	4962.12	5053.73	18.49	12.73	146.01	10193.09
මධ්‍යම සහත්ව ව්‍යාපාරික සේවා කලාපය	2835.50	609.73	12.42	7.59	91.70	3556.95
මධ්‍යම සහත්ව නාගරික සේවා කලාපය	1654.04	6.81	4.60	2.32	30.72	1698.50
අඩු සහත්ව විශේෂ සංවර්ධන කලාපය	189.03	494.03	19.65	8.14	119.37	830.23
විවිධ අංශ වශයෙන් අපජලය බැහැර කිරීමේ ප්‍රමාණය	21927.86	18501.3	260.78	73.02	1351.22	42114.2
බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය						16000
ලිහිවීමේ කාර්මාන්තපුරය						7200
2030 වසර වන විට අපේක්ෂිත මුළු අපජල ප්‍රමාණය						65314.2

වගුව 6.11 : ගණනය කරන ලද මුළු අපජල ප්‍රමාණය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

මෙම ගැටළුව උතුරු කොළඹ ජනනාවගේ පානීය ජලය සැපයීම දක්වාම ඉස්මතු වීම හේතුකොට ගෙන ප්‍රදේශයට නවීන ක්‍රම සහ විධි විධාන යටතේ අපජලය පිරිපහදු කර බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේදයක අවශ්‍යතාවය මතුව ඇත. ඒ අනුව බස්නාහිර පළාත් ජල සැපයුම් සැලැස්ම යටතේ, ජල සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් පවිටිවිල ඇළ මාර්ගයන් සමඟ තෙල් මුසු විමෙන් ඇති වන ජල දූෂණය සඳහා ස්ථාවර විසඳුමක් ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වේ. එමෙන්ම රග්ගහවත්ත ඇළ හරහා බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයෙන් පිරිපහදු කර මුදාහරින අපජලය, අපජල පද්ධතියක් (Interceptor Sewer) යටතේ බැහැර කිරීමට යෝජනා කොට ඇත. රූප සටහන 6.10 මගින් දක්වා ඇති යෝජිත මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපයන්හි අපජල බැහැරවීම උපකල්පිත ගණනය කිරීම් අනුව අනෙකුත් සහත්ව කලාපයන්ට වඩා සාපේක්ෂව වැඩි අගයක් ගන්නා අතර මෙම නවීන තාක්ෂණය මුසු වූ අපජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතීන් හරහා එම අපජලය නිසි ලෙස බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දෙනු ඇත.

එසේම, අනාගත බියගම කර්මාන්ත නවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කරමින් තෙත්බිම් හා සබැඳි තිරසාර පාරිසරික ක්‍රමවේදයන් යටතේ සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන බැවින් මෙලෙස නිසි අපජල බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේදයක කඩිනම් අවශ්‍යතාවය මතුව ඇත. එය පාරිසරික බලපෑම් අවම වූ අකම්පිත නගරයක් ගොඩනැගීමේ අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ප්‍රබල පිටුවහලක් වන අතර එමගින් නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය පත් කරලමින් අනාගත දැක්ම ළඟා කර ගැනීම උදෙසා සහය වේ.

රූප සටහන 6.10 : ශෝචිත හා පවතින අපජල පවිත්‍රාගාර සහ ඒවායේ බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේද මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

මළ හා අපජල කළමනාකරණ සැලැස්ම

ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම

6.3.6. ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම

භෞතීය අපරව්‍යුහ පහසුකම් යටතේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ප්‍රධාන මානාකරණයක් වන අතර බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා යොදවා ඇති ක්‍රියාමාර්ග හා යෝජිත ව්‍යාපෘති සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම ඔස්සේ සකවීමට කටයුතු ලැබේ.

මෙහිදී බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා මූලිකවම බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව වගකීමට බැඳී සිටී. ප්‍රදේශයේ නිවාස ඒකක මට්ටමින් සතියේ දින දෙකක් දින සහ නොදින කසළ ලෙස වර්ගීකරණයක් සහිතව කසළ එකතු කිරීම සිදුකරන ලබන අතර දෛනිකව දින කසළ ටොන් 15 -16 ක් අතර ප්‍රමාණයක්ද නොදින කසළ ටොන් 3 - 4ක ප්‍රමාණයක්ද එකතු කිරීම සිදු වේ. මෙලෙස එකතු කරන ලද කසළ දෙල්ගොඩ බස් නැවතුම්පළ හා බියගම ප්‍රාදේශීය සභා පරිපාලන ගොඩනැගිල්ලට ඉතා ආසන්න ඉඩමක පිහිටි වෙන් කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය තුළදී දින නොදින ලෙස වෙන් කෙරේ. ඒ අනුව දින කසළ මුතුරාජවෙල - කෙරවලපිටිය කසළ රඳවනය හා බලශක්තිය නිපදවීමේ ව්‍යාපෘති ඉඩම සඳහාද නොදින කසළ දොම්පේ සනිපාරක්ෂක කසළ රඳවනය සඳහාද යොමු කරනු ලැබේ.

කෙසේ වුවද වර්තමාන කසළ වෙන් කිරීමේ ඉඩම දෙල්ගොඩ නගරයේ වටිනාකමින් ඉහළ, එසේම පොදු උපයෝගීතා සේවා සහිත ඉඩමක පැවතීම දුර්වලතාවයක් ලෙස හඳුනාගනිමින් බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් මෙම ස්ථානය වෙන් ප්‍රදේශයකට ගෙනයාමට අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. මෙම කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදය සඳහා බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව සතුව එක් කම්පැක්ටර් රථයක්, එක් ට්‍රැක්ටර් රථ 10ක් සහ අන් කරත්ත 35 ක් පවතින අතර මානව ශ්‍රමය ලෙස කම්කරුවන් 44ක් ද රියදුරන් 10 දෙනෙක්ද සේවය කරනු ලබයි.

ඒ අනුව වර්තමාන නේවාසික ජනගහනය හා දෛනික සංසරණ ජනගහනය සැලකිල්ලට ගෙන දෛනිකව නිෂ්පාදන වන ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය පහත පරිදි ගණනය කර ඇති අතර එය 2030 වසර වන විට ටොන් 367.1 ක් දක්වා වර්ධනය වීමට නියමිතව ඇති බව ගණනය කිරීම් ඇසුරින් දක්වා ඇත. එය පහත වගුව 6.12 පරිදි වේ.

කලාපයේ නම	වර්තමාන ජනගහනය (නේවාසික සහ සංසරණ)	2030 -අනාගත ජනගහනය (නේවාසික සහ සංසරණ)	ප්‍රාදේශීය සහ සීමාවක ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය සම්මතය (එක් පුද්ගලයෙක් කිලෝ ග්‍රෑම්)	වර්තමාන -දිනකට ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය (ටොන්)	2030- අනාගත -දිනකට ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය (ටොන්)
අධි සහත්ව ගමනාගමනය මුල් වූ නාගරික කලාපය	39689	85682	0.4	15.9	34.3
අධි සහත්ව නාගරික සේවා කලාපය	42916	93684	0.4	17.2	37.5
අධි සහත්ව වාණිජ සේවා කලාපය	53208	105565	0.4	21.3	42.2
මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපය - I	102398	237521	0.4	41.0	95.0
මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපය - II	103828	232541	0.4	41.5	93.0
මධ්‍යම සහත්ව ව්‍යාපාරික සේවා කලාපය	37703	71076	0.4	15.1	28.4
මධ්‍යම සහත්ව නාගරික සේවා කලාපය	17018	26014	0.4	6.8	10.4
අඩු සහත්ව විශේෂ සංවර්ධන කලාපය	47925	65639	0.4	19.2	26.3
එකතුව				177.9	367.1

වගුව 6.12 : ගණනය කරන ලද දෛනික අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

මෙහිදී කාර්මික කලාපවල ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයද ගණනය කිරීම සඳහා යොදාගන්නාද බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් කර්මාන්ත ශාලාවල සහ අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සිදු කරනු නොලබයි. බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම එම භූමිය තුළම මෑතක් වන තුරු සිදුකර ඇති අතර 2018 වර්ෂයේ ඔක්තෝම්බර් මස හඳුන්වාදුන් නව සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන මගින් අනාගතයේදී ජනනය වන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. නව ක්‍රමවේදය යටතේ හානිදායක නොවන අපද්‍රව්‍ය භාවිතා කරමින් විදුලි බලය නිපදවීමට යෝජනාව ඇති අතර එය ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය තුළ නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ගයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

6.4. ආර්ථික සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම.

6.4.1. කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධන සැලැස්ම.

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය, "නිෂ්කලන කර්මාන්තපුරයක්" ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේ අනාගත දැක්මට අනුකූලව ප්‍රධාන නාගරික ආර්ථිකය නගා සිටුවීමේ ශක්තිය බවට පත්ව ඇත්තේ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීමයි. එය මූලිකවම නගරයේ ආර්ථිකය මෙන්ම කලාපීය හා ජාතික ආර්ථිකයටද රුකුල් දෙයි.

ඒ අනුව මෙම අනාගත දැක්ම යටතේ ගොඩනැගුණු ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ කර්මාන්ත ආර්ථික අවශ්‍යතා කැටිකොට ගත් පර්ෂදයන් බියගම නගරය තුළ ස්ථාපිත කිරීමයි. එහිදී කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන මූලික ආර්ථික හා භෞතීය අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලමින් කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා පසුබිම සකස් කෙරේ. මෙම අරමුණ යටතේ අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය හරහා මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 13% ක් කර්මාන්ත ආයෝජනය සඳහා විවෘත කිරීමත්, මධ්‍යම ආයෝජන තීරය සමග කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර කලාපයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමත්, නිෂ්පාදන අංශය වෙත සේවක දායකත්වය 30% කින් වැඩි කිරීමට පහසුකම් සැලසීමත් යන පරමාර්ථයන් සාක්ෂාත් කරගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ඒ අනුව ඉහත පරමාර්ථ ඉටු කරගැනීම සඳහා ප්‍රධාන උපායමාර්ග හතරක් යටතේ කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනාව ඇත. එහිදී දැනට ප්‍රදේශයේ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් බිහි වී ඇති රැකියා වෙළඳපොළ තවදුරටත් පුළුල් වන අතර බියගම ප්‍රදේශයට දෛනිකව සංසරණය වන කර්මාන්ත සේවා නියුක්තිකයන් ප්‍රමාණය හා තවත් ලක්ෂ දෙකකට ආසන්න රැකියා නියුක්තිකයන් ප්‍රමාණයක් එක් වීම සිදු වේ. එය ගණනය කිරීම් අනුව 200,996 ක ප්‍රමාණයකි. එමෙන්ම බියගම ආයෝජන කලාපය පදනම් කරගනිමින් සිදු කළ පර්යේෂණ වාර්තාවක් මගින් ගම්‍ය කරන ලද උපකල්පිතයක් වන මුළු සේවා නියුක්ත ප්‍රමාණයෙන් 25% ක ප්‍රමාණයක් තාවකාලික නැවතුම්කරුවන් ලෙස රැකියා ස්ථානයට ආසන්නව පදිංචි වීම පාදක කොට ගනිමින් අනාගත තාවකාලික නේවාසික අවශ්‍යතාවයන් ගණනය කොට ඇත. එහිදී තාවකාලික නැවතුම්කරුවන් ලෙස 77,089 ප්‍රමාණයක් 2030 වන විට කර්මාන්ත සේවා නියුක්තිකයන් නේවාසික ජනගහනයට එක් වේ. මේ අනුව ප්‍රදේශයේ කර්මාන්ත පදනම් කරගනිමින් දෛනිකව සංසරණය වන සේවා නියුක්තිකයින් ලක්ෂ තුනකට එනම් 308,356 ක් ලෙස ගණනය කිරීම් හරහා තහවුරු කෙරේ.

පහතින් දැක්වෙන්නේ ලක්ෂ තුනකට අධික සේවා නියුක්තිකයින් ප්‍රමාණයක් සංසරණය වන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම සංවර්ධනය කිරීම උදෙසා කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම මගින් යෝජනා උපායමාර්ගයන් හතරය.

6.4.1.1 මධ්‍යම ආයෝජන තීරය (Central Investment Corridor Strategy)

මධ්‍යම ආයෝජන තීරය, ප්‍රදේශය හරහා වැටී ඇති සමෘද්ධි මාවත සහ ගෝනවල- සපුගස්කන්ද මාර්ගයේ එකතුවකින් සැදුම්ලත් මූලික කර්මාන්ත අවශ්‍යතා හා සේවා සහිත තීරයක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව මෙම මාර්ගය ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රධාන ප්‍රමුඛතා මංතීරුවක් ලෙස සංවර්ධනය වෙමින් නාගහමුල මංසන්ධිය හරහා බියගම - කොළඹ පාරට සම්බන්ධ වේ. මෙම මාර්ග තීරය ගෝනවල - කොහොල්විල පාර හරහා කැලණිය සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් යෝජනා කැලණි පිවිසුම් මාර්ගයන්, යෝජනා වන්දුවක මාර්ගයන් (බියගම - කොළඹ පාර) සම්බන්ධ කෙරෙන අතර පැලියගොඩදී කණු මත ඉදිවන වරාය ප්‍රවේශ මාර්ගය තුළින් කොළඹ වරාය දක්වා සම්බන්ධ වීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සලසා දෙයි.

ඒ අනුව කොළඹ වරායේ සිට කර්මාන්ත කලාපයට පිවිසීමට හැකි ප්‍රධාන ප්‍රවේශ දොරටුව ලෙස නාගහමුල මංසන්ධිය සංවර්ධනය කෙරෙන අතර රට අභ්‍යන්තරයෙන් එනම් දොම්පේ, දෙකටන ආදී ප්‍රදේශ හරහා කර්මාන්ත කලාපයට පිවිසීමට හැකි ප්‍රධාන ප්‍රවේශ දොරටුව ලෙස කරාබුගස් මංසන්ධිය සංවර්ධනය

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

ආර්ථික සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම

කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධන සැලැස්ම

කිරීමට මෙහිදී අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව ප්‍රධාන ප්‍රවේශ දොරටු දෙකකින් සමන්විත මධ්‍යම ආයෝජන තීරය අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය ඔස්සේද ඉතා අන්තර් සහසම්බන්ධතාවක් පවත්වාගෙන යනු ඇත.

මධ්‍යම ආයෝජන තීරය තුළ මූල්‍ය හා ආර්ථික කටයුතු සිදුකර ගැනීම උදෙසා නව තාක්ෂණය මුසු වූ ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාර හා බැංකු සහිත මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම ප්‍රධාන උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘතියක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව ප්‍රදේශයේ සියලු අන්තයන් සමඟ සම්බන්ධතාවය සහිත මංසන්ධියක්ව පවතින ඩිමෝ මංසන්ධිය ව්‍යාපාර හා මූල්‍ය කටයුතු සිදුකර ගැනීමේ ප්‍රමුඛ වූ ස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය. මෙය ප්‍රදේශයේ උප නගරයන්ට බැංකු හා මූල්‍ය කටයුතු සඳහා ඇදී ගිය කර්මාන්ත ආයෝජකයන් හා රැකියා නියුක්තිකයන්ට ප්‍රබල පිටිවහලක් වේ.

එපමණක්ද නොව කුසලතා සහිත ශ්‍රම බලකායක් ඇති කරලමින් නිෂ්පාදන කර්මාන්තය සඳහා ශ්‍රමික පිරිස උත්පාදනය කිරීමේ උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මධ්‍යම ආයෝජන තීරය තුළ කුසලතා ඉහළ නැංවීමේ මධ්‍යස්ථානයක් සඳහාද භූමියක් වෙන් කිරීම මේ යටතේ හඳුනාගෙන ඇත. මේ හරහා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය තුළ පවතින 3.6 ක් වූ විරැකියා අනුපාතය පහළ හෙලීමටත්, 2020 වන විට අපේක්ෂා කර ඇති මුළු රටෙහිම සමස්ත තරුණ විරැකියා අනුපාතය 20.29 ප්‍රමාණය පහත හෙලීමටත් හේතුවක් වනු ඇත. එසේම මෙය අනාගතයේදී නිර්මාණය වීමට නියමිත නව තාක්ෂණය සමඟ මුසු වූ කර්මාන්ත සඳහාද කුසලතා පිරි රැකියා සහිත තරුණ ප්‍රජාවක් නිර්මාණය කිරීමට ද පිටිවහලක් වේ.

සමාජීය අපරව්‍යුහ පහසුකම් එමෙන්ම සෞඛ්‍ය පහසුකම් හා ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය මගින්ද නහවුරු වූ ආකාරයට වැඩි ශ්‍රම බලකායක් සැපයෙන නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ආයතන රාශියක එකරැස් වීමක් සහිත කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරන බැවින් කර්මාන්ත හදිසි අනතුරු සඳහා පවතින අවදානම අනුව මධ්‍යම ආයෝජන තීරයට සම්බන්ධව ප්‍රධාන පෙළේ රෝහල් සංකීර්ණයක අවශ්‍යතාවයක් පැන නැගී ඇත. මෙහිදී බියගම ප්‍රාදේශීය දිසා රෝහල නවීකරණය කරමින් මෙම නව රෝහල් සංකීර්ණයට බද්ධ වූ වඩා යහපත් සෞඛ්‍ය පහසුකම් ප්‍රදේශයේ නේවාසික සහ සංසරණ ජනගහනයට ළඟා කරදීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

මධ්‍යම ආයෝජන තීරය සංවේදී තෙත්බිම් තුනක් හරහා ගමන් කරන අතර වැඩිවන සංවර්ධන පීඩනයන් හමුවේ මෙම තෙත්බිම් ආරක්ෂා කර ගනිමින් කර්මාන්ත සංවර්ධනයට ඉඩ දිය යුතු බැවින් සියඹලාපේ මංසන්ධිය සමඟ පවතින ඇවිදින මංනිරුව සහ රග්ගහවත්ත ඇළ ඇතුළු කොටගත් දර්ශනීය කුඹුරු යාය, තෙත්බිම් උද්‍යානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ අනුව තෙත්බිම් හා සබඳව කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමේදී, සියඹලාපේ මංසන්ධිය බියගම ආයෝජන සැකසුම් කලාපයට ඇතුල්වීමේ ප්‍රධාන ප්‍රවේශයක් වීම හේතුවෙන් යෝජිත කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධන කලාපයේ ප්‍රධාන පොදු විවේක පහසුකම් සහිත තෙත්බිම් උද්‍යානය මගින් අනාගත නිෂ්කලන කර්මාන්ත පුරවර දැක්ම සාක්ෂාත් කරගැනීමට ප්‍රබල පිටිවහලක් සපයනු ඇත.

6.4.1.2 අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය පුළුල් කිරීම මගින් කර්මාන්ත සඳහා වන ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම (Local Industrial Collector Strategy)

මෙම උපායමාර්ගය යටතේ ප්‍රදේශයේ ඉඩම් 13% ක් කර්මාන්ත ආයෝජන අවස්ථා සඳහා විවෘත කිරීමේ පරමාර්ථය සාක්ෂාත් කරගැනීමට සහය ලැබෙන අතර හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර මාර්ග, මංනිර 4 ක් දක්වා පුළුල් වීම මේ යටතට යෝජනා වේ. ඒ අනුව මාබිම ප්‍රදේශයේ පවතින සංවර්ධනය නොවූ ඉඩම් මාබිම පාර හරහා කර්මාන්ත සඳහා විවෘත වන අතර පට්ටිවිල - මාකොළ පාර හරහා පට්ටිවිල ප්‍රදේශයේ ඉඩම් කර්මාන්ත ආයෝජනය සඳහා විවෘත වේ. එමෙන්ම, කඩුවෙල අන්තර් හුවමාරුව සමඟ සම්බන්ධ කෙරෙන ජයන්ති මාවත සමඟ මානේන මාර්ගය සම්බන්ධ කිරීමද, මල්වන- දොම්පේ මාර්ගය බියගම නොටුපොළ මංසන්ධිය දක්වා සංවර්ධනය කිරීමටද යෝජිතය. එසේම, වඩුවේගම සිට බියගම කලාපය දක්වා දිවෙන මාර්ගයත්, ගෝනවල - කොහොල්විල මාර්ගයත් යෝජිත ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර මාර්ග සංවර්ධනය යටතට වැටේ.

මෙම මාර්ග ජාලය පුළුල් වීම හරහා බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ දකුණු පෙදෙසට නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය උදෙසා වැඩි වටිනාකමක් සමඟ ආයෝජන ආකර්ෂණය ළඟා කර දීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයට අමතරව මාබිම - ගනේවල මාර්ගයන්, බියගම උප විදුලිපළ අසලින් වැටි ඇති පවර් හවුස් මාර්ගයන්, කොට්ටුන්න-මාහේන මාර්ගයන්, මඟුරුවිල මාර්ගයන්, බොල්ලෑගල-විජේරාම මාවතන් මංජීරු දෙකක් සහ සේවා තීර සහිත අනු අභ්‍යන්තර මාර්ග ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය.

මෙම අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය උතුරු පසින් මධ්‍යම ආයෝජන තීරයටත්, දකුණු පසින් බියගම-කොළඹ මාර්ග තීරයටත් සම්බන්ධ වන අතර මෙහිදී අනු කර්මාන්ත ප්‍රවේශ දොරටු ලෙස පවතින මංසන්ධිත් ද සංවර්ධනය කිරීමටද යෝජනාව ඇත.

එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන සැලැස්මට අනුකූලව බියගම-කොස්ගම දුම්රිය මාර්ගය ඉදිකිරීමට යෝජනාව ඇති අතර එමඟින් සපුගස්කන්ද හා සියඹලාපේ ප්‍රදේශ සඳහා නව දුම්රිය ස්ථාන දෙකක් යෝජනාව පවතී. එබැවින් මෙම අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය හරහා අදාළ දුම්රිය ස්ථාන සම්බන්ධ කරමින් කර්මාන්ත කලාපයේ රැකියා නියුක්තිකයන්ට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැලසීම අපේක්ෂා කෙරේ. එසේම භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහාද මෙම දුම්රිය මාර්ගය ඉදිකිරීම පහසුවක් වන බැවින් කර්මාන්ත සංවර්ධනයට අවශ්‍ය කෙරෙන ප්‍රවාහන පහසුකම් මෙම උපායමාර්ගය හරහා සලසා දෙනු ලැබේ.

6.4.1.3 ජිලූ ඇන්ඩ් ජිලේ කර්මාන්ත උද්‍යාන (Plug & Play Industrial Parks Strategy)

කර්මාන්ත සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ තුන්වන උපායමාර්ගය ලෙස සියලු යටිතල පහසුකම් සම්පාදනය කළ කර්මාන්ත උද්‍යාන නිර්මාණය කිරීමට යෝජනාව ඇත. මූලිකවම කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය වන ආර්ථික, භෞතික, සමාජීය සහ මාර්ග සම්බන්ධතා යටතේ වඩාත් යෝග්‍ය භූමිත් හඳුනා ගැනීමට සිදු කළ විශ්ලේෂණය හරහා මධ්‍යම ආයෝජන තීරය හා බැඳුණු දකුණු කොටස වඩාත් යෝග්‍ය කලාපය වශයෙන් හඳුනාගනු ලැබිණි. එය ඇමුණුම 18 මගින් නිරූපණය කර ඇත.

ඒ අනුව හෙයියන්තුවු ප්‍රදේශය තුළ තෙත්බිම් පරිසරය හා බැඳුණු ඉඩම් තුනක් හඳුනාගත් අතර එම ඉඩම් තෙත්බිම් ආශ්‍රිත පරිසරය නිසිලෙස සංරක්ෂණ විධිවිධාන සහිතව සකස් කරමින් පාරිසරික වටිනාකම් එක් කළ කර්මාන්ත ආයෝජන අවස්ථා සඳහා යොමු කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. එම කර්මාන්ත උද්‍යාන තුන මගින් අවට ඇති කර්මාන්ත සහ ඉදිරියට ආකර්ෂණය වීමට නියමිත කර්මාන්ත සඳහාද ආදර්ශයක් ලබා දෙන එසේ නොමැතිනම් නිරසාර කර්මාන්ත අනුරුවක් ලෙස නිර්මාණය කිරීමට උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘතිය යටතේ අපේක්ෂා කෙරේ.

එමෙන්ම ඩිමෝ මංසන්ධිය මගින් ප්‍රවේශය ලබා දෙන ප්‍රදේශය තුළ දැනට ඩිමෝ උපයෝගීතා වාහන වැඩපොළ සහිත ප්‍රදේශය හා බැඳුණු කර්මාන්ත පරිච්ඡේදය තවදුරටත් පුළුල් කරමින් මහා පරිමාණ නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ආකර්ෂණය කර ගැනීමට අවශ්‍ය කෙරෙන මූලික යටිතල පහසුකම් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනාව ඇත. එහිදී ඒ අවට ඇති දැනට සංවර්ධනය නොවුණු අක්කර 20 ක පමණ භූමි ප්‍රදේශය ආයෝජන අවස්ථා සඳහා උන්ප්‍රේරකයක් ලෙස ජිලූ ඇන්ඩ් ජිලේ කර්මාන්ත උද්‍යාන සංවර්ධනයට අපේක්ෂා කෙරේ.

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

ආර්ථික සංවර්ධන
උපායමාර්ගික සැලැස්ම

කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධන
සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

ආර්ථික සංවර්ධන
උපායමාර්ගික සැලැස්ම

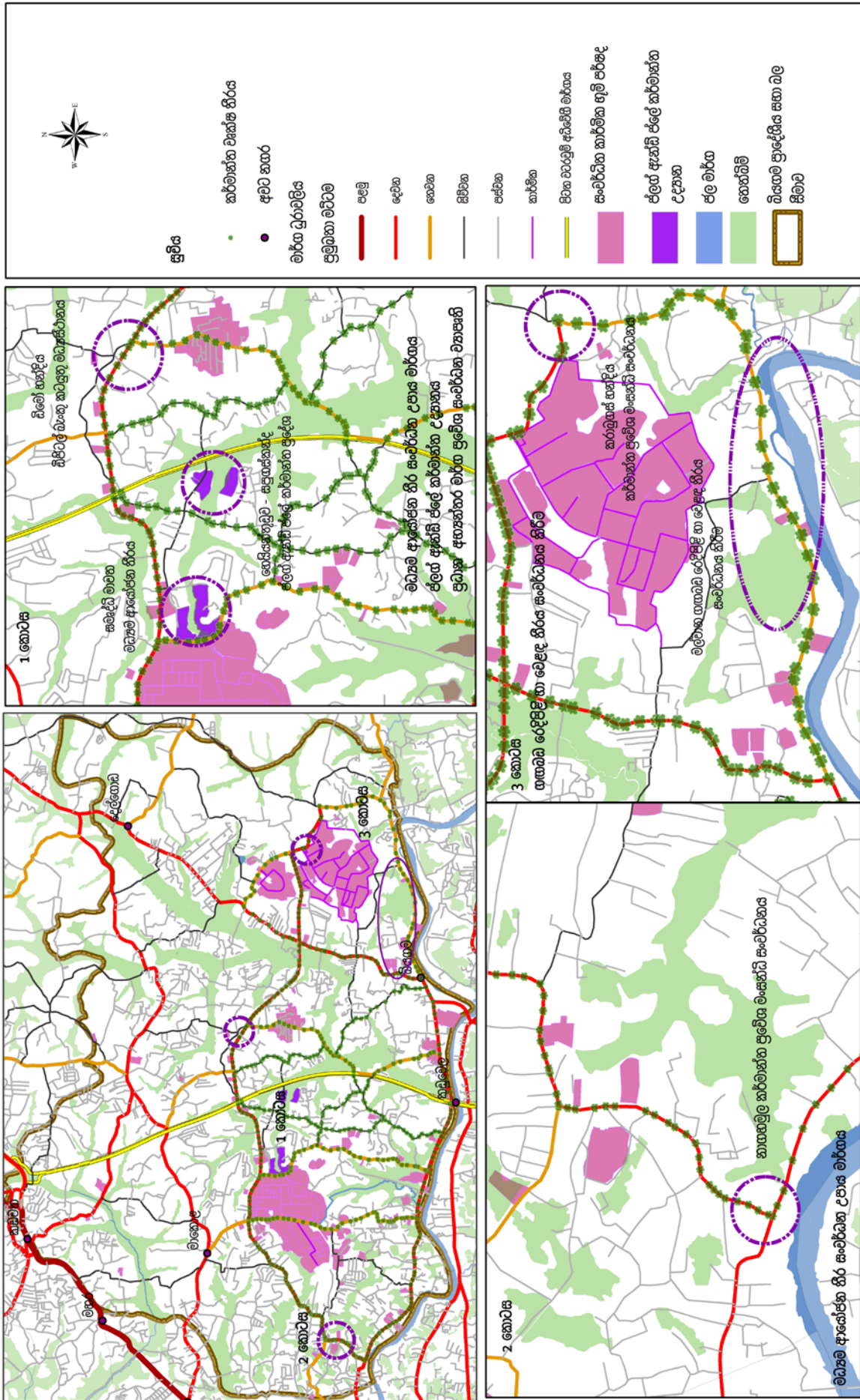
කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධන
සැලැස්ම

6.4.1.4. ගඟබඩ ඵලදායී තීර සංවර්ධනය
(Riverfront Productive Tracts Strategy)

මල්වාන, වල්ගම ප්‍රදේශ මේ වන විටත් ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය හේතුවකොට අතුරු නිෂ්පාදන ලෙස රෙදිපිළි ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර සඳහා සංවර්ධනය වූ කලාපයක් බවට පත් වී ඇත. මල්වාන දොම්පේ මාර්ගයේ කරාඹුගස් මංසන්ධියේ සිට මල්වාන නගරය දක්වා මෙලෙස රෙදිපිළි හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන අමුද්‍රව්‍ය සහිත වෙළඳ ව්‍යාපාර ආයතන දක්නට ලැබෙන අතර එම නන්ත්වය අවබෝධ කරගනිමින් ගඟබඩ ඵලදායී වෙළඳ තීර සංවර්ධන උපාය මාර්ගය කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම යටතේ යෝජිතව ඇත.

මෙහිදී ගඟට පිටුපස හරවමින් සංවර්ධනය වී ඇති අනවසර වෙළඳ කුටි ඉවත් කරමින් ගඟ පෙදෙසේ දුර්ගතීයත්වය ආර්ථික වටිනාකමක් ලෙස එක් කරමින් රෙදිපිළි හා කර්මාන්ත නිෂ්පාදන අමුද්‍රව්‍ය සහිත වෙළඳ කුටි තීරයක් සංවර්ධනය කිරීමට දිරිගැන්වීම මෙම උපායමාර්ගය යටතේ අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහිදී නිරන්තර ජල ගැලීම් අවදානමට ලක් වන මල්වාන ප්‍රදේශය තුළ වාර්මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉදිකිරීමට නියමිත කැලණි ගඟ ගංවතුර පාලන බැම්ම ව්‍යාපෘතියද අන්තර්ග්‍රහණය කෙරෙන අතර ආපදාවන්ගෙන් මිදුණු කැලණි ගඟේ පාරිසරික දුර්ගතියද නම ආර්ථිකයට එක්කොට ගත් සංවර්ධන කලාපයක් ලෙස මල්වාන ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමට ඉහත උපායමාර්ගය යටතේ අපේක්ෂා කෙරේ.

ඒ අනුව ඉහතින් විස්තරාත්මකව ඉදිරිපත් කළ උපායමාර්ගයන් ඇතුළත්ව බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත කර්මාන්ත සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම සිතියම 6.11 මගින් දක්වා ඇත.

සිතියම 6.11 : සේපින කර්මාන්ත සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම

සේපින කර්මාන්ත සැලැස්ම - වියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
 මුලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා දුරකථන සැලසුම් කණ්ඩායම

වෘත්තීය : ආචාර්ය ජයරත්න ආචාර්ය

වෘත්තීය : ආචාර්ය ජයරත්න ආචාර්ය

වෘත්තීය : ආචාර්ය ජයරත්න ආචාර්ය

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

හිරසර පරිසර සංවර්ධන
උපායමාර්ග සැලැස්ම

පාරිසරික සංරක්ෂණ සැලැස්ම

6.5. හිරසර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ග සැලැස්ම

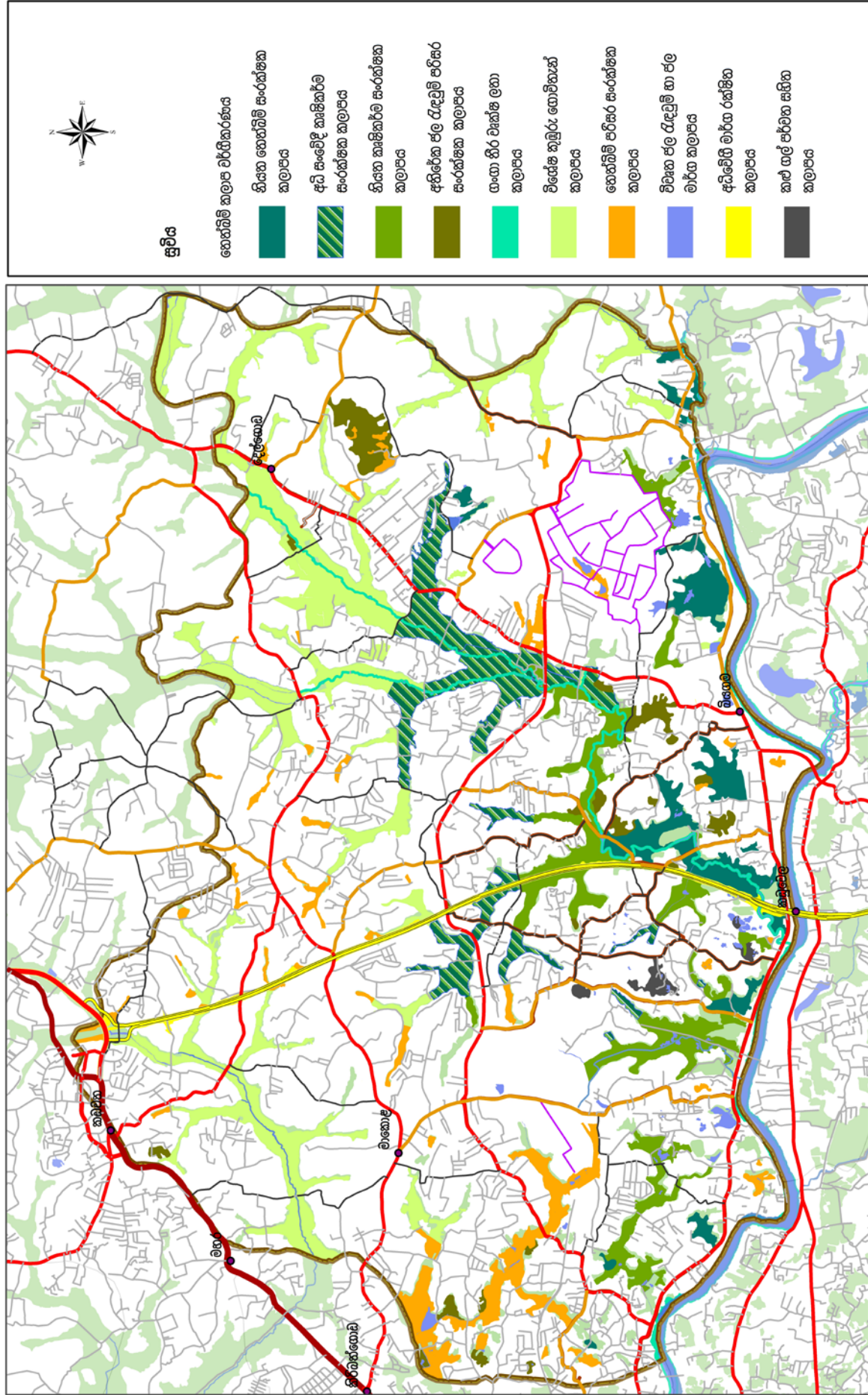
බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ භූමි පරිහරණයෙන් 19% ක් පාරිසරික සම්පත් සහිත පද්ධතීන් බැවින් අනාගත ප්‍රජාව උදෙසාද එම පාරිසරික සම්පත් සුරකිමින් කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීම හරහා ආර්ථික සංවර්ධනය ළඟා කර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහිදී තෙත්බිම් හා සබැඳි නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමේ අභිලාශය තුළ ප්‍රදේශයේ සංවේදී තෙත්බිම් පද්ධතිය සංරක්ෂණය උදෙසා නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ග හඳුනාගෙන ඇත. එමගින් සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය තුළ හඳුනාගත් මූලික ගැටළු වන සංවේදී පරිසර පද්ධතිය හා කර්මාන්ත සංවර්ධනය ආශ්‍රිතව පවතින ගැටලු මෙන්ම ජල ගැලීම් තත්ත්ව මගින් සිදුවන බලපෑම් පාලනය කිරීම උදෙසා එම සංවේදී තෙත්බිම් ජල රඳවන ප්‍රදේශ ලෙස සංරක්ෂණය කිරීමටද අවධානය යොමු කර ඇත.

6.5.1. පාරිසරික සංරක්ෂණ සැලැස්ම.

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයට පරිසර සංරක්ෂණ සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීමට ප්‍රධාන කරුණ වනුයේ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී තෙත්බිම් සඳහා ඇති වන සාමාන්‍ය බලපෑම් අවම කිරීමේ අවශ්‍යතාවයයි. එනම් දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ කර්මාන්ත හා නේවාසික භාවිතයන්හි වර්ධනය සමඟ ප්‍රදේශයේ හරිත කලාප සහනවය අඩු වීම සිදු වූ අතර එය තවදුරටත් ප්‍රදේශයේ සංවේදී තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩු වීමට හේතු විය. මෙම තත්ත්වය ඔස්සේ ප්‍රදේශයේ භෞමික සංවර්ධනය, නිරසාර පරිසර පද්ධතියක් සමඟම එක් වූ සංවර්ධනයක් බවට පත්කිරීම පාරිසරික (තෙත්බිම්) සංරක්ෂණ සැලැස්ම මගින් සිදු කෙරේ.

තෙත්බිම් පරිසර සංරක්ෂණ සැලැස්ම සකස් කිරීම උදෙසා පාරිසරික විශ්ලේෂණයන් කිහිපයක් මත පදනම් වූ අතර ඒ සියලු විශ්ලේෂණයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් මත විවිධ පරිසර වටිනාකම් සහිත තෙත්බිම් කලාපීකරණයක් හරහා පරිසර සංරක්ෂණ සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවේ.

ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන පිටිනයන්, පරිසර සංවේදීතා දර්ශකයන් පදනම් කර ගනිමින් මූලිකවම තර්ජනයට ලක්වී ඇති සහ අනාගතයේදී තර්ජනයට ලක්විය හැකි තෙත්බිම් හඳුනාගැනීමක් මෙම පරිසර සංරක්ෂණ සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී සිදුකළ පළමු පියවර වේ. ඉන් අනතුරුව ප්‍රදේශයේ භූ විද්‍යාත්මක හා භූගෝලීය ලක්ෂණ, විශේෂයෙන්ම පාංශු වර්ගවල සංයුතිය, ජල මාර්ග සහ ගැලීම් දිශාව, අනු ජල දෝෂිත , ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීම් සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව මගින් හඳුනාගෙන ඇති තෙත්බිම් කලාපීකරණය, කැලණි ගඟේ ජල ගැලීම් තත්ත්වයන්ගෙන් යට වූ ප්‍රදේශ ආදී සියලු ස්ථර යොදා ගනිමින් සිදු කළ විශ්ලේෂණයට අනුව හිමි වූ ප්‍රතිඵලය, වර්තමාන භූමි පරිහරණය සහ ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කළ අන්තර්ගත ලද කුඹුරු විශ්ලේෂණයද සමඟ සසඳමින් අවසාන පියවර ලෙස සිතියම 6.12 මගින් දැක්වෙන තෙත්බිම් පරිසර සංරක්ෂණ කලාපීය සැලැස්ම සකස් කරන ලදී.

නගරයේ සංරක්ෂණ සැලැස්ම - බියගම ප්‍රාදේශීය සහ වල ප්‍රදේශය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කාර්යාලය

නගරයේ සංරක්ෂණ සැලැස්ම 2018

බස්නාහිර පළාත් ආයතන

බියගම නගර සංවර්ධන සලැස්ම (2019-2030)

සැකසුම් : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

සිතියම 6.12 : පාරිසරික සංරක්ෂණ සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය සංවර්ධන සැලැස්ම

හිරසර පරිසර සංවර්ධන
උපායමාර්ග සැලැස්ම

පාරිසරික සංරක්ෂණ සැලැස්ම

නියත තෙත්බිම් සංරක්ෂක කලාපය

කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර ප්‍රදේශය තුළ පවතින වගුරු තෙත්බිම් ජල රඳවන පද්ධතියක් ලෙස සංරක්ෂණය කිරීම

අධි සංවේදී කෘෂිකර්ම සංරක්ෂක කලාපය

කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍රයන් සමඟ බැඳුණු කුඹුරු ඉඩම් ජල ගැලීම් අවස්ථාවලදී ජල රඳවන පද්ධතියක් ලෙස සංරක්ෂණය කිරීම.

නියත කෘෂිකර්ම සංරක්ෂක කලාපය

කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර ප්‍රදේශය තුළ පවතින දැනට වගා කටයුතු අත්හැර දැමුණු සියලුම කුඹුරු ඉඩම් කෘෂිකර්ම කටයුතු සඳහා පමණක් දිරිගන්වන අතර ජල ගැලීම් අවස්ථාවලදී ජල රඳවන පද්ධතියක් ලෙස සංරක්ෂණය කිරීමටත් අනුබල දෙනු ලැබේ.

අතිරේක ජල රැඳවුම් පරිසර සංරක්ෂක කලාපය

කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර ප්‍රදේශය තුළ පවතින අධි සංවේදී තෙත්බිම් හා බැඳුණු ලඳු කැළ: ජල ගැලීම් අවස්ථාවලදී ජල රඳවන පද්ධතියක් ලෙස සංරක්ෂණය කිරීමටත් අනුබල දෙනු ලැබේ.

ගංගා තීර වෘක්ෂලතා කලාපය

කැලණි ගඟ සහ ඇළ මාර්ග රක්ෂිත සහ ඉවුරු ආශ්‍රිත කලාපය කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර වෘක්ෂලතා රක්ෂිත තීර ලෙස සංරක්ෂණය කිරීමට අනුබල දෙනු ලැබේ.

විශේෂ කුඹුරු ගොවිතැන් කලාපය

කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර ප්‍රදේශය තුළ පවතින දැනට වගා කටයුතු සිදු කෙරෙන එලදායි කුඹුරු ඉඩම් කෘෂිකර්ම කටයුතු සඳහා පමණක් දිරිගන්වන අතර ජල ගැලීම් අවස්ථාවලදී ජල රඳවන පද්ධතියක් ලෙස සංරක්ෂණය කිරීමටත් අනුබල දෙනු ලැබේ.

තෙත්බිම් පරිසර සංරක්ෂක කලාපය

පාරිසරික රෙගුලාසි සහ සීමාවන්ට අනුකූල වූ සංවර්ධන භාවිතාවන් දිරි ගැන්වීම සිදු කෙරෙන අතර විශේෂයෙන්ම තෙත්බිම් පාරිසරික උද්‍යාන සහ එම කලාපයේ යෝජිත භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට මූලිකවම අනුබල දෙනු ලැබේ.

විවෘත ජල රැඳවුම් හා ජල මාර්ග කලාපය

කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර ප්‍රදේශය තුළ පවතින සියලුම විවෘත ජල රැඳවුම් හා ජල මාර්ග ලෙස ගංගා, අතු ගංගා, ඇළ මාර්ග, දිය අඟල් , පොකුණු, වැව් ආදිය සංරක්ෂණය කිරීමට මෙහිදී අනුබල දෙනු ලැබේ.

අධිවේගී මාර්ග රක්ෂිත කලාපය

අධිවේගී මාර්ගයේ වැට මායිමේ සිට මීටර 60ක සීමාව අධිවේගී රක්ෂිත කලාපය යටතට ගැනෙන අතර එහි පළමු මීටර 10 තුළ කිසිදු සංවර්ධන කාර්යයක් උදෙසා අනුබල නොදෙන අතර රේඛීය උද්‍යාන සඳහා පමණක් අනුබල දෙනු ලැබේ.

කළුගල් පර්වත සහිත කලාපය

වගුව 6.13 : කලාපය අර්ථ දැක්වීම හා ඊට අයත් වන භූමිත් වර්ගීකරණය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

හිරසර පරිසර සංවර්ධන
උපායමාර්ග සැලැස්ම

පාරිසරික සංරක්ෂණ සැලැස්ම

භූ දර්ශන සැලැස්ම

මෙම තෙත්බිම් සංරක්ෂණ කලාපීය සැලැස්මට අනුකූලව වගුව 6.13 මගින් දැක්වෙන අධි සංවේදී තෙත්බිම් හෙක්ටයාර 553 ක් හඳුනාගත් අතර ඒවා නියත වශයෙන්ම සංරක්ෂණය කළ යුතු ජල රඳවන තෙත්බිම්, ජල රඳවන ලෙස ක්‍රියා කරන අත් හර්න ලද කුඹුරු සහ නැවත කුඹුරු ලෙස අස්වැද්දිය හැකි තෙත්බිම්, අතිරේක ජල රඳවන ලෙස ක්‍රියා කරන ලද කැලෑ යන සියල්ලෙහිම එකතුවකි. මීට අමතරව කැලණි ගඟ රක්ෂිතය සහ අතු ගංගා රක්ෂිත ගංගා තීර වෘක්ෂලතා කලාපය ලෙසත්, සියලුම ජල සම්පත් හා ඇළ මාර්ග, වැව් විවෘත ජල රැඳවුම් කලාප ලෙසත් කලාපීකරණය කර ඇත. ප්‍රදේශය තුළ පවතින භූමි පරිහරණයේ 13% ක් වන කුඹුරු පද්ධතිය කුඹුරු වගා කටයුතු සඳහා පමණක් වෙන් කර පරිසර සමතුලිතතාවයට ශක්තියක් ලෙස සංරක්ෂණ කිරීමටත් පියවර ගෙන ඇත.

නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් යන අනාගත දැක්ම සාක්ෂාත් කරගැනීමට පාරිසරික හා සමාජීය සෘණාත්මක බලපෑම් හමුවේ අකම්පිත නගරයක් ඇති කිරීම යන දෙවන අරමුණ සඳහා හෙක්ටයාර 127 ක තෙත්බිම්, කුඩා පරිමාණ තෙත්බිම් උද්‍යාන හා ප්‍රදේශය තුළ සංවර්ධන විභවතාවය සහිත තෙත්බිම් ලෙස කලාපීකරණයට ලක් කොට ඇත.

එමෙන්ම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් සමස්ත බස්නාහිර පළාතම ආවරණය වන ලෙස තෙත්බිම් කලාප, මාර්ගෝපදේශ සහ නියෝග සම්පාදනය කොට ඇත. එහිදී බියගම සැලසුම් බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය පහත පරිදි කලාප දෙකක් යටතේ කලාප ගත කොට ඇත.

- 1. තෙත්බිම් ස්වභාවික සංරක්ෂක කලාපය
- 2. විශේෂ කුඹුරු වගා කලාපය

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් විශේෂ විශ්ලේෂණයක් ඔස්සේ ඉහත දැක්වෙන තෙත්බිම් කලාපීකරණය තුළ සඳහන් නියත තෙත්බිම් සංරක්ෂක කලාපය සහ තෙත්බිම් පරිසර සංරක්ෂක කලාපය, තෙත්බිම් ස්වභාවික සංරක්ෂක කලාපය යටතට ගැනේ. එසේම විශේෂ කුඹුරු ගොවිතැන් කලාපය, අධි සංවේදී කෘෂිකර්ම සංරක්ෂක සහ නියත කෘෂිකර්ම සංරක්ෂක කලාපයන්, විශේෂ කුඹුරු වගා කලාපය යටතට ගැනේ. ඒ අනුව මෙම කලාප දෙක සඳහා බලපෑවැත්වෙන රෙගුලාසි, මාර්ගෝපදේශ සහ නියෝග දෙවන වෙළුමේදී දීර්ඝව කරුණු දක්වා ඇත.

6.5.2 භූ දර්ශන සැලැස්ම

බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය අනාගත දැක්ම ප්‍රකාරව තෙත්බිම් හා සබැඳි කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම උදෙසා භූ දර්ශන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය මතු වන අතර එය තෙත්බිම් පාරිසරික සංරක්ෂක සැලැස්ම සහ කර්මාන්ත ආර්ථික සංවර්ධන සැලැස්මෙහි තිරසාර පාරිසරික උපායමාර්ගයන්හි එකතුවක් වේ. මෙහිදී පාරිසරික සංරක්ෂක සැලැස්ම පදනම් කර ගනිමින් අනාගත කර්මාන්ත සංවර්ධනය හා පාරිසරික වටිනාකම් සබැඳි සංවර්ධනයක් අපේක්ෂාවෙන් තෙත්බිම් ආරක්ෂණය සඳහා බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ කාර්මික ආයතන තුළ පාරිසරික වගකීම් (Co-operate Environmental Responsibility) ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

තෙත්බිම් පරිසර සංරක්ෂණ සැලැස්ම තුළ දක්වා ඇති සංවර්ධන විභවතා කලාපය පොදු විනෝද කටයුතු සඳහා තෙත්බිම් උද්‍යාන ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතව ඇත. එය මුළු බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 127 කින් සමන්විත වන අතර ඒවා තෙත්බිම් භාරකාර මණ්ඩලයක් යටතට (Wetland Stewardship) ගෙන ඒ හරහා අදාළ ඒකාබද්ධ සම්මුතියකට යොමුකිරීමට යෝජිත වේ.

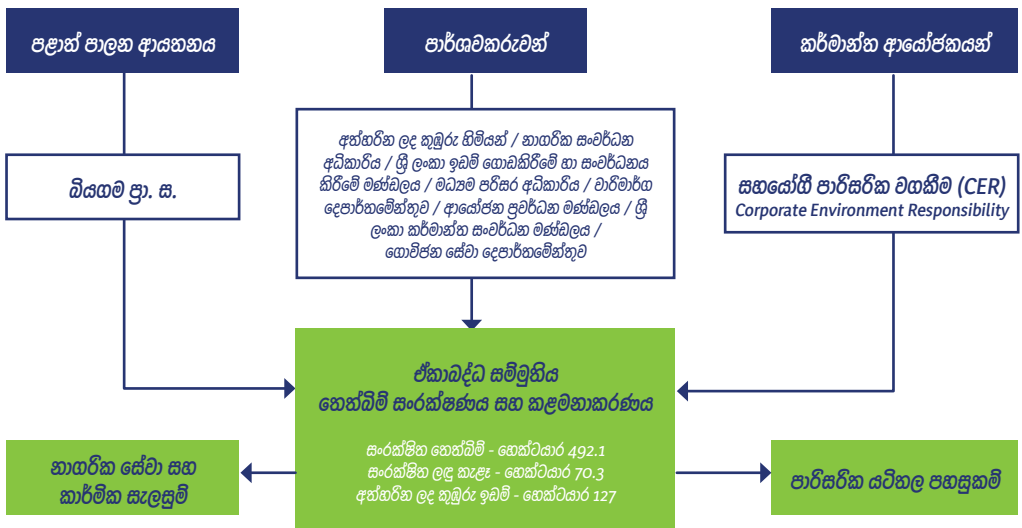
තෙත්බිම් භාරකාර මණ්ඩලය ලෙස අදහස් කරන්නේ :

"මිලට ගැනීම්, පරිත්‍යාගයන්, සංරක්ෂණ සංවිධිතව උපයෝගී කොට ගනිමින් තෙත්බිම් වල පාරිසරික ක්‍රියාකාරිත්වයන් දීර්ඝකාලීනව සංරක්ෂණය කිරීම" (මෙමගින් සෘජු හා වක්‍ර පාරිසරික, සමාජ හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ළඟා කරගත හැක)

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම
හිරසර පරිසර සංවර්ධන
උපායමාර්ග සැලැස්ම
භූ දර්ශන සැලැස්ම

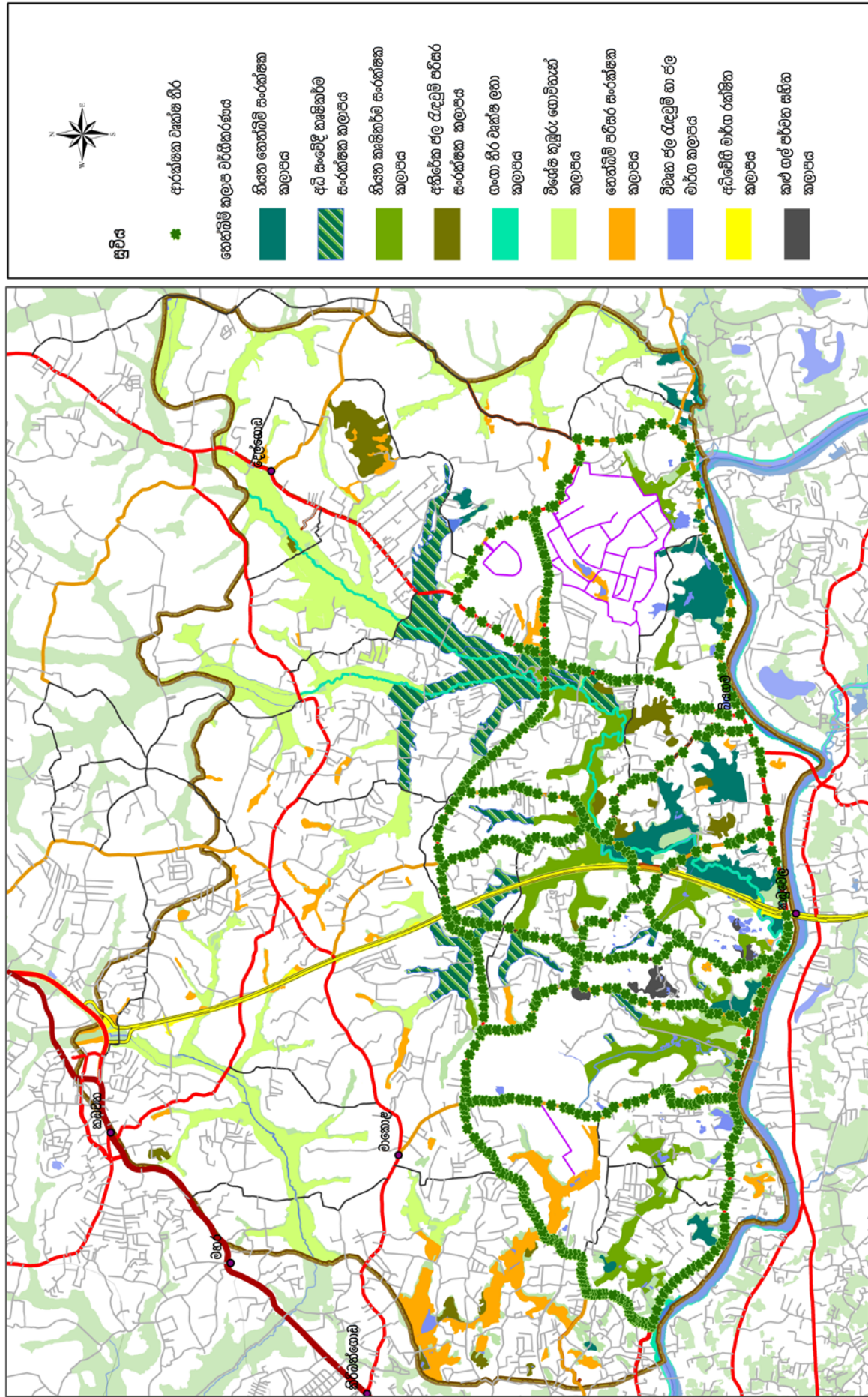
මෙහිදී ප්‍රදේශයට ආකර්ෂණය වන කර්මාන්ත ආයෝජකයන් හා ප්‍රදේශය තුළ මේ වන විටත් ස්ථාපිතව ඇති කර්මාන්ත ආයෝජකයන් නම ආයතනික පාරිසරික වගකීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අදාළ තෙත්බිම් භාරකාර මණ්ඩලය යටතට යොදවා ඇති හෙක්ටයාර 127 ක භූමීන් පොදු විනෝද කටයුතු සහිත තෙත්බිම් උද්‍යාන ලෙස භූ දර්ශන සංවර්ධනයක් සහිත අනාගත ආයෝජනයට නොහොත් වගකීමට බැඳී සිටී. ඒ සඳහා නම ආයතනික දායකත්වය ලබා දෙමින් නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් වූ අනාගත දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව වෙන් වීම ඉහත උපායමාර්ගය යටතේ සිදු වේ.

එමෙන්ම මධ්‍යම ආයෝජන තීරය සමග සම්බන්ධ වන තෙත්බිම්, ඉදිකිරීම් සඳහා සිදුවන අනවසර ගොඩකිරීම්වලට ලක්වීම වැළැක්වීම උදෙසා කර්මාන්ත පරිසරය තුළ පොදු විනෝද අවකාශීය භාවිතය ප්‍රවර්ධනය අරමුණු කරගනිමින් සියලුලාපේ තෙත්බිම් පරිසරය, යටිතේත වැව ඇතුළු කොට ඇති තෙත්බිම් පරිසරය තෙත්බිම් උද්‍යාන ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එසේම අධි සනත්ව නාගරික සේවා කලාපයන් තුළ කුඩා පරිමාණ තෙත්බිම් උද්‍යාන ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් තෙත්බිම් හා සබැඳි කර්මාන්ත සහ නේවාසික සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට යෝජනය. මෙම යෝජන තෙත්බිම් උද්‍යාන ඇතුළු කොටගත් භූ දර්ශන සැලැස්ම මගින් අනාගත දැක්ම වූ නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය. ඒ සඳහා රූප සටහන 6.11 මගින් දැක්වෙන ප්‍රදේශයේ වගකිව යුතු ආයතනික ව්‍යුහය තෙත්බිම් භාරකාර මණ්ඩලය හරහා ස්ථාපිත වේ.

රූප සටහන 6.11 : හෙත්බිම් භාරකාර මණ්ඩලයේ ආයතනික ව්‍යුහය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

යෝජන කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට හඳුනාගත් අභ්‍යන්තර මාර්ග තීර පුළුල් කිරීමේදී එම ප්‍රවේශ මාර්ග දෙපස ආරක්ෂක වෘක්ෂ තීරයක් නිර්මාණය කිරීමට තිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘතියක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. එය සිතියම 6.13 මගින් නිරූපණය කර ඇති අතර මේ හරහා කර්මාන්ත සංවර්ධනයන් සමඟ ඇති වන වායු දූෂණය, ශබ්ද දූෂණය සහ නාගරික උෂ්ණත්වය යන පාරිසරික ගැටළු සඳහා සහනයක් වීම මෙන්ම මෙම වෘක්ෂ තීර ප්‍රදේශයට භූ දර්ශනීය වටිනාකමක්ද එක් කරනු ලැබේ. මෙහිදී යෝජනා පළමු සහ දෙවන ප්‍රමුඛතා මාර්ග සඳහා සේවා තීරය සහ භූ දර්ශනය ඇතුළු ව මාර්ග දෙපස මීටර 4.75 ක ඉඩක් වෙන් වේ. එසේම සේවා හා භූ දර්ශනය සඳහා තෙවන ප්‍රමුඛතා මාර්ගයන්හි මීටර 2.5 කද සිව්වන ප්‍රමුඛතා මාර්ගයන්හි 2.25කද ලෙස මාර්ග දෙපස ඉඩ වෙන් වීම සිදු වේ.

පරිසර හා භූ දර්ශන සැලැස්ම - බියගම ප්‍රාදේශීය සහ බල ප්‍රදේශය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කොමිෂන්වල

බස්නාහිර පළාත් ආයතන

බියගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)

සැකසුම් : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
 දෙසැම්බර් 2018

සිතියම 6.13 : පරිසර හා භූ දර්ශන සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

හිරසර පරිසර සංවර්ධන
උපායමාර්ග සැලැස්ම

ආපදා අවදානම්
අවම කිරීමේ සැලැස්ම

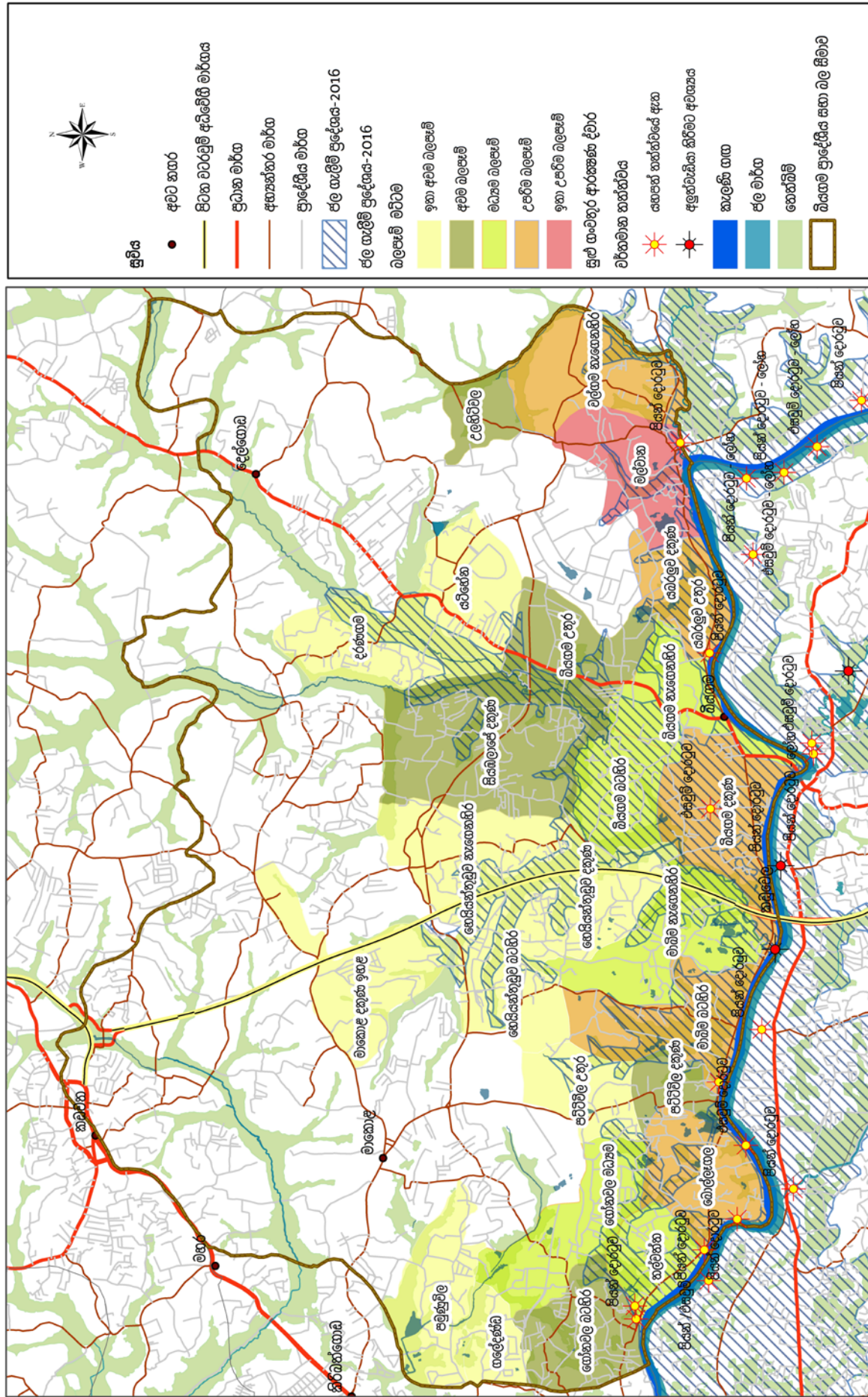
6.5.3. ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්ම.

සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය යටතේ මූලිකවම සාකච්ඡාවට භාජනය කළ ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස කැලණි ගඟේ ජල ගැලීම් තත්ත්වයෙන් සිදුවන බලපෑම හඳුනාගත හැකිය. මෙම තත්ත්වය ප්‍රාදේශීය මෙන්ම ජාතික වශයෙන්ද ප්‍රදේශයේ ආර්ථිකයට සෘජුව බලපෑම් කරන බව මූලික ගැටළු සම්බන්ධ විශ්ලේෂණයේදී තහවුරු කර ඇත. එසේම ජන ජීවිතයද මේ හරහා අඩාල වන අතර මල්වාන, යබරලුව, මාබීම, පට්ටිවිල සහ බියගම දකුණ යන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ වැඩි වශයෙන් ගංවතුර ආපදාවට ලක් වේ. මෙම තත්ත්වය යටතේ බියගම නාගරික ප්‍රදේශයට ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්මක කඩිනම් අවශ්‍යතාවය මතුව ඇති බව අවධාරණය කළ යුතුය.

මූලිකව ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්ම, තිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපක්‍රම යටතේ යෝජිත පරිසර සංරක්ෂක සැලැස්මන් එහි එන උපායමාර්ගයන්ද සමඟ වක්‍රාකාරව සම්බන්ධ වේ. එහිදී ප්‍රදේශයේ පවතින සංවේදී තෙත්බිම් පද්ධතිය, අධි සංවේදී තෙත්බිම් සංරක්ෂක සැලැස්මක් යටතේ සංරක්ෂණය කිරීම මගින් ගංවතුර තත්ත්වයන්හිදී වැඩි ජල ධාරිතාවයක් රඳවා ගැනීමට අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. එමෙන්ම කැලණි ගඟ හා සම්බන්ධිත අතු ගංගා හා ජල මාර්ග සඳහා රක්ෂිත හඳුන්වා දෙමින් තවදුරටත් නෛතික රාමුවක් යටතේ ගංවතුර පාලනයට සහ එයින් වන බලපෑම අවම කිරීමට කටයුතු යොදවා ඇත.

ඊට අමතරව භෞතික ක්‍රියාමාර්ග වශයෙන් ගංවතුර පාලනයට ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ මැදිහත්වීමක් ලෙස නිරන්තරයෙන් ආපදාවට ලක්වෙන මල්වාන ප්‍රදේශයේ මල්වාන සම්බවෙල ඇල සහ ඒ අවට තෙත්බිම් පද්ධතිය සංරක්ෂණය කරමින් අතිරික්ත ජල රඳවන කලාපයක් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම හඳුනාගැනීම උදෙසා පසුගිය අවුරුදු කිහිපය තුළ සිදු වූ ජල ගැලීම් තත්ත්වයන් අධ්‍යයනය කර එම තත්ත්වයන් යටතේ වැඩි වශයෙන් පීඩාවට පත් ජනගහනය ග්‍රාම නිලධාරී මට්ටමින් සැලකිල්ලට ගෙන ආපදාවට ලක්වෙන ප්‍රදේශය ප්‍රධාන කලාප 5 ක් යටතේ වර්ග කිරීම සිදු කර ඇත. එය සිතියම 6.14 මගින් නිරූපණය කර ඇත.

එහිදී වැඩිම පීඩාවට පත්වන කලාපය බවට මල්වාන කලාපය පත් වූ අතර එම කලාපය තුළ පවතින සංවර්ධන විභවතාවයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමත් නේවාසික සහ වාණිජ සංවර්ධන පීඩනය නිසා සිදුවන සෘණාත්මක පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීමත් මෙහිදී සැලකිල්ලට ගැනිණි. එසේම 2016 වසරේ සිදු වූ ජල ගැලීම් තත්ත්වයන් සමඟ පවතින සුළු ගංවතුර ආරක්ෂක ගේට්ටුවල තත්ත්වය සහ ඒවාට සිදුව ඇති හානි වීම් ආදිය සැලකිල්ලට ගෙන නැවත පිළිසකර කිරීමේ අවශ්‍යතාවයද ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්ම යටතේ හඳුනාගෙන ඇත.

සිතියම 6.14 : යාමතුර අවදානම් කලාප සහ ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්ම

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

යාමතුර අවදානම් කලාප සහ ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්ම - බිසඟම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය

මූලාශ්‍රය : ආපදා මැදිහත්කරණ මධ්‍යස්ථානය/ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම

බස්නාහිර, පළාත් අංශය

බිසඟම නගර සංවර්ධන සලැස්ම (2019-2030)

සැකසුම් : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් නාච්ඡාලය

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

හිරසර පරිසර සංවර්ධන
 උපායමාර්ග සැලැස්ම

පොදු එළිමහන් සහ විනෝද
 කටයුතු පිළිබඳ
 අවකාශීය සැලැස්ම

6.5.4 පොදු එළිමහන් සහ විනෝද කටයුතු පිළිබඳ අවකාශීය සැලැස්ම

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පිළිගත් ප්‍රමිතීන්වලට අනුව, පුද්ගලයන් 1000 ක් සඳහා හෙක්ටයාර් 1.0 ක අනුපාතයක් යටතේ විවෘත අවකාශයක් ලබා දිය යුතුය. 2012 වසර තුළ ඇස්තමේන්තු කර තිබූ ජනගහනය 192,022 ක් වන අතර සංවර්ධන සැලසුමේ දත්ත විශ්ලේෂණයට අනුව වර්ෂ 2030 වන විට ජනගහනය 247,000කට ආසන්න වන බව අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව 2030 වර්ෂය වන විට බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු ජනගහනය සඳහා පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශයන්ගේ අවශ්‍යතාවය හෙක්ටයාර් 247 ක් වේ.

6.5.4.1 බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පවත්නා පොදු උද්‍යාන සහ ක්‍රීඩාංගන පිළිබඳ විස්තර

බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ මුළු උද්‍යාන හා ක්‍රීඩාංගන ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 11.7 ක් දක්වා විහිදී පවතී. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ ප්‍රතිපත්ති සහ සංකල්පයන්ට අනුව මෙම උද්‍යාන හා ක්‍රීඩාංගන වගුව 6.14 මගින් දැක්වෙන වර්ගීකරණය සහ ඇමුණුම 36 මගින්ද දක්වා ඇත.

අංකය	උද්‍යාන වර්ගය	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
1.	ඉතා කුඩා උද්‍යාන - Pocket Parks (EPP)	1.2
2.	කුඩා උද්‍යාන - Mini Park (EMP)	4.0
3.	මධ්‍යම උද්‍යාන පහළ මට්ටම - Local Parks (ELP)	5.5
4.	ඇවිදින මංකීරුව - Linear Park (ELiP)	1.0
	එකතුව	11.7

වගුව 6.14 : පවතින පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ (බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය)
 මූලාශ්‍රය : පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය - නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, 2017

අනාගත පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශයන්හි අවශ්‍යතාවය සහ ඒ සඳහා සිදු කළ විශ්ලේෂණය ඇමුණුම 37 හි දක්වා ඇත.

අංකය	උද්‍යාන වර්ගය	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
1.	ඉතා කුඩා උද්‍යාන Pocket Parks (EPP)	1.1
2.	කුඩා උද්‍යාන Mini Park (EMP)	1.4
3.	ඇවිදින මංකීරුව Linear Park (ELiP)	215.9
	එකතුව	218.4
4.	පවතින පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ (PORS)	11.7
	මුළු එකතුව	230.1

වගුව 6.15 : 2018 - 2030 දක්වා යෝජිත පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ සැලැස්ම
 මූලාශ්‍රය : පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය - නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, 2017

මීට අමතර වගුව 6.15 සහ සිතියම 6.15 මගින් දැක්වෙන පොදු චලිතයන් විනෝද අවකාශ සැලැස්ම සඳහා පහත දැක්වෙන යෝජනාද අන්තර්ග්‍රහණය කොට ඇත.

1. පවත්නා උද්‍යාන හා ක්‍රීඩා පිටි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

සුදුසුකම්ලත් පුද්ගලයන්ගේ මාර්ගෝපදේශකත්වය යටතේ නිසි භූ දර්ශන සැලැස්මකට අනුව දැනට පවතින උද්‍යාන සහ ක්‍රීඩාංගන සංවර්ධනය කිරීම කළ යුතුය. ඉඩම් අනුබෙදුම්වලින් ලබා ගත හැකි 10% ක භූමිය ඉතා කුඩා උද්‍යාන (Pocket parks) ලෙස සංවර්ධනය කළ යුතුය. ඇමුණුම 37 හි උප බෙදුම්වලින් ලබා ගත හැකි 10% ක භූමිය පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත.

2. ඇවිදින මංචීරු (Linear Parks) සංකල්පය සංවර්ධනය කිරීම.

කැලණි ගඟ සහ ඇළ රක්ෂිතය රේඛීය උද්‍යාන (ඇවිදින මංචීරු) ලෙස සංවර්ධනය කළ යුතු අතර ඒ යටතේ ප්‍රදේශය තුළ ගංවතුර උවදුරු අවම කිරීමත්, ජනගහනය අතර විනෝදකාමී පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමත් ගඟා හා ඇළ මාර්ග රක්ෂිතයේ අනවසර අත්පත් කරගැනීම් අවම කරගැනීමත් අපේක්ෂා කෙරේ.

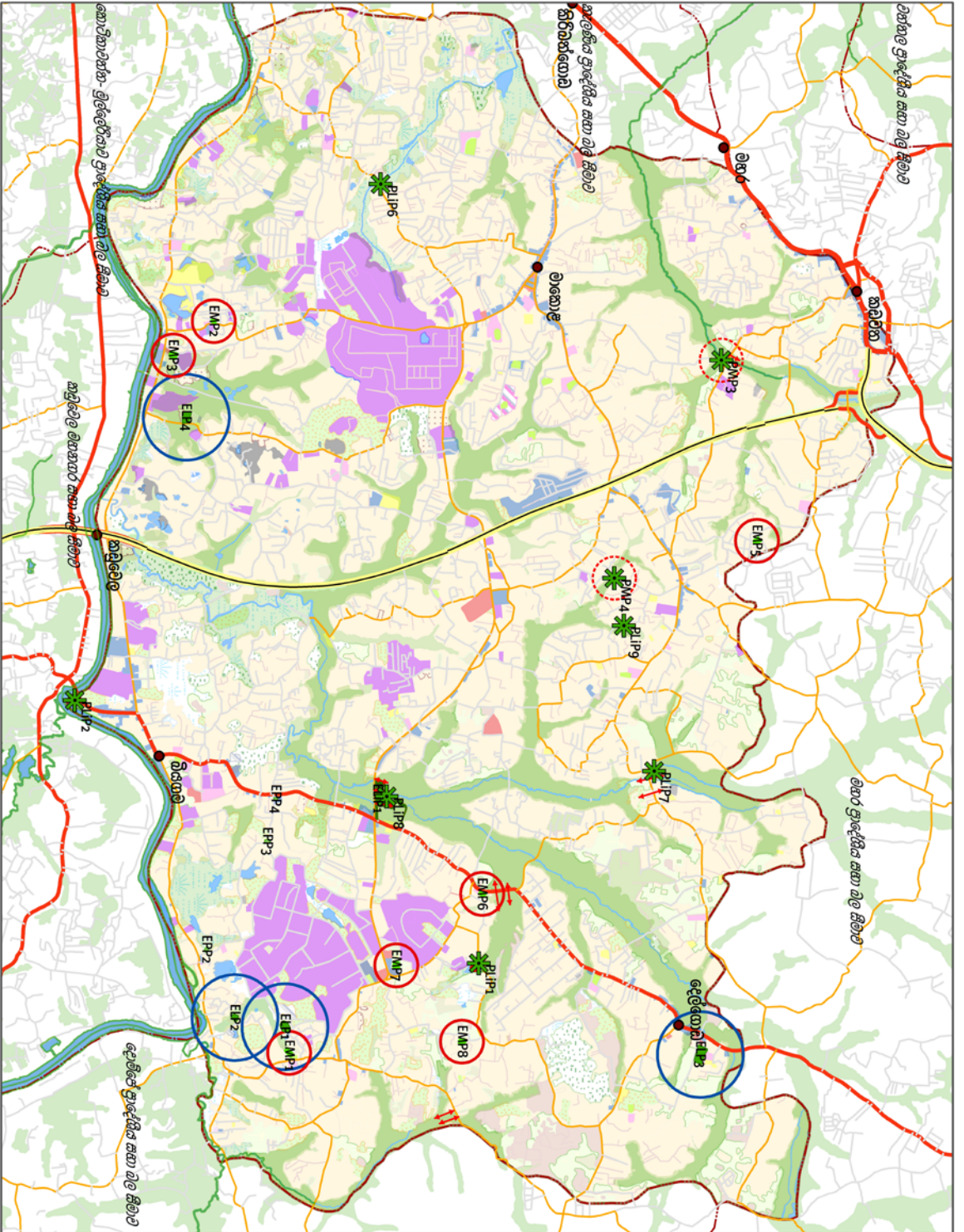
3. ගංවතුර වැළක්වීම, රඳවා ගැනීම සහ වී වගා ප්‍රදේශ

ප්‍රදේශයේ පවතින ගංවතුර අවධානම සැලකිල්ලට ගෙන පවතින කුඹුරු ඉඩම්, අත්හැරින ලද කුඹුරු ඉඩම් ගංවතුර වැළක්වීම හා රඳවා ගැනීම සඳහා ආරක්ෂා කරගත යුතුය. අවට ප්‍රදේශයන්ගේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්, අදාළ ආයතනයන්හි නිර්දේශ මත අදාළ බල ගැන්වීමේ නීති, රෙගුලාසි හා මාර්ගෝපදේශ නිසි පරිදි සකස් කරගත යුතුය.

**06 පරිවිජේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම**

හිරසර පරිසර සංවර්ධන
උපායමාර්ග සැලැස්ම

පොදු ඒළිමහන් සහ විනෝද
කටයුතු පිළිබඳ
අවකාශීය සැලැස්ම

ප්‍රවේශ

- අවට නගර
- ✪ යෝජිත පොදු උද්‍යාන
- දුරස්ථික නැරඹුම් ස්ථාන

පවතින උද්‍යාන හා ක්‍රීඩාපිටි - උද්‍යාන වර්ගය

- රේඛීය උද්‍යාන
- ඉතා ඉඩා උද්‍යාන
- ඉඩා උද්‍යාන
- අසල උද්‍යාන

සේවා ප්‍රදේශය (අර්ධ 0.2 කිලෝමීටර) ඉඩා උද්‍යාන

සේවා ප්‍රදේශය (අර්ධ 0.4 කිලෝමීටර) අසල උද්‍යාන

යෝජිත රේඛීය උද්‍යාන

ප්‍රාසල් ක්‍රීඩා පිටි

ජල මාර්ග

හෝන් බිම්

බිසඟම ප්‍රාදේශීය සහා බල සීමාව

පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ සැලැස්ම - බිසඟම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය

මූලාශ්‍රය: පරිසර සහ මා දර්ශන අංශය / ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

බස්නාහිර පළාත් අංශය

බිසඟම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)

සාකච්ඡා: ගම්පහ දිස්ත්‍රික් නාචායක

සිතියම 6.15 : පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ (PORS) සැලැස්ම- 2030

6.6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

6.6.1 උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ අනෙකුත් ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ
උපායමාර්ගික සැලැස්ම

උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ
අනෙකුත් ව්‍යාපෘති

බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය භෞතීය, සමාජීය, පාරිසරික සහ ආර්ථික යන සියලු අංශ ඔස්සේ සංවර්ධනය කිරීමෙහිලා හඳුනාගත් උපායමාර්ගික සැලසුම් භූමිය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එම සැලසුම් යටතට ගැනෙන උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති රාශියක් හඳුනාගෙන ඇත. එහිදී එම සියලු ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රමුඛතාවය මත අංශ හතරක් යටතේ අධ්‍යයනය කොට ප්‍රමුඛතා මට්ටම් අනුව ගොනු කොට ඇත. එය ඇමුණුම 38 මගින් දක්වා ඇත.

පළමු ප්‍රමුඛතා ව්‍යාපෘති

1. මධ්‍යම ආයෝජන නිර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
  - ගෝනවල - සපුගස්කන්ද මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - කරාබුගස් හංදිය - යටිතේන මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
2. මධ්‍යම ආයෝජන නිර ප්‍රවේශකන්ව මංසන්ධි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
  - නාගහමුල කර්මාන්ත ප්‍රවේශ මංසන්ධිය සංවර්ධනය කිරීම
  - කරාබුගස් හංදිය කර්මාන්ත ප්‍රවේශ මංසන්ධිය සංවර්ධනය කිරීම
3. ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
  - බියගම - කොළඹ මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - මල්වාන දොම්පේ මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - මාබිම මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
4. ප්ලාන් ඇන්ඩ් ප්ලේ කර්මාන්ත උද්‍යාන
  - සපුගස්කන්ද කර්මාන්ත උද්‍යානය - I සංවර්ධනය කිරීම
  - සපුගස්කන්ද කර්මාන්ත උද්‍යානය - II සංවර්ධනය කිරීම
5. මල්වාන ගඟබඩ රෙදිපිළි හා වෙළඳ නිරය සංවර්ධනය කිරීම
6. මල්වාන සම්බවෙල ඇළ ප්‍රතිස්ථාපනය සහ ගඟබඩ විවේක උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම
7. සියඹලාපේ තෙත්බිම් උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම
8. මාවරමණ්ඩිය රේඛීය උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම
9. යටිතේන වැව සහ අවට උද්‍යාන සංවර්ධනය කිරීම
10. බියගම නාක්ෂණික අපජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය
11. කර්මාන්ත මූලික වූ ඩිජිටල් බැංකු කටයුතු මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය
12. දෙල්ගොඩ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
13. මාවරමණ්ඩිය නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
14. මාකොළ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

06 පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ
 උපායමාර්ගික සැලැස්ම

උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ
 අනෙකුත් ව්‍යාපෘති

දෙවන ප්‍රමුඛතා ව්‍යාපෘති

1. අනු අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
  - පට්ටිවිල - මාකොළ මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - නායි පන්සල මාර්ගය මංනිරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - ඩිමෝ මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - මංකඩ මාර්ගය මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - මාවරමණ්ඩිය - මාකොළ මංනිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - ජයන්ති මාවත මංනිරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
  - කඳුබොඩ වැව මාර්ගය මංනිරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
2. ඩිමෝ කර්මාන්ත පර්ඡදය සඳහා කර්මාන්ත උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම
3. කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධන අභ්‍යන්තර මාර්ග නිර සඳහා ගස් නිර සංවර්ධනය කිරීම
4. සන අපද්‍රව්‍ය වෙන්කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම
5. මාබිම ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය ඇති කිරීම
6. සපුගස්කන්ද අපජල කළමනාකරණ ජල නළ ව්‍යාපෘතිය
7. කඩවන පොදු වෙළඳ සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය

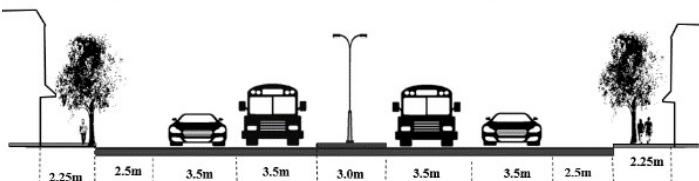

තෙවන ප්‍රමුඛතා ව්‍යාපෘති

1. බියගම - කොස්ගම දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය
2. සියඹලාපේ රෝහල් සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය
3. සියඹලාපේ කර්මාන්ත ආශ්‍රිත කුසලතා වැඩි දියුණුකිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය
4. බියගම කර්මාන්ත කලාපය නේවාසිකාගාර ව්‍යාපෘතිය
5. ගෝනවල - කොහොල්විල මාර්ගය මංනිරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම
6. මාකොළ මධ්‍යම පාන්තික නිවාස සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

පළමු ප්‍රමුඛතා ව්‍යාපෘති ඇතුළත් ව්‍යාපෘති සාරාංශය

ව්‍යාපෘතිය : 01

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මධ්‍යම ආයෝජන තීර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය		
ව්‍යාපෘතිය	කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම		
ව්‍යාපෘති විස්තරය			
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්
වස්තෘතීර	ගම්පහ	බියගම	වල්ගම බටහිර සහ නැගෙනහිර, බියගම උතුර, සියඹලාපේ දකුණ, හෙයියන්තුඩුව උතුර, බටහිර සහ නැගෙනහිර, සප්‍රගස්කන්ද, ගෝනවල බටහිර, නැගෙනහිර සහ මධ්‍යම
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම			
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	<p>සමෘද්ධි මාවත කේන්ද්‍ර කරගනිමින් කර්මාන්ත සහ ඒ ආශ්‍රිත වාණිජ භාවිතයන්ද ගෝනවල ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව නේවාසික භාවිතයන්ද ව්‍යාප්තව ඇත.</p>		
ඉඩමේ අයිතිය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ පුද්ගලික		

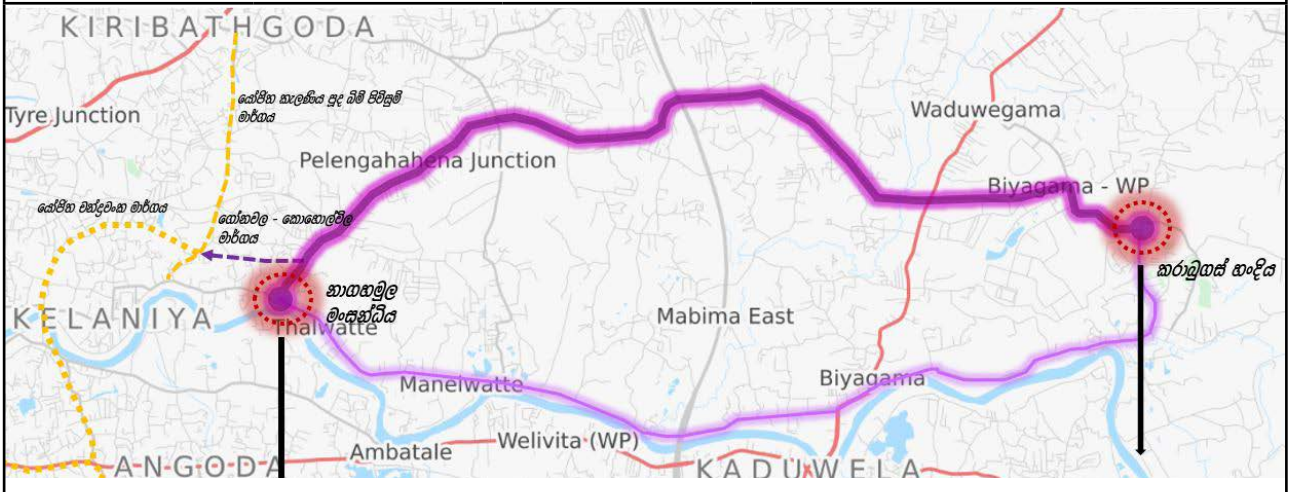
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩි දියුණු කිරීම		දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පවත්වා
			X				
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
						X	
ව්‍යාපෘති පදනම	<p>කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා බියගම ප්‍රදේශයේ පවතින මාර්ග ජාලය අතුරින් ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය මගින් ඉදිකළ සමෘද්ධි මාවත සහ බියගම කොළඹ ප්‍රධාන මාර්ගයන් ප්‍රමුඛ පිටිවහලක් සපයයි. කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම ප්‍රදේශය සහා බල ප්‍රදේශය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී, නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ස්ථාපිත වීමට ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙස වරායට ළඟා වීමේ දුර සහ කාලය සැලකිල්ලට ගැනේ. නමුත් සමෘද්ධි මාවත, මාකොළ - කිරිඳිගොඩ හරහා කොළඹ නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් කොළඹ වරායට ප්‍රවේශය ලබා ගැනීමේදී පැයට කිලෝමීටර 10-15 අතර දැඩි රථවාහන තදබදයකට මුහුණ දෙයි.</p> <p>එමෙන්ම පෑලියගොඩ 4 කණුව දුම්රිය පාලම අසල ඇති උසින් මීටර 3.5ට වැඩි වාහන ඇතුළු කිරීමේ තහනම කොළඹ - බියගම වරාය ප්‍රවේශ මාර්ගය අවහිර කරන අතර වරායට පාර හරහා නැවත කොළඹ - නුවර මාර්ගය දෙසට සම්බන්ධ වෙමින් වරායට ප්‍රවේශ වීමට සිදු වේ.</p> <p>මෙම තත්ත්වය ආනයනික සහ අපනයනික භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය අධෛර්යමත් කිරීමට තුඩු දෙන බැවින් කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම යටතේ යෝජිත මධ්‍යම ආයෝජන තීරය, ප්‍රදේශය හරහා වැටී ඇති සමෘද්ධි මාවත සහ ගෝනවල- සපුගස්කන්ද මාර්ගයේ එකතුවකින් සැදුම්ලත් මූලික කර්මාන්ත අවශ්‍යතා හා සේවා සහිත තීරයක් ලෙස ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව මෙම මාර්ගය ප්‍රදේශය තුළ ප්‍රධාන ප්‍රමුඛතා මංකීරුවක් ලෙස සංවර්ධනය වෙමින් නාගරමුලු මංසන්ධිය හරහා බියගම- කොළඹ පාරට සම්බන්ධ වේ. මෙම මාර්ග තීරය ගෝනවල - කොහොල්විල පාර හරහා කැලණිය සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් යෝජිත කැලණි පිවිසුම් මාර්ගයන්, යෝජිත වන්දුවක මාර්ගයන් (බියගම -කොළඹ පාර) සම්බන්ධ කෙරෙන අතර පෑලියගොඩදී කණු මත ඉදිවන වරාය ප්‍රවේශ මාර්ගය තුළින් කොළඹ වරාය දක්වා සම්බන්ධ වීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සලසා දෙයි.</p>						
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> කර්මාන්ත ආර්ථිකය නගා සිටුවීමට අවශ්‍ය මූලික පහසුකම් ඒකරාශී වූ ප්‍රධාන සේවා තීරයක් ඇති කිරීම. අඩු කාලයක් තුළ වරායට සම්බන්ධ වීම හරහා ආනයනික සහ අපනයනික භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කාර්යක්ෂම කිරීම. 						
උපකල්පිත තත්ත්වය	 						
ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1 > වර්ෂය)		මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)		X	දීර්ඝ කාලීන (3 < වර්ෂ)	
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහතික කලාප	මධ්‍යම සහතික කාර්මික කලාප I සහ II, මධ්‍යම සහතික ව්‍යාපාරික කලාපය, අඩු සහතික විශේෂ සංවර්ධන කලාපය						

ව්‍යාපෘතිය : 02

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මධ්‍යම ආයෝජන තීර ප්‍රවේශකත්ව මංසන්ධි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
ව්‍යාපෘතිය	කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම

ව්‍යාපෘති විස්තරය			
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්
ධස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම	ගෝනවල බටහිර සහ වල්ගම බටහිර

ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම

වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	නාගහමුල සහ කරාමුගස් මංසන්ධි අවට ප්‍රධාන වශයෙන් වාණිජ භාවිතයන් ව්‍යාප්තව පවතී.
------------------------------	---

ඉඩමේ අයිතිය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ පුද්ගලික
-------------	------------------------------------

අපේක්ෂිත තත්ත්වය

ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම	දීර්ඝ කිරීම	ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්			
		X					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
						X	

<p>ව්‍යාපෘති පදනම</p>	<p>නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරය ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත බියගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය තුළ කර්මාන්ත භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සපුරාස්කන්ද - ගෝනවල මාර්ගයන් සමෘද්ධි මාවතන් එක් කරමින් ඉදිවන මධ්‍යම ආයෝජන තීරය කර්මාන්ත සේවා ඒකරාශී වූ මාර්ග තීරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය.</p> <p>එහිදී කොළඹ වරායේ සිට බියගම - කොළඹ මාර්ගය හරහා කර්මාන්ත ආයෝජනයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා යෝජිත මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපයට පිවිසීමට හැකි ප්‍රධාන ප්‍රවේශ දොරටුව ලෙස නාගරාශ්‍රිත මංසන්ධිය සංවර්ධනය කෙරෙන අතර ප්‍රදේශ අභ්‍යන්තරයෙන් එනම් දොම්පේ, දෙකටන ආදී ප්‍රදේශ හරහා කර්මාන්ත කලාපයට පිවිසීමට හැකි ප්‍රධාන ප්‍රවේශ දොරටුව ලෙස කරාඹුගස් මංසන්ධිය සංවර්ධනය කිරීමට මෙහිදී යෝජිතය.</p>				
<p>ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු</p>	<ul style="list-style-type: none"> රට අභ්‍යන්තරයේ සිට පැමිණෙන ශ්‍රමික පිරිස සහ නිෂ්පාදන කර්මාන්තයන්හි ආනයනික සහ අපනයනික භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කාර්යක්ෂම කිරීම. 				
<p>උපකල්පිත තත්ත්වය</p>					
<p>ව්‍යාපෘති කාලය</p>	<p>කෙටි කාලීන (1 > වර්ෂය)</p>	<p>මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)</p>	<p>X</p>	<p>දීර්ඝ කාලීන (3 < වර්ෂ)</p>	
<p>ව්‍යාපෘතිය අයත් සහත්ව කලාප</p>	<p>මධ්‍යම සහත්ව ව්‍යාපාරික කලාපය, අඬු සහත්ව විශේෂ සංවර්ධන කලාපය</p>				

ව්‍යාපෘතිය : 03

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව		ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය					
ව්‍යාපෘතිය		කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම					
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්				
බිස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම	වල්ගම බටහිර සහ නැගෙනහිර, බියගම උතුර, සියඹලාපේ උතුර, හෙයියන්තුඩුව උතුර, බටහිර සහ නැගෙනහිර, සපුගස්කන්ද, ගෝනවල බටහිර, නැගෙනහිර සහ මධ්‍යම				
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	මෙම මාර්ග දෙපස වාණිජ, කර්මාන්ත සහ නේවාසික භාවිතයන් ලෙස මිශ්‍ර භූමි පරිහරණ රටාවක් පෙන්නුම් කරයි.						
ඉඩමේ අයිතිය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ පුද්ගලික						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම		දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
		X					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
						X	
ව්‍යාපෘති පදනම	<p>නිෂ්පාදන කර්මාන්ත හා ඒ ආශ්‍රිත භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය භූමි නාගරික ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණ මත බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට බියගම සංවර්ධන සැලැස්මට අනුව යෝජිතව ඇත. එහිදී කර්මාන්ත ආයෝජනය සඳහා අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය හරහා මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 13% විවෘත කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. ඒ අනුව යෝජිත මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපයන් සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දෙන ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර මාර්ග සංවර්ධනය කිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කටයුතු කරන අතර මේ හරහා ව්‍යාකාරව කර්මාන්ත සංවර්ධනයට යෝග්‍ය ඉඩම් කර්මාන්ත ආයෝජනයන් සඳහා විවෘත වීමේ ඉඩ ප්‍රස්ථාව සලසා දෙනු ලැබේ.</p> <p>මෙහිදී වරාය හා සම්බන්ධ වන ප්‍රධාන ප්‍රවේශ මාර්ගය සහ නව නුවර මාර්ගය ලෙස දැක්වෙන බියගම - කොළඹ මාර්ගයන්, එයින් ප්‍රදේශ අභ්‍යන්තරයට ප්‍රවේශකරවය ලබා දෙන මාධ්‍යම මාර්ගයන් මංහීරු 4ක් දක්වා සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එමෙන්ම කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර භාවිතයන් සහ ගෘහස්ථ කර්මාන්ත වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්තව පවතින මල්වන ප්‍රදේශයට ප්‍රවේශය ලබා දෙන මල්වන - දොම්පේ මාර්ගයන් මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.</p>						

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රදේශයේ අභ්‍යන්තර ඉඩම් කර්මාන්ත ආයෝජන අවස්ථා සඳහා විවෘත කිරීම. මධ්‍යම ආයෝජන තීරය හා සම්බන්ධිත ප්‍රධාන ප්‍රවේශ මාර්ගයන් විධිමත් කිරීම හරහා කර්මාන්ත ආශ්‍රිත වාණිජ භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
උපකල්පිත තත්ත්වය	
ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1 > වර්ෂය) මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ) X දීර්ඝ කාලීන (3 < වර්ෂ)
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහනව කලාප	මධ්‍යම සහනව කාර්මික කලාප I සහ II, මධ්‍යම සහනව ව්‍යාපාරික කලාපය, අඩු සහනව විශේෂ සංවර්ධන කලාපය

ව්‍යාපෘතිය : 04

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	සපුරාස්කන්ද කර්මාන්ත උද්‍යානය - I සහ II සංවර්ධනය කිරීම		
ව්‍යාපෘතිය	කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම		
ව්‍යාපෘති විස්තරය			
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම	සපුරාස්කන්ද සහ හෙයියන්තුඩුව බටහිර
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම			
	වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය <p>ඉඩම් අංක 1 සපුරාස්කන්ද හෙල් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය හා ලින්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය ඉතා ආසන්නයේ පිහිටා ඇති අතර මාබිම මාර්ගය හරහා ප්‍රවේශය ලබා දෙයි.</p> <p>ඉඩම් අංක 2 සහ 3 සඳහා ශ්‍රී සීලරතන නාහිමි මාවත හරහා ප්‍රවේශය ලබා දෙන අතර යෝජිත ඉඩම් මධ්‍යම ආයෝජන තීරයට ඉතා ආසන්නයේ පිහිටා ඇත.</p> <p>එසේම කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ගබඩා සහ ගුදම් පහසුකම් මෙන්ම වාණිජ භාවිතයන්ද යෝජිත ඉඩම් ආසන්නයේ ව්‍යාප්තව පවතී.</p>		

ඉඩමේ අයිතිය	පුද්ගලික						
ඉඩමේ ප්‍රමාණය	ප්‍රදේශය 01 - අක්කර 7.5 ප්‍රදේශය 02 - අක්කර 5.5 ප්‍රදේශය 03 - අක්කර 30.3						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩි දියුණු කිරීම		දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්
							X
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
							X
ව්‍යාපෘති පදනම	නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමේදී නිෂ්පාදන කර්මාන්ත භාවිතයන් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා නිරසාර පාරිසරික මූලධර්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම අරමුණු කර ඇත. ඒ හරහා ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පවතින සංවේදී තෙත්බිම් සහ කර්මාන්ත ආශ්‍රිත සංවර්ධනයේදී ඇතිවන සෘණාත්මක බලපෑම් අවම කරන අතර තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතියේ භූ දර්ශනීය හා පරිසර වටිනාකම් යොදා ගනිමින් සිදුවන නිරසාර කර්මාන්ත පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට හේතු වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය අනාගත කර්මාන්ත සංවර්ධනයන් සඳහා ආකෘතික කර්මාන්ත උද්‍යානයක් බවට පත්වෙමින් බස්නාහිර පළාත තුළ ආර්ථික සහ පාරිසරික වටිනාකම් මුසු වූ සංවර්ධනයක් මඟ පෙන්වනු ඇත.						
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> • නිරසාර පාරිසරික මූලධර්ම යටතේ කර්මාන්ත සංවර්ධනය නියාමනය කිරීම • සංවේදී තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතියට සිදුවන සෘණාත්මක බලපෑම් අවම කිරීම 						
උපකල්පිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1> වර්ෂය)	X	මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)		දීර්ඝ කාලීන (3< වර්ෂ)		
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහතික කලාප	මධ්‍යම සහතික කාර්මික කලාපය II						

ව්‍යාපෘතිය : 05

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මල්වන ගඟබඩ රෙදිපිළි හා වෙළඳ තීරය සංවර්ධනය කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය	නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ආශ්‍රිත අතුරු කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීම						
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්				
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම	ගෝනවල බටහිර සහ වල්ගම බටහිර				
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
<p>කරාබුගස් හංදිය දෙසට</p> <p>බණ්ඩාරවත්ත හංදිය දෙසට</p> <p>Malwana Dekatana Road</p>							
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	කැලණි ගංගාවේ දකුණු මායිමේ ගංගා රක්ෂිතය ආවරණය කරමින් අනවසර වෙළඳ ව්‍යාපාර, වාණිජ භාවිතයන් ව්‍යාප්තව පවතී. බහුතරයක් වෙළඳ ව්‍යාපාර බියගම අපනයන සැකසුම් කලාපය සමඟ අන්තර් සම්බන්ධතාවය සහිත රෙදිපිළි ආශ්‍රිත අතුරු කර්මාන්තයන් වේ.						
ඉඩමේ අයිතිය	වාරි මාර්ග රක්ෂිත සහ පුද්ගලික						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම	දීර්ඝ කිරීම				
		X					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
							X
ව්‍යාපෘති පදනම	මල්වන නගරය බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාවේ බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය ආසන්නයේ පවතින උප නගරයක් වන අතර මෙහි රෙදිපිළි ආශ්‍රිත අතුරු කර්මාන්තයන් සහ වාණිජ භාවිතයන් පැතිරී ඇත. එමෙන්ම වර්තමාන සංවර්ධන පීඩනය යටතේ මෙම වාණිජ භාවිතයන් කැලණි ගංගා රක්ෂිතයද ආවරණය කරමින් අවිධිමත් ලෙස ව්‍යාප්තව වෙමින් පවතින අතර ජල ගැලීම් තත්ත්වයන්ගෙන්ද මෙම වාණිජ තීරය නිරන්තරයෙන් බලපෑමට ලක්වේ. ඒ අනුව නිසි නියාමනයක් යටතේ කැලණි ගඟේ භූ දර්ශනීය වටිනාකමද වාණිජ වටිනාකම සමඟ එක් කරමින් ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමේ පදනම මත මෙම ව්‍යාපෘතිය දියත් කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.						
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> කැලණි ගඟ රක්ෂිතය සහ එහි ස්වාභාවික භූ දර්ශන වටිනාකම ආර්ථික වටිනාකම් සමඟ මුසු කිරීම ප්‍රාදේශීය ආර්ථිකය හා ජන ජීවිතයට ජල ගැලීම් තත්ත්වයන්ගෙන් ඇතිවන බලපෑම් අවම කිරීම. 						

උපකල්පිත තත්ත්වය

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1 > වර්ෂය)	X	මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)	දීර්ඝ කාලීන (3 < වර්ෂ)	
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහතික කලාප	මධ්‍යම සහතික කාර්මික කලාප I සහ II, මධ්‍යම සහතික ව්‍යාපාරික කලාපය, අඩු සහතික විශේෂ සංවර්ධන කලාපය				

ව්‍යාපෘතිය : 06

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මල්වාන සම්බවෙල ඇළ සහ ගඟබඩ විවේක උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම		
ව්‍යාපෘතිය	පොදු විවෘත උද්‍යාන සහ පාරිසරික කළමනාකරණය		
ව්‍යාපෘති විස්තරය			
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම	මල්වාන
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම			
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	<p>සම්බවෙල ඇළ ප්‍රදේශයට උතුරින් බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය සහ එහි සහ අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කරන භූමිය පිහිටා ඇති අතර වෙළඳ හා මිශ්‍ර නේවාසික පරිසරයක් ඒ අවට දක්නට ලැබේ. අත්හැර දමන ලද කුඹුරු ඉඩමක් හා මල්වාන දොම්පේ ප්‍රධාන මාර්ගය හරහා සම්බවෙල ඇළ ගලා බසිමින් කැලණි ගඟට සම්බන්ධ වේ.</p> <p>මෘතකදී ඇති වූ ගංවතුර අවස්ථා හේතුවෙන් ඇළ දෙපස බාදනය වී ඇති අතර ඇළ රක්ෂිතය දෙපස අනවසර ඉදිකිරීම් ලෙස වාණිජ භාවිතයන් ව්‍යාප්තව පවතී.</p>		
ඉඩමේ අයිතිය	ඇළ රක්ෂිත සහ පුද්ගලික		

අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩි දියුණු කිරීම		දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්
	X						
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
			X				
ව්‍යාපෘති පදනම	<p>බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාවේ උප නගරයක් වන මල්වාන වැඩි සංවර්ධන පීඩනයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙසත් වැඩිම ගංවතුර ආපදා තත්ත්වයට මුහුණ දෙන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශය ලෙසත් බියගම නගර සැලැස්ම විසින් හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව බියගම ආයෝජන කලාපය මූලික කරගනිමින් වක්‍ර ආර්ථික වාසි මත ගොඩ නැඟුණු ප්‍රාදේශීය ආර්ථිකයේ සහ මිශ්‍ර නේවාසික සංවර්ධනයේ පීඩනය නිසි ලෙස නිසාමතය කරමින් ගංගා සහ ඇළ මාර්ග රක්ෂිත නිසි පරිසර කළමනාකරණයක් යටතේ සංවර්ධනය කිරීම මෙහිදී බලාපොරොත්තු වේ.</p> <p>එසේම අනාගතයේදී මධ්‍යම සහත්ව ව්‍යාපාරික කලාපයක් ලෙස ප්‍රදේශයේ භූමි පරිහරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අපේක්ෂාවන් තිරසාර ආර්ථික සහ පාරිසරික වටිනාකම් පදනම්ව මල්වාන සම්බවෙල ඇළ සහ ඒ අවට ප්‍රතිස්ථාපනය කරමින් ගඟබඩ විවේක උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යෝජනා වී ඇත.</p>						
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> කැලණි ගඟ රක්ෂිතය සහ එහි ස්වාභාවික භූ දර්ශන වටිනාකම ආර්ථික වටිනාකම් සමඟ මුසු කිරීම ප්‍රාදේශීය ආර්ථිකය හා ජන ජීවිතයට ජල ගැලීම් තත්ත්වයන්ගෙන් ඇතිවන බලපෑම් අවම කිරීම. 						
උපකල්පිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1> වර්ෂය)	X	මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)		දීර්ඝ කාලීන (3< වර්ෂ)		
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහත්ව කලාප	මධ්‍යම සහත්ව ව්‍යාපාරික කලාපය						

ව්‍යාපෘතිය : 07

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	සියඹලාපේ තෙත්බිම් උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය	පොදු විවෘත උද්‍යාන සහ පාරිසරික කළමනාකරණය						
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්				
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම	බියගම උතුර, සියඹලාපේ දකුණ				
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
<p>සේපිත භාවිතයන්</p> <ul style="list-style-type: none"> - ඇවිදින මං තීරුව - විවෘත රඟ මඩල - ඉදිකිරීම් රහිත ක්‍රීඩා පිටි - කුඹුරු වගා කටයුතු - ප්‍රධාන මාර්ගය දෙපස කුඩා වෙළඳ කුටි 							
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයට පිවිසෙන ප්‍රධාන මාර්ගය වන සමෘද්ධි මාවත සහ නව නුවර මාර්ගය සම්බන්ධ වන ප්‍රධාන මංසන්ධිය අවට වාණිජ භාවිතයන් ඒකරාශී වී ඇති අතර කාර්මික ප්‍රභූණු ආයතන, ගබඩා සංකීර්ණ ඒ අවට පිහිටා ඇත. එසේම සියඹලාපේ ඇවිදින මංතීරුව සහ ක්‍රීඩා පිටි මෙම ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ දැනට පවතින පොදු අවකාශීය භාවිතයන් වේ.						
ඉඩමේ අයිතිය	ඇළ රක්ෂිත සහ පුද්ගලික						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම	දීර්ඝ කිරීම	ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්			
	X						
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
			X				

<p>ව්‍යාපෘති පදනම</p>	<p>ධියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් සංවේදී තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතියක් කාර්මික සංවර්ධනයන් තුලනාත්මකව ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා සංවර්ධන ජීවිතයේ සෘණාත්මක බලපෑම්වලට වැඩි වශයෙන් නිරාවරණය වන තෙත්බිම් පද්ධති, තෙත්බිම් උද්‍යාන ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව මධ්‍යම ආයෝජන තීරයට අනාගතයේදී කාර්මික සහ වාණිජ භාවිතයන් ආකර්ෂණය වීමේ වැඩි ඉඩකඩ හේතුවෙන් සෞන්දර්යාත්මක සහ පාරිසරික වැදගත්කමකින් යුක්තවූ සියඹලාපේ කුඹුරු යාය සහ රග්ගහවත්ත ඇළ යන පරිසර පද්ධතිය ආරක්ෂා කරගැනීමේ පදනම මත මෙම ව්‍යාපෘතිය යෝජනා කොට ඇත.</p>			
<p>ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කාර්මික සංවර්ධනය සහ තෙත්බිම් පරිසර ආරක්ෂණය තුලනාත්මක කිරීම • මධ්‍යම ආයෝජන තීරය තුළ නිස්කලන විවේකි පරිසරයක් ඇති කිරීම 			
<p>උපකල්පිත තත්ත්වය</p>				
<p>ව්‍යාපෘති කාලය</p>	<p>කෙටි කාලීන (1> වර්ෂය)</p>	<p>X</p>	<p>මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)</p>	<p>දීර්ඝ කාලීන (3< වර්ෂ)</p>
<p>ව්‍යාපෘතිය අයත් සහත්ව කලාප</p>	<p>මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපය - I</p>			

ව්‍යාපෘතිය : 08

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මාවරමණ්ඩිය රේඛීය උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය	පොදු විවෘත උද්‍යාන සහ පාරිසරික කළමනාකරණය						
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්				
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම	මාවරමණ්ඩිය				
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	මාවරමණ්ඩිය උප නගරයේ සුදර්ශී මාවත, ප්‍රියංකර මාවත සහ දික්වෙල මාර්ගය අතර ප්‍රදේශයේ ජෛව විවිධත්ව භාවිතයන් වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්තව පවතින අතර ඒ ආසන්නයේම බියගම ප්‍රාදේශීය සහ බහු කාර්ය ගොඩනැගිල්ල, පොදු පුස්තකාලය සහ පූර්ව ළමා විය සංවර්ධනය කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය පිහිටා ඇත.						
ඉඩමේ අයිතිය	ඇළ රක්ෂිත සහ පුද්ගලික						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම	දීර්ඝ කිරීම	ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්			
	X						
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
			X				

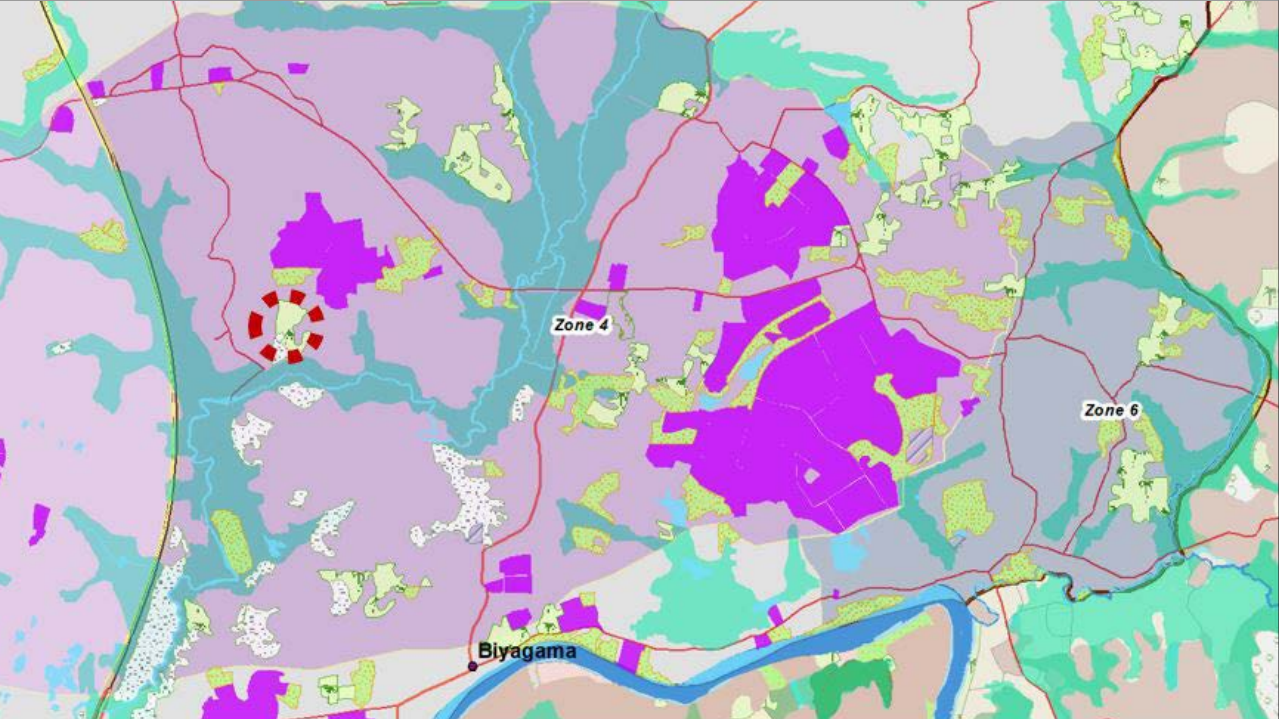
<p>ව්‍යාපෘති පදනම</p>	<p>ධියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් මාවරමණ්ඩිය උප නගරය කේන්ද්‍ර කරගනිමින් සහන්ව කලාපීකරණය යටතේ අධි සහන්ව නාගරික සේවා කලාපයක් යෝජනා කොට ඇත. එම කලාපය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී පවතින අනහර දමන ලද කුඹුරු ඉඩම් ගොඩ වීමේ සම්භාවිතාවය අවම කිරීමටත්, කලාපයේ පොදු විනෝද සහ විවේක භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණත් පදනම්ව මෙම ව්‍යාපෘතිය යෝජනා කොට ඇත. මෙය ප්‍රදේශය තුළ පවතින සංවර්ධනය නොවූ ඉඩම් සඳහා නිවාස සංකීර්ණ ආදී මිශ්‍ර නේවාසික භාවිතයන් ආකර්ෂණය සඳහාද හේතු වනු ඇත.</p>				
<p>ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අධි සහන්ව නාගරික සේවා කලාපය තුළ නිස්කලන විවේකී පරිසරයක් ඇති කිරීම. • සංවර්ධනය නොවූ ඉඩම් සඳහා මිශ්‍ර නේවාසික භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම. 				
<p>උපකල්පිත තත්ත්වය</p>					
<p>ව්‍යාපෘති කාලය</p>	<p>කෙටි කාලීන (1 > වර්ෂය)</p>	<p>X</p>	<p>මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)</p>	<p>දීර්ඝ කාලීන (3 < වර්ෂ)</p>	
<p>ව්‍යාපෘතිය අයත් සහන්ව කලාප</p>	<p>අධි සහන්ව නාගරික සේවා කලාපය</p>				

ව්‍යාපෘතිය : 09

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	යටිහේන වැව සහ අවට උද්‍යාන සංවර්ධනය කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය	පොදු විවෘත උද්‍යාන සහ පාරිසරික කළමනාකරණය						
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්				
ඛස්නාහිර	ගම්පහ	වියගම	කඳුබොඩ බටහිර, යටිහේන				
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	වියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයට ඉතා ආසන්නයේ පිහිටා ඇති අතර භාවිතා කළ නොහැකිවූ නැවතුම්කරුවන්ගේ හෝවාසිකාගාර, මිශ්‍ර හෝවාසික සහ කර්මාන්ත භාවිතයන්, කෘෂි කාර්මික තෙත්බිම් අවට භාවිතයන් ලෙස පැතිර ඇත.						
ඉඩම් අයිතිය	වැව රක්ෂිතය සහ පුද්ගලික						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම	දීර්ඝ කිරීම	ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්			
	X						
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
			X				

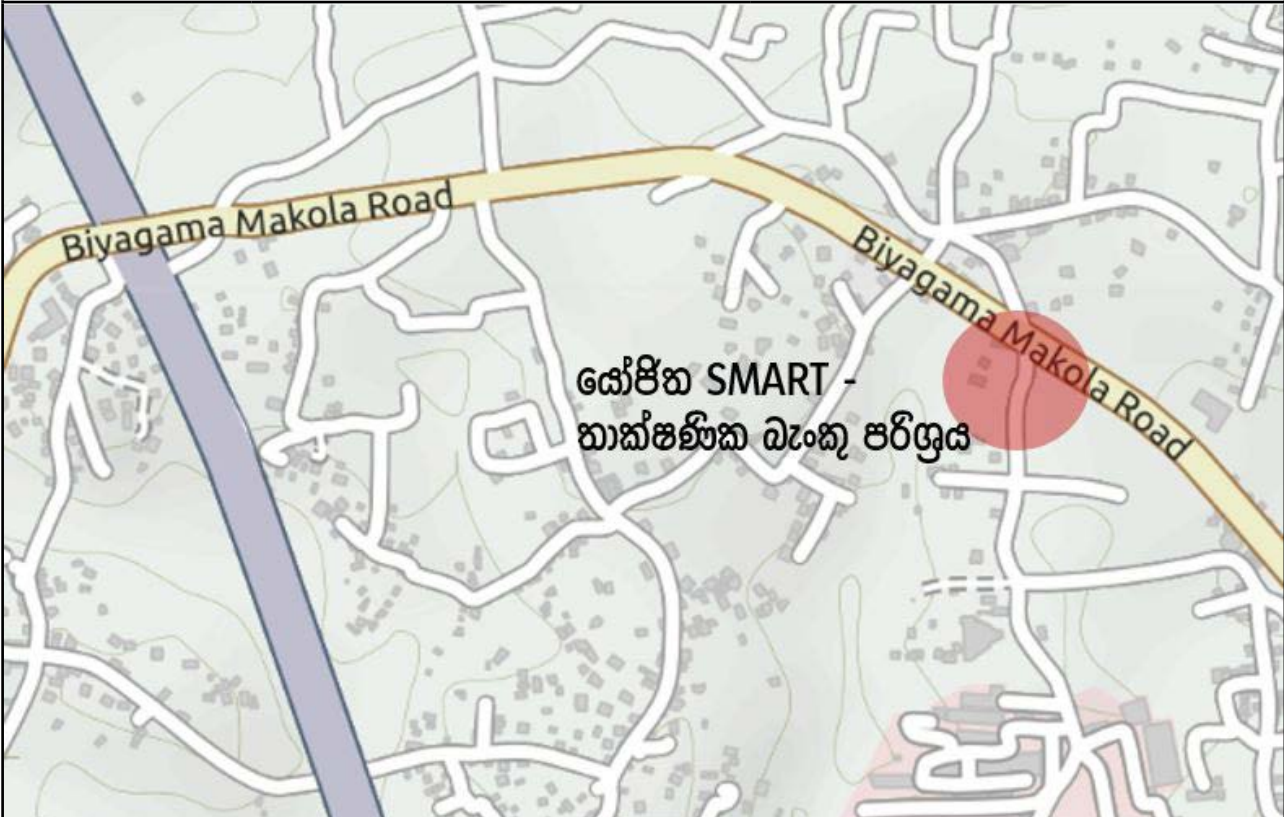
<p>ව්‍යාපෘති පදනම</p>	<p>විසඟම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් සංවේදී හෙක්ටිම් පරිසර පද්ධතියක් කාර්මික සංවර්ධනයන් තුළින් තුවාලයට පත්වී ඇති උදෙසා සංවර්ධන ජීවිතයේ සෘණාත්මක බලපෑම්වලට වැඩි වශයෙන් නිරාවරණය වන හෙක්ටිම් පද්ධති, හෙක්ටිම් උද්‍යාන ලෙස සංවර්ධන කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව සහනවත් කලාපීකරණය යටතේ මධ්‍යම සහනවත් නාගරික කලාපය සහ මධ්‍යම සහනවත් කාර්මික කලාපය - I යන ප්‍රදේශ සම්බන්ධ කෙරෙන වැව පාර නොහොත් යටිතේන මාර්ගයේ එක් පසක පිහිටා ඇති යටිතේන වැව හා ඒ අවට පරිසරය පොදු විවේක උද්‍යානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ගංවතුර පාලනය සඳහා මෙන්ම කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහාද මෙමගින් දායකත්වය සැපයෙන අතර ඉහළ යන තේවාසික සහ කර්මාන්ත ආශ්‍රිත සංවර්ධනය හමුවේ මෙම සෞන්දර්යාත්මක සහ වැදගත් පාරිසරික පද්ධතිය ආරක්ෂා කරගැනීමේ අරමුණ පදනම්ව ඉහත ව්‍යාපෘතිය යෝජිතව ඇත.</p>				
<p>ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කාර්මික, මිශ්‍ර තේවාසික සංවර්ධනය සහ හෙක්ටිම් පරිසර ආරක්ෂණය තුළින් තුවාලයට පත්වී ඇති උද්‍යාන ලෙස සංවර්ධනය කිරීම 				
<p>උපකල්පිත හත්ත්වය</p>					
<p>ව්‍යාපෘති කාලය</p>	<p>කෙටි කාලීන (1 > වර්ෂය)</p>	<p>X</p>	<p>මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)</p>	<p>දීර්ඝ කාලීන (3 < වර්ෂ)</p>	
<p>ව්‍යාපෘතිය අයත් සහනවත් කලාප</p>	<p>මධ්‍යම සහනවත් කාර්මික කලාපය / සහ මධ්‍යම සහනවත් නාගරික සේවා කලාපය</p>				

ව්‍යාපෘතිය : 10

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව		බියගම නාක්ෂණික අපජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය					
ව්‍යාපෘතිය		කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම					
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය		ග්‍රා. නි. වසම්			
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම		සියඹලාපේ දකුණ			
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
							
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය		බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය සහ බීමේ කර්මාන්ත පරිපූරක ඇතුළු නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ශාලා වැඩි වශයෙන් පිහිටා තිබෙන ප්‍රදේශය ලෙසත්, මේ වනවිට නව කර්මාන්ත භාවිතයන් සඳහාද වැඩි ආකර්ෂණයක් හිමිව තිබෙන කලාපය ලෙසත් මෙම ප්‍රදේශය සඳහන් කළ හැක. එසේම සංවර්ධනය කළ හැකි ලඳු කැලෑ සහ සංවර්ධනය වූ තේවාසික භාවිතයන්ද මෙම ප්‍රදේශය තුළ ව්‍යාප්තව පවතී.					
ඉඩමේ අයිතිය		පුද්ගලික					
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩි දියුණු කිරීම		දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්
	X						
ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
						X	

<p>ව්‍යාපෘති පදනම</p>	<p>ධියගම පටිට්ටිල ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති කැලණි ගඟ දකුණු ඉවුර ජල පවිත්‍රාගාරය මගින් උතුරු කොළඹ ජනතාවගේ පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සපුරන අතර කර්මාන්ත නිෂ්පාදන ආයතන මගින් පිරිපහදු කරන ලද අපජලය ඇළ මාර්ග ඔස්සේ කැලණි ගඟට එකතු කිරීමත්, ගංවතුර අවස්ථාවන්හිදී අපජලය සෘජුවම ගංගා ජලය සමඟ මුසුවීමත් හේතුවෙන් කැලණි ගංගා ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවය සම්බන්ධ ගැටළු රාශියක් මතු කර ඇත.</p> <p>ධියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් නිස්කලන කර්මාන්ත පුරවරය යන අනාගත දැක්ම ඔස්සේ නිරසාර පරිසර ක්‍රමවේදයන් යටතේ තවදුරටත් කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කිරීමත්, බස්නාහිර පළාතේ ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍රයක් ලෙස කැලණි ගඟ සහ එම ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කරගැනීමත් පදනම්ව ධියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් මෙම නවීන තාක්ෂණය මුසු වූ අපජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය හඳුනාගෙන ඇත. එසේම යෝජිත කලාපය තුළ උපකල්පිත අපජල ජනනය ගණනය කිරීම් අනුවද මෙම කලාපය අනෙකුත් ඝනත්ව කලාපයන්ට සාපේක්ෂව වැඩි අගයක් ගනී.</p>				
<p>ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු</p>	<ul style="list-style-type: none"> • උතුරු කොළඹ ජනතාවගේ පානීය ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කිරීම. • නිරසාර පරිසර ක්‍රමවේදයන් යටතේ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීම. 				
<p>උපකල්පිත තත්ත්වය</p>					
<p>ව්‍යාපෘති කාලය</p>	<p>කෙටි කාලීන (1> වර්ෂය)</p>	<p>මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)</p>	<p>X</p>	<p>දීර්ඝ කාලීන (3< වර්ෂ)</p>	
<p>ව්‍යාපෘතිය අයත් ඝනත්ව කලාප</p>	<p>මධ්‍යම ඝනත්ව කාර්මික කලාපය ।</p>				

ව්‍යාපෘතිය : 11

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	කර්මාන්ත මූලික වූ ඩිජිටල් බැංකු කටයුතු මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය						
ව්‍යාපෘතිය	කර්මාන්ත ආශ්‍රිත නවීන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය						
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය	ග්‍රා. නි. වසම්				
බස්නාහිර	ගම්පහ	වියගම	භෞතියන්තුවුව නැගෙනහිර				
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
							
වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය	සමෘද්ධි මාවත දෙපස කර්මාන්ත සහ ඒ ආශ්‍රිත භූමි පරිහරණ භාවිතයන් මෙන්ම වාණිජ සහ නේවාසික භාවිතයන් ව්‍යාප්තව පවතින අතර මාගේන පාර හරහා බිමේ කර්මාන්ත පරිපදය වෙත ප්‍රවේශය සලසයි.						
ඉඩමේ අයිතිය	පුද්ගලික						
ඉඩමේ ප්‍රමාණය	අක්කර 0.4						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම			දීර්ඝ කිරීම	ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්	
	X						
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
						X	

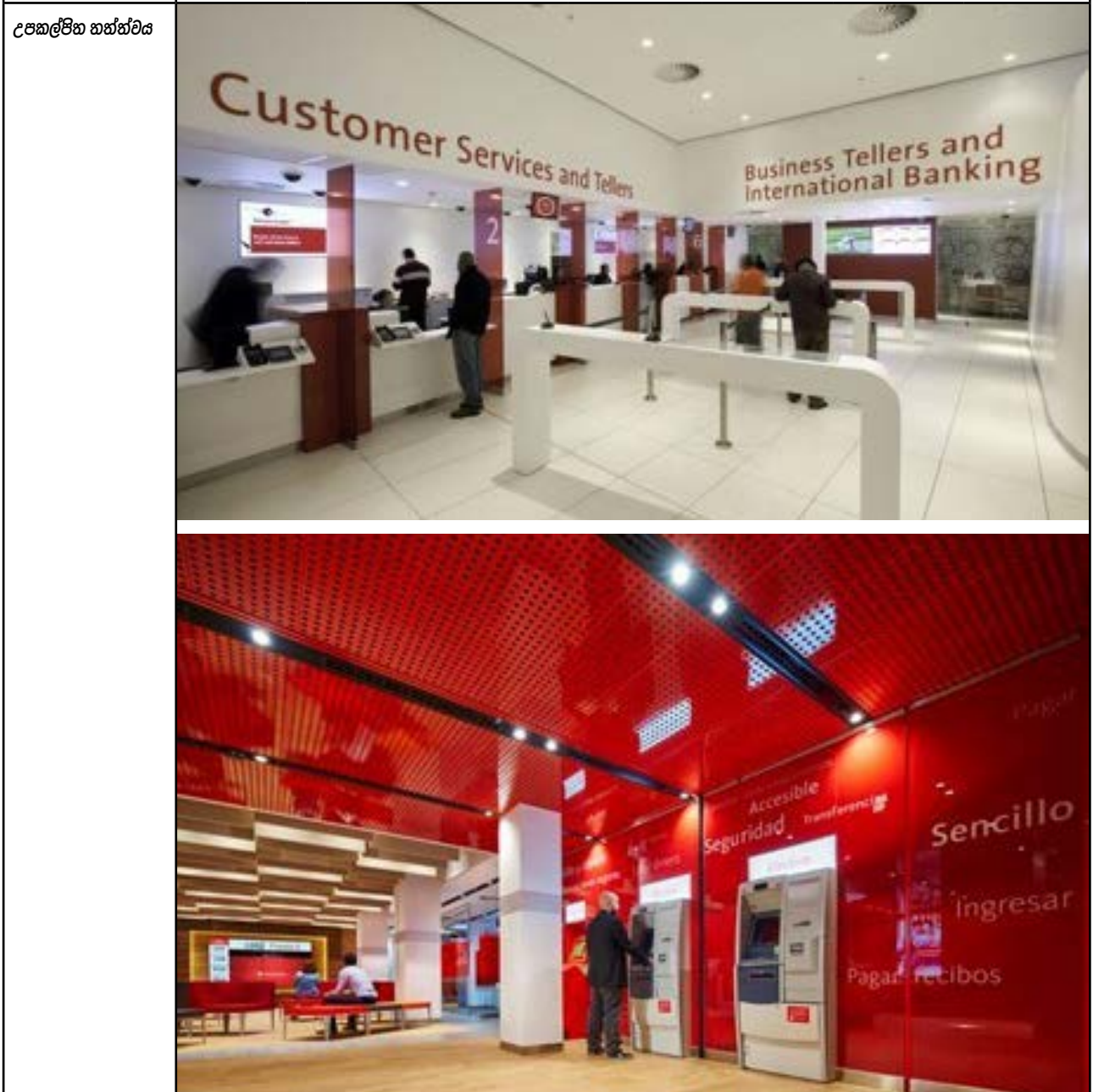
ව්‍යාපෘති පදනම

නිෂ්කලන කර්මාන්ත පුරවරයක් ලෙස බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය කෙරෙන මූලික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමට බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් අපේක්ෂා කෙරේ. බියගම නාගරිකය තුළ පිහිටි දෙල්ගොඩ, මාකොළ සහ මාවරමණ්ඩිය යන උප නගර ආශ්‍රිතව සෑම ගනුයේම බැංකු ශාඛා පිහිටා නොමැති බැවින් නාගරික බල සීමාවට පිටතින් ප්‍රධාන නගර තුනක් වන කිරිඳිගොඩ, කඩුවෙල සහ කඩවත නගර පිහිටා තිබීම හේතුවෙන් ප්‍රධාන මූල්‍ය බැංකු පහසුකම් සහ අවශ්‍යතා උදෙසා එම නගරවල පිහිටි බැංකු මධ්‍යස්ථාන මගින් සේවා ලබා ගැනීමට බියගම නාගරික ප්‍රජාවට සිදුව ඇත.

ඒ අනුව නිෂ්පාදන කර්මාන්ත සහ රැකියා උත්පාදන මධ්‍යස්ථාන මූලික කරගනිමින් මෙන්ම බියගම නේවාසික ප්‍රජාවද ඉලක්ක කරගනිමින් බැංකු කටයුතු, මූල්‍ය ආයතන සහ වාණිජමය පහසුකම් එක් ස්ථානයක් තුළම ඒකරාශී වූ නවීන තාක්ෂණය ඔස්සේ කාර්යක්ෂම සහ ඉක්මන් සේවාවක් ලබා දෙන සිපීටල් බැංකු කටයුතු මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතියක් ඇති කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු

- කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය සඳහා කාර්යක්ෂම සහ ඉක්මන් සේවා සහිත මූල්‍ය කටයුතු දාමයන් ඇති කිරීම.

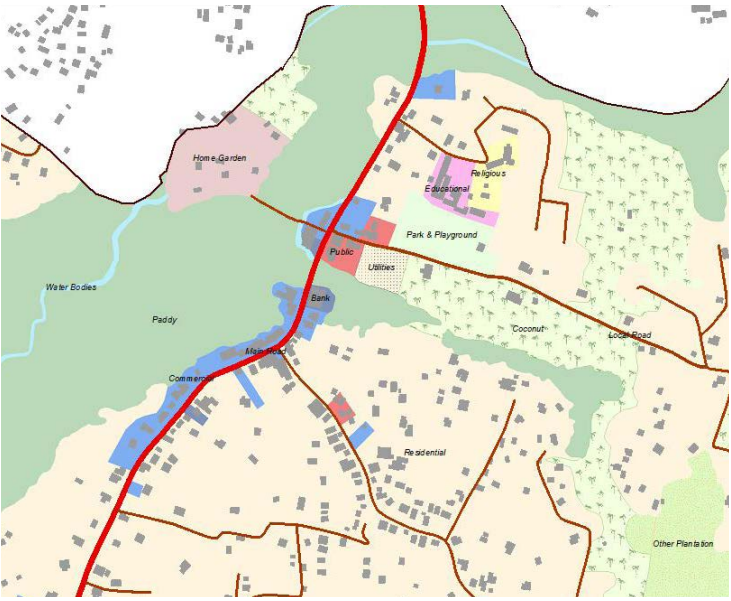

ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1> වර්ෂය)	මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)	X	දිගු කාලීන (3< වර්ෂ)
-----------------------	-----------------------	------------------------	---	----------------------

ව්‍යාපෘතිය අයත් සහතික කලාප

මධ්‍යම සහතික කාර්මික කලාපය - I

ව්‍යාපෘතිය : 12

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	දෙල්ගොඩ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය						
ව්‍යාපෘතිය	නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය කිරීම						
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය			ග්‍රා. නි. වසම්		
ඛස්නාහිර	ගම්පහ	විශ්‍යම			දෙල්ගොඩ		
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
					වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය නව නුවර මාර්ගය සහ දෙල්ගොඩ - පුගොඩ මාර්ගය සම්බන්ධ වන දෙල්ගොඩ උප නගරය මේ වන විට වාණිජ සහ පරිපාලනමය අවශ්‍යතා රැසක් ඒකරාශී වී ඇති මංසන්ධියකි.		
ඉඩමේ අයිතිය	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අත්පත් කර ගැනීම් සිදු කර ඇත.						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩි දියුණු කිරීම		දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්
			X				
ව්‍යාපෘති ප්‍රවේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
							X
ව්‍යාපෘති පදනම	විශ්‍යම සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ හඳුන්වාදෙන සහතික කලාපීකරණය තුළ මධ්‍යම සහතික නාගරික කලාපයේ ප්‍රධාන නාගරික සේවා සපයන මධ්‍යස්ථානය දෙල්ගොඩ නගරය දැක්විය හැක. විශ්‍යම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයට ඉතා ආසන්නයේ පිහිටා ඇති ප්‍රධාන උප නගරය ලෙස සිසු සංවර්ධන ජීවිතයක් සහිත දෙල්ගොඩ නගරයේ වාණිජ භාවිතයන් තවදුරටත් පුළුල් කිරීමටත් ඛස් නැවතුම්පොළ සහ වාණිජ සංවර්ධන ප්‍රදේශය එක් කරමින් විධිමත් නගර මධ්‍ය සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම පදනම්ව මෙම ව්‍යාපෘතිය යෝජනා කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා 6000කට අධික නිවාස ඒකක ප්‍රමාණයකට සේවා සපයන නගර මධ්‍ය සංවර්ධනයක් සිදුවන අතර එයින් 24000කට ආසන්න නේවාසික ජනතාවක් ප්‍රතිලාභ ලබයි.						
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> මධ්‍යම සහතික නාගරික සේවා කලාපයේ වාණිජ සහ නාගරික සේවා අවශ්‍යතා පුළුල් කිරීම 						
ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1 > වර්ෂය)		මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)		X	දීර්ඝ කාලීන (3 < වර්ෂ)	
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහතික කලාප	මධ්‍යම සහතික නාගරික සේවා කලාපය						

ව්‍යාපෘතිය : 13

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව		මාවරමණ්ඩිය නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය					
ව්‍යාපෘතිය		නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය කිරීම					
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය			ග්‍රා. නි. වසම්		
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම			මාවරමණ්ඩිය		
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
				වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය කඩවත නගරයේ සිට උඩුපිල දක්වා දිවෙන මංකඩ මාර්ගයන් කිරිඳිගොඩ දෙස සිට උඩුපිල දෙසට දිවෙන දෙල්ගොඩ පිටකොටුව බස් මාර්ගයන් එකට හමුවන අතුරු මංසන්ධියක් වන මාවරමණ්ඩිය වාණිජ සහ නාගරික සේවා අවශ්‍යතා රැසක් ඒකරාශී වී ඇති බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින ප්‍රමුඛ උප නගරයකි.			
ඉඩමේ අයිතිය	පුද්ගලික						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව	වැඩි දියුණු කිරීම			දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්
		X					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
							X
ව්‍යාපෘති පදනම	බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ හඳුන්වාදෙන සහත්ව කලාපීකරණය තුළ අධි සහත්ව නාගරික සේවා කලාපයේ ප්‍රධාන නාගරික සේවා සපයන මධ්‍යස්ථානය ලෙස මාවරමණ්ඩිය නගරය දැක්විය හැක. කඩවත නගරයට ඉතා ආසන්නයේ පිහිටා ඇති ප්‍රධාන උප නගරයක් වන මාවරමණ්ඩිය අධි සංවර්ධන පීඩනයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස සංවර්ධන පීඩන දර්ශකය අනුව හඳුනාගෙන ඇත. කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයට ආසන්නව පිහිටා තිබීමත්, පිටත වට රවුම් අධිවේගී මාර්ගයේ කඩවත අන්තර් හුවමාරුව පිහිටීමත් සහ යෝජිත මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ගයේත්, සැහැල්ලු දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතියේත් වාසිත් උපරිම ලෙස ග්‍රහණය කර ගනිමින් වාණිජ සහ නේවාසික භාවිතයන් වැඩි වශයෙන් ආකර්ෂණය වී ඇති මාවරමණ්ඩිය උප නගරය මේ වනවිට සීඝ්‍ර සංවර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි.						
	මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා 7000කට අධික නිවාස ඒකක ප්‍රමාණයකට සේවා සපයන නගර මධ්‍ය සංවර්ධනයක් සිදුවන අතර එයින් 3000කට ආසන්න නේවාසික ජනතාවක් ප්‍රතිලාභ ලබයි.						
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> අධි සහත්ව නාගරික සේවා කලාපයේ නේවාසික සහ සංසරණ ජනයාගේ නාගරික සේවා අවශ්‍යතා පුළුල් කිරීම 						
ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1> වර්ෂය)		මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)		X	දීර්ඝ කාලීන (3< වර්ෂ)	
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහත්ව කලාප	අධි සහත්ව නාගරික සේවා කලාපය						

ව්‍යාපෘතිය : 14

ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මාකොළ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය						
ව්‍යාපෘතිය	නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය කිරීම						
ව්‍යාපෘති විස්තරය							
පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රා. ලේ. කොට්ඨාසය		ග්‍රා. නි. වසම්			
බස්නාහිර	ගම්පහ	බියගම		සපුගස්කන්ද			
ව්‍යාපෘතියේ පිහිටීම							
				වර්තමාන තත්ත්වය / අවට භාවිතය කොළඹ - නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයේ පිහිටි කිරිඳිකොඩි නගරයේ සිට බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයට දෙසට සහ දඹුපිල මංසන්ධිය දෙසට විහිදෙන මාර්ගයන් එකිනෙක හමුවන මාකොළ මංසන්ධිය වාණිජ සහ පරිපාලනමය අවශ්‍යතා රැසක් ඒකරාශී වී ඇති අතුරු මංසන්ධියකි.			
ඉඩමේ අයිතිය	පුද්ගලික						
ඉඩමේ ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර 0.80						
අපේක්ෂිත තත්ත්වය							
ව්‍යාපෘති වර්ගය	නව		වැඩි දියුණු කිරීම		දීර්ඝ කිරීම		ඉඩම් සංවර්ධනය පමණක්
			X				
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේදය	සංරක්ෂක (පාරිසරික හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක)	වාණිජ	භූ දර්ශන හා විනෝද කටයුතු	නිවාස	නැවත පදිංචි කිරීම්	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන	වෙනත්
							X
ව්‍යාපෘති පදනම	බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ හඳුන්වාදෙන සහතික කලාපීකරණය තුළ අධි සහතික වාණිජ සේවා කලාපයේ ප්‍රධාන නාගරික සේවා සපයන මධ්‍යස්ථානය ලෙස මාකොළ අතුරු මංසන්ධිය දැක්විය හැක. කිරිඳිකොඩි නගරයේ සංවර්ධන පීඩනය හේතුවෙන් කිරිඳිකොඩි සිට මාකොළ දෙසට මේ වනවිට වාණිජ තීරයක් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින අතර එය මාකොළ මංසන්ධිය බැංකු පහසුකම්, සුපිරි වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන ආදී වාණිජ පහසුකම් ඒකරාශී වූ නාගරික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය වීමට හේතු වී ඇත.						
	එසේම සපුගස්කන්ද කෙළුම් පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය, ලික්ඩෙල් කර්මාන්තපුරය ආදී ප්‍රධාන රැකියා උත්පාදිත මධ්‍යස්ථානද මාකොළ අවටම පිහිටා තිබීමත් කොළඹ නුවර ප්‍රධාන මාර්ගයට ඉතා ආසන්න වීමත් හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ නේවාසික සහ සංසරණ ජනතා සඳහා නාගරික සේවා සපයන ප්‍රධාන මංසන්ධිය බවට මාකොළ පත්ව ඇත. ඒ අනුව මාර්ග දෙපස වාණිජ සංවර්ධනයත්, ප්‍රවර්ධනයට කිරීමට අපේක්ෂිත වාණිජ භාවිතයන්ද එක් කරමින් විධිමත් නගර මධ්‍ය සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම පදනම්ව මෙම ව්‍යාපෘතිය යෝජනා කර ඇත.						
ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	<ul style="list-style-type: none"> අධි සහතික වාණිජ සේවා කලාපයේ නාගරික සේවා අවශ්‍යතා පුළුල් කිරීම 						
ව්‍යාපෘති කාලය	කෙටි කාලීන (1> වර්ෂය)		මධ්‍ය කාලීන (1-3 වර්ෂ)		X	දීර්ඝ කාලීන (3< වර්ෂ)	
ව්‍යාපෘතිය අයත් සහතික කලාප	අධි සහතික වාණිජ සේවා කලාපය						

6.6.2 වගකිවයුතු ආයතනික රාමුව

සැලසුම / අනු සැලසුම් සහ ක්‍රියාකාරී ව්‍යාපෘති	අදාළ ආයතන	ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආයතනික වගකීම
A. කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම		
1. මධ්‍යම ආයෝජන තීර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - ගෝනවල - සප්‍රගස්කන්ද මාර්ගය මංචිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම - කරාඹගස් හංදිය - යටිතේ මාර්ගය මංචිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
2. මධ්‍යම ආයෝජන තීර ප්‍රවේශකත්ව මංසන්ධි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - නාගරමුල් කර්මාන්ත ප්‍රවේශ මංසන්ධිය සංවර්ධනය කිරීම - කරාඹගස් හංදිය කර්මාන්ත ප්‍රවේශ මංසන්ධිය සංවර්ධනය කිරීම	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
3. ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - බියගම - කොළඹ මාර්ගය මංචිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම - මල්වාන - දොමිපේ පාර මංචිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම - මාබිම මාර්ගය මංචිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
4. අනු අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - පට්ටිවිල - මාකොළ මාර්ගය මංචිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම. - නායි පන්සල මාර්ගය මංචිරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම - බිමේ මාර්ගය මංචිරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම - ජයන්ති මාවත මංචිරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම - ගෝනවල - කොහොල්විල පාර මංචිරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
5. බියගම - කොස්ගම දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය	ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය	ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
6. ජිලගේ ඇන්ඩ් ජිලේ කර්මාන්ත උද්‍යාන - සප්‍රගස්කන්ද කර්මාන්ත උද්‍යානය - I සංවර්ධනය කිරීම - සප්‍රගස්කන්ද කර්මාන්ත උද්‍යානය - II සංවර්ධනය කිරීම - බිමේ කර්මාන්ත පරිපූරක සඳහා කර්මාන්ත උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය, පරිසර ඇගයීම් වාර්තාව සකස් කිරීම
7. මූල්‍ය හා බැංකු කටයුතු සඳහා බිමේ මංසන්ධිය ආශ්‍රිතව මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටු වීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
8. මල්වාන ගඟබඩ රෙදිපිළි හා වෙළඳ තීරය සංවර්ධනය කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා පහන් බිම් ගොඩනිර්මේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය, ඇළ මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය, රක්ෂිතයන්ගේ අනවසර භාවිතයන් ඉවත් කිරීම හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
B. පාරිසරික සංරක්ෂක හා කළමනාකරණ සැලැස්ම		
9. මල්වාන සම්බවෙල ඇළ සහ ගඟබඩ විවේක උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම.	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා පහන් බිම් ගොඩනිර්මේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය, ඇළ මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය, රක්ෂිතයන්ගේ අනවසර භාවිතයන් ඉවත් කිරීම හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
10. කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධන අභ්‍යන්තර මාර්ග තීර සඳහා ගස් තීර සංවර්ධනය කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
11. සියඹලාපේ හෙත්බිම් උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා පහන් බිම් ගොඩනිර්මේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
12. මාවරමණ්ඩිය රේඛීය උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම	බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව	
13. යටිතේ වැව සහ අවට උද්‍යාන සංවර්ධනය කිරීම	බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව	

සැලසුම / අනු සැලසුම් සහ ක්‍රියාකාරී ව්‍යාපෘති	අදාළ ආයතන	ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආයතනික වගකීම
C. අපරවනුෂ්ට පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම		
C.1 මාර්ග සහ ප්‍රවාහන සැලැස්ම		
14. මංකඩ මාර්ගය මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
15. මාවරමණ්ඩිය - මාකොළ මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම		
16. කඳුබොඩ වැව මාර්ගය මංහීරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම		
C.2 මල හා අපජල කළමනාකරණ සැලැස්ම		
17. විශගම තාක්ෂණික අපජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
18. සපුගස්කන්ද අපජල කළමනාකරණ ජල නළ ව්‍යාපෘතිය		
C.3 සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම		
19. සහ අපද්‍රව්‍ය වෙන්කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම	විශගම ප්‍රාදේශීය සභාව	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
C.4 ජල සැපයුම් සැලැස්ම		
20. මාබිම ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය ඇති කිරීම	ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
C.5 සේවා කළමනාකරණ සැලැස්ම		
21. සියඹලාපේ රෝහල් සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
22. සියඹලාපේ කර්මාන්ත ආශ්‍රිත කුසලතා වැඩි දියුණුකිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය	ජාතික නිපුණතා සංවර්ධන මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
23. මාකොළ මධ්‍යම පාන්තික නිවාස සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
24. විශගම කර්මාන්ත කලාපය නේවාසිකාගාර ව්‍යාපෘතිය	ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
C.6 නාගරික සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රමුඛකරණ සැලැස්ම		
25. මාවරමණ්ඩිය නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විශගම ප්‍රාදේශීය සභාව	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සම්පාදනය හා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය
26. දෙල්ගොඩ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය		
27. මාකොළ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය		
28. කඩවත පොදු වෙළඳ සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය		

වගුව 6.16 : වගකිවයුතු ආයතනික රාමුව
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

අර්ථ කථනයන්

Working Age Population

"The working age for Sri Lanka is defined as age 15 years and above. The total working age population who are employed or unemployed during the reference week is identified as the economically active population or labor force."

Source: Quarterly Report of the Sri Lanka Labor Force Survey, Department of Census & Statistics Ministry of National Policies and Economic Affairs, 2016

Carrying Capacity - Industrial Sense

"The maximum level of industrial activity that can be supported by the environment without causing serious or irreversible damage to its natural environment"

Source: Defined by the International Journal of Sustainable Future for Human Security J-Sustain Vol. 1, No. 1 (2013) 30-34 -<http://www.j-sustain.com>

Wetland Stewardship

"Wetlands stewardship can include: Long-term preservation using purchase or donations, and conservation easements."

- Non-compensatory enhancement, restoration, or establishment.
- Improved management through use of best management practices, management plans or agreements, and partnership contracts.
- Incentives such as current use taxation, transfers of development rights, etc.

Source: Defined by the Exploring Wetlands Stewardship -A Guide for Washington Landowners and Communities, Washington State Department of Ecology Shore lands and Environmental Assistance Program Olympia, Washington, 2008

කෙටි ශේෂ

ආ.ප්‍ර.ක	ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය
කි.මී	කිලෝමීටර
ග්‍රා.නි.කො / GN	ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශය
ප්‍රා.ලේ. කො	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය
ප්‍රා. ස	ප්‍රාදේශීය සභාව
ප්‍රා.ස.බ.සී	ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව
බී.ආ.ප්‍ර.ක	බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය
BOD	Bio-Chemical Oxygen Demand
CBD	Central Business District
CER	Co-operate Enironmental Responsibility (සහයෝගීතා පාරිසරික වගකීම)
CESMA	CESMA International Pvt. Ltd
COD	Chemical Oxygen Demand
CRIP	Climate Recilience Improvement Project
DBIP	Developemet of Basin Investment Plan
ESI	Environmental Sensitivity Index (පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය)
GSS	Grid Sub Station
Ha	හෙක්ටයාර
PDNA	Post Disaster Need Assesment (පශ්චාත් ආපදා අවශ්‍යතා ඇගයීම)
kV	Kilo Vott
KW	Kilowatt
lpcd	දෛනික ඒක පුද්ගල ජල පරිභෝජනය ලීටර
MW	Megawatt
NDVI	Normalized Differences Vegetation Index (වෙනස් වන හරිත කලාප දර්ශකය)
MGI	Multi Purpose Gamma Irradiation Facility (බහුකාර්ය ගැමාකිරණ පහසුකම)
SWOT	Strengths, Weaknesses,Oppoturanaties,Threats
TNC	Towns North of Colombo
WPN	Western Province North
WQI	Water Quality Index (ජල ගුණාත්මක දර්ශකය)
3K	කොට්ටාව,කඩුවෙල සහ කඩවන නාගරික ප්‍රදේශ

සිතියම් ලේඛනය

සිතියම 2.1	සැලසුම් සීමාව	15
සිතියම 6.1	යෝජනා භූමි පරිහරණ සැලැස්ම	67
සිතියම 6.2	යෝජනා නිවාස සනත්වය	71
සිතියම 6.3	ප්‍රමුඛතා මට්ටම අනුව නාගරික මධ්‍යස්ථාන ධුරාවලිය	74
සිතියම 6.4	අධ්‍යාපන පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය	76
සිතියම 6.5	සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය	78
සිතියම 6.6	පොදු වෙළඳ පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය	80
සිතියම 6.7	පොදු විනෝද කටයුතු සහ ක්‍රීඩා පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය	82
සිතියම 6.8	හදිසි අනතුරු හා ගිනි නිවීමේ ඒකක පහසුකම් සහ ඒවායේ සේවා ප්‍රදේශ විශ්ලේෂණය	84
සිතියම 6.9	ප්‍රමුඛතා මට්ටම අනුව මාර්ග ධුරාවලිය	90
සිතියම 6.10	ජල සැපයුම හා බෙදා හැරීම - බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය	94
සිතියම 6.11	යෝජනා කර්මාන්ත සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම	105
සිතියම 6.12	පාරිසරික සංරක්ෂණ සැලැස්ම	107
සිතියම 6.13	පරිසර හා භූ දර්ශන සැලැස්ම	111
සිතියම 6.14	ගංවතුර අවදානම් කලාප සහ ආපදා අවදානම් අවම කිරීමේ සැලැස්ම	113
සිතියම 6.15	පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ (PORS) සැලැස්ම- 2030	116

රූප සටහන් ලේඛනය

රූප සටහන 1.1	උපායමාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාවලිය	5
රූප සටහන 2.1	බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශයෙහි පිහිටීම	8
රූප සටහන 2.2	මල්වාන බලකොටුව	9
රූප සටහන 2.3	බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය	10
රූප සටහන 2.4	ආන්දෝරා බ්‍රැන්ච්ස් ලංකා බියගම නිෂ්පාදනාගාරය	11
රූප සටහන 2.5	ඩිමෝ උපයෝගීතා වාහන වැඩපොළ	11
රූප සටහන 2.6	පිටත වට රවුම් අධිවේගී මාර්ගය	12
රූප සටහන 2.7	කැලණි ගඟ දකුණු ඉවුර ජල පවිත්‍රාගාරය	12
රූප සටහන 2.8	කර්මාන්ත ප්‍රවණතා සහ ප්‍රදේශයේ නගර සංවර්ධනයේ අනුක්‍රමණය	13
රූප සටහන 3.1	තෙත්බිම් සංයුතිය	18
රූප සටහන 3.2	වෙනස් වූ හරිත කලාප දර්ශකය	19
රූප සටහන 3.3	ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ අනුව 2016 ගංවතුර ආපදාවට ලක් වූ පවුල් ප්‍රමාණය	21
රූප සටහන 3.4	මාබිම සහ බියගම දකුණ - කාර්මික ආයතන සහ ජන ජීවිතයට වූ බලපෑම	22
රූප සටහන 3.5	බණ්ඩාරවත්ත මංසන්ධිය, මාර්ග ජාලය ජල ගැලීම් හේතුවෙන් අවහිර වීම	22
රූප සටහන 5.1	බියගම ප්‍රාදේශීය බල සීමාව තුළ වයස් සංයුතිය - 2017	40
රූප සටහන 5.2	වර්ගීකරණය අනුව කර්මාන්ත අංශවල වර්ධනය සංසන්දනය 2016 -2017	41
රූප සටහන 5.3	Gephi - ජල විශ්ලේෂකය අනුව උප බාණ්ඩයේ සංයුතිය	43
රූප සටහන 5.4	වාණිජ භාවිතයන් සඳහා බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල සීමාව තුළ ලියාපදිංචි වීම්	44
රූප සටහන 5.5	බියගම ආ.ප්‍ර.ක මගින් පාලනය වන ප්‍රා.ලේ.කො යටතේ පවතින කර්මාන්ත	45
රූප සටහන 5.6	2018 මැයි ජල ගැලීම් තත්ත්වය -ගෝනවල	46
රූප සටහන 5.7	2018 මැයි ජල ගැලීම් තත්ත්වය -පට්ටිවිල	46
රූප සටහන 5.8	බියගම ආයෝජන කලාපය සම්පව ඇති ජේළි නිවාස වල තත්ත්වය	47

රූප සටහන 5.9	සහ අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණය සඳහා යොදා ගැනෙන භූමිය	48
රූප සටහන 5.10	දෙල්ගොඩ බස් නැවතුම්පල සහ ක්‍රියාත්මක නොවන වාණිජ භාවිතයන්	48
රූප සටහන 5.11	ජාතික භෞතික සැලසුම විසින් හඳුනාගත් ආර්ථික සංවර්ධන තීර	49
රූප සටහන 5.12	බස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම කෙටුම්පත - 2030	50
රූප සටහන 5.13	කඩවන රන්මුතුගල - ලිඳින් කාර්මික උද්‍යානය	51
රූප සටහන 5.14	යෝජිත ප්‍රවාහන තීරය - මහ කොළඹ ව්‍යුහගත සැලැස්ම	52
රූප සටහන 5.15	බස්නාහිර කලාපීය මෙගාපොලිස් ව්‍යුහගත සැලසුම් දිශානතීන්	52
රූප සටහන 5.16	කිරිබත්ගොඩ නගරය සමඟ ඇති අධික රථ වාහන කදබදය	53
රූප සටහන 5.17	මීටර 3.5ට වැඩි වාහන ඇතුළු කිරීමේ නහනම - පැලියගොඩ 4 කණුව අසල	54
රූප සටහන 5.18	මිල්ලෑව කාර්මිකපුරයේ ආයෝජනයට විවෘත ඉඩම් කට්ටි	54
රූප සටහන 5.19	යටිහේන වැව සහ ඒ අවට කුඹුරු ඉඩම්	56
රූප සටහන 5.20	සම්බවෙල ඇළ රක්ෂිතයේ අනවසර ඉදිකිරීම්	59
රූප සටහන 5.21	කැලණි ගඟා රක්ෂිතයේ අනවසර ඉදිකිරීම් - මල්වාන	59
රූප සටහන 5.22	කැලණි ගඟා ද්‍රෝණියේ 2016 මැයි මස ජල ගැලීම්හි අවකාශීය විචලනය	54
රූප සටහන 5.23	යෝජිත ගංවතුර පාලන බැම්මෙහි උපකල්පිත හරස්කඩ	60
රූප සටහන 5.24	කැලණි ගඟා ද්‍රෝණිය තුළ පිහිටි ජල දූෂ්‍යකාරක ප්‍රභවයන් සහ ඒවායේ පිහිටීම	61
රූප සටහන 6.1	සංකල්පිත සැලැස්ම	62
රූප සටහන 6.2	යෝජිත නාගරික ආකෘතිය - හරස් පැතිකඩ I	64
රූප සටහන 6.3	යෝජිත නාගරික ආකෘතිය - හරස් පැතිකඩ II	65
රූප සටහන 6.4	පළමු ප්‍රමුඛතා මංතීරය හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය	88
රූප සටහන 6.5	දෙවන ප්‍රමුඛතා මංතීරය හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය	88
රූප සටහන 6.6	තෙවන ප්‍රමුඛතා මංතීරය හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය	88
රූප සටහන 6.7	හතරවන ප්‍රමුඛතා මංතීරය හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය	89
රූප සටහන 6.8	පස්වන ප්‍රමුඛතා මංතීරය හරස් පැතිකඩ ව්‍යුහය	89
රූප සටහන 6.9	යෝජිත විදුලි සැපයුම් ව්‍යුහය	95
රූප සටහන 6.10	යෝජිත හා පවතින අපජල පවිත්‍රාගාර සහ ඒවායේ බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේද	99
රූප සටහන 6.11	තෙත්බිම් භාරකාර මණ්ඩලයේ ආයතනික ව්‍යුහය	110

වගු ලේඛනය

වගුව 3.1	අවිධිමත් ව්‍යාපාර හා සේවා අංශයන්ට සිදු වූ හානි සහ අලාභ විශ්ලේෂණය	23
වගුව 5.1	නිෂ්පාදන සාධකයන්	38
වගුව 5.2	බියගම හා ඒ අවට රෝහල්වල පහසුකම්	47
වගුව 5.3	භූමි පරිහරණ සංයුතිය තුළ දක්නට ලැබෙන නීල හරිත අවකාශයන්	55
වගුව 5.4	බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ සුළු ගංවතුර ආරක්ෂණ ව්‍යුහ	56
වගුව 5.5	ජල ගුණාත්මක දර්ශක දත්ත	58
වගුව 6.1	ජනගහනය සහ ජන සන්නිවේදන පුරෝකථනය	69
වගුව 6.2	කලාප අනුව ජනගහනය, ජන සන්නිවේදන සහ නිවාස ඒකක	70
වගුව 6.3	ප්‍රමුඛතා මට්ටම අනුව නාගරික මධ්‍යස්ථාන ධුරාවලිය	73
වගුව 6.4	ප්‍රමුඛතා මට්ටම අනුව මාර්ග ධුරාවලිය	86
වගුව 6.5	පවතින සහ යෝජිත ජල සැපයුම් මධ්‍යස්ථාන සහ ධාරිතාව	91
වගුව 6.6	යෝජිත ව්‍යාපෘති සහ ජල බෙදාහැරීම් ධාරිතාවය ඉහළ දැමීම්	92
වගුව 6.7	බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ දෛනික ජල ඉල්ලුම - 2030	92
වගුව 6.8	දෛනික ජල ඉල්ලුම සහ යෝජිත ජල සැපයුම් ධාරිතාවය - 2030	93
වගුව 6.9	බියගම නාගරික ප්‍රදේශය තුළ පවතින සහ යෝජිත නව විදුලි සම්ප්‍රේෂණ ස්ථාන	96
වගුව 6.10	නව විදුලි සැපයුම් රැහැන් පද්ධති සහ ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා	96
වගුව 6.11	ගණනය කරන ලද මුළු අපජල ප්‍රමාණය	98
වගුව 6.12	ගණනය කරන ලද දෛනික අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය	100
වගුව 6.13	කලාපය අර්ථ දැක්වීම හා ඊට අයත් වන භූමි වර්ගීකරණය	108
වගුව 6.14	පවතින පොදු චිලිමහන් විනෝද අවකාශ - 2018 (බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය)	114
වගුව 6.15	2018 - 2030 දක්වා යෝජිත පොදු චිලිමහන් විනෝද අවකාශ සැලැස්ම	114
වගුව 6.16	වගකිවයුතු ආයතනික රාමුව	143

ඇමුණුම් ලේඛනය

ඇමුණුම 01	පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය - කණ්ඩායම් වශයෙන්	154
ඇමුණුම 02	මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශය ගැසට් නිවේදනය	156
ඇමුණුම 03	තෙත්බිම් ව්‍යාප්තිය	158
ඇමුණුම 04	බියගම ප්‍රදේශීය සහා බල ප්‍රදේශයේ භූමි පරිහරණය	159
ඇමුණුම 05	ප්‍රධාන සහ අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයෙහි විනිදීම	160
ඇමුණුම 06	මහා කොළඹ ව්‍යුහ සැලැස්ම - 1998	161
ඇමුණුම 07	බියගම ජන සන්නිවේදන ග්‍රා. නි. කො. අනුව - 2011 ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන මත	162
ඇමුණුම 08	බියගම කර්මාන්ත පරිෂද්‍ය ව්‍යාප්ත සන්නිවේදනය	163
ඇමුණුම 09	බස්නාහිර කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම (CESMA) 2004)	164
ඇමුණුම 10	අනෙකුත් දැමූ කුඹුරු ඉඩම් විශ්ලේෂණය - බියගම ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	165
ඇමුණුම 11	පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය (Environment Sensitivity Index)	167
ඇමුණුම 12	පහත් බිම්වල පිහිටීම සහ 2016 ගංවතුරින් යටවූ ප්‍රදේශය	168
ඇමුණුම 13	බලපෑමට පත් වූ ගම්නාගමන මංසන්ධි සහ 2016 ජල ගැලුම් ප්‍රදේශ	169
ඇමුණුම 14	පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම - විශ්ලේෂණ වාර්තාව	170
ඇමුණුම 15	බියගම සහ ඒ අවට ඉඩම් වටිනාකම්	177
ඇමුණුම 16	ප්‍රා.ලේ.කො අනුව කාර්මික ආයතන සහ ශ්‍රමික පිරිසේ වැඩි වීම සංසන්දනය	178
ඇමුණුම 17	ප්‍රදේශයේ ආර්ථික අංශ සහ රැකියා නියුක්තිය	178
ඇමුණුම 18	කර්මාන්ත යෝග්‍ය කලාප පිළිබඳව විශ්ලේෂණය	179
ඇමුණුම 19	කලාපයේ වඩාත්ම සම්බන්ධක මංසන්ධි පිළිබඳ සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය	180
ඇමුණුම 20	සියලුම මංසන්ධි වර්ධනය වීම	180
ඇමුණුම 21	සංවර්ධන පිඩන දර්ශකය	181
ඇමුණුම 22	අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයේ පවතින පළල සහ මාර්ග ජාලය	182
ඇමුණුම 23	සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය (Spatial integration) - බියගම ප්‍රා. ස. බල ප්‍රදේශය	183
ඇමුණුම 24	ජේලි නිවාස ව්‍යාප්ත සන්නිවේදනය	184
ඇමුණුම 25	3K Area සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	185
ඇමුණුම 26	ශ්‍රී ලංකාවේ යෝජිත අධිවේගී මාර්ග ජාලය	186
ඇමුණුම 27	පොදු හා විවෘත විනෝද කටයුතු ස්ථාන	187
ඇමුණුම 28	බියගම හා ඒ අවට කැලණි ගඟේ සුළු ගංවතුර ආරක්ෂණ ව්‍යුහය	188
ඇමුණුම 29	තෙත්බිම් සහ කර්මාන්ත ශාලා ව්‍යාප්තිය	189
ඇමුණුම 30	අධි සංවේදී තෙත්බිම් විශ්ලේෂණය	190
ඇමුණුම 31	ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වලට අනුව අනෙකුත් දැමූ කුඹුරු ඉඩම් සංයුතිය	191
ඇමුණුම 32	2030 වසරේ අපේක්ෂිත ජනගහනය පුරෝකථනය කිරීම - උපකල්පිත	192
ඇමුණුම 33	2030 වසර සඳහා යෝජිත ජන සන්නිවේදනය	195
ඇමුණුම 34	ජීවත්වීමට යෝග්‍ය පරිසර දර්ශකය (Livability Index) සංවර්ධන විභවතා විශ්ලේෂණය (Potential Development Analysis) සහ පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය (Enironmental Sensitivity Index)චක් වූ අනිච්චාදනය - Overlaying	196
ඇමුණුම 35	මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත අනුව හදිසි අවස්ථා නියෝග	197
ඇමුණුම 36	බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ දැනට පවතින පොදු අවකාශීය ස්ථාන	199
ඇමුණුම 37	යෝජිත පොදු චලිමහන් විනෝද අවකාශ සැලැස්ම - 2030	200
ඇමුණුම 38	උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ ඒවායේ ප්‍රමුඛකාරණ විශ්ලේෂණය	201

අනුමැතිය

ඇමුණුම 01 : පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය - කණ්ඩායම් වශයෙන්

පාර්ශව බාණ්ඩය	නම	තනතුර
කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු	ඒ. කේ.ජයසිංහ	අධ්‍යක්ෂ, (බියගම අපනයන සැකසුම් කලාපය), ආයෝජන මණ්ඩලය
	නාලක ජයසුන්දර	අධ්‍යක්ෂ, අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
	පී.එච්.ඩබ් දසනාන්	ඉංජිනේරු, කළමනාකරණ, ලංකා බැංකු කෙල් නීතිගත සංස්ථාව
	ආනන්ද ගනේපොල	සභාපති, මාවරමණ්ඩිය වෙළඳ සංගමය
	සමන් ලියනගේ	සභාපති, දෙල්ගොඩ වෙළඳ සමිතිය
	සුමේධ බණ්ඩාර	උප සභාපති, කඩවත වෙළඳ සමිතිය
	පී.එච්.වික්ක	නියෝජ්‍ය ලේකම්, බියගම වෙළඳ සමිතිය
	යූ.ඒ.සංජීව ලක්මාල්	විධායක නිලධාරී, නිදහස් වෙළඳ සංගමය
	ප්‍රදීප් කුමාර	ලේකම්, මාකොළ ක්‍රීට්ස් රට සංගමය
	ඩී.එම්.සුසිල් ප්‍රසන්න	සභාපති, කඩවත ක්‍රීට්ස් රට සංගමය
පරිපාලන හා යටිතල පහසුකම්	ආර්.පී.හෙට්ටිආරච්චි	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, කවිවෙරිය, ගම්පහ
	නමාරා හේරත්	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
	පී.ඩී.සී.ලොන්සේකා	කලාප අධ්‍යක්ෂ, කැලණිය
	පී.එච්.එස්.බණ්ඩාර	අධ්‍යක්ෂ, කොට්ඨාශ අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, බියගම
	කේ.එම්.පී.යූ.ජයතිලක	ජේජේ උස්ත්‍රික් කළමනාකරු, ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය
	ආර්.ඒ.පී.ඩබ්.වික්‍රමසිංහ	ලේකම්, බියගම ප්‍රාදේශීය සභා
	එන්.එන්.ලොකුගේ	ඉංජිනේරු, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ගම්පහ
	චම්පිකා රණසිංහ	ජේජේ ඉංජිනේරු, බියගම ජල පවිත්‍රාගාරය
	එල්.ඩබ්.හල්ගඟවත්ත	ඉංජිනේරු ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය
	ආර්.ඒ.එන්.කේ.රණතුංග	සේවා නිලධාරී, බියගම, ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන මණ්ඩලය
	ජේ.එම්.කේ.වරිත ජයසුන්දර	ප්‍රවාහන - සහකාර මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය
	ආර්.පී.එල්.පද්මසිරි	ඉංජිනේරු සහකාර, මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය (බස්නාහිර පළාත්)
	ටී.එම්.පුෂ්පකුමාර	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය
	ඩී.එස්.මධුසංක	විදුලි ඉංජිනේරු, ලංකා විදුලිබල සමාගම
	එස්.ගොඩගේ	ඉංජිනේරු, දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව
	ඩී. පද්මසිරි	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක, බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව
	ජේ.එස්.ගුණවර්ධන	උප පොලිස් පරීක්ෂක (මෝටර් රථ ප්‍රවාහන අංශය) - මීගහවත්ත පොලිස් ස්ථානය
	ඩබ්. ඩී. වසන්ත	උප පොලිස් පරීක්ෂක, බියගම පොලිස් ස්ථානය
	ධනුෂ්ක රවිචන්ද්‍ර	සංවර්ධන නිලධාරී, බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
	පාරිසරික හා කෘෂිකාර්මික	ඩී.ඩබ්.එස්.ප්‍රියදර්ශනී
ටී.ඩී.විජේසූරිය		ඉංජිනේරු ප්‍රාදේශීය වාරිමාර්ග, ගම්පහ
ඩබ්.ආර්.ඩී.වීරක්කොඩි		උස්ත්‍රික් වාරිමාර්ග ඉංජිනේරු කාර්යාලය
ඩබ්.ජේ.එම්.දසාරත්න		සහකාර අධ්‍යක්ෂ, ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව

පාරිසරික හා කෘෂිකාර්මික	අනුළු වීරසිංහ	ඉඩම් පරිහරණ නිලධාරී, බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
	බබි.එම්.පී.කුමාරි	ගොවි පර්යේෂණ සහ නිෂ්පාදන සහකාර ගොවිජන සේවා කාර්යාලය - බියගම
	එස්.ඒ.එල්.චන්දන	
	එල්.බබි.පී.අයි. කරුණාසේන	
	කේ.වයි.ජයසිංහ	
	ශාර්මිලා රාජකරුණා	

මූලාශ්‍රය : සංවර්ධන සැලසුම් අංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - 2017

ඇමුණුම 02 : මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශය ගැසට් නිවේදනය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය
අති විශෙෂ

අංක 2049/11 - 2017 දෙසැම්බර් මස 11 වැනි සඳුදා - 2017.12.11

(රජයේ බලපෑම ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය රජයේ නිවේදන

1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනත

3 වන වගන්තිය යටතේ නියමය

1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මා වෙත පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාර, මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය පාඨලී වම්පික රණවක වන මම, මෙහි I වන උපලේඛනයේ I සහ II වැනි තීරුවේ දක්වා ඇති දැනටමත් පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය මගින් නිශ්චිත මායිම් හා ඉම් සලකුණු නිශ්චිතවම දක්වා ඇති මහා නගර සභා 05ක්, නගර සභා 07 සහ ප්‍රාදේශීය සභා 07 කින් සමන්විතව ඇත්තා වූ ප්‍රදේශය මහා කොළඹ සංවර්ධනය ප්‍රදේශයේ හර ප්‍රදේශය ලෙස නම් කොට සංවර්ධනය කිරීම සුදුසු බැව් මගේ මතය වන හෙයින්, එම ප්‍රදේශ එම වගන්තියේ කාර්යය සඳහා මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශය ලෙස විය යුතු යැයි මෙම නියමයෙන් ප්‍රකාශ කරමි.

පාඨලී වම්පික රණවක,
මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍ය.

2017 දෙසැම්බර් මස 08 වැනි දින,
මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය,
17 සහ18 වන මහල,
"සුහුරුපාය",
"ශ්‍රී සුභතිපුර පාර",
බත්තරමුල්ල.

උපලේඛනය I

මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

I වැනි තීරුව

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රවලට අනුව, 1947 අංක. 29 දරන මහා නගර සභා ආඥා පනත යටතේ සීමා මායිම් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති, කොළඹ මහා නගර සභා බල ප්‍රදේශය, දෙහිවල-ගල්කිස්ස මහා නගර සභා බල ප්‍රදේශය, මොරටුව මහා නගර සභා බල ප්‍රදේශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ මහා නගර සභා බල ප්‍රදේශය, කඩුවෙල මහා නගර සභා බල ප්‍රදේශය ද,

1939 අංක. 61 දරන නගර සභා ආඥා පනත යටතේ මායිම් සීමා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද, මහරගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය, කොළොන්නාව නගර සභා බල ප්‍රදේශය, කැස්බෑව නගර සභා බල ප්‍රදේශය, බොරැස්ගමුව නගර සභා බල ප්‍රදේශය, ජා-ඇල නගර සභා බල ප්‍රදේශය, වත්තල-මාබෝලේ නගර සභා බල ප්‍රදේශය, පැලියගොඩ නගර සභා බලප්‍රදේශය ද,

1987 අංක. 15 දරන ප්‍රදේශීය සභා පනත යටතේ මායිම් සීමා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද, මහර ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය, බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය, වත්තල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය, ජා-ඇල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය, කැලණිය ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය, කොට්ඨාස්වත්ත ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය, හෝමාගම ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය,

යන පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශයන්ගෙන් සමන්විත මෙහි II වැනි තීරුවෙන් විස්තර වන්නා වූ පළාත් පාලන ආයතන 19 කින් සමන්විත මුළු මහත් භූමි ප්‍රමාණය වේ.

II වැනි තීරුව

- 1978.08.10 හා ගැසට් අංක. 329/8 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි කොළඹ මහා නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 1978.08.10 හා ගැසට් අංක. 329/8 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි දෙහිවල-ගල්කිස්ස මහා නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 1997.01.08 හා ගැසට් අංක. 957/13 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි මොරටුව මහා නගර සභා බල ප්‍රදේශය.
- 1996.09.17 හා ගැසට් අංක. 941/9 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ මහා නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 2010.02.02 හා ගැසට් අංක. 1639/11 අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි කඩුවෙල මහා නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 2002.01.10 දිනැති අංක. 1218/35 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි මහරගම නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 1978.08.10 දිනැති අංක. 329/8 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි කොළොන්නාව නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 2006.01.04 දිනැති අංක. 1426/15 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත මායිම් තුළ පිහිටි කැස්බෑව නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 2006.01.04 දිනැති අංක. 1426/15 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි බොරැස්ගමුව නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 1983.02.09 දිනැති අංක. 231/13 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි ජා - ඇල නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 1983.02.09 දිනැති අංක. 231/13 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි වත්තල-මාබෝලේ නගර සභා බලප්‍රදේශය.
- 1983.02.09 දිනැති අංක. 231/13 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශිත සීමා මායිම් තුළ පිහිටි පැලියගොඩ නගර සභා බලප්‍රදේශය.

උපලේඛනය I (සම්බන්ධිතයි)

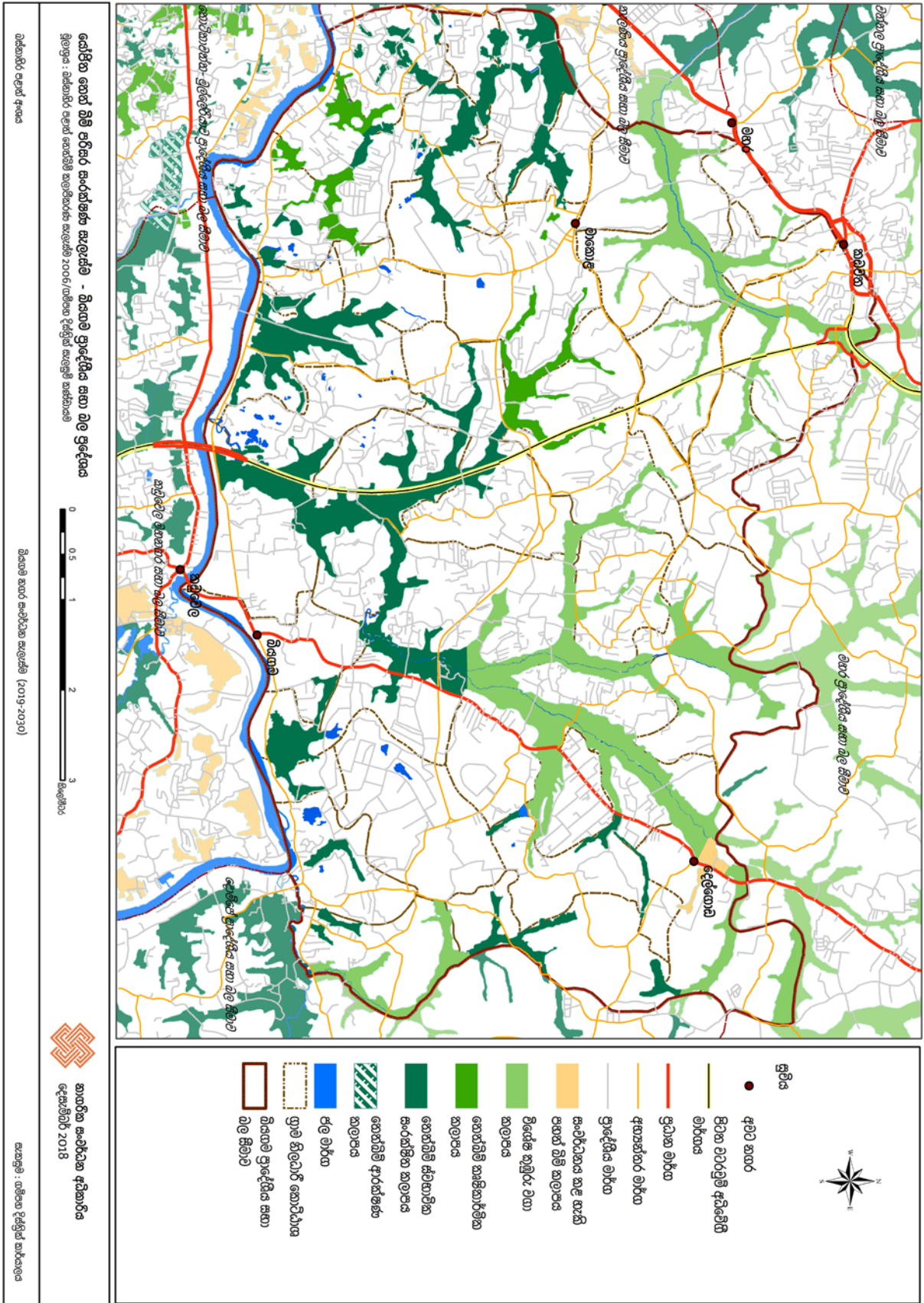
මහා කොළඹ සංවර්ධන හර ප්‍රදේශය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

I වැනි තීරුව

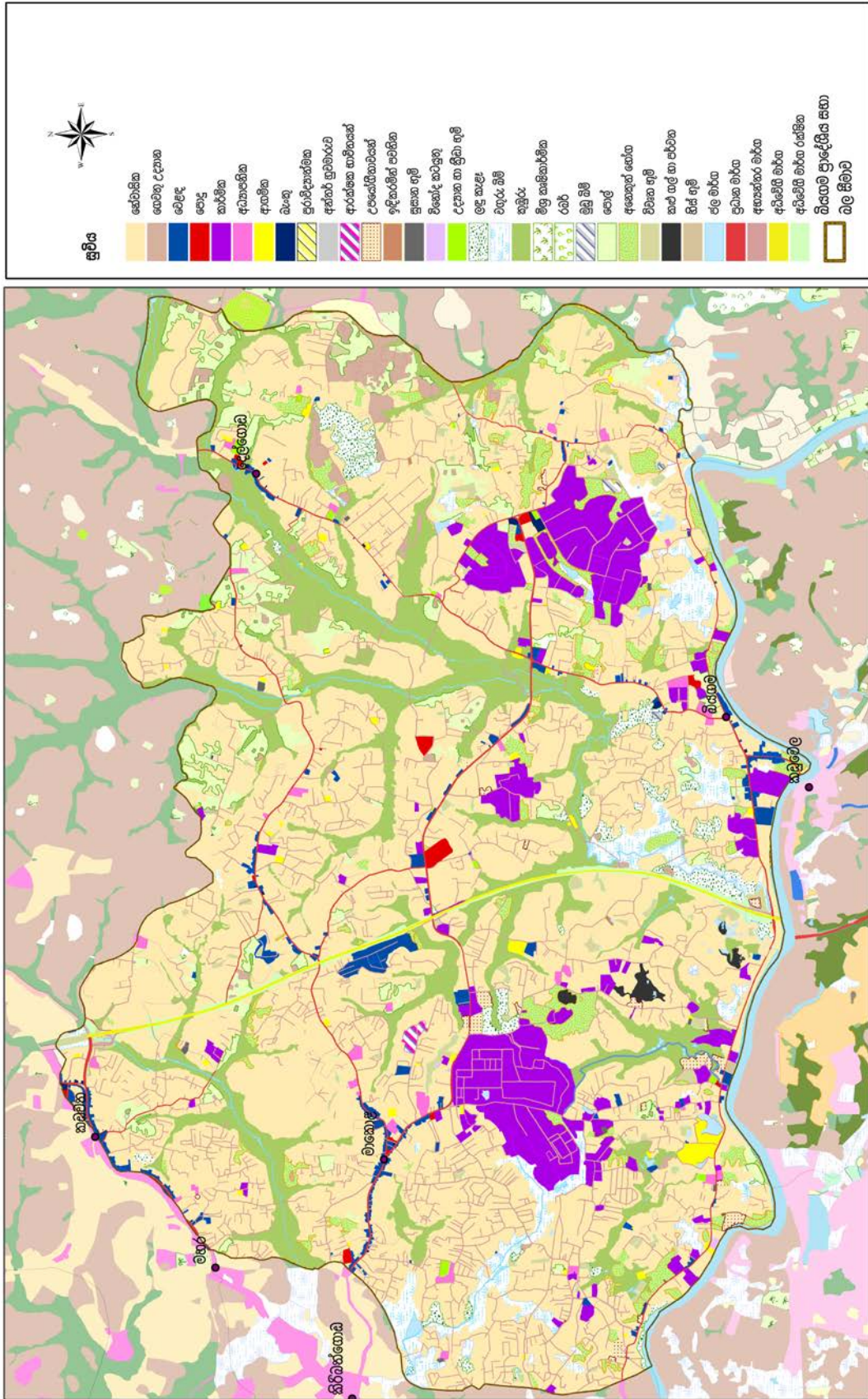
II වැනි තීරුව

- 1987.05.12 දිනැති ගැසට් අංක. 453/6 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සීමා මායිම් තුළ පිහිටි මහර ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය.
- 1995.04.21 දිනැති ගැසට් අංක. 867/21 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සීමා මායිම් තුළ පිහිටි බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය.
- 1987.05.12 දිනැති අංක. 453/6 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සීමා මායිම් තුළ පිහිටි වත්තල ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය.
- 1987.05.12 දිනැති අංක. 453/6 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සීමා මායිම් තුළ පිහිටි ජා-ඇල ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය.
- 1987.05.12 දිනැති අංක. 453/6 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සීමා මායිම් තුළ පිහිටි කැළණිය ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය.
- 1987.05.12 දිනැති අංක. 453/5 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සීමා මායිම් තුළ පිහිටි කොටිකාවත්ත ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය.
- 1987.05.12 දිනැති අංක. 453/5 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සීමා මායිම් තුළ පිහිටි හෝමාගම ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශය.

ඇමුණුම 03 : තෙත්විම් ව්‍යාප්තිය

ඇමුණුම 04 : වියගම ප්‍රදේශීය සහ බල ප්‍රදේශයේ භූමි පරිහරණය

ජාතික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

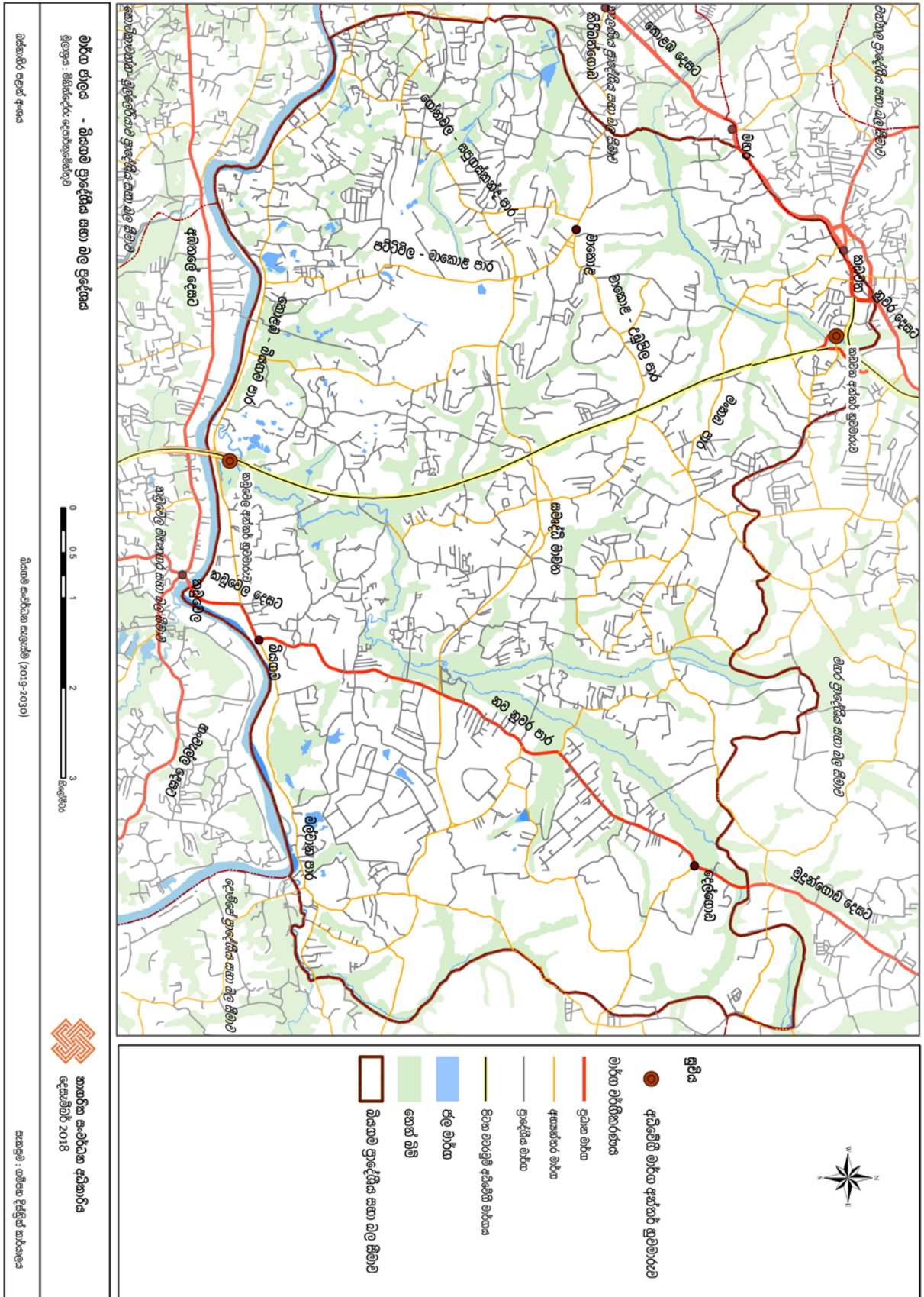
වියගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)

භූමි පරිහරණය - වියගම ප්‍රදේශීය සහ බල ප්‍රදේශය
මූලාශ්‍රය : ජාතික දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කාර්යාංශය

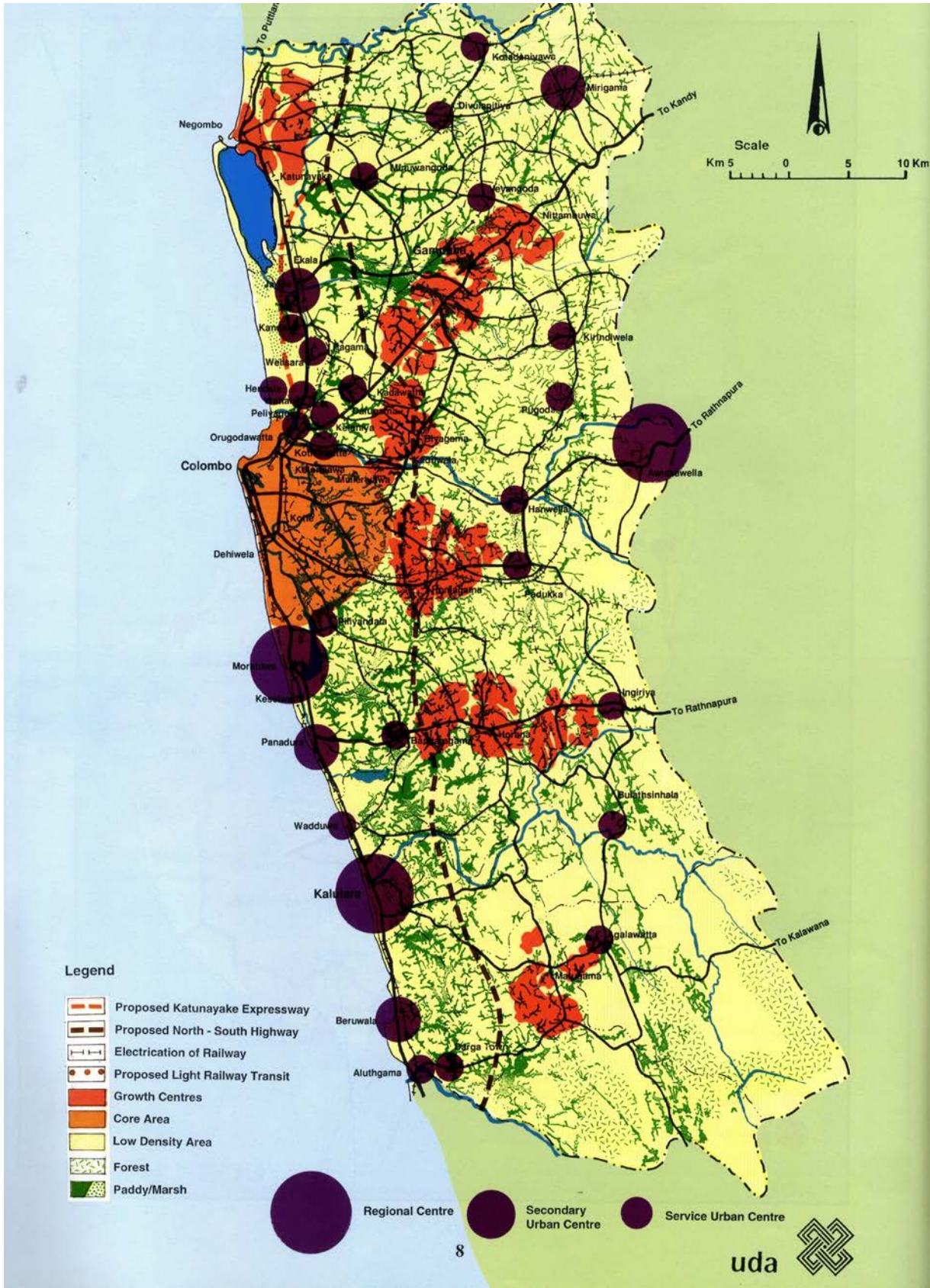
බස්නාහිර පළාත් අංශය

සකසුම් : ජාතික දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

ඇමුණුම 05 : ප්‍රධාන සහ අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයෙහි විහිදීම

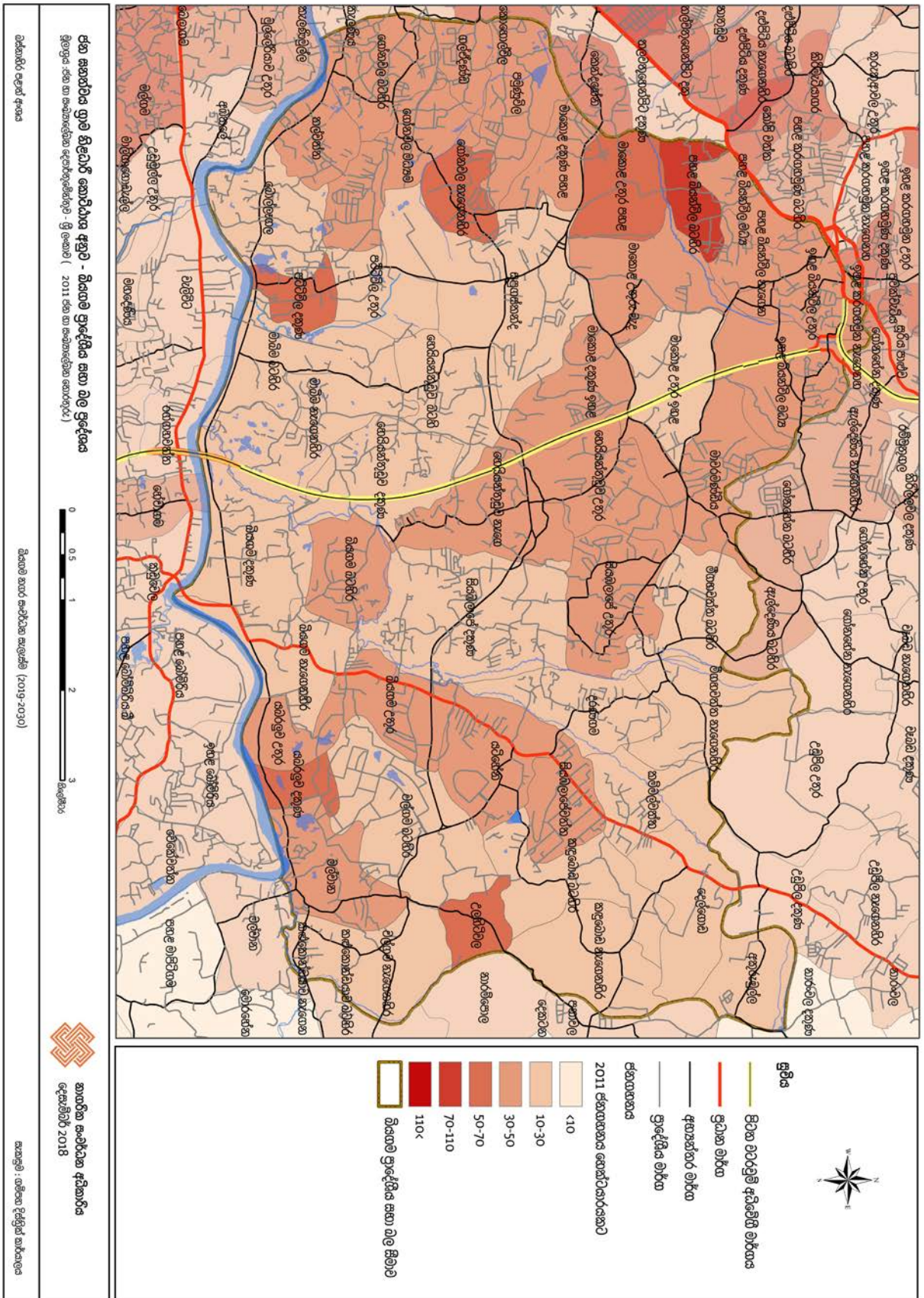

ඇමුණුම 06 : මහ කොළඹ ව්‍යුහ සැලැස්ම - 1998

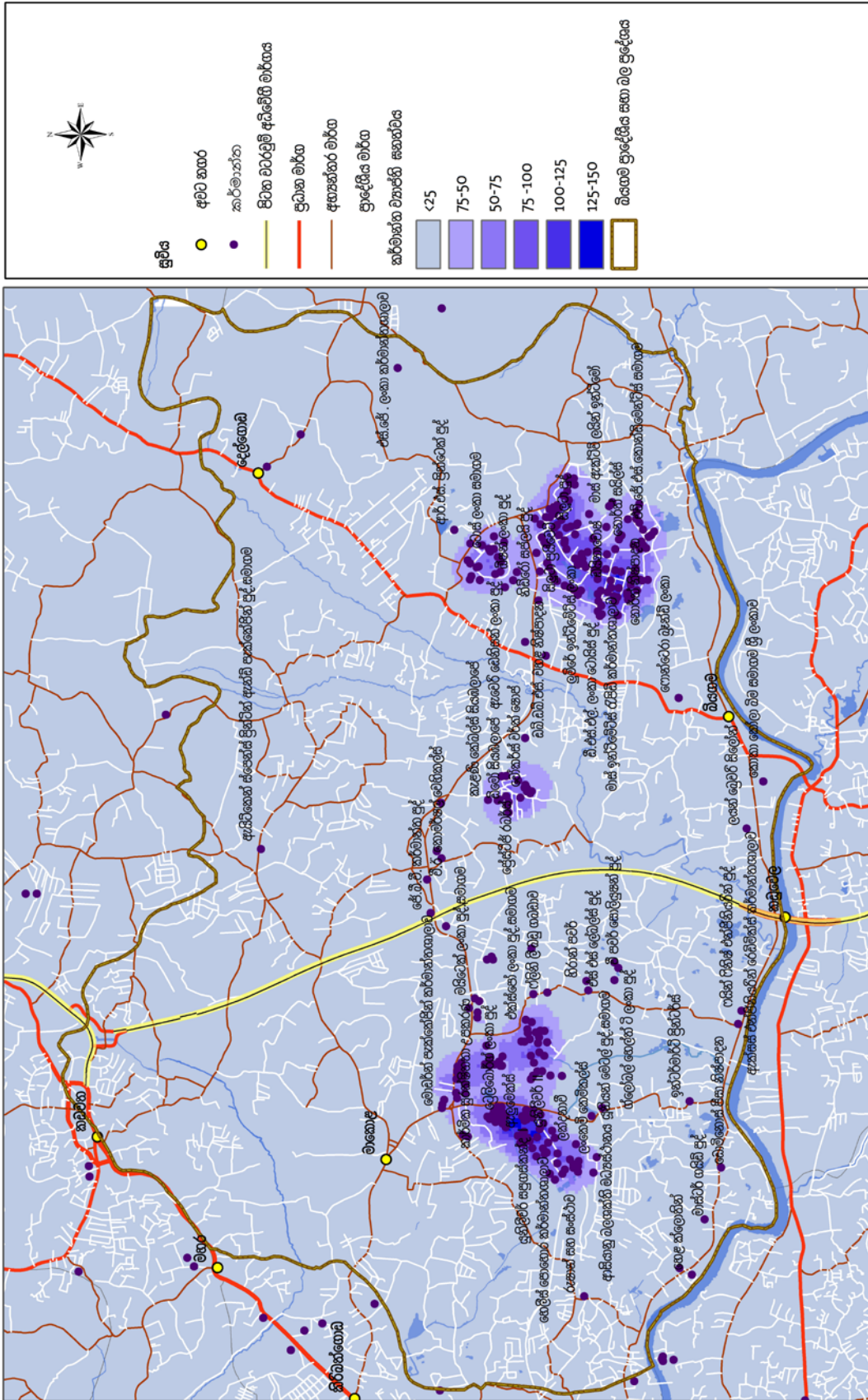

මූලාශ්‍රය : බස්නාහිර කලාපීය මෙහෙයවුම් සැලැස්ම, 2016

ඇමුණුම 07 : විසඟම ජන ඝනත්වය ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ අනුව - 2011 ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන මත

ඇමුණුම 08 : බියගම කර්මාන්ත පරිසර ව්‍යාප්ත සහතිකය

කර්මාන්ත පරිසර ව්‍යාප්ති සහතිකය - බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
 ලියවුම : කර්මාන්ත පරිසර ව්‍යාප්ති සහතිකය (2019-2030)

නාභ්‍ය සංවර්ධන අධිකාරිය
 දෙසැම්බර් 2018

වස්තුව: වර්ගය දැක්විය යුතුය
 බියගම නගර සංවර්ධන සභාවේ (2019-2030)
 වස්තුව: වර්ගය දැක්විය යුතුය

ඇමුණුම 09 : වස්තූභිත කලාපීය ව්‍යුහ සැලැස්ම (CESMA) 2004)

මූලාශ්‍රය : වස්තූභිත කලාපීය මෙහෙයවුම් සැලැස්ම, 2016

**ඇමුණුම 10 : අතහැර දැමූ කුඹුරු ඉඩම් විශ්ලේෂණය -
 බියගම ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව**

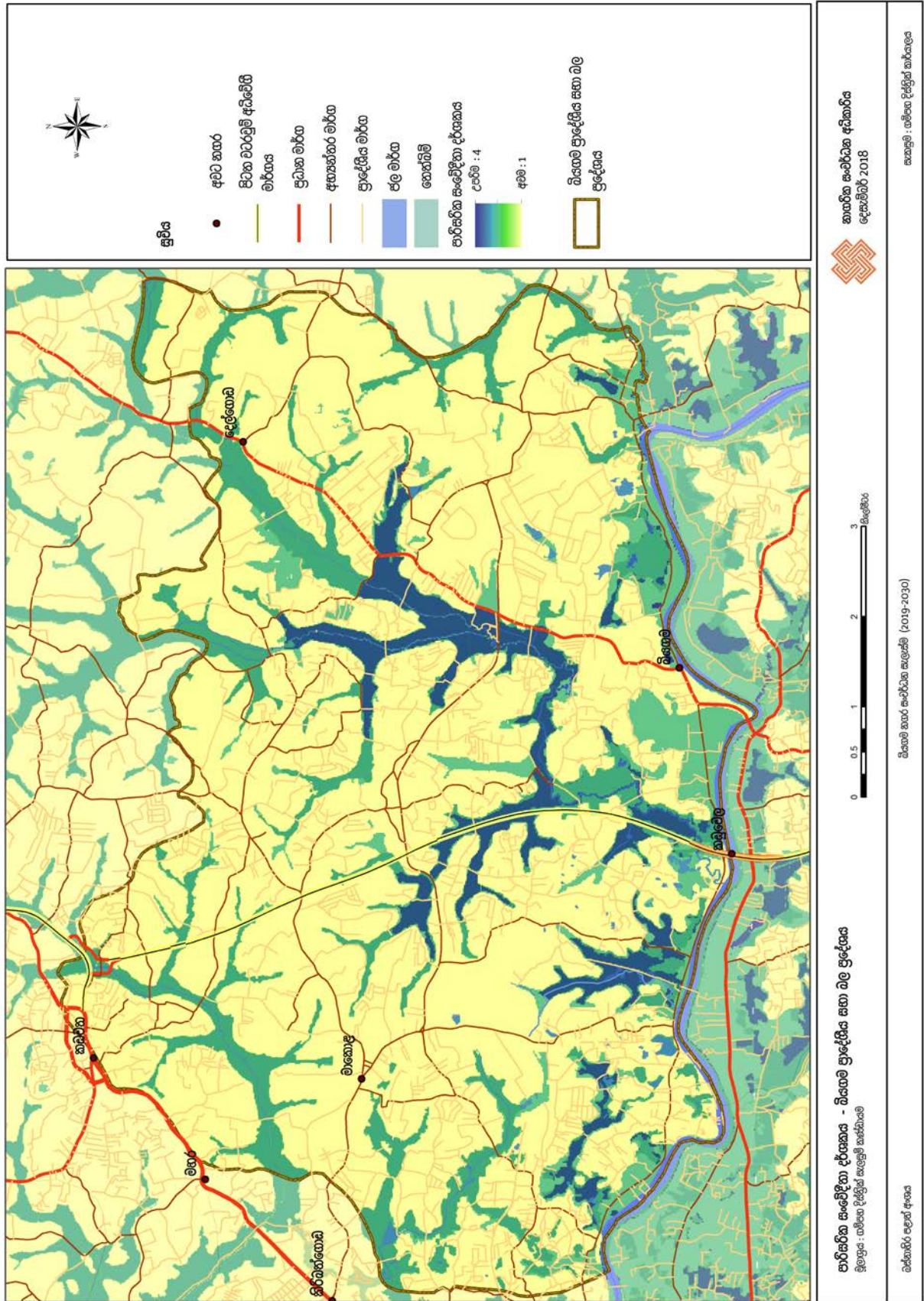
ග්‍රාම නිලධාරී වසම	මුළු කුඹුරු භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර)	අධිණ්ඩව වගා කරන ලද (හෙක්ටයාර)	අතහැර දැමූ නැවත වගා කළ හැකි ඉඩම් (හෙක්ටයාර)	අතහැර දැමූ කුඹුරු කෙටිකාලීන භාවිතයන් සඳහා (හෙක්ටයාර)	අනෙකුත් අතහැර දැමූ කුඹුරු (හෙක්ටයාර)	මුළු වගා කරන ලද කුඹුරු ඉඩම් 2017/2018 (හෙක්ටයාර)
සියඹලාපේ දකුණ	44.96	34.92	10. 04	0	0	28. 45
දෙල්ගොඩ	41. 68	30. 78	10. 9	0	0	26. 23
සියඹලාපේවත්ත	1.8.54	18.04	0	0. 5	0	18. 04
දරණගම	46. 21	44. 44	0. 59	0	1. 18	26. 77
කම්මල්වත්ත	34. 86	32. 43	1. 34	1. 09	0	17.99
මීගහවත්ත නැගෙනහිර	20. 13	20.13	0	0	0	17.41
යටිහේන	29. 29	24. 08	2. 09	1.21	1. 91	19. 15
කඳුබොඩ බටහිර	11. 33	10. 34	0. 8	0. 19	0	4. 66
වල්ගම නැගෙනහිර	34.01	25. 06	8. 05	0	0. 9	11.47
වල්ගම බටහිර	5. 61	0	1. 5	4. 11	0	0. 6
උලහිට්ටල	8.89	8. 39	0. 45	0.05	0	8.59
මල්වාන	3. 45	0.1	0	0	3. 35	3. 45
යබරලුව දකුණ	8. 24	0	0	0	8. 24	0
යබරලුව නැගෙනහිර	4	0	0	0	4	0
බියගම දකුණ	19. 34	1. 1	0	0	18. 24	1. 1
බියගම බටහිර	24. 7	0	0	0	24.7	0
බියගම නැගෙනහිර	6. 86	0	0	0	6. 86	0
බියගම උතුර	27.26	15. 92	3	3	5. 34	3. 2
මාබිම නැගෙනහිර	24.38	4. 13	14. 18	2. 03	4. 04	4. 53
මාබිම බටහිර	31. 43	3. 69	12. 56	4. 26	10.92	4. 09
හෙයියන්තුඹුව දකුණ	43. 34	0	6. 48	0	36. 86	0
හෙයියන්තුඹුව බටහිර	27. 04	9. 43	3.63	0	13. 97	0.91
පට්ටිට්ටල නැගෙනහිර	8. 34	0	0	1	7. 34	0
පට්ටිට්ටල දකුණ	7. 89	0	0	1	6. 89	0
මීගහවත්ත බටහිර	18.33	17. 07	0	1.26	0	13. 12
සියඹලාපේ උතුර	17. 6	15. 88	1. 72	0	0	8.3 6
හෙයියන්තුඹුව නැගෙනහිර	15.18	11. 84	0	3. 34	0	7. 69
හෙයියන්තුඹුව උතුර	14. 17	12. 15	0. 2	1. 82	0	5. 8
තල්වත්ත	11.74	0	. 02	0	11.74	5. 26
බෝල්ලෑගල	17. 01	0	0	0	17.01	0
මාකොළ උතුර ඉහළ	8. 71	6.36	1. 94	0	0. 41	5. 05

විෂයම සංවර්ධන සැලැස්ම (2019 - 2030)
 බස්නාහිර පළාත් අංශය - නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

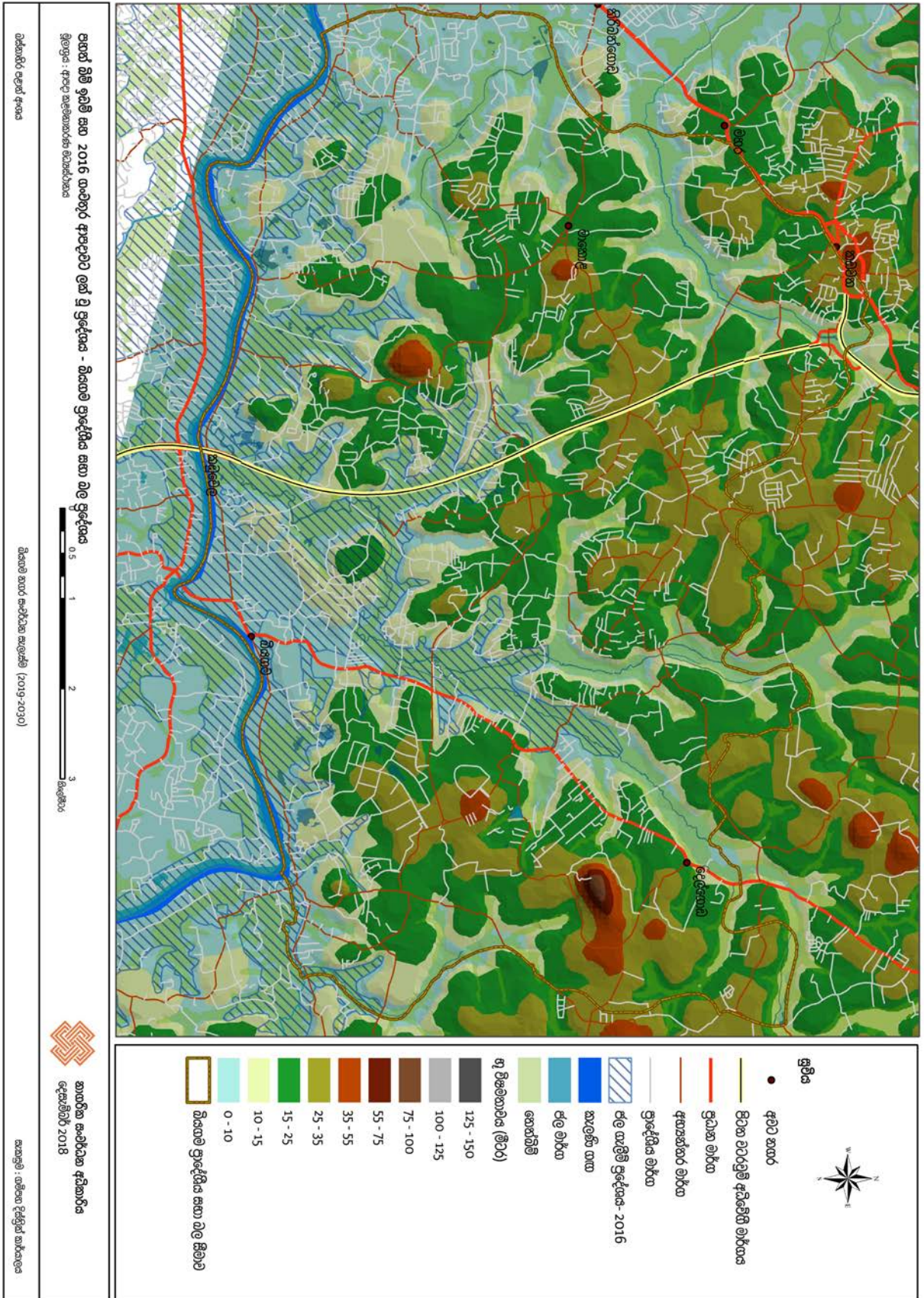
ග්‍රාම නිලධාරී වසම	මුළු කුඹුරු භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර)	අඛණ්ඩව වගා කරන ලද (හෙක්ටයාර)	අතහැර දැමූ නැවත වගා කළ හැකි ඉඩම් (හෙක්ටයාර)	අතහැර දැමූ කුඹුරු කෙටිකාලීන භාවිතයන් සඳහා (හෙක්ටයාර)	අනෙකුත් අතහැර දැමූ කුඹුරු (හෙක්ටයාර)	මුළු වගා කරන ලද කුඹුරු ඉඩම් 2017/2018 (හෙක්ටයාර)
මාවරමණ්ඩිය	11.69	8.13	3.46	0	0.1	3.77
සපුගස්කන්ද	13.09	9.68	1.31	0	2.1	6
මාකොළ දකුණ ඉහළ	18.44	14.92	2.59	0.55	0.38	6.49
ඉහළ බියන්විල උතුර	2.4	0	0	0	2.4	0
පහළ බියන්විල නැගෙනහිර	16.67	11.23	5.44	0	0	12.85
පහළ බියන්විල මධ්‍යම	3.3	2.9	0.4	0	0	1.4
පහළ බියන්විල බස්නාහිර	23.67	21.17	2.5	0	0	8
මාකොළ උතුර පහළ	24.53	18.48	5.59	0	0.46	6.93
මාකොළ උතුර මධ්‍යම	25.97	20.01	5.29	0.17	0.5	10.3
ගෝනවල නැගෙනහිර	6.88	0	0	2	4.88	0
ගෝනවල මධ්‍යම	32.91	0	0	4.67	28.24	0
ගෝනවල බටහිර	20.45	0	0	2.67	17.78	0
පවුණුවිල	46.58	0	0	0	46.58	0
ගල්දේණ්ඩ	16.6	0	0	0	16.6	0
මාකොළ දකුණ පහළ	15.72	7.94	5.26	0	2.52	5.71
අකුරුමුල්ල	20.8	19.15	1.65	0	0	16.69
කඳබොඩ නැගෙනහිර	12.96	12.08	0.88	0	0	9.41
ඉහළ බියන්විල මධ්‍යම	22	19.3	2.7	0	0	20.3
එකතුව	969.18	523.42	116.74	36.74	294.7	349.77

මූලාශ්‍රය : විෂයම ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, 2018

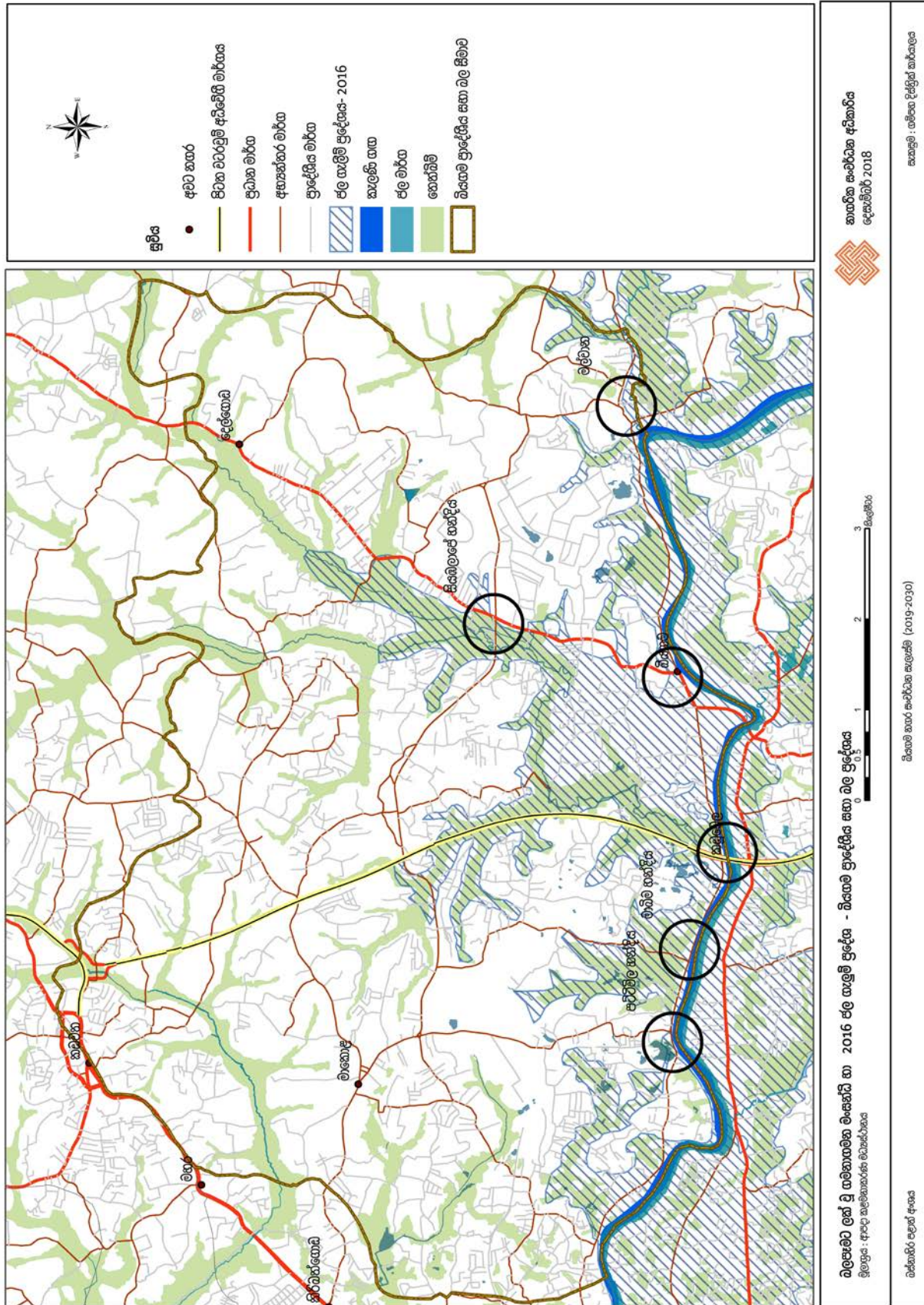
ඇමුණුම 11 : පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය (Environment Sensitivity Index)

ඇමුණුම 12 : පහත් ධර්ම ඉඩම් සහ 2016 ගංවතුරින් යටවූ ප්‍රදේශය

ඇමුණුම 13 : බලපෑමට පත් වූ ගම්නාගමන මංසන්ධි සහ 2016 ජල ගැලුම් ප්‍රදේශ -
 බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය

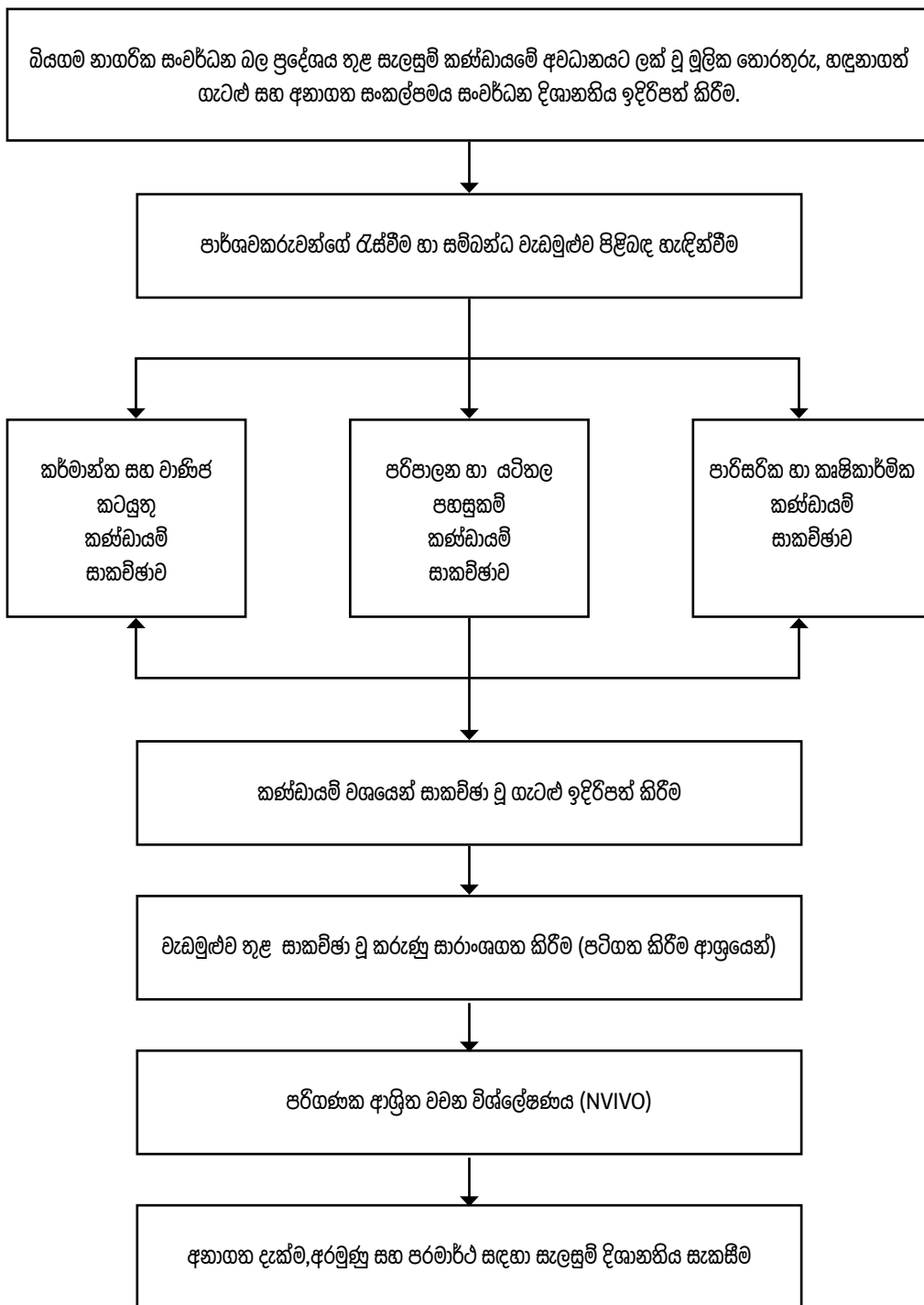
ඇමුණුම 14 : පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම - විශ්ලේෂණ වාර්තාව

**පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම - බියගම නාගරික සංවර්ධන බල ප්‍රදේශය
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය**

2017/11/23
NVIVO විශ්ලේෂණය
සංවර්ධන සැලසුම් අංශය

පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම - ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

කණ්ඩායම 01. කර්මාන්ත සහ වාණිජ

- දැනට නිදහස් වෙළඳ කලාපය සහ සියලුම ඉඩම් ප්‍රමාණ ආයෝජකයන්ට ලබා දී ඇති අතර නව ආයෝජකයන් සඳහා ඉඩ නොමැති වීම.
- සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ කර්මාන්ත උදෙසා වෙනම කර්මාන්තපුරයක් ඇති කිරීම.
- කර්මාන්ත ආශ්‍රිත අනුකූලතා සහතික නිකුත් කිරීම ප්‍රමාද වීම
- බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය උදෙසා වෙන පිවිසුම් මාර්ගයක් ඇති කරමින් අධිවේගී මාර්ගයට ප්‍රවේශය ලබා දීම.
- කර්මාන්ත ආශ්‍රිත බැංකු පහසුකම් පුළුල් කිරීම.
- සියලුම උප නගර කේන්ද්‍ර කරගනිමින් බහු කාර්ය ගොඩනැගිලි ඇති කිරීම.
- අපනයන බෝග සඳහා පහසුකම් සහිත නව කර්මාන්ත ප්‍රදේශ ඇති කිරීම.
- අපනයන කටයුතු සඳහා මාර්ග පද්ධතිය පුළුල් කිරීම.
- කැලණිය සිට බියගම දක්වා දුම්රිය මාර්ගය නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම.
- ජනාවාස ප්‍රදේශවලින් පරිබාහිරව ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව ගබඩා පහසුකම් පිවිසුම් මාර්ගයට ආසන්නයේ ස්ථාපිත කිරීමට අනුබල දීම.
- කර්මාන්ත කලාප ගත කිරීම (මාබිම ප්‍රදේශය).
- නළ මාර්ග මගින් අපජලය මුහුද දක්වා බැහැර කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- කර්මාන්ත මගින් බැහැර කරන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමිතිගතව බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම.
- කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයන්හි නිවාස ඉදිකිරීම සීමා කිරීම.

කර්මාන්ත සහ වාණිජ කණ්ඩායම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් මූලිකවම ප්‍රදේශයේ ආර්ථික පැතිකඩ පිළිබඳ අවධාරණය කෙරුණු අතර කර්මාන්ත ආශ්‍රිත ගැටළු මෙහිදී ප්‍රධාන විය.

කණ්ඩායම 02. පරිපාලන හා යටිතල පහසුකම්

1. ජල සම්පාදනය

- මාර්ග දෙපස සේවා නිරයක් සඳහා ඉඩ වෙන් කළ යුතුය.
- ජල සංරක්ෂක ක්‍රමවේදයක් සැලසුම් මට්ටමේ සිට සම්පාදනය විය යුතුය.
- ජල නළ පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම.
- නිසියාකාරයෙන් අපජලය බැහැරවන ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම.
- වාණිජ කටයුතු ව්‍යාප්ත කලාප සඳහා මලාපවාහන සැලැස්මක් ඇති කිරීම.

2. විදුලිය සහ සන්නිවේදන

- ව්‍යාපෘති සැලසුම් මට්ටමේදී දැනුම් දීම.
- මාර්ග දෙපස සේවා නිරයක් සඳහා ඉඩ වෙන් කළ යුතුය.

3. මාර්ග

- ප්‍රධාන මාර්ග පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම.
- ප්‍රධාන මංසන්ධි සංවර්ධනය කිරීම. (දෙල්ගොඩ, මාකොළ, උඩුපිල, වඩුවේගම)
- මාර්ගය දෙපස කාණු පද්ධතිය සකස් කරමින් වැසි ජලය කැලණි ගඟ දක්වා බැස යාමේ ව්‍යාපෘතියක් හඳුන්වා දීම.
- ප්‍රදේශයේ ඇළ මාර්ග දෙපස රක්ෂිත කලාප ආරක්ෂා වන පරිදි නීති සම්පාදනය කිරීම.
- මාබිම - මාකොළ මාර්ගය, උඩුපිල - මාකොළ මාර්ගය සහ සපුගස්කන්ද - පට්ටිවිල මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීම.
- විකල්ප මාර්ගයක් ලෙස පහුරුවෙල මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීම.
- සපුගස්කන්ද දක්වා ඉදි කර ඇති දුම්රිය මාර්ගය බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය දක්වා සංවර්ධනය කිරීම.

4. අධ්‍යාපන පහසුකම්

- සියලු පහසුකම් සහිත ශ්‍රවණාගාරයක් ඇති කිරීම.

5. සෞඛ්‍ය පහසුකම්

- සියලු පහසුකම් සහිත රෝහලක් ඇති කිරීම.
- පහසුකම් සහිත මාතෘ සායන මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම.
- බියගම ප්‍රදේශය තුළ කසල ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සිදු කළ හැකි ස්ථානයක් ඉදි කිරීම.

6. නීතිය හා සාමය

- මිහභවත්ත පොලිස් ස්ථානයට නව ගොඩනැගිලි සංකීර්ණයක් ඉදි කිරීම.
- ප්‍රධාන රථවාහන ගාලු කරන ස්ථාන ඇති කිරීම.

7. නේවාසික

- මධ්‍යම ආදායම්ලාභීන් උදෙසා නිවාස පහසුකම් ඇති කිරීම.
- බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ නේවාසිකාගාර ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම.
- ගඟ රක්ෂිත සහ දුම්රිය රක්ෂිත ආශ්‍රිත අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත් කරමින් නව නිවාස ලබා දීම.

පරිපාලන හා යටිතල පහසුකම් කණ්ඩායම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් මූලිකවම ප්‍රදේශයේ පොදු නාගරික සේවා පහසුකම් සහ ඒ ආශ්‍රිත ගැටළු පිළිබඳ අවධාරණය කරන ලදී.

කණ්ඩායම 03. පාරිසරික හා කායිකාර්මික

- පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ සහ කායිකාර්මික ප්‍රදේශ කලාපීකරණය.
- ඇළ මාර්ග අවහිර නොවන ලෙස සංවර්ධනය දිරිමත් කිරීම.
- වෙනත් කායිකාර්මික ප්‍රදේශ කට්ටි කිරීම පාලනය / විධිමත් ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කිරීම.
- ගංවතුර පාලනය සහ ආරක්ෂක බැම් ඇති කිරීම.
- මීටර 15 ක රක්ෂිතය තුළ පදිංචිකරුවන් සහ කර්මාන්ත ඉවත් කිරීම.
- ජල රැඳවුම් ස්ථාන හඳුනාගෙන ඒවා වෙනත් කාර්යයන් සඳහා යොදා නොගැනීම. උදා: අධි සංවේදී පරිසර පද්ධතියක් සහිත රත්ගහවත්ත ඇළ මාර්ග කලාපය
- නේවාසික ප්‍රදේශයන්ට කර්මාන්ත භාවිතයන් සඳහා අනුමැතීන් ලබා නොදීම.
- කර්මාන්ත භාවිතයන් සඳහා විශේෂ ප්‍රදේශ වෙන් කිරීම.
- සංවේදී පරිසර පද්ධතීන් සහිත ග්‍රාම නිලධාරී වසම් සඳහා දුෂ්‍ය කාරක කර්මාන්ත අනුමැතීන් ලබා නොදීම.
- කර්මාන්ත කලාප ආශ්‍රිතව හරිත තීර ඇති කිරීම. උදා : සපුගස්කන්ද නෙල් පිරිපහදුව ආශ්‍රිතව සහ බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය ආශ්‍රිතව
- රාජ්‍ය ආයතනයක මැදිහත් වීම මත නඩත්තු කරනු ලබන අපජල පිරිපහදු පද්ධතියක් ඇති කිරීම.
- විවෘත විනෝද කටයුතු ඇවිදින මංනිරු සහ උද්‍යාන ඇති කිරීම.
- ගල් වලවල් සහ ගඩොල් කැපු ස්ථාන මිරිදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සඳහා යොදා ගැනීම.
- විශේෂ කායිකාර්මික කර්මාන්ත ප්‍රදේශ ඇති කිරීම. උදා: අන්නාසි, රඹුටන්
- සුළු හා මධ්‍යම පරිමාණ කර්මාන්ත සඳහා මිශ්‍ර නේවාසික කලාපයන් සලකා බැලීම.
- පහත් බිම් ගොඩ කිරීමේදී නිසි ක්‍රියාපටිපාටි අනුගමනය කිරීම සහ ජල ගැලීම් හානි අවම වන ලෙස කටයුතු සිදු කිරීම.
- දැනට පවතින කර්මාන්ත ව්‍යාප්තිය කලාපීකරණයකට අනුව සිදු නොවීම හේතුවෙන් මහජන පැමිණිලි අධික වීම .
- කර්මාන්තවලින් බැහැර කරන අපජලය නිසි පරිදි පිරිපහදුවට ලක් නොවීම හේතුවෙන් ගැටළු ඇති වීම. උදා: රත්ගහවත්ත ඇළ
- නිවාස ඒකක අනුව අපජලය බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම

භාරිසරික හා කෘෂිකාර්මික කණ්ඩායම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් මූලිකවම ප්‍රදේශයේ තුළ මතුව ඇති භාරිසරික ගැටළු පිළිබඳ අවධාරණය කරන ලදී.

මෙම කණ්ඩායම් ත්‍රිත්වය මගින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස් දැක්වීම් වෙන වෙනම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අනතුරුව සමස්ත අදහස් එක් විශ්ලේෂණයක් යටතට ගැනීම සිදු විය. පහතින් දැක්වෙන්නේ එහි ප්‍රතිඵලයයි.

Overall Word Cloud Analysis

Node Analysis

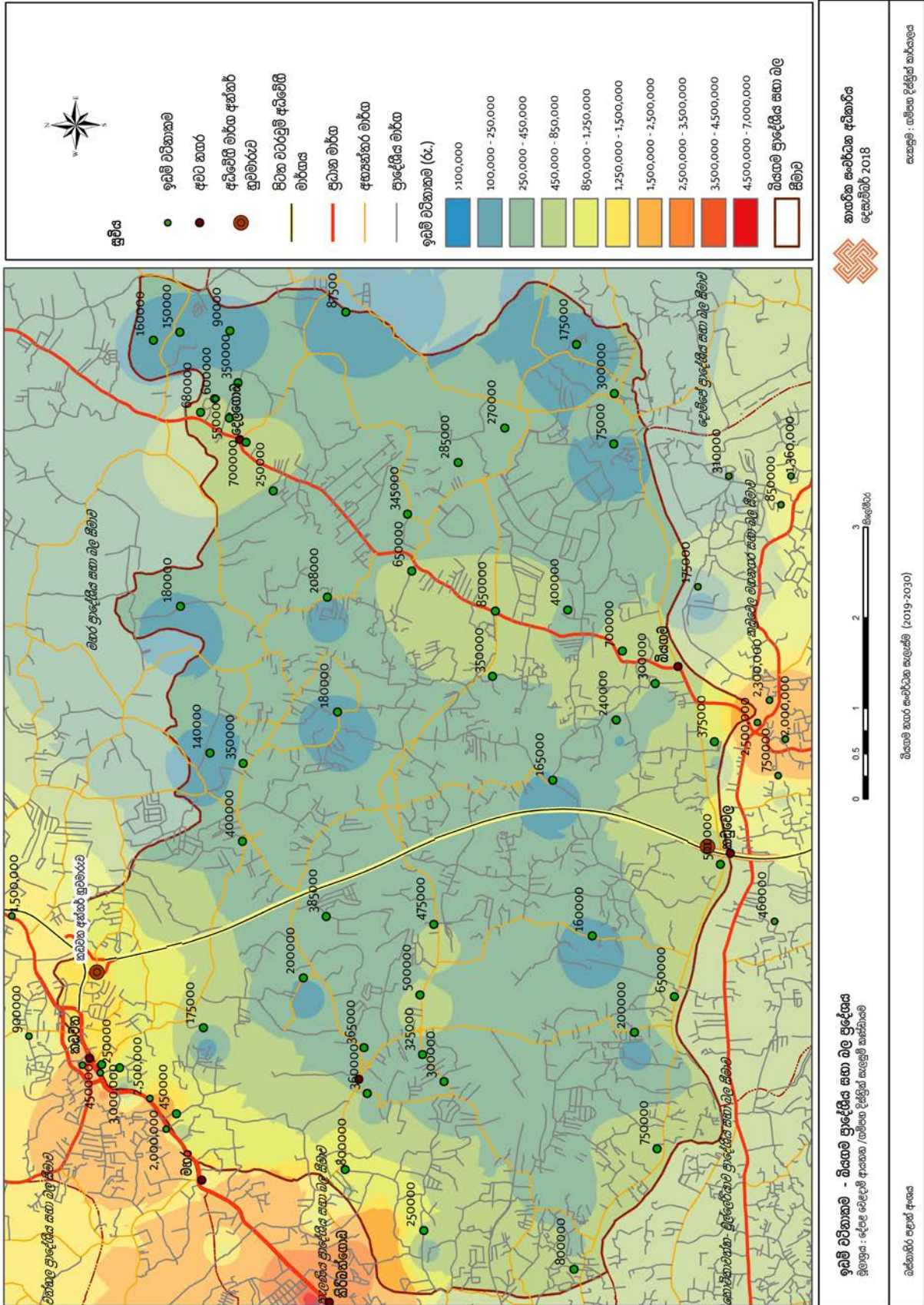
ඒ අනුව ඉහත දැක්වෙන පරිගණක ආශ්‍රිත වචන විශ්ලේෂණය මගින් ඉදිරිපත් වූ සමස්ත ප්‍රතිඵලය හරහා බියගම සංවර්ධන සැලැස්ම සඳහා පාරිශවකරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අදහස්හි මූලික කරුණු දෙකක් අවධාරණය කෙරේ.

01. නාගරික යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම මගින් කාර්මික සංවර්ධනය ඇති කිරීම

02. පාරිසරික කළමනාකරණය

මෙම ප්‍රධාන කරුණු පදනම්ව බියගම අනාගත සංවර්ධන දිශානතිය කාර්මික සංවර්ධනය තුළින් ප්‍රදේශයේ ආර්ථිකය සංවර්ධනය කිරීමටත් හා සංවේදී පරිසර පද්ධතිය රැකගනිමින් පාරිසරික කළමනාකරණය සහිත නගරයක් බවට බියගම පත් කිරීමටත් මෙම පාරිශවකරුවන්ගේ රැස්වීම ඔස්සේ සිදු කරන ලද විශ්ලේෂණය මඟ පෙන්වා ඇත.

ඇමුණුම 15 : වියගම සහ ඒ අවට ඉඩම් වටිනාකම්

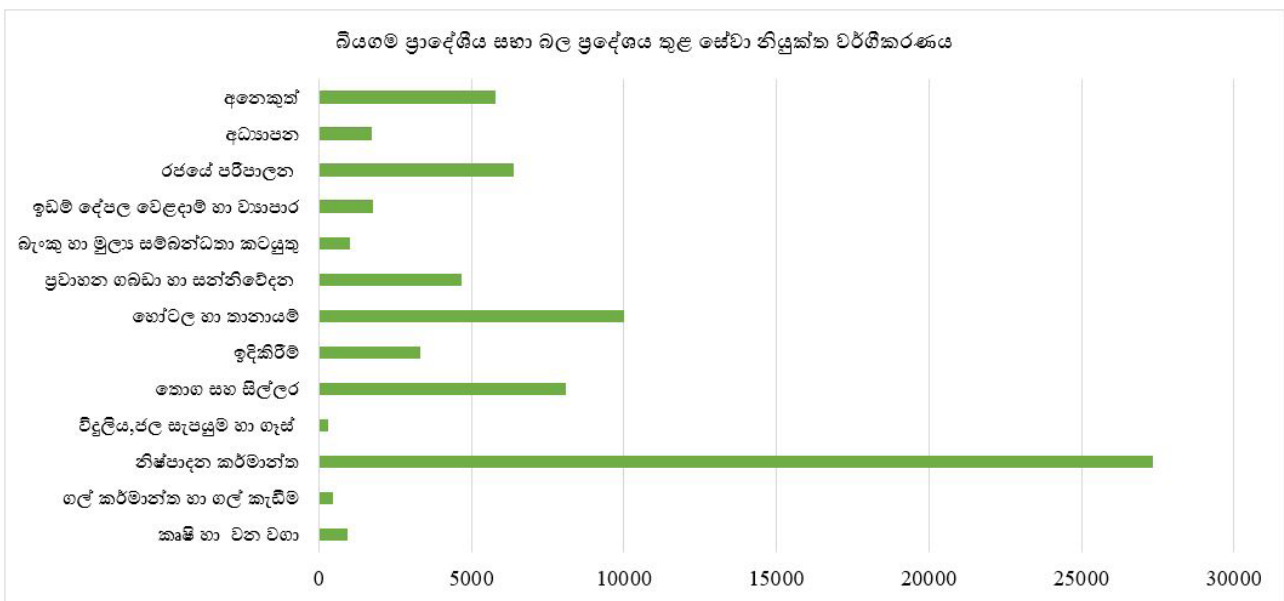
ඇමුණුම 16 : ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ අනුව කාර්මික ආයතන සහ ග්‍රාමික පිරිසේ වැඩි වීම සංසන්දනය

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ	1998 තත්වය	කාර්මික ආයතන (1985)	ග්‍රාමික පිරිස (1985)	කාර්මික ආයතන (1993)	ග්‍රාමික පිරිස (1993)
ගම්පහ	PU	10	802	72	3488
මිනුවන්ගොඩ	R	12	2025	9	1054
ජා ඇල	C	34	3776	136	22672
වත්තල	C	24	1646	121	13531
වැකේ (දොම්ඤ්ඤ)	R	10	270	8	2108
මහර	PU	122	2250	31	3534
කැලණිය	C	19	1763	104	13997
දිවුලපිටිය	R	25	2140	12	250
කටුනායක	C	18	1450	149	71289
මීරියම	R	8	589	23	379
අත්තනගල්ල	R	13	818	37	4735
මීගමුව	C	16	2501	62	6839
බියගම	PU	7	522	60	34059

C - Core / PU- Peri Urban / R - Rural

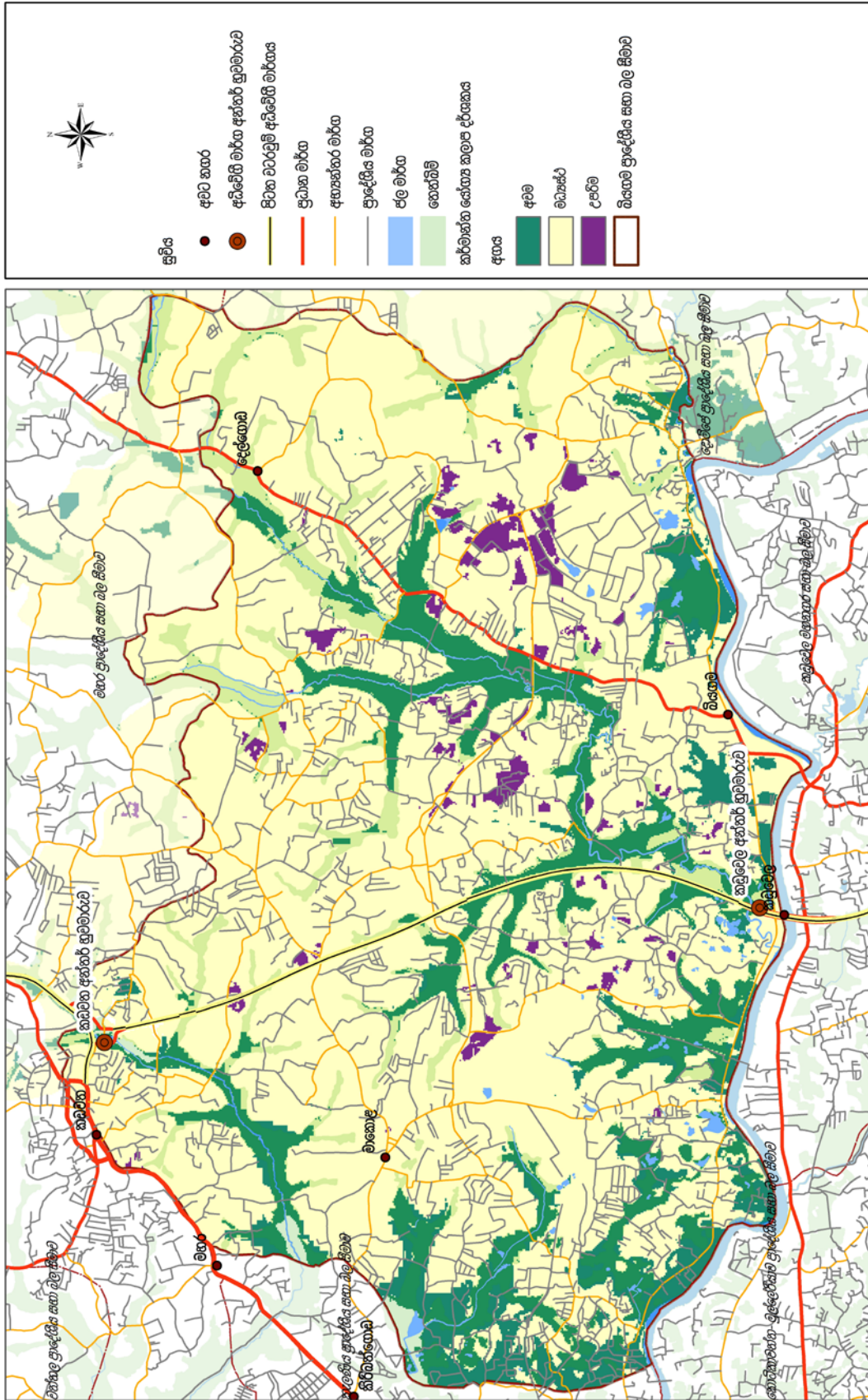
මූලාශ්‍රය : UDA,1998 / The Peri-Urban Interface -Approaches to Sustainable Natural and Human Resource Use (Chapter 12 - Peri-Urban Development in Gampaha District, Sri Lanka By Nimal Dangalle, Anders Närman)

ඇමුණුම 17 : ප්‍රදේශයේ ආර්ථික අංශ සහ රැකියා නියුක්තිය

මූලාශ්‍රය : සම්පත් පැහැකි කෙටුම්පත, බියගම ප්‍රා. ලේ. කා. - 2017

ඇමුණුම 18 : කර්මාන්ත සේඟ කලාප පිළිබඳව විශ්ලේෂණය

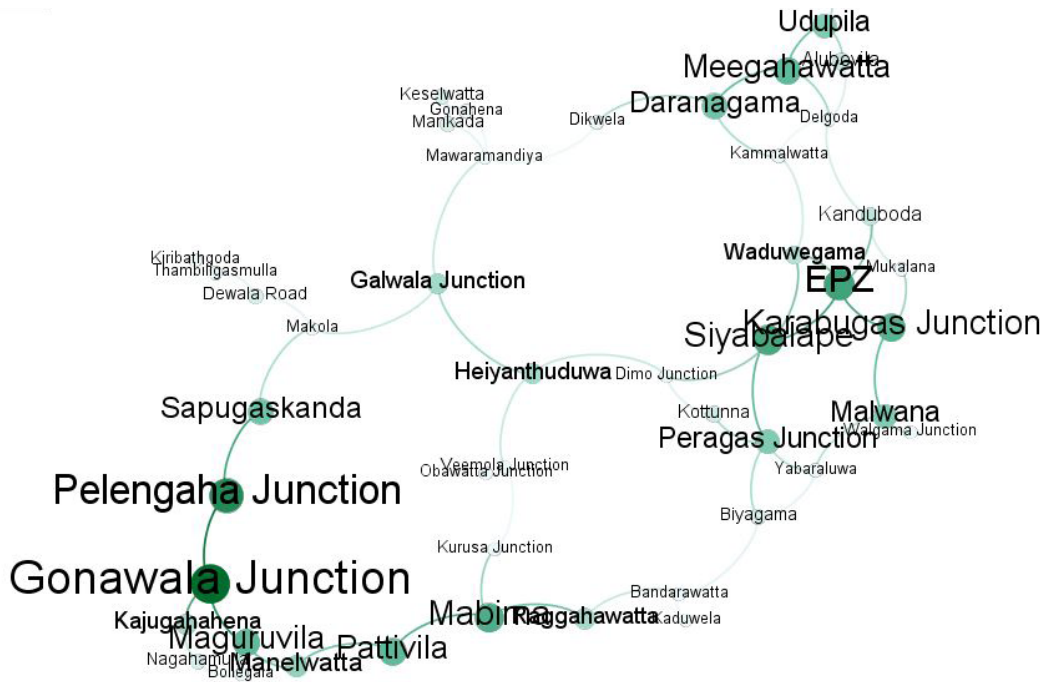
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

කර්මාන්ත සේඟ කලාප දර්ශකය - විශාල ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම

වස්තුවේ පලාත් අංශය
විශාල නගර සංවර්ධන සැලසුම් (2015-2030)
සකසුම් : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

ඇමුණුම 19 : කලාපයේ වඩාත්ම සම්බන්ධක මංසන්ධින් පිළිබඳ සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය

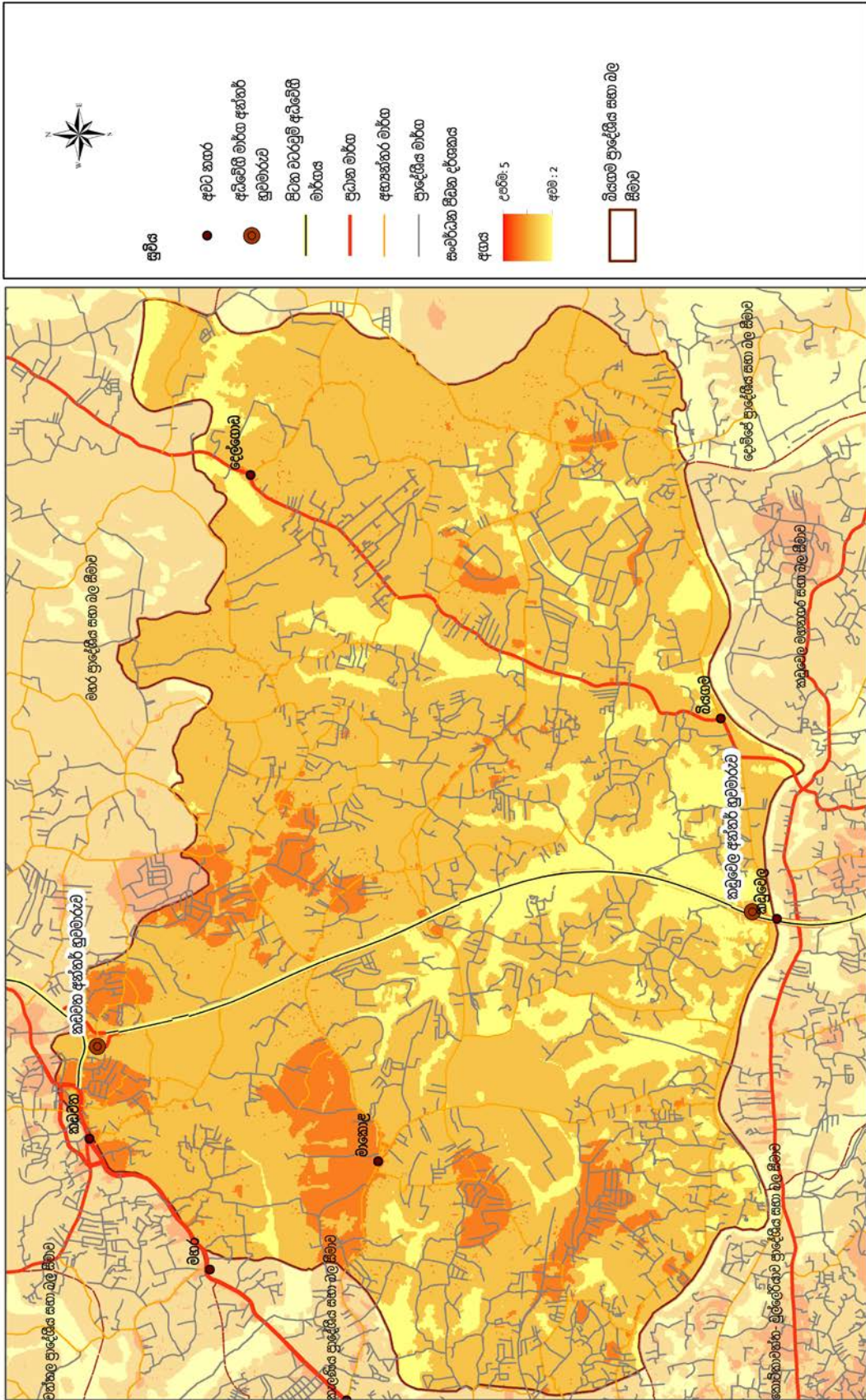
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම - 2017

ඇමුණුම 20 : සියලුම මංසන්ධි වර්ධනය වීම

මූලාශ්‍රය : Google Earth චිත්‍රපට ඡායාරූප - 2004, 2010, 2013, 2017

ඇමුණුම 21 : සංවර්ධන ජීවන දර්ශකය

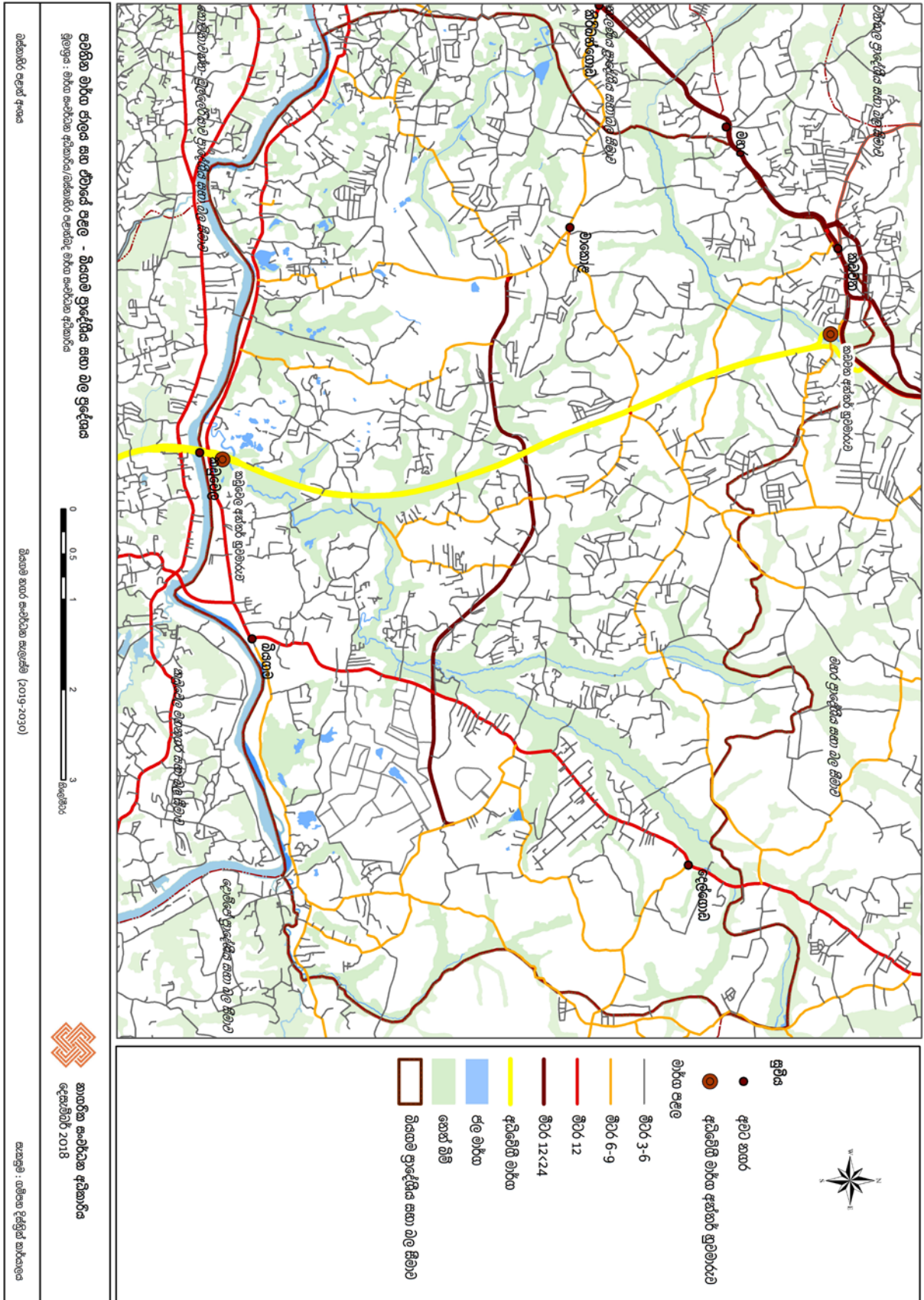

සංවර්ධන ජීවන දර්ශකය - බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
 මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම

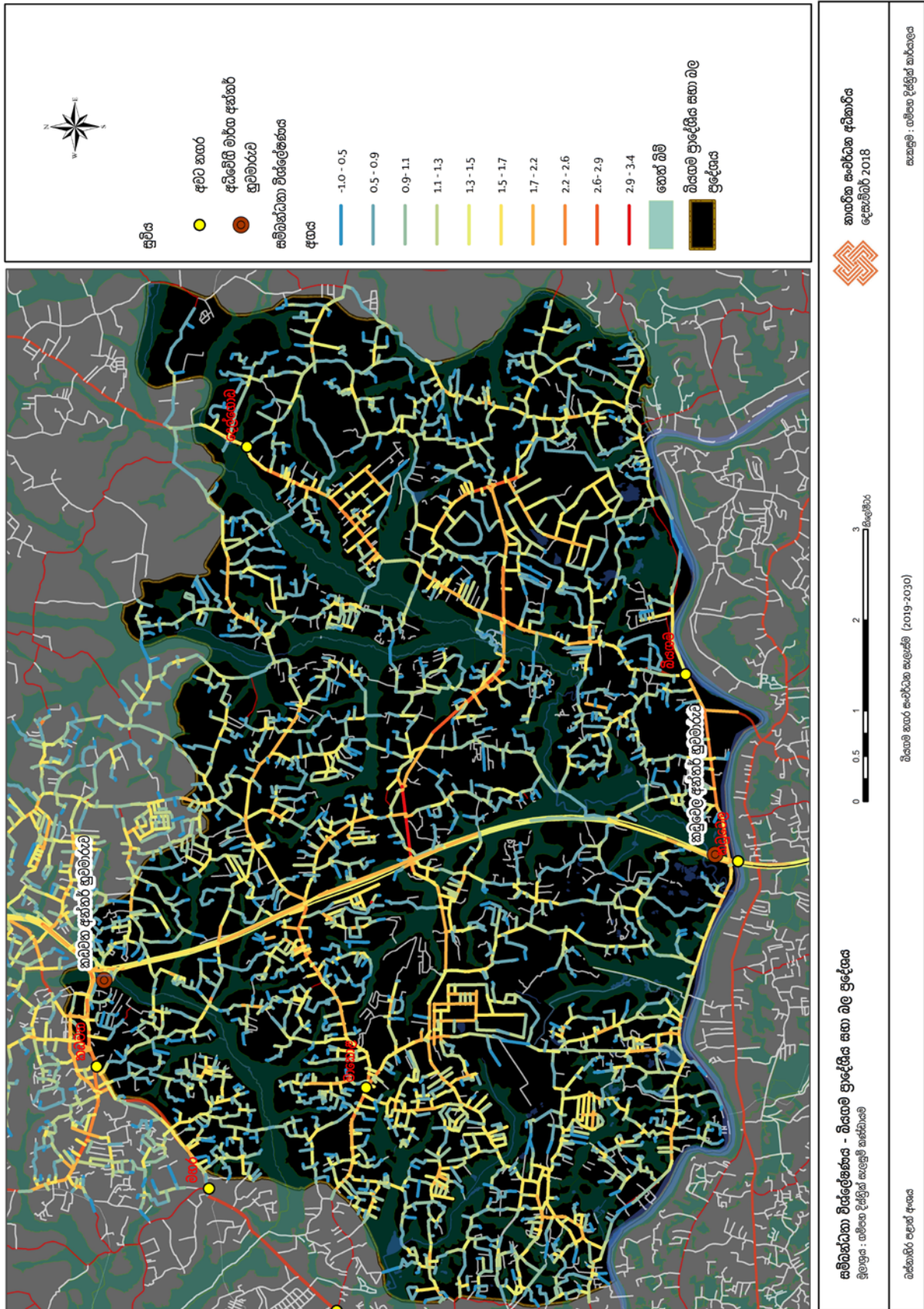
බියගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම (2019-2030)

සකසම : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

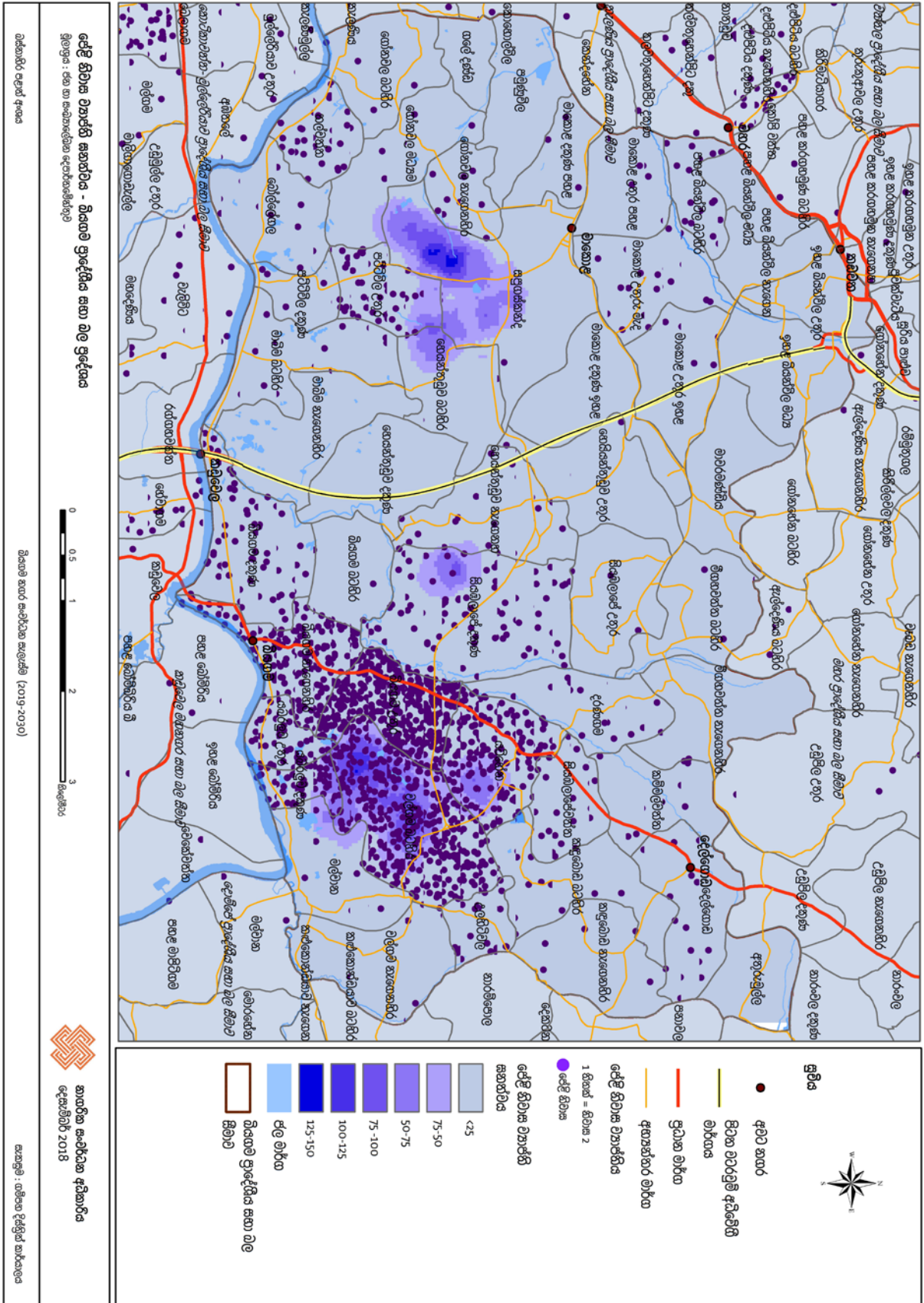
අනුක්‍රම 22 : අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලයේ පවතින පළල සහ මාර්ග ජාලය

ඇමුණුම 23 : සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය (Spatial integration) -
 බියගම ප්‍රදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය

ඇමුණුම 24 : පේළි නිවාස ව්‍යාප්ත සහත්වය

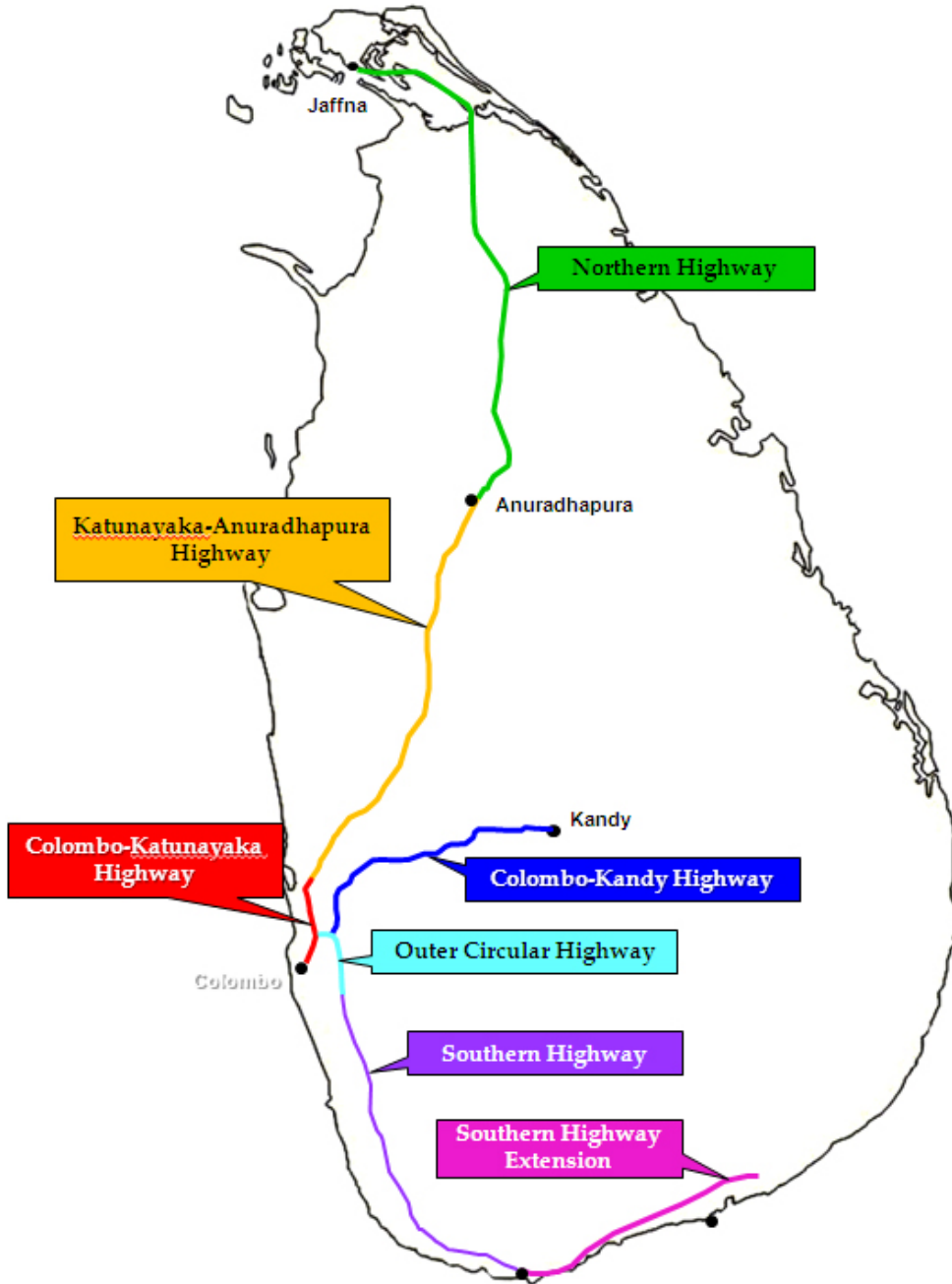

ඇමුණුම 25 : 3K Area සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

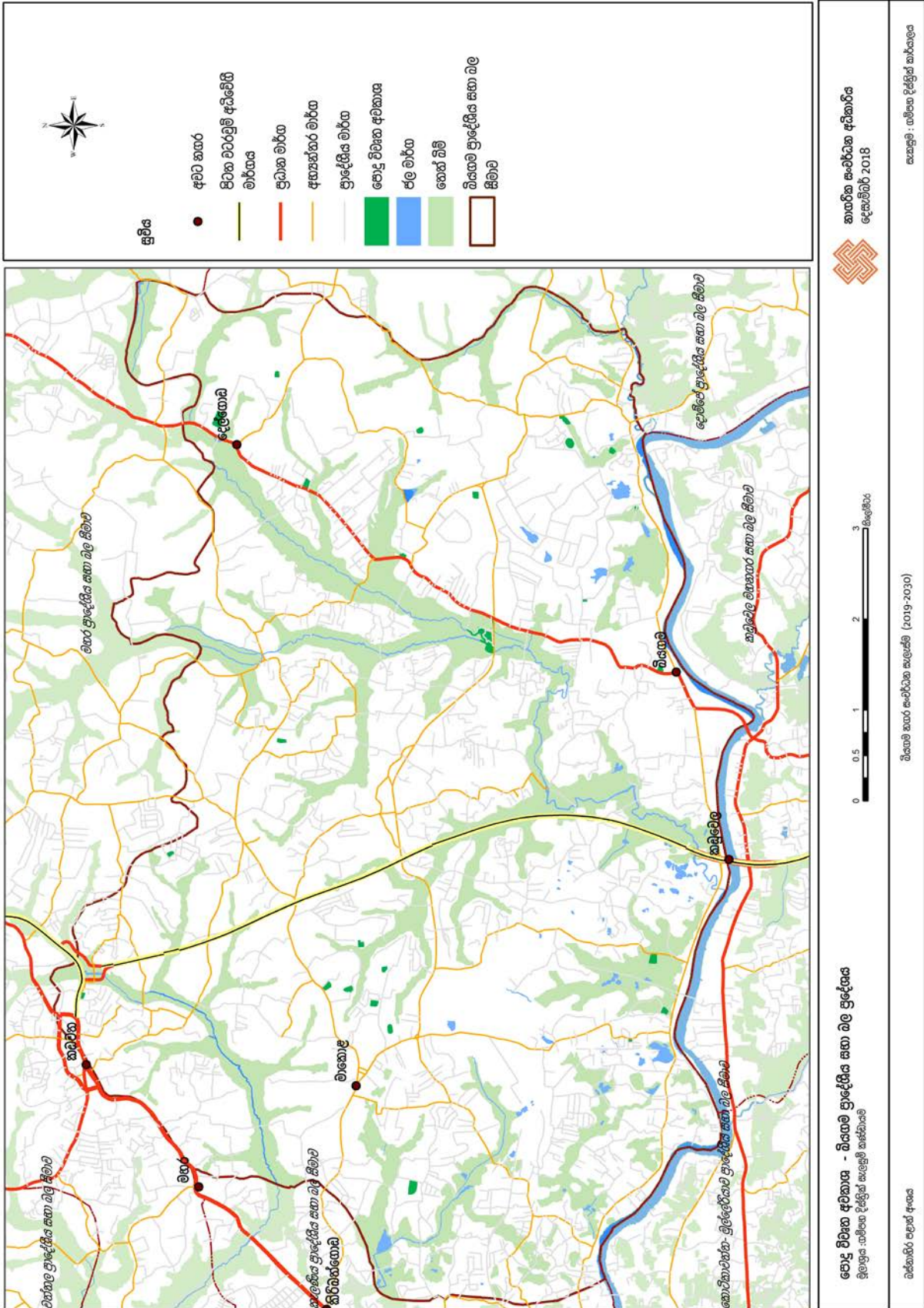
මූලාශ්‍රය : CoMTrans නාඟරික ප්‍රමාණන පද්ධති සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, 2004

අනුමුඛ 26 : ශ්‍රී ලංකාවේ යෝජිත අධිවේගී මාර්ග ජාලය

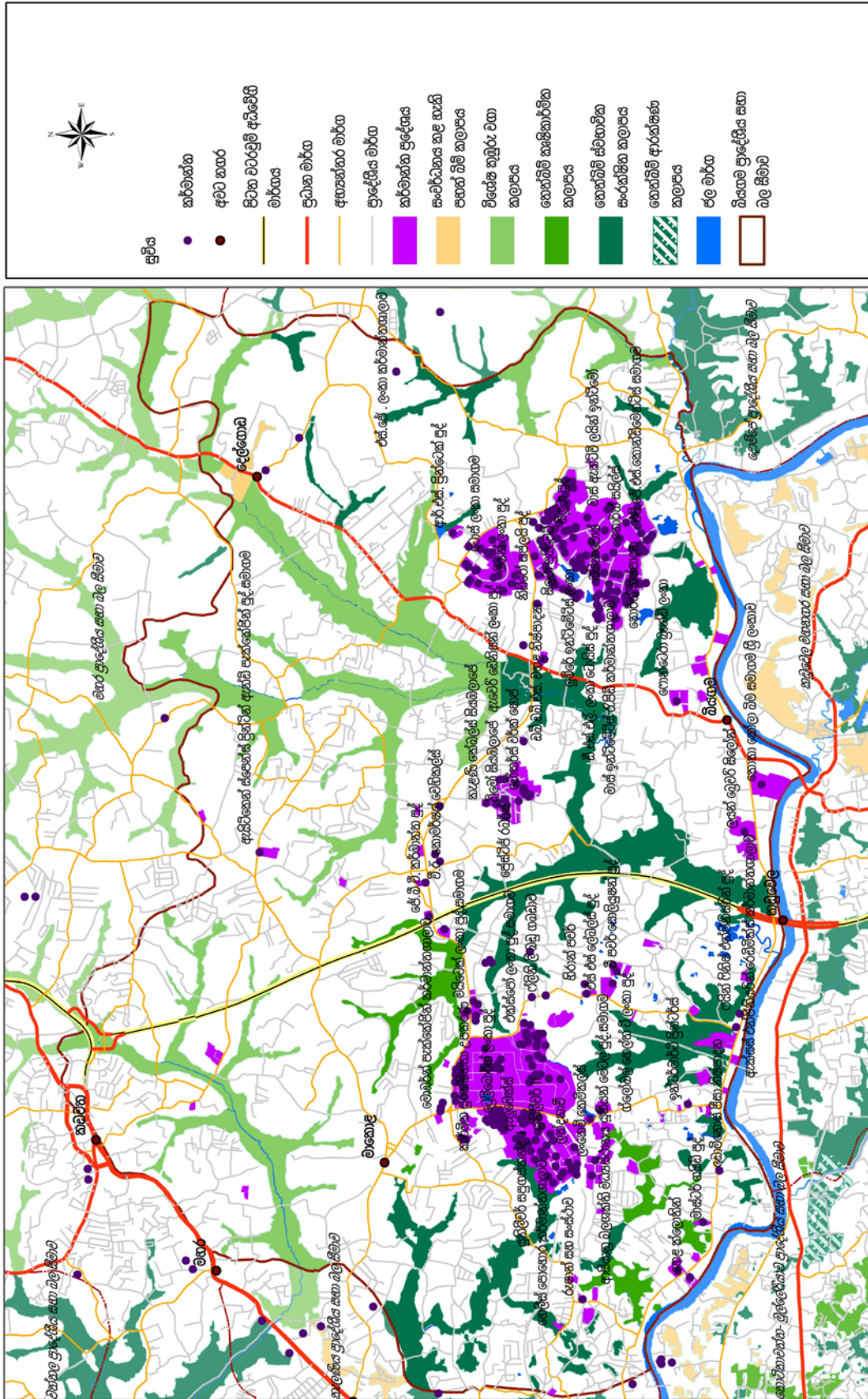
මූලාශ්‍රය : Civil Engineering Design and Construction වෙබ් අඩවිය, 2012

ඇමුණුම 27 : පොදු හා විවෘත විනෝද කටයුතු ස්ථාන

ඇමුණුම 29 : තෙත්බිම් සහ කර්මාන්ත ශාලා ව්‍යාප්තිය

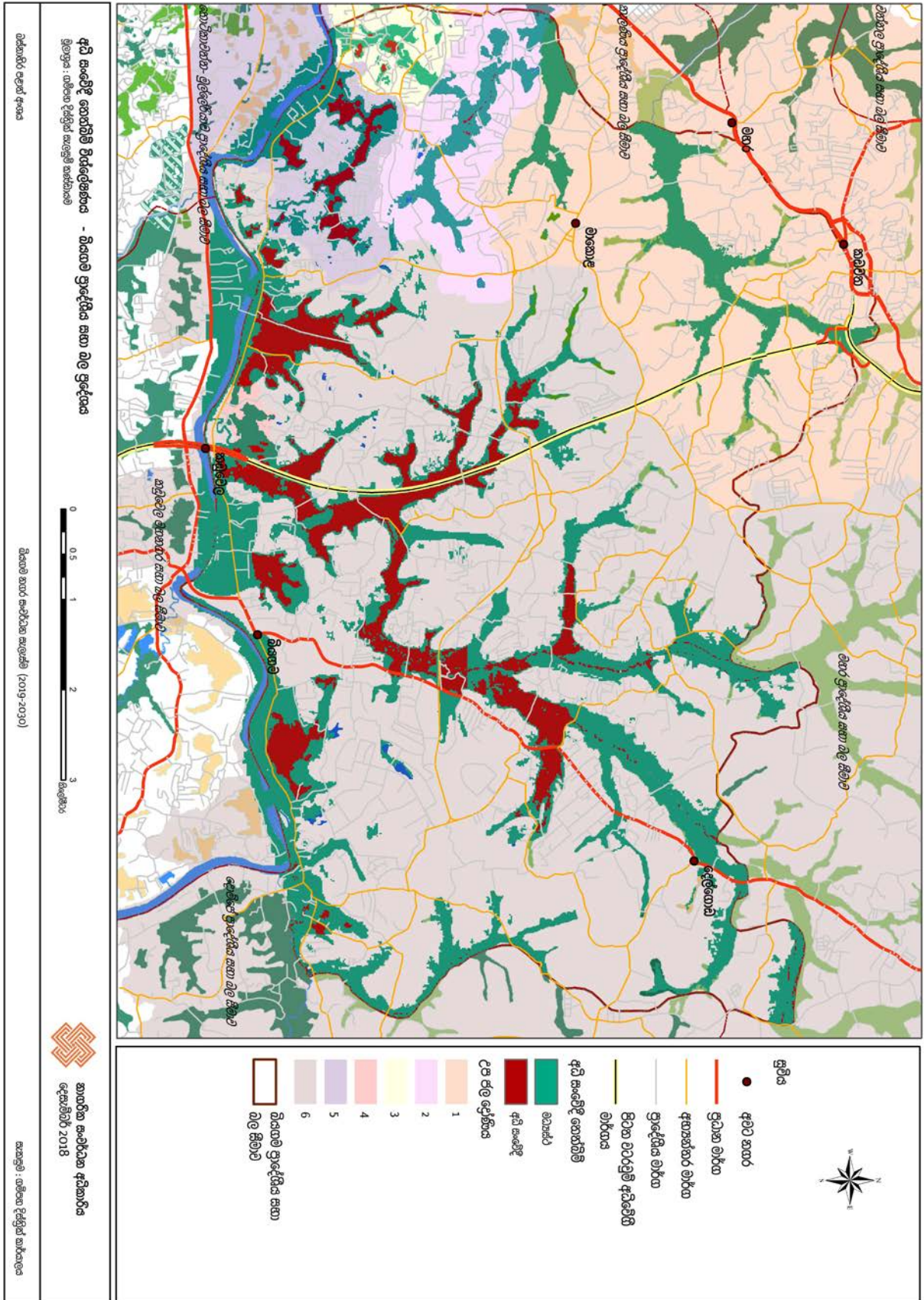
ජාතික තෙත්බිම් ප්‍රදේශීය සහ බල සීමාව 2018

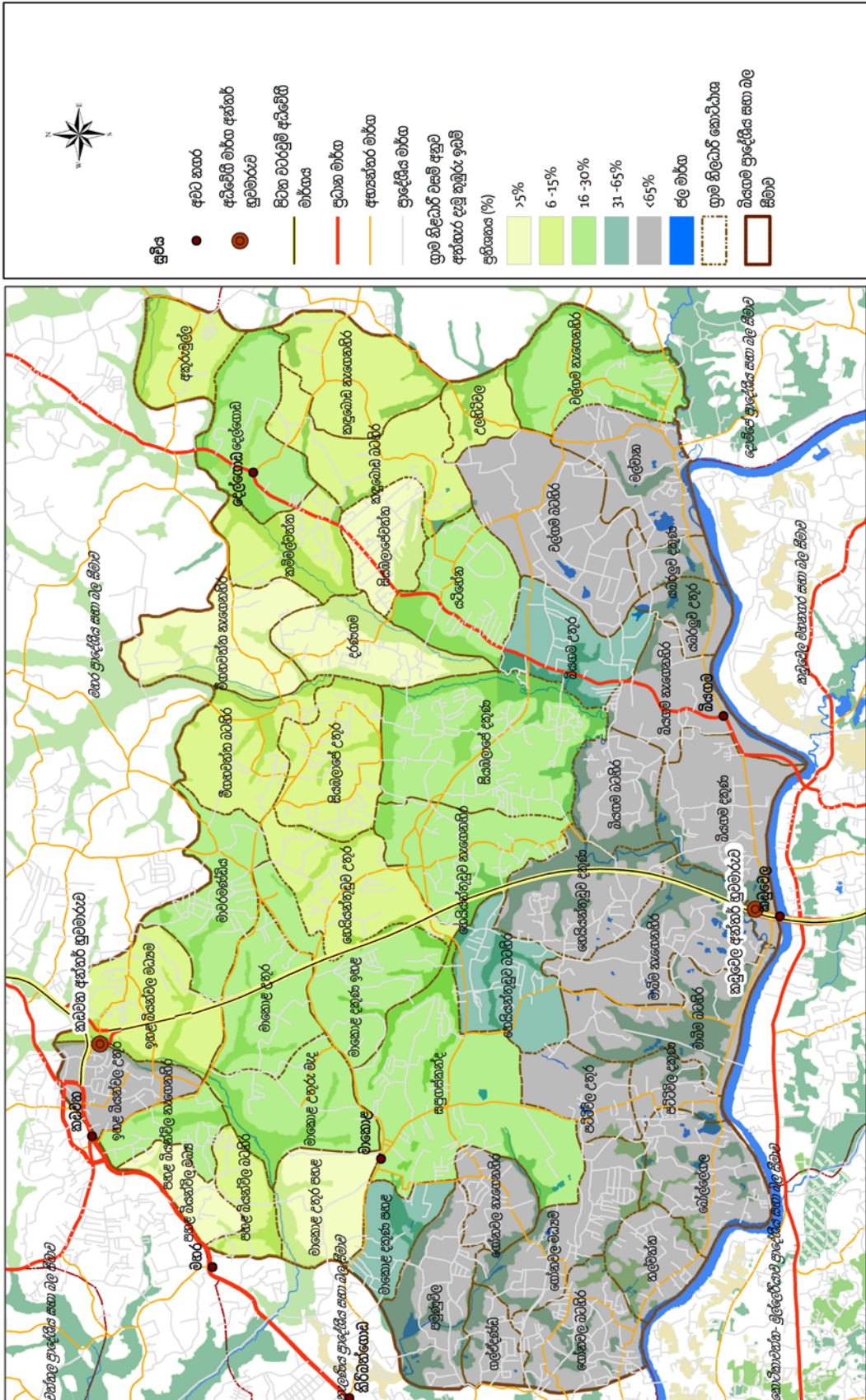
තෙත් බිම් සහ කර්මාන්තශාලා ව්‍යාප්තිය - බියගම ප්‍රාදේශීය සහ බල ප්‍රදේශය
 මූලාශ්‍රය : ජාතික තෙත්බිම් ප්‍රදේශීය සහ බල සීමාව 2006/කර්මාන්ත සංවර්ධන මාර්ගගත

විකෘති ප්‍රමාණය : 1:50,000
 චිත්‍රකරු : ජාතික තෙත්බිම් ප්‍රදේශීය සහ බල සීමාව (2019-2020)

ඇමුණුම 30 : අධි සංවේදී හෙක්ටිම් විශ්ලේෂණය

ඇමුණුම 31 : ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වලට අනුව අනහැර දැමුණු කුඹුරු ඉඩම් සංයුතිය

ජාතික භූමි ආයතන සභාව
දෙසැම්බර් 2018

1 2 3
0 0.5 1 2 3
කි.මී.

ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වලට අනුව අන්තර් දැමූ කුඹුරු ඉඩම් සංයුතිය - විනයම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් කොමිෂන් හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව (නොවර්තන කේම්බ්‍රිජ් කාර්යාලය - විනයම)

වස්තුව : අගය
විනයම භාර සංවර්ධන සලකුණ (2019-2020)
සකසූම් : ආර්ථික දිස්ත්‍රික්කාරය

ඇමුණුම 32 : 2030 වසරේ අපේක්ෂිත ජනගහනය පුරෝකථනය කිරීම - උපකල්පිත

1. ප්‍රවාහනය පදනම් කරගත් නව ව්‍යාපෘති අයත් සහ ඒ ආසන්න කලාපයන් අදාළ කලාපවල ජනගහනය වර්ධනය වීමේ මධ්‍යයන අගය මත වර්ධනය වේ යැයි උපකල්පනය කිරීම. එය 1.7% ක වර්ධන වේගයක් වේ.

කලාප අංකය	කලාපය	ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ	ජනගහනය 2001	ජනගහනය 2012	ස්වාභාවික වර්ධන වේගය	ජනගහනය 2017	ජනගහනය 2030	කලාපය තුළ ජනගහනය
කලාපය 1	අධි සහනවල ගමනාගමනය මුල් වූ නාගරික කලාපය	ඉහළ බියන්විල මධ්‍යම	4359	5003	0.01378	5434	6808	23940
		ඉහළ බියන්විල උතුර	3718	3407	-0.008735	3233	4051	
		පහළ බියන්විල මධ්‍යම	2072	2375	0.013648	2578	3229	
		පහළ බියන්විල නැගෙනහිර	2551	2758	0.007802	2890	3621	
		පහළ බියන්විල බටහිර	4297	4708	0.009135	4973	6231	
කලාපය 2	අධි සහනවල නාගරික සේවා කලාපය	හෙයියන්තුඩුව උතුර	4285	5516	0.025253	6418	8041	38766
		මාකොළ උතුර ඉහළ	3108	3519	0.01242	3791	4750	
		මාකොළ දකුණ ඉහළ	4690	4856	0.003478	4958	6212	
		මාවරමණ්ඩිය	4887	5733	0.015966	6309	7905	
		මීගහවත්ත බටහිර	2006	2787	0.032882	3395	4253	
		සියඹලාපේ උතුර	4499	5425	0.018716	6070	7605	
කලාපය 3	අධි සහනවල වාණිජ සේවා කලාපය	මාකොළ උතුර මධ්‍යම	5841	6682	0.013452	7244	9075	25145
		මාකොළ උතුර පහළ	4837	5591	0.014486	6099	7641	
		මාකොළ දකුණ පහළ	2651	3109	0.015936	3421	4286	
		සපුගස්කන්ද I	2929	3160	0.007592	3307	4143	
		මාකොළ උතුර පහළ	4837	5591	0.014486	6099	7641	

2. කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිත පළමු කලාපය සඳහා එම කලාපයේ මධ්‍යස්ථ ජනගහන වර්ධන වේගයන් දෙවන කලාපය සඳහා 1.4 % වර්ධන වේගයන් සහ සෘණ වර්ධන වේගයක් පවතින ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ එම වර්ධන වේගයම පවත්වාගෙන යමින් 1% වර්ධන වේගයක් උපකල්පනය කර ඇත

කලාප අංකය	කලාපය	ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ	ජනගහනය 2001	ජනගහනය 2012	ස්වාභාවික වර්ධන වේගය	ජනගහනය 2017	ජනගහනය 2030	කලාපය තුළ ජනගහනය
කලාප 4	මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපය - I	බියගම නැගෙනහිර I	1870	2011	0.007253	2100	2414	38494
		බියගම උතුර	5705	5277	-0.007799	5036	4550	
		බියගම දකුණ I	1488	1656	0.010731	1766	2031	
		බියගම බටහිර	1996	2879	0.03663	3587	4124	
		දරණගම I	801	1370	0.053671	1890	2173	
		හෙයියන්තුඩුව නැගෙනහිර	3678	4649	0.023428	5351	6152	
		සියඹලාපේ දකුණ	4707	6119	0.026235	7162	8234	
		වල්ගම බටහිර	6195	5025	-0.020932	4432	3376	
		යටිහේන	4272	4554	0.006392	4732	5440	
කලාප 5	මධ්‍යම සහත්ව කාර්මික කලාපය - II	සපුගස්කන්ද II	2929	3160	0.007592	3307	4018	52908
		ගල්පේදණ්ඩ	2251	2550	0.012472	2748	3339	
		ගෝනවල මධ්‍යම	3963	5097	0.025165	5928	7202	
		ගෝනවල නැගෙනහිර	3369	4081	0.019173	4579	5563	
		ගෝනවල බටහිර I	3822	3990	0.004302	4094	4974	
		හෙයියන්තුඩුව දකුණ	1565	2342	0.040312	2983	3624	
		හෙයියන්තුඩුව බටහිර	2199	2180	-0.000868	2169	2144	
		මාවිම නැගෙනහිර I	1781	2220	0.022015	2533	3078	
		මාවිම බටහිර I	1747	2180	0.022123	2489	3025	
		පමුණුවිල	4815	5593	0.014978	6119	7434	
		පට්ටිවිල උතුර	1808	2048	0.012464	2207	2681	
		කල්වත්ත I	1249	1632	0.026716	1915	2327	
		පට්ටිවිල දකුණ	2411	2694	0.011099	2880	3498	

3. මධ්‍යම සනත්වයක් සහිත නාගරික සේවා සහ වාණිජ භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට යෝජිත කලාපයන්හි 1.6%ක කලාපයන්හි මධ්‍යස්ථ ජනගහන වර්ධන වේගය යටතේ උපකල්පනය කර ඇත.

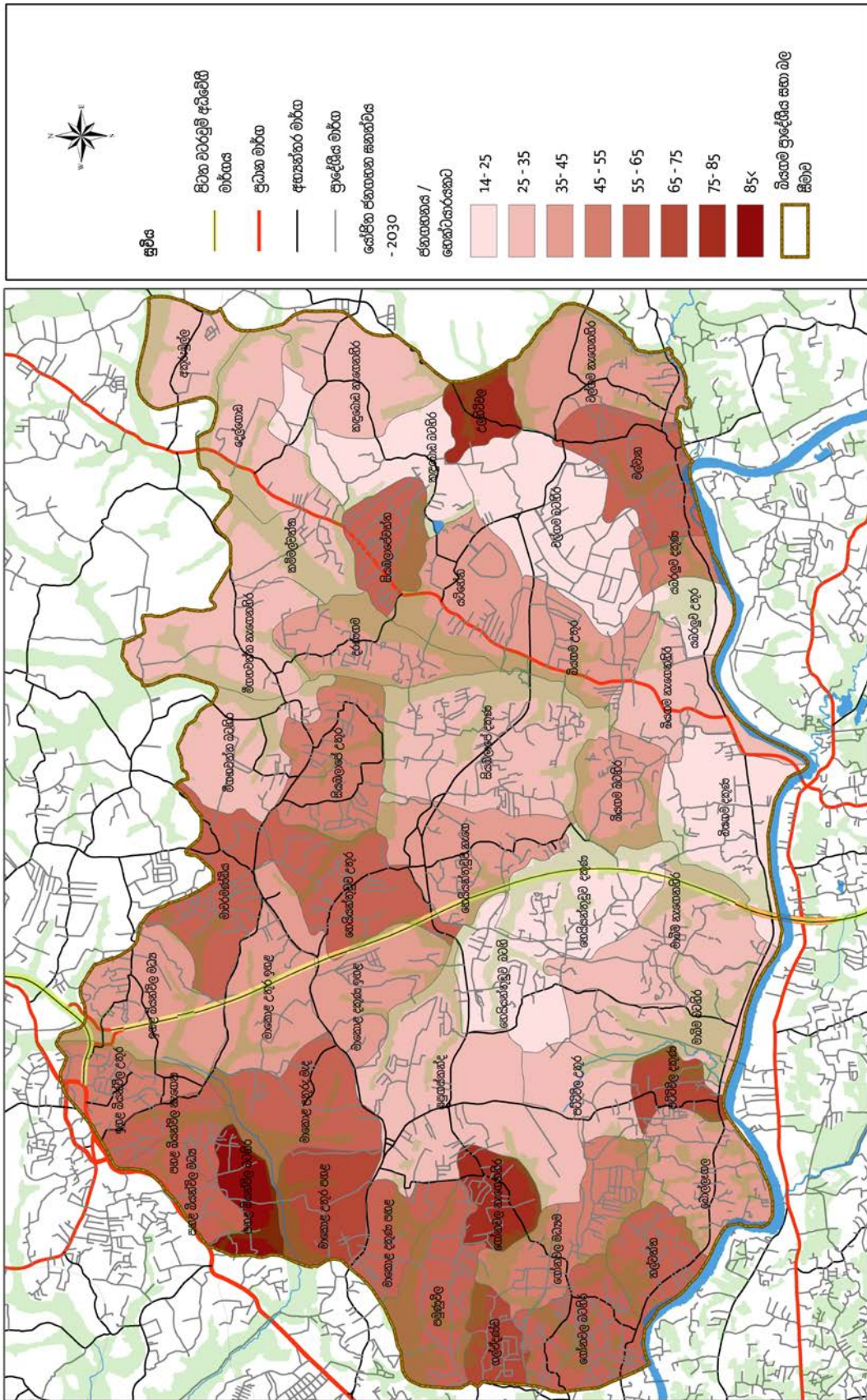
කලාප අංකය	කලාපය	ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ	ජනගහනය 2001	ජනගහනය 2012	ස්වාභාවික වර්ධන වේගය	ජනගහනය 2017	ජනගහනය 2030	කලාපය තුළ ජනගහනය
කලාප 6	මධ්‍යම සනත්ව නාගරික සේවා කලාපය	අතුරුමුල්ල	1421	1755	0.021111	1992	2464	29489
		දරණගම II	801	1370	0.053671	1890	2338	
		දෙල්ගොඩ	2098	2516	0.018169	2806	3471	
		කම්මල්වත්ත	1967	2627	0.028933	3125	3865	
		කඳුබොඩ නැගෙනහිර	1708	2829	0.05046	3829	4737	
		කඳුබොඩ බටහිර	1860	2309	0.021624	2629	3252	
		මීගහවත්ත නැගෙනහිර	2048	2679	0.026858	3147	3893	
කලාප 7	මධ්‍යම සනත්ව ව්‍යාපාරික කලාපය	මල්වන නගරය	4771	5361	0.011659	5749	7112	17567
		උලභිට්ටල	2001	2705	0.030145	3241	4009	
		වල්ගම නැගෙනහිර	2915	4191	0.036307	5211	6446	

4. පරිසර සංවේදීතාවය ඉතා ඉහළ කලාපය සඳහා අඩු සනත්වයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම අපේක්ෂා කරන අතර ඒ සඳහා කලාපයේ 1.4% ක් වන ස්වාභාවික වර්ධන වේගයක් උපකල්පනය කර ඇත.

කලාප අංකය	කලාපය	ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ	ජනගහනය 2001	ජනගහනය 2012	ස්වාභාවික වර්ධන වේගය	ජනගහනය 2017	ජනගහනය 2030	කලාපය තුළ ජනගහනය
කලාප 8	අඩු සනත්ව විශේෂ සංවර්ධන කලාපය	බියගම දකුණ II	1488	1656	0.010731	1766	2135	19827
		බෝල්ලේගල	3242	3920	0.01899	4393	5311	
		ගෝනවල බටහිර II	1911	1995	0.004302	2047	2475	
		මාබිම නැගෙනහිර II	891	1110	0.022015	1267	1532	
		මාබිම බටහිර II	874	1090	0.022123	1245	1505	
		තල්වත්ත II	1249	1632	0.026716	1915	2315	
		යබරලුව උතුර	2315	1860	-0.021883	1631	1227	
		යබරලුව දකුණ	2086	2076	-0.000481	2070	2057	
		බියගම නැගෙනහිර II	935	1005	0.00722	1049	1269	

මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම, 2017

අමුණුම 33 : 2030 වසර සඳහා යෝජිත ජන සහතිවය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
දෙසැම්බර් 2018

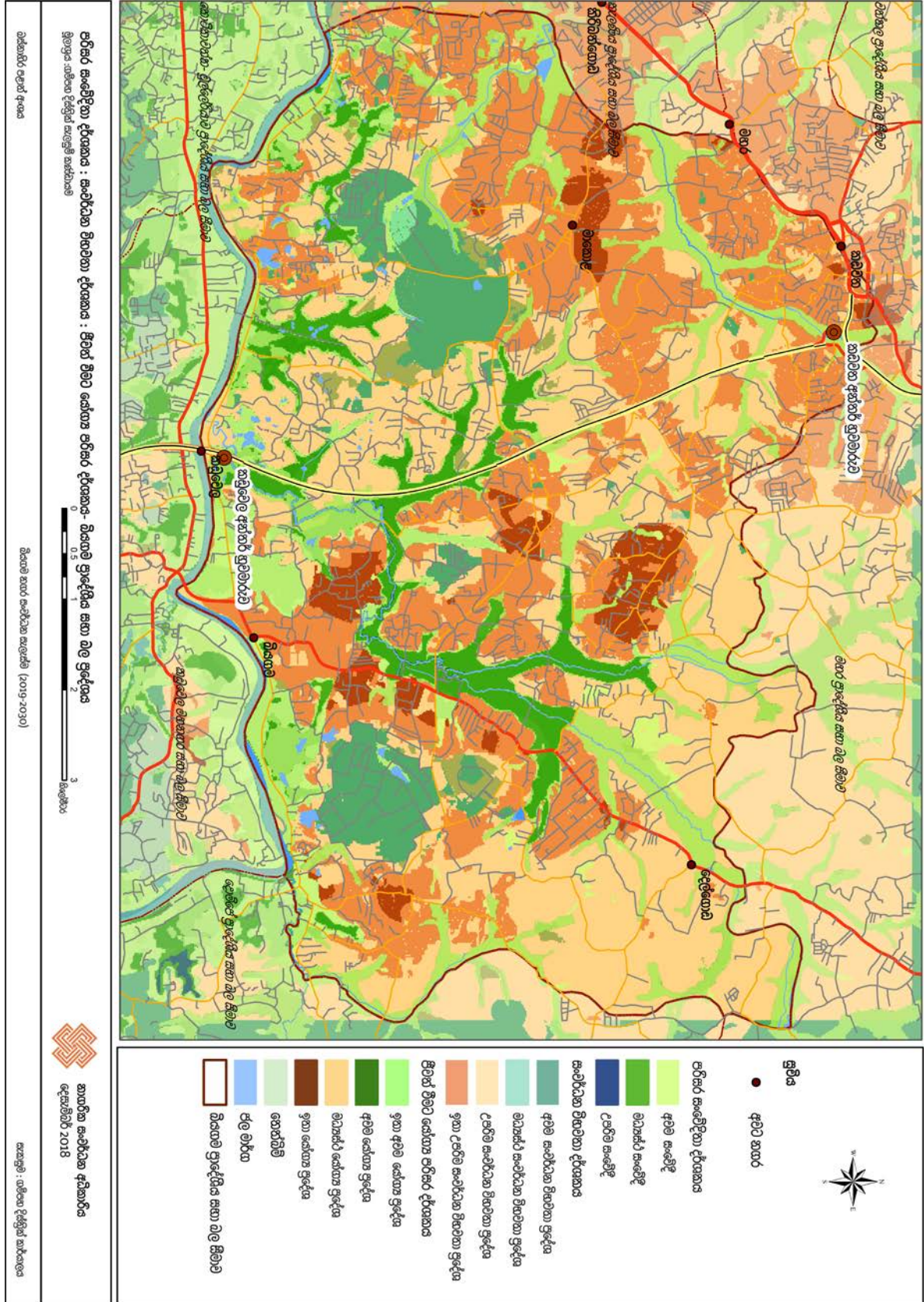
යෝජිත ජනගහන සහතිවය මුළු නිළධාරී කොට්ඨාස අනුව - බියගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
මූලාශ්‍රය : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සැලසුම් කණ්ඩායම

සහනමුළු : ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

බියගම නගර සංවර්ධන සභාවේ (2019-2030)

විස්තාරණ : චන්ද්‍ර කුමාර

ඇමුණුම 34 : ජීවත්වීමට යෝග්‍ය පරිසර දර්ශකය (Livability Index) සංවර්ධන විභවතා විශ්ලේෂණය (Potential Development Analysis) සහ පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශකය (Environmental Sensitivity Index) එක් වූ අභිව්‍යාජනය - Overlaying

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1499/24 - 2007 මැයි 30 වැනි බදාදා - 2007.05.30

(ආණ්ඩුවේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස : (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

ආණ්ඩුවේ නිවේදන

පිටප් 1/64.

(40 වැනි අධිකාරය වූ) මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත

(40 වැනි අධිකාරය වූ) මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 5 වැනි වගන්තිය යටතේ ජනාධිපතිවරයා විසින් සාදන ලද නියෝග.

මහින්ද රාජපක්ෂ,
ජනාධිපති.

2007 ක් වූ මැයි මස 30 වැනි දින,
කොළඹ දී ය.

නියෝග

1. මේ නියෝග 2007 අංක 1 දරන හදිසි අවස්ථා (ඉන්ධන ගබඩා කිරීමේ අධි ආරක්ෂිත කලාප) නියෝග නමින් හඳුන්වනු ලැබේ.
2. මේ නියෝගවල උපලේඛනයේ පිළිවෙලින් “අ” කොටසෙහි (කොළොන්නාව) “ආ” කොටසෙහි (මුතුරාජවෙල) “ඇ” කොටසෙහි (පසුගස්කන්ද) සහ “ඈ” කොටසෙහි (මරුගොඩවත්ත) විස්තර කර ඇති එක් එක් ප්‍රදේශය මේ නියෝගවල කාර්ය සඳහා “ඉන්ධන ගබඩා කිරීමේ” අධි ආරක්ෂිත කලාපය යනුවෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
3. ජනාධිපතිවරයා විසින් මේ නියෝගවල කාර්ය සඳහා නිසි බලධරයකු ලෙස යම් තැනැත්තකු නමින් හෝ ධුරයෙන් පත්කරනු ලැබිය හැකි අතර එම නිසි බලධරයා මෙම නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකිව යුතු වන්නේ ය.
4. පවතින ආරක්ෂක තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් 2 වැනි නියෝගය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ඉන්ධන ගබඩා කිරීමේ අධි ආරක්ෂිත කලාපය තුළ පිහිටි අධි හතලිහට (40) නොඅඩු උසකින් යුතු වූ ගොඩනැගිල්ලක හෝ ව්‍යුහයක හෝ ඒ ගොඩනැගිල්ලේ හෝ ව්‍යුහයේ යම් හඳුනාගත් කොටසක් තුළ සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් ආරක්ෂා කිරීම පිණිස විශේෂ ආරක්ෂක පියවර ගැනීම අවශ්‍ය බව නිසි බලධරයාගේ මතය වන්නේ නම්, ඔහු විසින් නියමයක් මගින් -
  - (අ) යම් ඉන්ධන ගබඩා කිරීමේ අධි ආරක්ෂිත කලාපයක් තුළ පිහිටි ගොඩනැගිල්ල හෝ ව්‍යුහය හෝ එහි යම් කොටසක් “නිශ්චිත ගොඩනැගිල්ලක්” ලෙස හඳුනා ගැනීම ;

4 A I කොටස : (I) ජේදය - ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය - 2007.05.30

“ඇ” කොටස

මිරුගොඩවත්ත ඉන්ධන ගබඩා කිරීමේ අධි ආරක්ෂිත කලාපය සංයුක්ත වන ප්‍රදේශය

මිරුගොඩවත්ත ඉන්ධන ගබඩා කිරීමේ අධි ආරක්ෂිත කලාපය, ඉන්ධන ගබඩා කිරීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන්නා වූ ද, මිරුගොඩවත්තේ පිහිටියා වූ ද, භූමි ප්‍රදේශයෙන් සංයුක්ත වන අතර, එම ප්‍රදේශයට මායිම් පහත දැක්වෙන පරිදි වේ :

- උතුරු : වැල්ලම්පිටිය පොලිස් කොට්ඨාසයේ කැලණි තදි ගම පිහිටි අලු සහ දුම්රිය මාර්ගය යා කරමින් අදින ලද දළ රේඛාවකින් ;
- නැගෙනහිර : වැල්ලම්පිටිය පොලිස් කොට්ඨාසයේ කැලණි තදි ගම සිට ගෝතම් හංදිය දක්වා අදින ලද රේඛාවකින් ;
- දකුණට : ගෝතම් මාවත, අලු සහ දුම්රිය මාර්ගය සම්බන්ධ කරමින් ගෝතම් හන්දියේ සිට අදින ලද රේඛාවකින් ;
- බස්නාහිර : එහි සිට අලු සහ දුම්රිය මාර්ගය දිගේ ග්‍රැන්ඩ්පාස් පොලිස් කොට්ඨාසය දක්වා ;

II වැනි උපලේඛනය

(6 වැනි නියෝගය)

I වැනි නිරූපිත කලාප	II වැනි නිරූපිත අවසරලත් කාර්යයන්	III වැනි නිරූපිත කොන්දේසි
කලාප I පිරිපහදු සීමාවෙන් මීටර 100 ක් දක්වා දීර්ඝ කරනු ලැබ ඇත.	තෙල් පිරිපහදුවට අදාළ කටයුතු හැර මෙම කලාපයේ කිසිදු සංවර්ධන කටයුත්තකට අවසර නොදිය යුතු ය.	කලාපය තුළ ඇති සියලුම ගොඩනැගිලි උසින් අඩි දහහතක් (17)ක් නොඉක්මවිය යුතු ය. තනි තනිව ගෙවල්වලට සීමා විය යුතුයි. පවතින සංවර්ධන කටයුතු ඒ ආකාරයෙන්ම පවත්වා ගැනීමට ඉඩ දෙන අතර, පවතින ගොඩනැගිලිවලට කිසිදු එකතු කිරීමක්, වෙනස් කිරීමක් අලංකරණය කිරීමක් හෝ අලුත්වැඩියාවක් සිදු කිරීමට අවසර නොදිය යුතු ය.
කලාප II මීටර 100 සීමාවේ සිට තවත් මීටර 100ක් දක්වා දීර්ඝ කරනු ලැබේ. මේ කලාපයේ බාහිර සීමාව පිරිපහදුවේ සීමාවේ සිට මීටර 200ක් දුරින් පිහිටා තිබිය යුතු ය	බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් පිළියෙල කොට ඇති බියගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ කලාපකරණය සැලැස්මේ නිශ්චිතව සඳහන් වූ ද, එකී සභාවේ සීමාව තුළ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වූ ද, නේවාසික, වාණිජ පහ කර්මාන්ත කලාපය තුළ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි සියලු අවසරලත් කාර්යයන්	කලාපය තුළ ඇති සියලුම ගොඩනැගිලි උසින් අඩි දහහතක් (17)ක් නොඉක්මවිය යුතු ය. තනි තනිව ගෙවල් වලට සීමා විය යුතුයි. වහලය මුදුනේ උයන්, කොන්ක්‍රීට් ස්ලැබ් හෝ වහලවල් හෝ වෙනත් කිසිදු පැනලි වහලවල් සඳහා අවසර නොදිය යුතු ය. මේ ගොඩනැගිලිවල ආලින්ද, දොරවල් සහ ජනේල වැනි කවුළු ආදිය පිරිපහදුවට මුහුණලා තිබීමට අවසර නොදිය යුතු ය. අධි ආරක්ෂක කලාපය තුළ මාර්ගයේ වාහන නවතා තැබීමට අවසර නොදිය යුතුය.
කලාප III මීටර 200 සීමාවේ සිට තවත් මීටර 100ක් දක්වා දීර්ඝ කරනු ලැබේ. මේ කලාපයේ බාහිර සීමාව පිරිපහදු සීමාවේ සිට මීටර 300ක් දුරින් පිහිටා තිබිය යුතු ය.	බියගම ප්‍රාදේශීය සභාව සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් පිළියෙල කොට ඇති බියගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ කලාපකරණය සැලැස්මේ නිශ්චිතව සඳහන් වූ ද, එකී සභාවේ සීමාව තුළ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වූ ද, නේවාසික, වාණිජ සහ කර්මාන්ත කලාපය තුළ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි සියලු අවසරලත් කාර්යයන්.	කලාපය තුළ ඇති සියලුම ගොඩනැගිලි උසින් අඩි විසිඅටක් (28) ක් නොඉක්මවිය යුතු ය. තනිව දෙකේ ගෙවල්වලට සීමා විය යුතු යි. වහලය මුදුනේ උයන් කොන්ක්‍රීට් ස්ලැබ් හෝ වහලවල් හෝ වෙනත් කිසිදු පැනලි වහලවල් සඳහා අවසර නොදිය යුතු ය. මේ ගොඩනැගිලිවල ආලින්ද, දොරවල් සහ ජනේල වැනි කවුළු ආදිය පිරිපහදුවට මුහුණලා තිබීමට අවසර නොදිය යුතු ය. අධි ආරක්ෂක කලාපය තුළ මාර්ගයේ වාහන නවතා තැබීමට අවසර නොදිය යුතු ය.

06 - 357/1

ඇමුණුම 36 : බියගම නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ දැනට පවතින පොදු අවකාශීය ස්ථාන

අංකය	උද්‍යාන හා ක්‍රීඩාපිටි වර්ගය	ප්‍රමාණය (ha)	පවතින භාවිතය / භාවිතයන්	ග්‍රාම නිලධාරී වසම / ස්ථානය
	පවතින ඉතා කුඩා උද්‍යාන Existing Pocket Parks (EPP)			
1.	EPP1	0.1	ක්‍රීඩාපිටිය	මල්වන
2.	EPP2	0.1	ක්‍රීඩාපිටිය	යබරලුව
3.	EPP3	0.2	කොලමිබහේනවත්ත ක්‍රීඩාපිටිය	බියගම උතුර
4.	EPP4	0.2	ලව්ලි ක්‍රීඩාපිටිය	බියගම උතුර
5.	EPP5	0.1	විවෘත අවකාශ	මීගහවත්ත
6.	EPP6	0.1	විවෘත අවකාශ	මීගහවත්ත
7.	EPP7	0.1	විවෘත අවකාශ	සියඹලාපේ උතුර
8.	EPP8	0.1	විවෘත අවකාශ	ජේරගස් හන්දිය
9.	EPP9	0.1	විවෘත අවකාශ	බණ්ඩාරවත්ත
10.	EPP10	0.1	විවෘත අවකාශ	බියගම
	උප එකතුව	1.2		
පවතින කුඩා උද්‍යාන Existing Mini Park (EMP)				
11.	EMP1	0.7	අල්-මුබාරක් ක්‍රීඩාපිටිය	මල්වන
12.	EMP2	0.2	ක්‍රීඩාපිටිය (පට්ටිවිල නිවාස සංකීර්ණය)	පට්ටිවිල
13.	EMP3	0.6	පට්ටිවිල ක්‍රීඩාපිටිය	බොල්ලෑගල
14.	EMP4	0.6	සියඹලාපේ පාසැල් ක්‍රීඩාපිටිය -කම්මල්වත්ත	මාබිම බටහිර
15.	EMP5	0.4	ක්‍රීඩාපිටිය	මාවරමණ්ඩිය
16.	EMP6	0.4	අල්-මුස්තාපා ක්‍රීඩාපිටිය	යට්තේන
17.	EMP7	0.5	ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාප පිටිය	වල්ගම බටහිර
18.	EMP8	0.4	ක්‍රීඩාපිටිය	ප්‍රදීපාගම
19.	EMP9	0.2	ක්‍රීඩාපිටිය	බියන්විල
	උප එකතුව	4.0		
පවතින මධ්‍යම උද්‍යාන පහළ මට්ටම Existing Local Parks (ELP)				
20.	ELP1	1.6	ආයෝජන ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලීය ක්‍රීඩාපිටිය	මල්වන
21.	ELP2	1.2	රාක්ෂපාන පල්ලි ක්‍රීඩා පිටිය	මල්වන
22.	ELP3	1.4	දෙල්ගොඩ පොදු ක්‍රීඩා පිටිය	දෙල්ගොඩ
23.	ELP4	1.3	මාබිම ක්‍රීඩා පිටිය	මාබිම බටහිර
	උප එකතුව	5.5		
පවතින ඇවිදින මංකීරුව Existing Linear Park (ELiP)				
12.	ELiP1	1.0	සියඹලාපේ ඇවිදින මංකීරුව	සියඹලාපේ
	උප එකතුව	1.0		
	මුළු එකතුව	11.7		

මූලාශ්‍රය : පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය – 2018

ඇමුණුම 37 : යෝජිත පොදු එළිමහන් විනෝද අවකාශ සැලැස්ම - 2030

අංකය	උද්‍යාන හා ක්‍රීඩාපිටි වර්ගය	ප්‍රමාණය (ha)	පවතින භාවිතය/භාවිතයන්	යෝජිත භාවිතයන්	ග්‍රාම නිලධාරී වසම / ස්ථානය
	යෝජිත ඉතා කුඩා උද්‍යාන Proposed Pocket Parks (PPP)				
1.	PPP1	0.08	භූමියෙන් 10%	ඉතා කුඩා උද්‍යාන	කඳුබොඩ
2.	PPP2	0.10	භූමියෙන් 10%		රන්විමන
3.	PPP3	0.08	භූමියෙන් 10%		දෙල්ගොඩ
4.	PPP4	0.09	භූමියෙන් 10%		සියඹලාපේ බටහිර
5.	PPP5	0.03	භූමියෙන් 10%		
6.	PPP6	0.02	භූමියෙන් 10%		
7.	PPP7	0.08	භූමියෙන් 10%		බණ්ඩාරවත්ත
8.	PPP8	0.15	භූමියෙන් 10%		ගෝනවල බටහිර
9.	PPP9	0.10	භූමියෙන් 10%		හෝර්ටේජ් සිටි වෙන්දේසි ඉඩමේ ක්‍රීඩා පිටිය
10.	PPP10	0.10	භූමියෙන් 10%		මාකොළ
11.	PPP11	0.16	භූමියෙන් 10%		මාකොළ
12.	PPP12	0.15	භූමියෙන් 10%		මාකොළ
	එකතුව	1.1			
යෝජිත කුඩා උද්‍යාන Proposed Mini Parks (PMP)					
13.	PMP1	0.2	හිස් ඉඩම්	කුඩා උද්‍යාන, ළමා ක්‍රීඩා උද්‍යාන, කුඩා කණ්ඩම් ක්‍රීඩාපිටි, රේඛීය වහාන්තර, විවේක උද්‍යාන	අතුරුමුල්ල
14.	PMP2	0.3	හිස් ඉඩම්		මාකොළ
15.	PMP3	0.37	හිස් ඉඩම්		මාකොළ උතුර මධ්‍යම
16.	PMP4	0.51	හිස් ඉඩම්		හෙයින්හුඩුව උතුර
	එකතුව	1.4			
යෝජිත ඇවිදින මංහිරුව Proposed Linear Parks (PLi.P)					
17.	PLi.P1	0.1	යටිහේන ඇළ රක්ෂිතය	ඇවිදින, ශාරීරික සුවතා සහ පාපැදි මංහිරු, ස්වාභාවික මංපෙත්	
18.	PLi.P2	71.0	කැලණි ගඟ රක්ෂිතය (60m)		
19.	PLi.P3	57.0	රත්නවත්ත ඇළ රක්ෂිතය (40m)		
20.	PLi.P4	46.0	රත්නවත්ත ඇළ රක්ෂිතය (20m)		
21.	PLi.P5	15.0	බියන්විල ඇළ රක්ෂිතය (20m)		
22.	PLi.P6	13.6	ගෝනවල තෙත්බිම් පරිසරය		ගෝනවල නැගෙනහිර සහ මධ්‍යම
23.	PLi.P7	0.43	මීගහවත්ත කුඹුරු යාය		මීගහවත්ත බටහිර
24.	PLi.P8	12	සියඹලාපේ කුඹුරු යාය		සියඹලාපේ දකුණ, බියගම උතුර, දරණගම
25.	PLi.P9	0.73	කුඹුරු ඉඩම සහ ඇළ රක්ෂිතය		හෙයින්හුඩුව උතුර
	එකතුව	215.9			
	උප එකතුව	218.4			

ඇමුණුම 38 : උපායමාර්ගික ව්‍යාපෘති සහ ඒවායේ ප්‍රමුඛතාකරණ විශ්ලේෂණය

	ව්‍යාපෘතියේ නම	සංකල්පිත සැලැස්ම සහ දැක්ම අනුව	සමාජ වටිනාකම	පාරිසරික වටිනාකම	කාලය, මූල්‍යමය පසුබිම	එකතුව	ප්‍රමුඛතා මට්ටම	
A. කර්මාන්ත ආර්ථික සැලැස්ම								
උපායමාර්ගය 1. මධ්‍යම ආයෝජන තීර සංවර්ධනය								
මාර්ග සංවර්ධනය සහ වැඩිදියුණු කිරීම	1. ගෝනවල - සපුගස්කන්ද මාර්ගය මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	2. කරාගුගස් හංදිය - යටිතේන මාර්ගය මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	3. නාගහමුල කර්මාන්ත ප්‍රවේශ මංසන්ධිය සංවර්ධනය කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	4. කරාගුගස් හංදිය කර්මාන්ත ප්‍රවේශ මංසන්ධිය සංවර්ධනය කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	5. ගෝනවල - කොහොල්විල පාර මංහීරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම.	3	5	5	7	20	3	
	උපායමාර්ගය 2. අභ්‍යන්තර මාර්ග ජාලය පුළුල් කිරීම මගින් කර්මාන්ත ප්‍රවේශය							
	6. බියගම - කොළඹ මාර්ගය මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	7. පට්ටිවිල - මාකොළ මාර්ගය මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	7	7	5	7	26	2	
	8. මාබිම මාර්ගය මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	9. නායි පන්සල මාර්ගය මංහීරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	7	7	5	7	26	2	
	10. බිමෝ මාර්ගය මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	7	5	7	28	2	
	11. ජයන්ති මාවත මංහීරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	9	5	7	30	1	
	12. මල්වාන - දොම්පේ පාර මංහීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	9	5	7	30	1	
13. බියගම - කොස්ගම දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය	9	7	5	3	24	3		
උපායමාර්ගය 3. ජලයේ ඇන්ඩ් ජලේ කර්මාන්ත උද්‍යාන								
ආයෝජන ආකර්ෂණය සහ ආර්ථික සංවර්ධනය	14. සපුගස්කන්ද කර්මාන්ත උද්‍යානය - I සංවර්ධනය කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	15. සපුගස්කන්ද කර්මාන්ත උද්‍යානය - II සංවර්ධනය කිරීම	9	7	5	9	30	1	
	16. බිමෝ කර්මාන්ත පරිපදය සඳහා කර්මාන්ත උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම	9	7	5	7	28	2	
	17. කර්මාන්ත කටයුතු මූලික වූ බිපිටල් බැංකු කටයුතු මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය	9	9	5	5	28	2	
උපායමාර්ගය 4. ගඟබඩ ඵලදායී තීර සංවර්ධනය								
පාරිසරික සහ සමාජ ප්‍රතිලාභ සහිත දේශීය ආර්ථික වැඩිදියුණු කිරීම්	18. මල්වාන ගඟබඩ රෙදිපිළි හා වෙළඳ තීරය සංවර්ධනය කිරීම	9	9	9	3	30	1	

B. පාරිසරික සංරක්ෂක හා කළමනාකරණ සැලැස්ම							
	19. මල්වන සම්බවෙල ඇළ සහ ගඟබඩ විවේක උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම.	9	9	9	3	30	1
	20. කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධන අභ්‍යන්තර මාර්ග හීර සඳහා ගස් හීර සංවර්ධනය කිරීම	7	5	9	7	28	2
	21. සියඹලාපේ තෙත්බිම් උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම	9	7	9	5	30	1
	22. මාවරමණ්ඩිය රේඛීය උද්‍යානය සංවර්ධනය කිරීම	9	7	9	5	30	1
	23. යටිතේන වැව සහ අවට උද්‍යාන සංවර්ධනය කිරීම	9	7	9	5	30	1
C. සමාජීය හා භෞතීය අපරව්‍යුහ සැලැස්ම							
C.1 මහා මාර්ග සහ ප්‍රවාහන උපායමාර්ගික සැලැස්ම							
	24. මංකඩ මාර්ගය මංකීරු 4ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	7	5	7	28	2
	25. මාවරමණ්ඩිය - මාකොළ මංකීරු 4 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	7	5	7	28	2
	26. කඳුබොඩ වැව මාර්ගය මංකීරු 2 ක් දක්වා පුළුල් කිරීම	9	9	5	5	28	2
C.2 යෝජිත අපද්‍රව්‍ය හා මලාපවාහන සැලැස්ම							
	27. බියගම තාක්ෂණික අපජල කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	9	7	9	5	30	1
	28. සපුගස්කන්ද අපජල කළමනාකරණ ජල නළ ව්‍යාපෘතිය	9	5	9	3	26	2
C.3 යෝජිත සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම							
	29. සහ අපද්‍රව්‍ය වෙන්කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම	5	7	7	7	26	2
C.4 යෝජිත ජල සැපයුම් සැලැස්ම							
	30. මාබිම ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය ඇති කිරීම	9	9	5	3	26	2
C.5 සේවා සැලැස්ම - සමාජීය අපරව්‍යුහ පහසුකම්							
	31. සියඹලාපේ ගේහල් සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය	7	7	3	3	20	3
	32. සියඹලාපේ කර්මාන්ත ආශ්‍රිත කුසලතා වැඩි දියුණුකිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ව්‍යාපෘතිය	7	7	3	3	20	3
	33. බියගම කර්මාන්ත කලාපය නේවාසිකාගාර ව්‍යාපෘතිය	7	9	5	3	24	3
C.6. නාගරික සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රමුඛතාකරණ සැලැස්ම							
පදිංචිකරුවන් හා මහින් සඳහා නාගරික සේවා මධ්‍යස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම	34. මාවරමණ්ඩිය නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	9	9	5	7	30	1
	35. දෙල්ගොඩ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	9	9	5	7	30	1
	36. මාකොළ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	9	9	5	7	30	1
	37. මාකොළ මධ්‍යම පාන්තික නිවාස සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	7	9	5	3	24	3
	38. කඩවන පොදු වෙළඳ සංකීර්ණ ව්‍යාපෘතිය	9	9	5	3	26	2

පරිශීලිත මූලාශ්‍ර

Asha Gunawardena & E. M. S. Wijeratne & Ben White & Atakelty Hailu & Ram Pandit . (2017). Industrial pollution and the management of river water quality: a model of Kelani River, Sri Lanka. ResearchGate.

Astroika. (n.d.). www.Astroika.com: <https://www.astroika.com/monuments/malwana-fort.html>

Central Environmental Authority. (2016). Directory of the Prescribed Industries/Activities under the National Environmental Act. Colombo: Central Environmental Authority, Ministry of Mahaweli Development and Environment.

Civil Engineering Design & Construction. (2012, February 22). Civil Engineering Design & Construction.blogspot.com. Retrieved from <http://civilengineeringconstruction.blogspot.com/2012/02/colombo-outer-circular-express-highway.html>

Climate Resilience Improvement Project. (2018 August 19). CRIP. Climate Resilience Improvement Project, Ministry of Irrigation and Water Resources & Disaster Management: http://crip.lk/?page_id=2975

CoMTrans Study Team. (2014). URBAN TRANSPORT MASTER PLAN. Colombo: Ministry of Transportation, Sri Lanka.

CRIP සැලසුම් කණ්ඩායම (අධ්‍යක්ෂ). (2018). රකිමු කැලණි මිටියාවන ගංවතුරෙන් චලන චිත්‍රය].

Daily FT. (2012, December 17). Retrieved from <http://www.ft.lk/article/125652/Flinth-Industrial-Park-creates-a-robust-private-cloud-based-on-Microsoft-virtualisation-solution>

Hettiarachchi, K. (2009 May 17). THE SUNDAY TIMES. Wijeya Newspapers Ltd. Colombo: http://www.sundaytimes.lk/090517/Plus/sundaytimesplus_10.html

JAPAN INTERNATIONAL COOPERATION AGENCY. (2009). Comprehensive Study on Disaster Management in Sri Lanka. Colombo: Ministry of Disaster Management & Human Rights & Department of Irrigation of The Ministry of Irrigation & Water Management.

Lanka Industrial Estates Ltd. (2017). LINDEL. LINDEL: <http://lindel.biz/>

Ministry of Megapolis & Western Development. (2016). Western Region Megapolis Master Plan. Colombo: Ministry of Megapolis & Western Development.

Ministry of National Policies and Economic Affairs, M. o. (2016, September). Sri Lanka Post-Disaster Needs Assessment. Colombo: Ministry of Disaster Management.

N.Dangalle, A.Narman. (2006). Peri Urban Development in Gampaha District, Sri Lanka. In In D. S. Duncan McGregor (Ed.), Peri Urban Interface (pp. 165-178). London: Sterling VA:Earthscan.

N.M.DE.A. Abeysinghe, M.B. Samarakoon. (2017). Analysis of Variation of Water Quality in Kelani River, Sri Lanka. International Journal of Environment ,Agriculture & Bio -Technology, 2770-2775.

N.M.DE.A. Abeysinghe, M.B. Samarakoon. (2017). Analysis of Variation of Water Quality in Kelani River, Sri Lanka. International Journal of Environment, Agriculture and Biotechnology (IJEAB) , 2770-2775.

National Water Supply & Drainage Board. (2018). www.waterboard.lk. Retrieved from http://www.waterboard.lk/web/index.php?option=com_content&view=article&id=45&Itemid=205&lang=en#4-biyagama-water-treatment-plant

Natural Resource Profile. (2016). Natural Resource Profile - Medium to Long-term Multi-Stakeholder Strategy and Action Plan for Management and Conservation of the Kelani River Basin 2016-2020. Colombo: International Union for Conservation of Nature Sri Lanka.

Nihon soido Consultats Co.Ltd. Japan, NJS Consultats Co.Ltd. Japan & Ceywater Consultants (Pvt) Ltd. (2013). Western Province Metropolitan Area - Water Supply Master Plan Update. Colombo: Ministry of Water Supply & Drainage -National Water Supply & Drainage Board.

Peiris, K. (2015, June). Explore Sri Lanka. Retrieved from <http://exploresrilanka.lk/2015/06/malwana-fort-back-to-life/>

Sri Lanka Electricity Board - Gampaha. (2016). Gampaha District - MV Plan 2016-2025. Colombo: Sri Lanka Electricity Board.

Subasinghe, S. I. (2017). Urban Process and Future Development of Colombo Metropolitan Area, Sri Lanka an Application of Geospatial Techniques.

Sumanaweera, M. S. (2015). Kelani Right Bank Water Treatment Plant - Sri Lanka. Biyagama: National Water Supply & Drainage Board, Sri Lanka.

Trip to Sri Lanka. (2017, 05). Triptolanka.com. Retrieved from <http://trip2lanka.com/2017/05/outer-circular-highway-e02-from-colombo-to-kadawatha/>

Upali Vidanapathirana and Anton Piyarathne. (2008). Irresponsible Behaviour Of Factory Workers At Koggala And Biyagama Ipzs: Facts And Fantasies.

Urban Development Authority. (2017). uda. Retrieved from uda.gov.lk: www.uda.gov.lk/attachments/invest/PPP%20&%20Lands.pdf

Wisumperuma, D. (n.d.). Amazing Lanka. Retrieved from www.amazinglanka.com: https://amazinglanka.com/wp/malwana-fort/

ආපදා කළමනාකාර නිලධාරී, බ. ප. (2018 ජනවාරි මස 08 වැනිදා). බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය - ගංවතුර ආපදාවෙන් විපතට පත්වන පවුල් පිළිබඳ තොරතුරු. (උදාරී හෙට්ටිආරච්චි, සම්මුඛ පරීක්ෂණාකරු)

එච්.ඒ.තිලක් රෝහිත . (2018 ජනවාරි මස 08 වැනිදා). බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපයේ මානව සම්පත් අංශය සහ සේවක සංඛ්‍යාත්මක තොරතුරු. (උදාර් හෙට්ටිආරච්චි, සම්මුඛ පරීක්ෂණකරු)

ඒ.කේ.ජයසිංහ. (2018 ජනවාරි මස 08 වැනිදා). බියගම ආයෝජන ප්‍රවර්ධන කලාපය. (උදාර් හෙට්ටිආරච්චි, සම්මුඛ පරීක්ෂණකරු)

කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ නිලධාරී කණ්ඩායම . (2018 මාර්තු මස 20 වැනිදා). බියගම ගොවිජන සේවා කාර්යාලය - අත්හරින ලද කුඹුරු ඉඩම් විශ්ලේෂණය සහ ඇළ මාර්ග පද්ධති. (උදාර් හෙට්ටිආරච්චි, සම්මුඛ පරීක්ෂණකරු)

ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව . (2017). ගම්පහ දිස්ත්‍රික් සංඛ්‍යාත්මක අත් පොත. කොළඹ: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව.

සැලසුම් අංශය. (2017). සම්පත් පැතිකඩ - කෙටුම් පත. බියගම,ගම්පහ: බියගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය.

බස්නාහිර පළාත් අංශය – නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය